Proleter Doğrultu

Devrimci Sosyalist Teorik Ve Politik Dergi

8

- 1971 Devrimci Çıkışı Ve Leninist Parti Anlayışı - II
- Büyüyen Partinin Kadro ve Örgüt Sorunları
- Büyük Ekim Devrimi 79 Yıl Sonra da Dünya Proletaryasının Savaş Bayrağıdır
- Komünist Enternasyonal Yürütme Komitesi
- SB'de Sosyalizmin İnşa Sorunları - I
- Sosyalizm Öldü Mü?
- Bir Kongre ve Komünist Gençlik Örgütü
- Ortadoğu, Çıkar Çatışmaları ve Emperyalist "Barış" veya "Pax Americana" Dansı
- Güç ve Eylem Birliği

İÇİNDEKİLER

Sunuş 2

1971 Devrimci Çıkışı Ve Leninist Parti Anlayışı - II 3

Büyüyen Partinin Kadro ve Örgüt Sorunları 26

Büyük Ekim Devrimi 79 Yıl Sonra da Dünya Proletaryasının Savaş Bayrağıdır 41

Komünist Enternasyonal Yürütme Komitesi 53

SB'de Sosyalizmin İnşa Sorunları - I 56

Sosyalizm Öldü Mü? 66

Bir Kongre ve Komünist Gençlik Örgütü 81

Ortadoğu, Çıkar Çatışmaları ve Emperyalist "Barış" veya "Pax Americana" Dansı 104

Güç ve Eylem Birliği 116

SUNUŞ

Elinizdeki 8. sayı ile sizlerle yeniden merhaba diyoruz.

Bu sayıda; 7. sayıda başlayan '71 çıkışı ve Leninist Parti Anlayışı" başlıklı yazının son bölümü, birinci yazımız.

İkinci yazımız yine parti yaşamına ilişkin; büyüyen bir partinin kadro ve örgüt sorunlarını işliyor. Coğrafyamızda ve somutta yaşanan sorunları ve çözüm önerilerini bulacağımız bu yazıyı, özel olarak mücadele yaşamının henüz başındaki genç marksist leninist komünistleri eğitici niteliktedir.

Ekim devriminin yıldönümüne denk gelen bu sayımızda, devrimin ve sosyalizmin ilk kuruluşunun genel bir bilançosunu sunan ve sosyalizmin sorunlarına bir giriş niteliğindeki yazılar bulacaksınız.

Sosyal emperyalist Rusya ile birlikte revizyonist blokun çözüşüyle ortaya çıkan yeni dönemde/durumda, marksist leninistlerin ideolojik cephede yürütmesi gereken çok kapsamlı mücadelenin önemini ve konularını açıklayan bir yazımız ise " Sosyalizm Öldü mü?" başlığını taşıyor.

Geçtiğimiz aylarda komünist gençler, iki yıllık savaşım sürecini, 1. Kongre'lerini toplayarak taçlandırdılar. Marksist leninist komünist partinin, gençlik içindeki bölüğü olan KGÖ'yü, kongre belgelerinin üzerinden tanıtan ve değerlendiren "Bir Kongre ve Komünist Gençlik Örgütü" başlıklı yazımızı bulacaksınız. Yazı; komünist gençliğin başarılı gelişme çizgisini; birlik devriminin yarattığı güç, coşku, irade, kararlılıkla parti önderliğinde bilinçli bir yürüyüşün ifadesi olarak sunmakta, bundan sonraki başarıları hazırlayacak unsurların üzerinde durmaktadır.

Bir başka yazımız; patron Amerika ile birlikte emperyalist güçlerin Ortadoğu-Körfez ekseninde, gerici bölge devletleriyle birlikte Kürdistan üzerindeki son pazarlıklarını; Talabani (yanında İran)-Barzani (yanında Irak) çatışmasının yarattığı yeni ortamda kurulmaya çalışılan kurtlar sofrasını, sofrada yer almaya çalışan Türk sömürgecilerini, amaçları ve konumlarıyla ele alıyor. Yazı tarafların tümünün katıldığı ya da katılmaya çalıştığı "barış" ya da "pax americana"yı, başlangıcı ve son şekliyle devrimci analize tabii tutmakta.

Son yazımız da; yaklaşık bir yıl önce başlayan, pratik birliğin yanında protokol hazırlık çalışmalarına kadar yükselirken aynı zamanda genişleyen güç ve eylem birliği çalışmalarını, marksist leninist komünistlerin bu çalışmalara katılım perspektiflerinden başlayarak, gelişmeler içinde yürüttükleri polemiklerinden oluşan bir derleme sunuyoruz. Bugün için tavsamış olan güç ve eylem birliği, yarın yine gündemleşecektir. Bundan kaçınılamaz. Bu bağlamda marksist leninist komünistlerin görüş açısının bir kez daha okurlarımızca bilince çıkarılmasının yararı olduğuna inanıyoruz. Bu sayının kapsamını fazla şişirmemek için Stalin'in doğum yıldönümü vesilesiyle hazırlanan bir yazımızı 9. sayıya bıraktık.

1971 DEVRİMCİ ÇIKIŞI VE LENİNİST PARTİ ANLAYIŞI - II

Bir önceki sayımızda, 1971 devrimciliğinin farklı bileşenlerinin genelde Türkiye devrimine ve özelde leninist proletarya partisi anlayışına ilişkin karakteristik yaklaşımlarının anlatımını, yarısömürge ve geri ülkelerde,

1) Ekim Devrimi modelinin geçerli olmadığı,

2) Silahlı savaşımın devrimin başlangıcından zaferine değin siyasal savaşımın temel biçimi olduğu,

3) Devrimin kırlardan kentlere doğru bir rota izleyeceği,

4) Proletarya partisinin bileşiminde köylülerin ağırlıkta olacağı ve

5) Devrimci durumun süreklilik taşıdığı yolundaki görüşler de bulduğu belirtilmiş ve bu görüşlerin genç Türkiye devrimci hareketi üzerinde etkili, hatta egemen olmasına yol açan ülke ve dünya konjonktürüne kaba çizgileriyle değinilmişti. Ekim Devrimi'nin yolunun, yani proletaryayı temel alan bir siyasal-örgütsel stratejinin ve taktiğe ilişkin leninist-stalinist bakış açısının, "bizim gibi ülkelerde" (yani geri ve bağımlı ülkelerde) geçerli olmadığı yolundaki önyargının damgasını bastığı THKO, THKP-C ve TKP(ML), bu anlayışlarının doğal ve kaçınılmaz bir sonucu olarak antileninist bir parti anlayışında konaklıyorlardı. Diğer bir dizi konuda aralarında varolan önemli ideolojik-siyasal farklılıklara karşın, bu örgütlerin hepsini de "1971 devrimciliği" diye nitelendirebileceğimiz ortak bir çizgide birleştiren faktörlerin en önemlilerinden biri, işte buydu. 1960'ların Türkiye'sinde sayısı milyonları bulan bir dizi eylem ve direnişinde tanıklık ettiği gibi, büyük bir devrimci potansiyele ve diğer ezilen sınıf ve katmanlara önderlik etme yeteneğine sahip olduğunu siyasal pratik içinde de kanıtlamış bulunan proletaryayı temel alma, onu sosyalist bilinçle donatma ve tüm halkın gerçek önderi durumuna getirme görevini kavrayamayan 1971 devrimciliğinin, yukarıda da değindiğimiz bir dizi iç ve uluslararası faktörün de baskısıyla böyle bir parti anlayışına yönelmesi, Türkiye devrimci hareketinin daha sonraki bütün bir dönem boyunca oluşumunu biçimlendirmiş ve gelişimini frenlemiştir. Dünya ve Türkiye ölçeğinde asıl sorumluluğunu ve günah mı, Sovyet modern revizyonizmi ve onun ülkemizdeki acenta ve uzantıları gelmek üzere revizyonizmin taşıdığı bu süreç, uzun bir süre işçi hareketi ile militan devrimciliğin birbirinden ayrı, hatta neredeyse karşıt kutuplarda görülmesine ve konumlanmasına yol açmıştır. İşte marksist leninist komünistler, bu tarihsel ayrılığı ve yanılgıyı, yalnızca teori düzeyinde çürütmekle ve reddetmekle yetinmeyip, onu devrimci yığın hareketinin pratiği içinde de çürütmeye ve reddetmeye ve leninist tipte gerçek bir devrimci proletarya partisinin inşasına giriştikleri içindir ki, Türkiye dev-

rimci hareketinin tarihinde bir çığır açıyor ve onun "makus talihi "ni geri dönülmezcesine değiştirmeye başlıyorlar.

1971 devrimciliğinin, aynı zamanda TKP revizyonizminin ve onun Türkiye devrimci hareketi içinde yer alan varyantlarının, II. Enternasyonal oportünizminden ve menşevizmden esinlenen khvostist (kuyrukçu) ve kendiliğindenci çizgisine karşı bir isyan hareketi olduğunu gözönüne aldığımızda, onun bu konuda da çubuğu fazlasıyla tersine bükmesinin ve iradeci bir konuma düşmesinin nedenlerini kavrayabiliriz. Nesnel koşulların rolünü alabildiğine abartan ve dolayısıyla doğru bir teoriye ve siyasal durumun materyalist bir analizine dayandığı koşullarda devrimci önderliğin ve devrimci iradenin oynayacağı devsel rolü anlayamayan, daha da ötesi anlamak da istemeyen ve proletaryanın ve diğer ezilen ve sömürülen yığınların bağımsız tarihsel eyleminden öcü gibi korkan sağ oportünizme ve revizyonizme bu karşı çıkışın devrimci özünün bilimsel ve eleştirel bir tarzda sahiplenilmesi, bugün son derece büyük bir değer taşıyor. Özellikle devrim düşünce ve pratiğinin evrensel ölçekte bir tasfiyecilik dalgasının içinde boğulmak istendiği günümüzde, 1971 devrimcilerinin, o çok yetersiz teorik ve siyasal donanımlarıyla ve arkalarında kitleler olmaksızın göğü fethetmeye girişmelerinde anlatımını bulan devrimci cüret ve özveriden şimdiki devrimci kuşakların öğrenecekleri pek çok şey olduğu tartışma götürmez. O kuşaklar ki, kendilerinden önce gelenlerin izlerinden yürüyerek ve omuzlarına basarak ilerleme ve dolayısıyla onların, bir yere kadar kaçınılmaz hatalarından öğrenme olanağına sahip bulunmakta ve kendilerine bu denli çok şey verildiği için de, kendilerinden çok daha fazlası istenmektedir.

***

Proletaryanın önderliğini, esas olarak yalnızca lafta benimsemiş, proletaryanın yerine teoride köylülüğü ve praikte köylü yığınlarından da kopuk olan devrimci öncüyü koymuş olan 1971 devrimci hareketi, o günün koşullarında görece kısa bir süre içinde 12 Mart askeri-faşist rejimine karşı giriştiği savaşta siyasal ve örgütsel olarak yenilmiş ve çökertilmişti. Bunda:

a) 1971 devrimcilerinin, genel olarak leninist-stalinist taktik (savaşım ve örgüt biçimleri) anlayışından uzak oluşlarının da etkisiyle, devrim dalgasının 15-16 Haziran büyük işçi direnişinden sonra geri çekilmeye başladığı o günün Türkiye'sinin siyasal durumunu ve sınıflararası güç ilişkilerini doğru bir tarzda değerlendirmemeleri (işçi ve köylü yığınlarını gerçekte olduğundan çok daha devrimci görmeleri ve öncünün girişeceği silahlı savaşımın işçi ve köylü yığınlarını devrimci eyleme çekme konusundaki rolünü aşırı derecede abartmaları) ve,

b) Türkiye'nin sosyo-ekonomik yapısını gerçekte olduğundan daha geri görmeleri, Türkiye işçi sınıfı ve köylülüğünün gerçek durumuna -yani Türkiye işçi sınıfının, gerçek bir devrimci önderlikten yoksun olmasına karşın özellikle 1960'lı yıllarda sergilediği göreli militanlık ve Kürdistan bir yana bırakılırsa Türkiye köylülüğünün devrimci savaşım geleneği ve pratiğinin zayıflığı, hatta yer yer egemen sınıfların bir yedek gücü gibi davranma eğilimi- hem de doğmatik bir tarzda gözlerini kapamaları ve koşulları 1960'ların Türkiye'sinin koşullarından hayli farklı olan 1930'ların Çin'inin, 1950'lerin Kübası'nın ve diğer bazı ülkelerin devrim deneyimlerini şematik bir biçimde ülkemize uyarlamaya çalışmaları ve bu deneyimlerin ülkemiz için de geçerli olduğu ön kabulü belirleyici bir rol oynamıştı. Oysa, sömürge statüsüne sahip olan ve yarıfeodal kalıntıların sosyo-ekonomik yapısına hala damgasını vurduğu Kürdistan bir yana bırakılacak olursa, 1960'ların Türkiye'si, kapitalizmin ve buna bağlı olarak kent nüfusunun, işçi sınıfının ve sendikalı işçi sayısının hızla arttığı, toprağın büyük toprak sahiplerinin elinde yoğunlaşmasının

ileri ölçülere varmaması ve küçük ölçekli işletmelerin yaygınlığı nedeniyle bir toprak deviminin zemininin zayıf olduğu, kapitalizmin kırada hızla gelişmesi nedeniyle kır nüfusunun giderek farklılaştığı, görece geniş bir kır proletaryası ve yarıproletaryası katmanın oluşmakta olduğu, kırdan kente göçün bir çığ gibi büyüdüğü ve büyük kentlerin çevrelerinin gecekondularla kuşatıldığı bir ülkeydi. Bütün bu gelişmelerin, burjuvazi ile proletarya arasındaki çelişmenin hızla keskinleşmesine ve özellikle İstanbul, Adana, İzmir, Kocaeli gibi sanayi merkezlerinde -bir çoğunda, daha sonradan THKO, THKP-C ve TKP(ML) gibi örgütleri oluşturacak kadro ve önderlerin de aktif olarak yer aldığı- önemli işçi eylemlerinin yaşanmasına yol açması kaçınılmazdı. Kentlerde yaşayan nüfusun toplam nüfusa oranı 1950 yılında yüzde 25.0 dolayındayken, 1950-1970 döneminde kırdan kente 4,7 milyon kadar insanın göçetmesi sonucunda bu oran 1970 yılında yüzde 38,5'e çıkmıştı ve bu trendin gelişmeye devam ettiği belliydi. 1963-71 yılları arasında aktif nüfus içinde ücretlilerin oranı yüde 21,6'dan yüzde 29,2'ye, sigortalı işçilerin sayısı 710.000'den 1.404.000'e ve sendikalı işçilerin sayısı 296.000'den 2.363.000'e çıkmıştı. 1971 devrimcilerinin "gericiliğin kaleleri" olarak gördükleri ve kurtuluşunu, emperyalizmin ve gericiliğin yumuşak karnı olarak gördükleri kırlardaki köylülerden oluşacak gerilla ordusunun zaferine bağladıkları kentlerdeki işçi sınıfının 1963-71 yılları arasında gerçekleştirdiği 610 greve 190.835 işçi katılmış, bu grevlerde yitirilen işgünü sayısı 2.166.000'i bulmuştu. Gerçek bir devrimci önderlikten yoksun bulunmasına, gerici Türk-İş ve reformist DİSK yönetimlerinin baltalamalarına karşın işçilerin, bu eylemlerin bir çoğunda işverenlerin uşaklarıyla, polis ve askerle karşı karşıya gelerek çatıştığı, o dönemde grevlerin yanısıra çok sayıda fabrika, işyeri ve maden işgali yaşandığı hatırlardadır. Sınıfın tarihinde hak ettiği yeri almış olan bu eylemler arasında Kavel Kablo (İstanbul, 1963), Karadon Kömür Ocakları (Zonguldak, 1965), Paşabahçe Şişe-Cam (İstanbul, 1966), Batman Rafinerisi (Siirt, 1967), Kozlu ve Dilaver kömür ocakları (Zonguldak, 1968), Singer (İstanbul, 1969), Alpagut Linyit (Çorum, 1969), Gamak Elektrik Motorları Yapım (İstanbul, 1969), Türk Demir Döküm (İstanbul, 1969), Sungurlar Isı Kazan (İstanbul, 1970), Aliağa Rafinerisi (İzmir, 1970), Gıslaved Lastik (İstanbul, 1970), Bossa (Adana, 1970) grev ve direnişlerini ve tabii, 15-16 Haziran 1970 büyük işçi direnişini sayabiliriz. Ama, değindiğimiz ve değineceğimiz iç ve uluslararası faktörlerin de etkisiyle, marksist leninist formasyonu yetersiz olan bu devrimci kuşak, Türkiye işçi sınıfının, gözlerinin önünde gelişmekte olan savaşımının, gerçek bir komünist partisinin oluşturulmasının subjektif koşullarını da hızla olgunlaşmakta olduğunu göremiyordu. Ne yazık ki, yalnızca marksizm-leninizmi değil, Türkiye'nin somut gerçekliğini de kavrayamayan, ya da daha doğrusu ancak bazı yönleriyle kavrayabilen 1971 devrimcileri, gerek demokratik ve gerekse sosyalist devrim savaşımının önderi olan ve olması gereken işçi sınıfını, TKP revizyonizminin ve onun varyantlarının, sendika bürokrasisinin, ve burjuva partilerinin lanetli etkisine bırakarak yüzlerini köylülüğe ve gençliğe çevirdiler.

Bilindiği gibi, 1971 devrimciliğinin her üç bileşeni de işçi sınıfını temel alan bir siyasal-örgütsel stratejiye karşı çıkmakla kalmıyor, işçilerin ve diğer emekçilerin kendi özdeneyimleri üzerinden eğitilmelerini ve proletaryanın güncel taktiğinin, yani savaşım ve örgütlenme biçimlerinin, kitle hareketinin gerçek durumundan yola çıkılarak saptanmasını öngören leninist kitle çizgisi anlayışını revizyonizmle özdeşleştiriyorlardı. Bu örgütler bunun yerine, devrimci sınıfların kitle hareketinin durumundan bağımsız olarak her zaman için geçerli gördükleri tekdüze bir taktiği, yani devrimci öncünün silahlı eylemini geçiriyorlardı. Onlar, devrimci öncünün silahlı eylemleri-

nin, devrimci patlamaya hazır olduğu varsayılan yığınların saklı öfke ve enerjisini, tıpkı küçük bir motorun büyük bir motoru çalıştırmasında ya da fünyenin ateşlenmesinin dinamiti patlatmasında olduğu gibi, onların saklı enerji ve öfkesini zincirlerinden boşandıracağını varsayıyorlardı. Onlar, o günün dünya ve Türkiye devrimci hareketinde son derece yaygın olan bir önyargının -devrimin mutlaka kırları temel alan gerilla savaşı biçiminde gelişeceği geri ve bağımlı ülkelerde kentleri ve proletaryayı temel alan bir siyasal-örgütsel stratejinin kaçınılmaz olarak revizyonizme götüreceği düşüncesi- da etkisi altındaydılar. Bu bakış açısının tuhaf ve kendi içinde mantıklı sonuçlarından birisi de, aslında o sıralarda bile, reformist ve düzeniçi konumda bulunan ve M. Ali Aybar, B. Boran ve S. Aren'den, M. Belli ve hatta D. Perinçek'e kadar uzanan bir dizi revizyonist odağın işçi sınıfının saflarında bolşeviklerin yaptığı türden bir siyasal-örgütsel çalışmadan ve kentlerde gerçekleştirilecek bir genel ayaklanmayla iktidarın ele geçirilmesinden yanaymış gibi eleştirilmesiydi! Oysa, dünya proletaryası ve halklarının devrimci savaşım deneyimlerinin de gösterdiği gibi, ne leninist-stalinist taktik anlayışının geçerliliği yalnızca gelişmiş kapitalist ülkelerle sınırlıdır, ne revizyonist akımlar gerçekte işçi sınıfı içinde bolşeviklerin yaptığı türden bir kitle çalışmasından ve bir genel ayaklanmayla iktidarın ele geçirilmesinden yanaydılar ve ne de Ekim Devrimi'nin yolunun benimsenmesi belirli koşullar altında kırsal alanlarda gerilla savaşı-halk savaşı sürdürülmesiyle, hatta belli dönemlerde bu savaşım biçiminin esas alınmasıyla çelişmekteydi. Dolayısıyla, her şeyden önce, 1971 devrimciliğinin, İ. Kaypakkaya gibi en ileri temsilcilerinin bile, işçi sınıfının tarihsel rolünü, Türkiye'nin sosyo-ekonomik ve sınıfsal panoramasının temel karakteristiklerini, Türkiye devriminin dinamiklerini ve Lenin'in "Gerilla Savaşı" adlı makalesinde savaşım biçimleri konusunda söylediği -ve leninist-stalinist taktik anlayışının özünü ve ruhunu anlatan aşağıdaki sözleri aslında kavramadıklarını rahatlıkla söyleyebiliriz:

"Savaşım biçimleri sorunun incelenmesinde her marksistin temel istemleri nelerdir? İlkönce, marksizm, öteki tüm ilkel sosyalizm biçimlerinden tek bir özel savaşım biçimine bağlı kalmamakla ayrılır. En değişik savaşım biçimlerini kabul eder ve onları 'uydurmaz', ama devrimci sınıfların, hareketin gelişimi içinde kendisini gösteren savaşım biçimlerini yalnızca genelleştirir, örgütler ve bunlara bilinçli bir ifade verir. Bütün soyut formüllere ve bütün doktrinci reçetelere kesinkes düşman olan marksizm, hareket geliştikçe, yığınların sınıf bilinci arttıkça, iktisadi ve siyasal bunalımlar keskinleştikçe savunma ve saldırının yeni ve daha değişik yöntemlerinin sürekli bir biçimde doğmasını sağlayan ilerleme içindeki kitle savaşımına karşı dikkatli bir tutum takınılmasını gerektirir. Bu nedenle, marksizm, kesin olarak herhangi bir savaşım biçimini reddetmez. Marksizm, mevcut toplumsal durum değiştikçe, kaçınılmaz olarak, bu döneme katılanlarca bilinmeyen yeni savaşım biçimlerinin doğacağını kabul ederek, yalnızca o anda mümkün ve var olan savaşım biçimleriyle kendini hiçbir koşul altında sınırlamaz. Bu yönden, marksizm, kitle pratiğinden, eğer öyle ifade edebilirsek, öğrenir, ve 'sistem yapanların' tek başına çalışmalarıyla keşfedilen savaşım biçimleriyle yığınlara öğretmek yolunda hiçbir iddiada bulunmaz." (Marks-Engels-Marksizm, s. 131-132) Aynı şekilde Stalin, 1928'de Çin devrimiyle ilgili tartışmalar sırasında SBKP içindeki Troçki-Zinovyev-Kamenev muhalefetinin önerdiği maceracı taktikleri eleştirirken şöyle diyordu:

"Muhalefet, partinin önden gitmesi gerektiğini söylerken haklı. Bu, kendisine saygı gösterilmedikçe, gerçek bir komünist partinin olmadığı ve olamayacağı beylik bir marksist ilkedir. Ama bu, gerçeğin yalnızca bir bölümü. Tüm gerçek şu ki, parti, yalnızca önder gitmemeli, ama sayısız yığınları

da kendi ardından götürmelidir. Sayısız yığınları ardından götürmeden önden gitmek, aslında hareketin gerisine düşmek, hareketin kuyruğuna takılmak demektir; bu, yığınların ileriye doğru hareketini, bir zaman için tehlikeye düşürebilir. Leninist yönetim tastamam şuna dayanır: öncü, artçıyı kendi ardından götürmesini bilmelidir; öncü, yığınlardan kopmaksızın önden gitmelidir. Ama öncünün yığınlardan kopmaması, sayısız yığınları gerçekten kendi ardından götürebilmesi için, kesin bir koşul, yani yığınların öncüsünün göstergelerinin, yönergelerinin, sloganlarının doğruluğuna kendi öz deneyimleri ile inanmaları koşulu zorunludur." (Çin Konusunda", Marksizm ve Ulusal Sorun ve Sömürge sorunu, s. 299) Öte yandan, öncünün silahlı savaşımını devrimin başlangıcından zaferine değin ve devrimci yığın hareketindeki yükselme ve alçalmalardan bağımsız olarak, siyasal savaşımın temel biçimi ve yığınların siyasal eğitimi ve devrimci kavgaya çekilmesinin esas aracı olarak gören THKO, THKP-C ve TKP(ML)'nin parti ve parti inşasına ilişkin anlayışının da bu "sol" kitle çizgisi anlayışına göre biçimlenmesi nesnelerin doğası gereğiydi. Lenin'in, yukarıda da göndermede bulunduğumuz düşüncesi uyarınca, bu örgütlerin eyleminin içeriği onların niteliğini belirliyor ve onlara, siyasal bir örgütten çok, bir askeri örgüt özelliği kazandırıyordu. Bu eğilim, dönemin üç örgütü içinde en geri konumda olan ve zaten adı bile salt askeri yönelimini ele veren THKO'da daha net bir tarzda gözlenmesine (H. İnan'ın, THKO'nun "parti ve ordu fonksiyonunu bünyesinde taşıdığı", pratik sorunların, örgütün "parti- ordu ikilemini ayrımına girmesine ihtiyaç göstermediği" vb. saptamaları) karşın, THKP-C ve TKP(ML) için de geçerliydi. Her ne kadar, THKP-C ve TKP(ML) kendilerini "proletaryanın siyasal öncüsü" olarak tanımlamış ve özellikle ikincisi, THKO ve THKP-C'nin kişiliğinde fokoculuğu ve Gevarizmi eleştirmiş ve siyasetin silaha kumanda etmesi anlayışına sahip olduğunu ileri sürmüşse de, bu iki "parti"nin de, THKO'nun durumunda olduğu gibi öncelikle bir askeri örgüt gibi davrandığı açıktı. Örgütsel ilkesinin "politik ve askeri liderliğin birliği" olduğunu söyleyen ve devrimci stratejisini politikleşmiş askeri savaş stratejisi olarak tanımlayan THKP-C olsun, "partili" olmak için önce "ordulu" olmuş olmayı öngören ve örgüt disiplinini bozanlara karşı son derece sert yaptırımlar içeren bir tüzüğü bulunan TİKKO (Türkiye İşçi Köylü Kurtuluş Ordusu) adlı bir askeri kola sahip olan TKP(ML) olsun, "parti" sıfatlarına karşın aslında askeri yanları ağır basan birer siyasal örgüttüler.

***

Ancak, leninist parti anlayışından sapmış daha doğrusu böyle bir anlayışa ulaşamamış olan 1971 devrimci hareketinin biçimlenmesine katkıda bulunan ve o dönemde dünya ölçeğinde etkili olmuş siyasal eğilimlerin marksist-leninist teoriden ayrılan, hatta ona karşıt temel yaklaşımlarının - konumuzun çerçevesini aşmamak kaydıyla- daha yakından incelenmemesi ve devrimci bir eleştiriye tabi tutulmaması halinde, bu yazı amacına tam olarak ulaşmış olmayacaktır. Dolayısıyla, şimdi de sorunun bu yönünü de ele almamız gerekiyor.

Yukarıda, 1950'li yıllarda Sovyet modern revizyonizminin devrim karşıtı bir akım olarak ortaya çıkması ve buna bağlı olarak onun izinden giden revizyonist partilerin devrimci ve öncü niteliklerini yitirmeleri nedeniyle devrim için ayağa kalkan işçi, köylü ve gençlik yığınlarının gözlerini Çin'e ve Küba'ya çevirdiklerinden sözetmiştik. Uluslararası komünist hareketin büyük ölçüde zayıfladığı ve Türkiye'de ideolojik akım düzeyinde bile olsa komünist bir önderliğin bulunmadığı koşullarda, bu iki odağın temsil ettiği ve savunduğu küçük burjuva devrim modeli Türkiye'de de önemli bir popülarite kazandı. Geçerken, 1960'lı yıllarda Türkiye'de kapitalizmin gelişmesinin ve proletaryanın nicel ve nitel

güç düzeyinin göreli geriliğinin, buna bağlı olarak nüfusun çoğunluğunu barındıran kırlarda sınıfsal karşıtlıkların hayli gelişmiş olmasına karşın hala geniş bir küçük ve orta köylü kitlesinin bulunmasının, proletaryanın geniş kesimlerinin kırla ekonomik ve toplumsal bağlarını önemli ölçüde sürdürüyor olmasının vb. yani Türkiye'nin sosyo-ekonomik yapısının, küçük burjuva önyargıların beslendiği bir zemin oluşturmuş olduğunu anımsatalım. Lenin, 1910 yılında kaleme aldığı "Avrupa İşçi Hareketi İçindeki Ayrılıklar" adlı makalesinde, işçi sınıfı hareketi içinde ortaya çıkan farklı eğilimlerin maddi temellerini tartışırken şu çok öğretici gözlemi yapıyordu:

"Marksizm, işçi sınıfı ve onun ideologları tarafından, en kolay, en hızlı, en eksiksiz ve en sürekli biçimde, büyük ölçekli sanayinin en fazla geliştiği yerlerde özümsenir. Geri ya da ağır gelişen ekonomik ilişkiler, sürekli olarak, işçi hareketi içinde marksizmin ancak bazı yönlerini, yeni dünya görüşünün ancak bazı bölümlerini ya da tekil sloganlarını ve istemlerini kavrayan ve genel olarak burjuva dünya görüşünün ve özel olarak burjuva demokratik dünya görüşünün tüm gelenekleriyle bağlarını kesin bir biçimde koparamayan işçi hareketi yandaşlarının ortaya çıkmasına yol açarlar." (The Theoretical Principles Of Marxism, s. 739)

Esas itibarıyla köylülüğü ve devrimci öncüyü/gençliği öne çıkaran bu devrim modeli, en berrak anlatımını Mao Zedung ve yandaşlarının antimarksist tezlerinde bulmuştu. Çin KP'nin önde gelen yöneticilerinden Liu Şao-şi, Çin halk deviminin zaferinden üç yıl önce, yani 1946'da yaptığı bir konuşmada şunları söylüyordu.

"Mao Zedung'un büyük başarısı, marksizmin Avrupai biçiminin yerine onun Asyai biçimini geçirmek olmuştur. Marks ve Lenin Avrupalı idiler; onlar Avrupa dillerinde Avrupa tarihleri ve sorunları üzerinde yazdılar ve Asya'yı ve Çin'i çok az tartıştılar... O (Mao Zedung- PD.). Marksizmin Çinli ya da Asyai biçimini yaratmıştır. Çin, küçük toprak parçaları işleyen çok büyük sayıda insanın açlığın sınırında yaşadığı yarıfeodal, yarısömürge bir ülkedir... Daha fazla sınaileşmiş bir ekonomiye geçiş çabalarında Çinileri düzeyde sınaileşmiş ülkelerin baskısıyla karşı karşıyadır... Diğer Güneydoğu Asya ülkelerinde de benzer koşullar bulunmaktadır. Çin'in tutacağı yol hepsini etkileyecektir" (Aktaran, Stuart R. Schram, The Political Thought of Mao Tse-tung, s. 111.) Burada, faşizme karşı, merkezinde Sovyetler Birliği halklarının bulunduğu dünya halklarının görkemli zaferinin kazanılmasının hemen ertesinde tinsel etkisi ve saygınlığı doruk noktasında bulunan Lenin'in ve Stalin'in bolşevik partisinin otoritesine karşı üstü örtülü ve utangaç bir meydan okuma girişiminin, evrensel geçerliliğe sahip bir teori ve dünya görüşü olarak Bolşevizmin, yani marksizm-leninizmin yerine maoizmi geçirme yolunda bir ilk denemenin sözkonusu olduğu açıktır. Aşağıda da göreceğimiz gibi, marksizm-leninizmin evrenselliğine bu meydan okuma girişimi, geri ve yarısömürge ülkelerin sosyo-ekonomik yapıları ve bu ülkelerdeki devrimci süreçlerle, gelişmiş kapitalist ya da emperyalist ülkelerinki arasındaki farklılıkların aşırı derecede abartılmasıyla el ele gitmekteydi. Liu Şao-şin'in sözkonusu konuşmasından yaklaşık 20 yıl sonra, 1965'te Lin Biao'nun Yaşasın Halk Savaşının Zaferi adlı broşürü yayımlanacaktı. O sıralar resmen Mao Zedung'un ardılı ve en yakın silah arkadaşı ilan edilmiş bulunan Lin Biao, burada maoizmin evrenselliği savını şöyle savunuyordu.

"Mao Zedung yoldaşın kırsal devrimci üsler kurulması ve kentlerin kırlardan kuşatılması teorisinin ezilen ulusların ve halkların ve özellikle de Asya, Afrika ve Latin Amerika'nın ezilen ulusları ve halklarının halihazırda emperyalizme ve uşaklarına karşı yürüttükleri devrimci savaşımlar açısından son derece büyük ve evrensel pratik bir önem taşıdığı unutulmamalıdır... Bu ülkele-

rin çoğundaki temel siyasal ve ekonomik koşullarla, eski Çin'de hüküm süren koşullar arasında pek çok benzerlikler vardır. Çin'de olduğu gibi, bu ülkelerde de köylü sorunu son derece önemlidir. Köylüler, emperyalistlere ve onların uşaklarına karşı ulusal demokratik devrimin temel gücünü oluştururlar." (Aktaran, Henry M. Christman, Communism In Action, s. 343-344) O daha sonra sözlerini şöyle sürdürüyordu:

"Devrimcilerin sonal zafere doğru ilerleyecekleri devrimci üstleri, ancak ve ancak kırsal alanlar sağlayabilir. İşte, tam da bu nedenledir ki, Mao Zedung yoldaşın kırsal alanlarda devrimci üs bölgeleri kurma ve kentleri kırlardan kuşatma teorisi, bu bölgelerin halklarının giderek daha çok ilgisini çekmektedir." (Aynı yerde, s. 344.)

Öte yandan, 1959'da zaferle sonuçlanan ve Latin Amerika halklarının ABD emperyalistlerine ve onların yerli uşaklarına karşı savaşımlarını yüreklendiren Küba devriminin önderleri de, kırsal alanları ve köylülüğü esas alan bir devrim stratejisinin, en azından tüm Latin Amerika ülkeleri için geçerli olduğunu ileri sürüyorlardı. Bu devrimin önderlerinden Che Guevara, Latin Amerika'da devrimin nasıl gerçekleştirileceği konusundaki düşüncelerini, OLAS'ın (Latin Amerika Halkları Dayanışma Örgütü) İkinci Havana Deklarasyonu'nun, kendisinin de onayladığı şu sözleriyle açıklıyordu.

"Ülkelemizin özelliğini belirleyen özellikler, sanayiinin geri kalmışlığı ve tarımın feodal niteliğidir. Bunun içindir ki, şehir işçilerinin hayat şartlarının zorluğu söz götürmemekle beraber, köylü nüfus daha da kötü zulüm ve sömürü şartları altında yaşamaktadır; ve köylü sektörü, aynı zamanda, seyrek istisnalar dışında, toplam nüfusun ezici çoğunluğunu meydana getirmekte, birçok hallerde yüzde yetmişini geçmektedir.

"Çoğu zaman şehirlerde oturan büyük toprak sahiplerini hesaba katmayacak olursak, bu büyük kitlenin geri kalan kısmi geçimlerini, ya gülünç ücretleri karşılığında plantasyonlarda gündelikçi olarak çalışmakla, ya da Ortaçağlardakine benzer sömürü şartları içinde toprağı işlemekle sağlarlar. Latin Amerika'da kırsal bölgelerde yaşayan fakir halkın, potansiyel halinde büyük bir devrimci güç teşkil etmesinin nedeni işte bu şartlardır.

"Sömürücü sınıflar iktidarının yegane dayanağı olan ordular, geleneksel savaşa göre ayarlanmış bir yapı ve teçhizata sahiptirler. Harekat sahnesi olarak kendi arazilerini seçen köylülerin düzensiz savaşları ile baş etmeye gelince tamamen güçsüz kaldıkları görülür...

"Küçük savaşçı çekirdeklerin başlattıkları mücadeleye giderek sürekli bir şekilde yeni yeni güçler katılır, kitle hareketi boy göstermeye başlar, eski düzen yavaş yavaş yıpranır, çöker: İşte tam bu sıradadır ki, işçi sınıfı ve şehirli yığınlar savaşın kaderini tayin ederler" ("Latin Amerika Devriminin Taktik ve Stratejisi", Ernesto Che Guevara, Siyasal Yazılar, s. 123-24.) Che Guevara, aynı görüş açısını, "Küba: Ayrı Bir Olay mı Yoksa Emperyalizme Karşı Savaşın Öncüsü mü?" adlı makalesinde de şöyle dile getirmişti:

"Latin Amerika'da halk kitlelerinin zaferini sağlayacak yol, çok açık bir şekilde eski sömürge dünyasının yapısını kökünden yıkacak ve köylülerden kurulu bir ordu tarafından yürütülecek bir gerilla savaşı olarak gözükmektedir." (Aynı yerde, s. 106-107) Gerek Mao Zedung ve yandaşlarının ve gerekse Guevara-Castro çizgisinin savunucularının yaklaşımlarının en önemli öğelerinden birisi, gelişmiş kapitalist ya da emperyalist ülkelerde devrim sorunuyla geri, bağımlı ve yarısömürge ülkelerde devrim sorununun bütünüyle farklı iki olay olduğu düşüncesidir. "Bizim gibi ülkeler" deyişinin simgelediği bu yaklaşımın, kendi aralarındaki yer yer önemli bir dizi farklılığa karşın 1971 devrimci çıkışının H. İnan, M. Çayan ve İ. Kaypakkaya gibi önderlerinin temel tezlerine damgasını vurduğu ve bir

bütün olarak 1960'ların ikinci yarısında ve 1970'lerde Türkiye devrimci hareketi içinde son derece yaygın bir önyargı olarak yerleşmiş olduğu biliniyor.

Köylü ve küçük burjuva devrimciliğinin "ustası" Mao Zedung, daha 1938 gibi erken bir tarihte kaleme aldığı "Savaş ve Strateji Sorunları" başlıklı makalesinde geri ve bağımlı ülkelerdeki devrimle, gelişmiş kapitalist ülkelerdeki devrimi bütünüyle karşıt kutuplara yerleştiren bu yaklaşımı şöyle açıklamıştı:

"İktidarın silah zoruyla ele geçirilmesi, sorunun savaşla çözülmesi, devrimin başlıca görevi ve en yüksek biçimidir. Bu marksist-leninist devrim ilkesi gerek Çin ve gerekse bütün diğer ülkeler için evrensel olarak geçerlidir.

"Ama ilke aynı kalmakla birlikte, onun proletarya partisi tarafından uygulanması, değişik koşullara göre değişik biçimler alır. Faşist olmadıkları ya da savaş halinde olmadıkları zaman kapitalist ülkeler içte (feodalizmi değil) burjuva demokrasisini uygularlar; dış ilişkilerinde ise kendileri baskı altında olmayıp, başka ülkeleri baskı altında tutarlar. Bu özelliklerinden dolayı, kapitalist ülkelerdeki proletarya partisinin görevi, uzun bir legal mücadele dönemi boyunca işçileri eğitmek, güç toplamak ve böylece kapitalizmi nihai olarak yıkmaya hazırlanmaktır. Bu ülkelerde sorun, uzun bir legal mücadele, parlamentodan bir kürsü olarak yararlanma, iktisadi ve siyasi grevler, sendikaların örgütlenmesi ve işçilerin eğitilmesi sorunudur. Orada örgütlenme biçimi legaldir, mücadele biçimi de kansızdır (askeri değildir)... Komünist partilerinin vermek istedikleri tek savaş, hazırlanmakta oldukları iç savaştır. Fakat bu ayaklanma ve savaş; burjuvazi gerçekten çaresiz bir duruma gelinceye, proletaryanın büyük çoğunluğu silaha sarılıp savaşmaya kararlı hale gelinceye ve köylük bölgelerdeki proletaryaya gönüllü olarak yardım edinceye kadar başlatılmamalıdır. Ve böyle bir ayaklanma ve savaşı başlatmanın zamanı geldiğinde, ilk adım şehirleri ele geçirmek, ardından da köylük bölgelere ilerlemek olacaktır; tersi değil. Bütün bunlar kapitalist ülkelerdeki Komünist Partiler tarafından yapılmıştır ve Rusya'daki Ekim Devrimiyle de doğruluğu kanıtlanmıştır.

"Çin ise farklıdır. Çin'in özellikleri, bağımsız ve demokratik değil, yarısömürge ve yarıfeodal olması, içte demokrasi olmayıp feodal baskı altında bulunması ve dış ilişkilerinde milli bağımsızlığa sahip olmayıp emperyalizmin baskısı altında olmasıdır. Dolayısıyla, yararlanabileceğimiz bir parlamentomuz ve işçileri legal olarak grev için örgütleme hakkımız yoktur. Komünist Partisinin buradaki görevi, esas olarak, ayaklanma ve savaşı başlatmadan önce uzun bir legal mücadele döneminden geçmek ve önce büyük şehirleri ele geçirip ardından köylük bölgeleri işgal etmek değil, tam tersidir." (Mao Zedung, Seçme Eserler, Cilt II, s 261-263) Mao Zedung'un burada dile getirdiği, kendisinin ve Çin revizyonistlerinin daha sonra da savunmaya devam edecekleri ve uluslararası ölçekte bir maoist ekolün temel ve ayırdedici öğelerine dönüştürecekleri bu düşüncelerin, yalnızca Mao Zedung'a özel bir değer biçen TKP(ML)'nin değil, ama, THKO ve THKP-C'nin de temel yaklaşımlarını nasıl derinden etkilediğini görebilmek için bir siyaset dehası olmak gerekmiyor. 1971 devrimcilerinin de esas itibarıyle paylaştıkları bu antimarksist düşüncelerin tersine, gelişmiş kapitalist ülkelerde de komünist partilerinin her zaman ve özellikle de sınıf çelişmelerinin keskinleştiği dönemlerde daha da pekiştirilmesi gereken bir illegal aygıta sahip olmaları ve devrimci şiddetin kullanımına ve silahlı savaşıma hazırlık görevlerini gündemde tutmaları, proletarya ile burjuvazi arasındaki çelişmenin en "barışçı" gözüken dönemlerde bile herhangi bir vesileyle patlama noktasına gelebileceğini hesaba katmaları ve proletaryayı ve diğer emekçileri burjuva demokratik önyargı ve

yanılsamalara kapılmamaları ve burjuva legalitesine güvenmemeleri için eğitmeleri gerekir.

Ama, asıl önemlisi, Mao Zedung ve izleyicilerinin savlarının tersine, bütün geri ve bağımlı ülkeleri aynı sepete koymak, hepsini yarıfeodal bir sosyo-ekonomik yapıya sahip varsaymak ve özellikle de 1971 devrimcilerinin de yaptıkları gibi, bunların hepsi için geçerli genel bir formül (kır ve köylü ağırlıklı bir devrim stratejisi) önermek konuyu aşırı derecede basitleştirmek ve saçmalık derekesine indirgemek olacaktır. Geri ve bağımlı ülkeler kategorisine konan ülkeler, daha emperyalizm ve proleter devrimleri çağının başlarında bile kendi aralarında önemli bir çeşitlilik sergiliyorlardı. Kapitalist gelişme düzeyi bakımından Asya ve Afrika ülkelerinin daha ilerisinde olan Latin Amerika ülkelerinin büyük çoğunluğu 19. yy'ın ilk yarısında İspanyol ve Portekiz sömürgecilerine karşı sürdürülen kurtuluş savaşlarının zaferle bitmesi sonucu siyasal bağımsızlıklarına kavuşmuşlar, ama Batı Avrupa'nın kapitalist ülkelerinin ve zamanla da özellikle ABD'nin ekonomik ve siyasal hegemonyası altına girmişlerdi. Öte yandan, Stalin, daha 1925 gibi görece erken bir tarihte "Doğu halkları üniversitesinin siyasal görevleri" adlı yazısında, Asya ve Afrika ülkelerinin hepsinin aynı kategoriye konulamayacağını ve daha da önemlisi, proletaryanın bu ülkelerin hepsinde aynı stratejik çizgiyi izleyemeyeceğini şöyle anlatıyordu:

"Bugün için sömürge ve bağımlı ülkelerin özelliği, gerçeklikte artık hepsini kapsayan tek bir sömürge Doğu olmamasıdır. Eskiden sömürge Doğu, tek bir bütün oluşturan bir şey olarak düşünülüyordu. Şimdi, bu düşünce artık gerçekliğe uymuyor. Şimdi en azından üç sömürge ve bağımlı ülke kategorisi var. Birincisi, hemen hemen kendi proletaryası hiç bulunmayan ve sınai bakımdan hiç gelişmemiş Fas gibi ülkeler. İkincisi, sınai bakımdan az gelişmiş ve nisbeten az sayıda bir proletaryası bulunan ve Çin ve Mısır gibi ülkeler. Üçüncüsü de; kapitalist bakımdan azçok gelişmiş ve azçok kalabalık bir proletaryası bulunan Hindistan gibi ülkeler.

"Bütün bu ülkelerin hiçbir biçimde aynı plana konulmayacakları açık." (Marksizm ve Ulusal Sorun ve Sömürge Sorunu, s. 263) 1970'lere gelindiğinde, bu ülkelerin hemen hemen hepsinde kapitalizm, değişen düzeylerde de olsa gelişmiş, kentsel nüfusun ve işçi sınıfının sayısı hem mutlak, hem de göreli olarak artmış, kapitalist ilişkilerin daha ağır geliştiği kırsal bölgelerde sınıfsal farklılaşma şu ya da bu ölçüde ilerlemiş, ama aynı zamanda, kapitalizmin eşitsiz gelişme yasası uyarınca, "geri ve bağımlı" ülkeler arasındaki farklılaşma da artmış bulunuyordu. Bu bakımdan, aralarında, İspanya, Arjantin, Uruguay, Yunanistan, Brezilya, Güney Kore, Şili, Meksika, Portekiz gibi görece gelişmiş, nüfusunun çoğunluğu kentlerde yaşayan ve büyük bir proletaryaya sahip ülkelerle; Ruanda, Sudan, Kenya, Etiyopya, Somali, Yemen, Afganistan, Zaire, Mozambik, Angola, Nepal gibi nüfusunun büyük çoğunluğu kırlarda yaşayan çok küçük bir proleter nüfusa ve yarıfeodal bir yapıya sahip olan ülkelerin tümünü aynı sepete doldurmak ve hepsi için benzer bir -köylü ağırlıklı- devrim stratejisi önermek daha da yanlış ve anakronik hale gelmişti. Bununla birlikte, marksizm-leninizm, somut koşulların somut analizine bağlı olarak, feodalizme, monarşiye, sömürgeciliğe ve emperyalizme karşı savaşım görevlerinin ön planda olduğu ülkelerin bazılarında devrimin kırlardan kentlere doğru bir rota izleyebileceğini elbette hiçbir zaman yadsımamıştır. Ve doğal olarak, sosyo-ekonomik ve siyasal koşulları nedeniyle, devrimin böyle bir rota izlediği böylesi köylü karakterli ülkelerde komünist partilerinin sağlam bir marksist-leninist çekirdeğe, doğru bir programatik ve siyasal çizgiye ve işçi hareketiyle sıkı ve istikrarlı bağlara sahip olmaları ve proleter bileşimlerini iyileştirmeye özen gösterme-

leri kaydıyla, ağırlıklı olarak yoksul köylülerden oluşmalarına da. Özel önemi nedeniyle komünist enternasyonalin, durumunu yakından izlediği ve sık sık tartıştığı Çin devrimi ve ÇKP konusunda yaptığı uyarı ve hazırladığı yönergeler bu bakımdan son derece öğreticidirler. Örneğin ÇKP'nin 1927 yılında Çan Kayşek kliğinin saldırıları üzerine ağır kayıplar vererek kırsal alanlara çekilmesinin, onun giderek bir köylü partisine dönüşmesine katkıda bulunan bir faktör olabileceğini düşünen komünist enternasyonalin önde gelen yöneticilerinden Piatnits ki, da ha 1930 yılında hazırladığı bir raporda bu partinin:

"... 1928-'29'da bileşimi açısından bir köylü partisine dönüşme tehlikesiyle karşı karşıya bulunduğunu ve onun kentlerdeki geniş işçi yığınlanyla bağlarını yitirdiğini..." (The Communist International, 1919-'43 Documents, Cilt 3, s. 1) söylüyordu. Öte yandan, Arnavutluk'ta 1930'ların sonlarında, hemen hemen hepsi küçük işyerlerinde çalışan çıraklardan oluşan 15 bin dolayında işçinin bulunması, bu ülkede 1941 yılında Arnavutluk KP'nin kurulmasını engellemedi. Ancak, partinin programatik ve siyasal çizgisinin yanısıra proleter bileşiminin de son derece önemli olduğuna inan Arnavutluk komünistleri, özellikle kurtuluştan sonra, diğer emekçi sınıf ve katmanlardan komünistlere kapıları kapatmaksızın, partinin sınıfsal bileşimini iyileştirmek için sistemli bir çaba harcamışlardı. Aslında, özellikle 20. yy'ın ilk yarısında, geri ve bağımlı ülkelerde kurulan partilerin hemen hemen hepsi benzer sorun ve tehlikelerle karşı karşıya bulunuyorlardı. Ama, komünist enternasyonal, böylesi sorun ve tehlikelerin varlığından yola çıkarak, bir dizi sömürge ve bağımlı ülkede komünist partilerinin kırsal bölgelerde yoksul köylülere dayanan bir gerilla ya da halk savaşı sürdürmesine karşı çıkmamış, ancak bu partileri, kentlerdeki işçi sınıfı hareketi ve sendikal hareketle bağlarını korumaları ve geliştirmeleri ve kendi proleter bileşimlerini iyileştirmeleri konusunda uyarmış, partinin ve eğer varsa onun silahlı güçlerinin yönetiminde işçi kökenli komünistlerin bulunmasına özen gösterilmesini ısrarlı bir biçimde istemiştir.

Yaklaşık ya da çok kaba bir tarih verilecek olursa, 1950 öncesinde hemen hemen hepsi sömürge statüsünde bulunan ve kural olarak yarıfeodal üretim ilişkilerinin egemen olduğu geri ve bağımlı ülkelerde hem proletarya sayıca küçük ya da çok küçüktü; hem de buna bağlı olarak proletarya burjuvazi çelişmesi yeterince olgunlaşmamıştı. Bu gibi ülkelerde, asıl hedefi kapitalizmin yıkılması ve sosyalizmin inşası olan proletaryanın, köylü yığınlarının antiemperyalist ve antifeodal savaşımına önderlik etmekle yükümlü bulunmasının, leninist ölçütlere uygun komünist partilerinin inşasında nesnel temeli bulunan bir güçlük yarattığı, yani proletaryanın devrimci öncüsünün üzerinde, onu burjuva ya da küçük burjuva demokrasisinin bir kuyruğu haline gelmeye, onun içinde erimeye ve onu, demokratik ağırlıklı eyleminin içeriğine uygun olarak demokratik bir parti olarak biçimlenmeye zorlayan bir basınç yarattığı bilinmekteydi. İşte bu nedenledir ki, Lenin, komünist enternasyonalin temmuz 1920'de toplanan ikinci kongresine sunduğu raporda sömürge ülkelerde komünist partilerinin emperyalizme karşı burjuva-demokratik kurtuluş hareketlerini belli koşullarla desteklemesi, ama asla onun içinde erimemesi gerektiğini belirtir ve bu partilerin izlemesi gereken strateji ve taktiklerin ana çizgilerini belirtirken şöyle diyordu:

"Beşincisi, geri ülkelerdeki burjuva-demokratik kurtuluş eğiliminin komünist kılığa bürünmesine karşı kararlı bir savaşım verilmesi gerekmektedir; Komünist enternasyonal sömürge ve geri ülkelerdeki burjuva-demokratik ulusal hareketleri, ancak bütün geri ülkelerde, yalnızca lafta komünist olmayan geleceğin proletarya partilerinin öğelerinin biraraya getirilmesi ve kendi özel görevlerini yani kendi ulusları-

nın burjuva-demokratik hareketlerine karşı savaşma görevlerini kavrayacak biçimde eğitilmesi koşuluyla desteklemelidir. Komünist enternasyonal, sömürgelerde ve geri ülkelerde burjuva demokrasisi ile geçici bir bağlaşma kurmalı, fakat onunla kaynaşmamalı, tersine en ilkel biçimde de olsa proletarya hareketinin bağımsızlığını kayıtsız koşulsuz korumalıdır." (The Communist International, s. 236-237) Lenin, Stalin ve Komünist enternasyonal; Sovyetler Birliği'nin ve gelişmiş kapitalist ülkelerin komünist proletaryasının desteği ile bir yandan sömürge ve bağımlı ülkelerdeki antiemperyalist kurtuluş hareketinin geniş köylü yığınlarını da seferber ederek ilerletilmesi ve devrimin demokratik ve antiemperyalist görevlerinin en kararlı ve en radikal bir biçimde yerine getirilmesi için çaba harcanması ve bir yandan da bu ülkelerde yeni yeni kurulmakta olan komünist partilerinin kendi bağımsızlıklarını titizlikle koruyarak sözkonusu savaşıma katılmaları, onun başına geçmeleri ve böylelikle proletarya ve köylülüğün diktatörlüğü yoluyla sosyalist devrimin önkoşullarını hazırlamaları gerektiğini düşünüyorlardı. Komünist partilerinin, antiemperyalist ve antifeodal savaşım görevlerinin önplanda olduğu ve köylü ve küçük burjuva yığınlarının büyük çoğunluğu oluşturduğu böylesi koşullarda, marksisit-leninist rotalarından sapmamaları için küçük burjuvazinin ideolojik basıncına karşı kesintisiz bir savaşım yürütmeleri, kadrolarının eğitimine özen göstermeleri, işçi sınıfıyla sağlam bağlar kurmaları ve doğru bir siyasal ve örgütsel çizgi izlemeleri gerekiyordu.

Demek ki, 1971 devrimciliğinin, gelişmiş kapitalist ülkelerde devrim sorunuyla, "bizim gibi ülkeler"de devrim sorununun bütünüyle farklı ve çeşitli yönleri bakımından neredeyse taban tabana karşıt özellikler taşıdıkları biçimindeki maoist-gevarist önyargıları ne marksist- leninist teorinin öngörülerine, ne uluslararası komünist hareketin bu alandaki pratiğine ne de Türkiye'nin somut gerçekliğine uyuyordu. Yukarda da değinmiş olduğumuz gibi, küresel güç dengesinin sosyalist Sovyetler Birliği ve dünya proletaryası ve halklarından yana değişmesiyle sonuçlanan ikinci dünya savaşından sonra eski sömürgecilik sisteminin çökmesi, 1950'li ve özellikle de 1960'lı ve 1970'li yıllarda emperyalizme ve sömürgeciliğe karşı halk kurtuluş savaşlarında adeta bir patlamanın yaşandığı bu sürecin, aynı zamanda 1960'lı ve 1970'li yıllarda uluslararası komünist hareketin Kruşçev-Brejnev revizyonizminin ihaneti sonucunda dağılması ve güçten düşmesi ve gelişmiş kapitalist ülkelerde işçi sınıfının devrimci hareketinin Avrupa'daki komünist partilere de egemen olan sınıfsal işbirliği çizgisinin sonucunda babalanmasıyla örtüşmesi, uluslararası ölçekte küçük burjuva devrimciliğinin güç kazanmasının koşullarını güçlendirecekti. Ama, hepsinden önemlisi de şudur: Mao Zedung ve Che Guevara gibi küçük burjuva devrimcilerinin -ve onların izinden giden 1971 devrimcilerinin- kır ve köylü yanlısı ve kent ve işçi karşıtı yaklaşımlarının ve kendilerini kentlerin kırlardan kuşatılmasını öngören bir devrim stratejisinin evrenselliği düşüncesine hapsetmiş olmalarının temelinde, aslında kapitalist toplumun gelişme yasalarının ve işçi sınıfının tarihsel misyonunun kavranmaması ve genel olarak küçük burjuvazinin ve özel olarak köylülüğün devrimci potansiyelinin abartılması yatmaktaydı. İşçi sınıfının kapitalist toplumdaki özel yerini ve tarihsel misyonunu kavramayanların, bu rolü küçük burjuvaziye (emekçi köylülüğe) armağan etmelerinde, leninist parti anlayışına ulaşamamalarında ve onun yerine "ideolojik öncü" tezini geçirmelerinde şaşılacak bir yan yoktu. Özellikle Türkiye gibi kapitalizmin orta düzeyde gelişmiş, proletaryanın sayıca çoğalmış ve kırlarında feodal kalıntıların önemli bir ağırlığının kalmamış olduğu -ve dolayısıyla, feodalizme karşı geniş köylü yığınlarını çevresinde birleştirecek bir toprak devriminin fazla bir önem taşımadığı- ülkelerde iç farklılaşması

hayli ilerlemiş olan "köylülük"le de gerçek bir bağı olmayan böylesi küçük burjuva devrimci örgütlerin gerçek bir gelişme ve kitleselleşme şansından yoksun sekter çevreler olarak kalmaları ve gericiliğin saldırısı karşısında sergiledikleri kahramanca direnişe karşın dağılmaları kaçınılmazdı.*

Anlaşılabileceği üzere, leninist parti öğretisi, marksizm-leninizmin organik bir parçasıdır ve asla onun, proletaryanın tarihsel rolü, kapitalist toplumun ekonomik ve sınıfsal analizi, proletaryanın hegemonyası, demokratik devrimden sosyalist devrime kesintisiz geçiş, burjuva devlet aygıtının devrimci zor yoluyla yıkılması, proleter diktatörlüğü, sosyalizmin inşasına vb. ilişkin değerlendirmelerinden ayrı olarak ele alınamaz ve anlaşılamaz. Konunun daha iyi anlaşılabilmesi için, önce, bilimsel sosyalizmin Marks ve Engels'in günlerinden bu yana, kapitalist toplumun analizi temelinde işçi sınıfı ve küçük burjuvazinin nitelik ve konumları üzerine söylediklerine kuşbakışı göz atmamız gerekiyor.

Marks ve Engels, daha 1848'de kaleme aldıkları Komünist Manifesto'da şunları söylüyorlardı:

"Bugün burjuvazi ile karşı karşıya gelen bütün sınıflar içerisinde yalnızca proletarya gerçekten devrimci bir sınıftır. Öteki sınıflar modern sanayii karşısında erirler ve nihayet yok olurlar; proletarya ise onun özel ve temel ürünüdür:

"Alt orta sınıf, küçük imalatçı, dükkancı, zanaatçı, köylü, bütün bunlar, orta sınıfın parçaları olarak varlıklarını yokolmaktan kurtarmak için, burjuvaziye karşı savaşırlar. Bunlar, şu halde, devrimci değil tutucudurlar. Hatta gericidirler, çünkü tarihin tekerlediğini gerisin geriye döndürmeye çalışırlar. Kazara devrimci olsalar bile, proletaryaya katılmak üzere olduklarından ötürü böyledirler: şu halde, o andaki çıkarlarını değil, gelecekteki çıkarlarını korumakta proletaryanın bakış açısını edinmek için kendilerininkini terketmektedirler" (Marks/Engels, Seçme Yapıtlar Birinci Cilt, s. 142-143.) Onlar, daha sonra, eski toplumun tortusunun, yani lumpen proletaryanın, kural olarak, "daha çok gerici entrikaların paralı aleti olmaya hazır" olduğunu ve öte yandan kapitalizmin proletaryayı mülksüzleştirerek, onun burjuva önyargılarının etkisinden kurtulmasının koşullarını yarattığını söyledikten sonra sözlerini şöyle sürdürüyorlardı:

"Üstünlüğü ele geçirmiş bundan önceki bütün sınıflar, toplumu büyük ölçüde kendi mülk edinme koşullarına boyun eğdirerek, zaten edinmiş oldukları konumlarını pekiştirmeye bakmışlardır. Proleterler ise, daha önceki kendi mülk edinme biçimlerini ve böylelikle, daha önceki bütün öteki mülk edinme biçimlerini de ortadan kaldırmadıkça, toplumsal üretici güçleri ele geçiremezler. Kendilerine ait korunacak ya da pekiştirilecek hiçbir şeyler yoktur; görevleri, özel mülkiyetin o güne kadarki bütün güvencelerini ve korunaklarını yoketmektir.

"Daha önceki bütün tarihsel hareketler, azınlık hareketleri ya da azınlıkların çıkarına olan hareketlerdi. Proleter hareket, büyük çoğunluğun, büyük çoğunluğun çıkarına olan bilinçli, bağımsız hareketidir. Proletarya, bugünkü toplumumuzun en alt tabakası, resmi toplumun tüm üstyapı tabakaları havaya uçurulmadıkça, davranamaz, doğrulamaz." (Aynı yerde, s. 143144.) Gene Marks, 1850 yılında kaleme aldığı "Merkez Komitesinin Komünist Birliğe Çağrısında.

"Demokratik küçük burjuvazinin devrimi olabildiğince çabuk ve olsa olsa yukardaki istemlerin gerçekleşmesiyle sonuçlandırmayı arzulamasına karşılık, azçok mülk sahibi tüm sınıflar egemen konumlarından uzaklaştırılıncaya dek, proletarya devlet gücünü ele geçirinceye ve yalnızca bir tek ülkedeki değil, dünyanın tüm öndegelen ülkelerindeki proleterlerin birliğinin, bu ülkelerin proleterleri arasındaki rekabetin ortadan kalkmış olduğu ve hiç değilse belli başlı üretici güçlerin proleterlerin ellerinde

toplanmış bulunduğu noktaya ulaşılıncaya dek, devrimi sürekli kılmak bizim sorunumuz ve bizim görevimizdir. Bizim için sorun özel mülkiyetin herhangi bir değişikliğe uğratılması değil, olsa olsa yokedilmesidir; sınıf karşıtlıklarının üzerinin örtülmesi değil, sınıfların ortadan kaldırılmasıdır; mevcut toplumun iyileştirilmesi değil, yeni bir toplumun kurulmasıdır." (Aynı yerde, s. 217218) diyordu. Marks ve Engels'in yapıtını devralan ve geliştiren Lenin, "Karl Marks Öğretisinin Tarihsel Yazgısı" adlı makalesinde, Marks'ın öğretisindeki asıl şeyin, "sosyalist toplumun kurucusu olarak, proletaryanın tarihsel rolünün açığa çıkarılması" olduğunu söyledikten sonra;

"Hem Avrupa'da hem de Asya'daki deneyimden sonra, sınıf-dış/siyaset ve sınıf-dış/sosyalizmden söz eden bir kimseye yapılması gereken şey, hemen onu bir kafese koyup Avustralya kangurusu ya da benzeri bir şeyle birlikte sergilemektir. " (Marks-Engels-Marksizm, s. 87) diyordu. Gene o, Rus sosyal demokrat işçi partisinin "bilinçli proletaryanın partisi" olduğunu, onun, demokratik köylü hareketini büyük toprak sahiplerine karşı yürüttüğü savaşımda desteklemekle yükümlü bulunduğunu söyledikten sonra, bu görevin yerine getirilmesinin köy proletaryasına, kendisiyle köy burjuvazisi arasındaki çelişmeyi gösterme ve köy proletaryasını, kent proletaryasıyla birlikte bağımsız bir sınıf olarak örgütleme görevini asla unutturmaması gerektiğini belirtir. Lenin, 1902'de kaleme aldığı "Rus Sosyal Demokrasisinin Tarım Programı" adlı makalesinde, partinin tarım programında köylülerden yana olan taleplerin "çok daha sınırlı" ve "çok daha ılımlı" olduğunu söylerken, onun, işçi sınıfı ve köylülük karşısındaki temelden farklı konumlarını şöyle açıklıyordu:

"Ücretli işçiler konusunda ise, günümüzün toplumunda yer alan bir sınıf olmaları açısından onların çıkarlarını savunmayı üstleniyoruz; bunu yapıyoruz, çünkü onların sınıf hareketini tek gerçek devrimci hareket olarak görüyoruz(...) ve bu özel hareketi örgütlemeye, onu yönetmeye ve ona sosyalist bilincin aydınlığını taşımaya çabalıyoruz. Öte yandan köylülük hakkında, günümüz toplumunda çiftçilerin ve küçük toprak sahiplerinin bir sınıf olmaları bakımından onların çıkarlarını savunmayı hiçbir şekilde üstlenmiyoruz... sosyal demokrasi sadece proletaryanın çıkarlarını -doğrudan doğruya ve tümüyle- temsil eder ve sadece onun sınıf hareketi ile sağlam organik birlik için çalışır. Sosyal demokrasinin ancak belli durumlarda ve somut ve kesin olarak belirlenmiş koşullarda bu sınıfların çıkarlarını savunmayı üstlenmesinin nedeni budur." (Tarım Sorunları I, s. 271.)

Daha da çoğaltılabilecek olan bu ve benzer pasajların içerik ve mesajları, marksizmin kurucularının yaşadıkları günlerden bu yana, proletaryanın ve kapitalist toplumun yapısında meydana gelen tüm değişikliklere karşın geçerliliklerini esas olarak korumaktadırlar. Burada, bilimsel sosyalizmin, leninist parti öğretisi de içinde olmak üzere yığınların savaşım deneyimleri içinde yeniden ve yeniden doğrulanmış ve doğrulanacak olan bir dizi yaşamsal ve vazgeçilmez ilkelerinin özünü ve deyim yerindeyse ruhunu bulabiliriz. Proletaryanın kapitalist toplum içindeki özel yerini ve bundan kaynaklanan misyonunu, bu toplumdaki tek gerçek devrimci sınıf olan proletarya ile diğer ezilen ve sömürülen sınıf ve katmanlar arasındaki esasa ilişkin ayrımı, tüm sömürücü ve mülk sahibi sınıf ve katmanlar devrilene değin devrimi kesintisiz bir tarzda sürdürmenin zorunluluğunu kavramayan ve dahası siyasal ve örgütsel çalışmasını, strateji ve taktiğini bu kavrayış üzerine oturtmayan bu devrimci hareket, komünist bir hareket olamaz. Ve doğal olarak, böyle bir devrimci hareketin leninist parti anlayışını içselleştirmesi ve kendisini bu anlayışa göre biçimlendirmesi de olanaksızdır. Marksizmin klasiklerinin de dile getirmiş oldukları gibi, proletarya dışındaki diğer ezilen ve sömürülen sınıf ve katmanlar,

devrimin demokratik aşamasında emperyalizme ve onun yerel dayanaklarına, faşizme, feodal kalıntılara karşı verilen savaşıma katılabilir, hatta bir dizi tarihsel örnekte de (1945 Yugoslavya, 1949 Çin, 1959 Küba, 1979 Nikaragua vb.) görüldüğü gibi bu savaşımlara önderlik ederek onları zafere dahi ulaştırabilirler. Ne var ki, onlar, kendi sınıfsal doğaları gereği, kapitalizme ve burjuva toplumuna karşı kesin ve sonuç alıcı bir savaşıma giremez, üretim araçlarının özel mülkiyetinin ortadan kaldırılmasını ve sosyalizmin kuruluşunu hedefleyemez, yani sömürüye dayanan sınıflı toplumun çerçevesini aşamazlar. Devrimci ve demokratik küçük burjuvazinin önderliğinde yürütülen bu savaşımlar, en iyi olasılıkla radikal demokratik dönüşümlerin yaşama geçirilmesi, işçilerin ve diğer emekçilerin bir dizi demokratik hak ve özgürlüğü elde etmesi ve/ya da kapitalist sömürünün en kaba görünümlerinin törpülenmesi yani demokratik bir kapitalizmin kurulmasıyla sonuçlanacaktır. Ama, en demokratik ve devrimci küçük burjuvazi de mülk sahibi bir sınıftır ve onunla -emperyalist burjuvazi ve büyük toprak sahipleri de içinde olmak üzere- diğer sömürücü sınıflar arasındaki çelişmeler, son çözümlemede mülk sahibi sınıflar arasındaki çelişmelerdir. Lenin'in, Rus küçük burjuva devrimcilerini ("Sosyalist Devrimciler") eleştirirken söylediği gibi, "Rusya'da bugünkü köylü hareketinin amacı nedir? Toprak ve özgürlük. Bu hareketin tam zaferinin önemi ne olacaktır? Zafer kazanıldıktan sonra, bu hareket, toprak beylerinin ve bürokratların devlet yönetimindeki egemenliklerini ortadan kaldıracaktır. Toprağı kurtardıktan sonra, toprak beylerinin topraklarını köylülere verecektir. Toprak beylerinin mülksüzleştirilmesi ve tam anlamıyla özgürlük, meta üretimini ortadan kaldıracak mı? Hayır, kaldırmayacaktır... Tam tersine, en yüksek kas/(toprak beyleri) ne kadar tam olarak bozguna uğratılır ve ortadan kaldırılırsa, burjuvazi ile proletarya arasındaki sınıf ayrılığı da o kadar derinleşecektir. Köylü ayaklanmasının tam zaferinin nesnel anlamı ne olacaktır? Bu zafer, serflik düzeninin bütün kalıntılarını temizleyecektir, ama hiçbir şekilde burjuva ekonomik düzenini ya da kapitalizmi ya da toplumun -zengin ve yoksul burjuvazi ve proletarya olarak- sınıflara bölünmesini ortadan kaldırmayacaktır." ("Küçük burjuva sosyalizmi ve proleter sosyalizmi", Tarım Sorunları I, s. 346-347) Demek ki, demokratik dönüşümlerin gerçekleştirilmesi, genel olarak sömürülenlerle sömürenler arasındaki çelişmeleri ve özel olarak da proletarya ile burjuvazi arasındaki sınıf çelişmesini ortadan kaldırmayacak, tam tersine bu çelişmeyi daha da keskinleştirecek, bu çelişmenin proletarya ve diğer sömürülen katmanlarca daha kolay algılanmasını sağlayacak ve dolayısıyla onların kendi gerçek devrimleri, yani sosyalist devrim için savaşıma girişmelerinin koşullarını daha da olgunlaştıracaktır. Ve işte bunun içindir ki, komünist hareket devrimin demokratik görevlerine karşı asla ilgisiz kalmamalı, tersine bu devrimin en radikal bir tarzda ve son sınırına kadar gerçekleştirilmesi için çaba harcamalıdır. Demokratik devrimin en radikal bir tarzda gerçekleştirilmesi ve son sınırına kadar ilerletilmesi, onun kazanımlarının korunması, demokratik devrimden kesintisiz bir biçimde sosyalist devrime geçilebilmesi ve bütün bunların önkoşulu olan proletaryanın demokratik devrimde hegemonyasının sağlanabilmesi için, proletaryanın kendi gerçek sınıf partisine sahip olması, onun, burjuvazi ve küçük burjuvazi karşısında kendi ideolojik, siyasal ve örgütsel bağımsızlığını ne pahasına olursa olsun koruması mutlak bir zorunluluktur. Bu nedenledir ki, bilimsel sosyalizmin kurucuları ve sürdürücüleri, proletaryanın, her zaman ve hangi koşullar altında olursa olsun, en demokratik ve devrimci küçük burjuvazi de içinde olmak üzere sömürücü ve mülk sahibi sınıfların tümünden ayrı duran -başta parti gelmek üzere- kendi bağımsız sınıf örgütlerini (parti, sendika, kooperatif vb.) oluşturması ve sürdürmesi ve milliyet, din, böl-

ge, cinsellik farkı gözetmeksizin tüm işçilerin bu örgütler içinde biraraya getirilmesi konusunda ısrarlı olmuşlardır. Marks, daha 1850 yılında, "Merkez Komitesinin Komünist Birliğe Çağrısı"nda, o sıralar Almanya'da proletaryanın çalışan nüfusun çok küçük bir kesimini oluşturuyor olmasına karşın onun, monarşiye ve feodalizme karşı tutarsız bir tarzda savaşmakta olan küçük burjuva demokratlarından bağımsız örgütlenmesini sürdürmesi gerektiğini şöyle dile getiriyordu:

"Demokratik küçük burjuvazi, her yerde ezilmekte olduğu şu anda proletaryaya genel olarak birlik ve uzlaşma öğütlüyor, ona elini uzatıyor ve her türden görüşü demokratik bir parti içinde kucaklayacak geniş bir muhalefet partisinin kurulması için çabalıyor, yani işçileri, ardından kendi özel çıkarlarının gizlendiği sosyal demokrat lafların egemen olacağı ve sevgili barış uğruna proletaryanın özel istemlerinin ön plana getirilmeyeceği bir parti örgütüne bulaştırmaya çabalıyor. Böyle bir birlik tamamen onların yararına ve tümüyle proletaryanın zararına olacaktır. Proletarya sahip olduğu ve büyük emeklerle sağlanmış bağımsız konumunu yitirecek ve bir kez daha resmi burjuva demokrasisinin bir eklentisi durumuna düşecektir. Bu birlik bundan ötürü, en kesin bir biçimde reddedilmelidir. Bir kez daha burjuva demokratlarının tezahürat korosu olma durumuna düşeceği yerde, işçiler ve özellikle de birlik (Komünist Birlik, PD.), resmi demokratların yanında kendilerini işçi partisinin bağımsız, gizli ve resmi bir örgütünü kurmaya ve bunun herkesimini proletaryanın tutumunun ve çıkarlarının burjuva etkisinden bağımsız olarak ele alınacağı işçi derneklerinin mihrak noktası ve çekirdeği yapmaya zorlamalıdırlar. " (Marks/Engels, Seçme Yapıtlar, Birinci Cilt, s. 218-219) Ancak o, bununta da yetinmiyor ve küçük burjuva demokratlarının tutarsızlığını, kaypaklığını ve kararsızlığını dikkate alarak işçilere, ayrı bir askeri örgüt de kurmaları gerektiğini şu sözlerle öğütlüyordu: "Ama işçilere karşı ihaneti zaferin ilk saatinden itibaren başlayacak olan bu partiye karşı etkin ve tehdit edici bir biçimde karşı koyabilmek için işçiler, silahlanmış ve örgütlenmiş olmalıdırlar. Tüm proletaryanın yivli ve yivsiz tüfeklerle, toplarla ve cephaneyle silahlandırılması derhal gerçekleştirilmelidir, işçilere karşı kullanılan Milis Muhafızlarının tekrar kurulmasına karşı konulmalıdır. Ne var ki, bu sonuncusunun olanaklı olmadığı yerlerde, işçiler, komutanları kendileri tarafından seçilen ve kendilerinin seçtikleri bir genelkurmaya sahip bir proleter muhafız olarak örgütleme ve kendilerini, devlet yetkisinin değil, işçilerin kurmayı başaracakları devrimci topluluk konseylerinin emrine verme işine girişmelidirler" (Aynı yerde, s. 220-221.) İnsanın bu satırları okuduğu zaman Marks'ın bu düşünce ve saptamalarının, devrimci terörle proletaryayı asla yanyana ve birarada olamayacak karşıtlar gibi algılayan ve "terörist sosyalizm"e ve "askeri sapma"ya ateş püsküren Emek Partililerimizin tüylerini diken diken edeceğini anımsamaması elde değil. Ama Marks, 1871'de, I. Enternasyonal'in 7. yıldönümünü kutlama konuşmasında, Paris Komünü'nden çıkarılması gereken derslere işaret ederken de bu düşüncesini bir biçimde yinelemiş ve şöyle demişti:

"... Böyle bir değişikliğin tamamlanabilmesinden önce, proletarya diktatörlüğü gereklidir ve bunun ilk önkoşulu proletarya ordusudur. Emekçi sınıflar, kurtuluş hakkını savaş alanında kazanmak zorundadırlar." (Marks/Engels, Eserler, Cilt 17, s. 433, Dietz Yayınevi, Berlin 1962.) Aslında, bu düşünce ve saptamalar Emek Partililerimize ve çeşitli ülkelerdeki benzerlerine, bundan yaklaşık 150 yıl önce, yani devrimin çağımızda olduğu gibi hemen hemen sürekli olarak gündemde bulunmadığı bir çağda verilmiş bir yanıttır. Devam edelim: Gene Marks, 1871'de yapılan Londra Konferansı'nda, I. Enternasyonal'in Tüzüğüne aşağıdaki anlatımların eklenmesini kabul ettirmişti:

"Mülk sahibi sınıfların kolektif iktidarına karşı mücadelesinde proletarya ancak mülk sahibi sınıfların oluşturdukları bütün eski partilere muhalif ayrı bir siyasal parti kurmak suretiyle bir sınıf olarak davranabilir.

"Proletaryanın bir siyasal parti içinde bu inşası, toplumsal devrimin ve onun nihai, sınıfların ortadan kaldırılması hedefinin zaferini gerçekleştirmek için zorunludur." (Aktaran, J. Molyneux, Marksizm ve Parti, s. 29) Lenin, aynı konu üzerinde pek çok kez durmuş ve proletaryanın bağımsız bir devrimci sınıf partisi içinde örgütlenmesinin yaşamsal öneminin sürekli olarak altını çizmişti. O, 1905 Rus Devriminin hemen öncesinde, demokratik devrimin stratejik sorunlarını menşeviklerle eleştirel bir tarzda tartıştığı ünlü bir broşüründe şunları söylüyordu:

"Bir sosyal demokrat (komünist, PD.) proletaryanın kaçınılmaz olarak, sosyalizm uğruna en demokratik ve cumhuriyetçi burjuvaziye ve küçük burjuvaziye karşı sınıf savaşımı açmak zorunda olduğunu bir an için bile olsun unutmamalıdır. Bu, her türlü kuşkunun ötesindedir. Öyleyse, sosyal demokrasinin ayrı, bağımsız ve tamamen bir sınıf partisinin mutlak zorunluluğu da, her türlü kuşkunun ötesindedir" (Demokratik Devrimde Sosyal Demokrasinin İki Taktiği, s. 99.)

Şimdi bütün bu söylenenlerin ışığında, kısaca da olsa DHKP-C ve TKP(ML)'nin parti ve parti inşasına ilişkin anlayışlarına değinmemiz gerekiyor. 1960'ların sonlarından bugüne kadar uzanan 30 yıla yakın süre içinde, özellikle de 1980'lerin ikinci yarısından bu yana kapitalizmin daha da fazla gelişmesine bağlı olarak, Türk emekçi köylü katmanlarının ve kent küçük burjuvazisinin demokratik hareketi göreli olarak daha da zayıf düşmüş, ancak Türkiye işçi sınıfının devrimci hareketliliği çok daha fazla öne çıkmış ve belirginleşmiştir. Daha da önemlisi, azçok önemli her eylemini baltalamaya, engellemeye ve yolundan saptırmaya çalışan sendika bürokrasisinin gerici çabalarına ve devrimci ve komünist öncünün adına layık bir işçi sınıfı çalışması örgütleme konusundaki ağır hataları, oportünist hastalıkları ve bağışlanamaz amatörlükleri nedeniyle gerçek bir devrimci önderlikten hala yoksun bulunmasına karşın, işçi sınıfımızın, diğer ezilen ve sömürülen sınıf ve katmanlara önderlik etme, onları peşinden sürükleme yeteneğini ve potansiyelini yeterince göstermiş ve ortaya koymuş olmasıdır. Türkiye'de ve dünyada neler olup bittiğini görme ve gördüklerini anlama yeteneğine sahip olan tüm devrimciler, 30 yıla yaklaşan bu süre içinde kendi kolektif ve bireysel teorik donanımlarını ve değerlendirmelerini kitle pratiğinin sınavından geçirme dünya devrimi deneyimlerini inceleme ve kendilerini teorik olarak eğitme/marksist dünya görüşünü edinme bakımından 1971 döneminin genç devrimcilerine göre, kıyaslanamayacak kadar geniş olanaklar elde ettiler. Bütün bunlar gözönüne alındığında, 1971 devrimci hareketinin aşılmış olması gereken teorik ve stratejik hatalarını sürdüren DHKP-C ve TKP(ML) gibi örgütlerin, 1971'deki öncellerine yöneltilen eleştirilerden çok daha fazlasını hakettiklerini söyleyebiliriz ve söyleme li yiz.

Bilimsel sosyalizmin kurucuları, Komünist Manifesto'nun bir yerinde Saint-Simon, Fourier ve Owen gibi ütopik sosyalistlerin konum ve işlevleriyle, onların izinden giden izleyicileri ve öğretilerinin durumunu karşılaştırırlar. Üç ünlü ütopik sosyalistin yanılgılarının, henüz kapitalizme özgü sınıf çelişmelerinin keskinleşmediği ve proletaryanın sınıf savaşımının gelişmediği ekonomik ve toplumsal koşullarla bağlantısı içinde kavranması gerektiğini söyleyen Marks ve Engels, onların çocuksu yanılgılarını ve siyasal ve devrimci eylemi reddetmelerini eleştirirler de. Buna karşılık, Saint-Simon, Fourier ve Owen'in yazılarında "eleştirel bir öğe"nin ve "işçi sınıfını aydınlatacak en değerli bir malzeme"nin bulunduğunu

belirterek onları öven Komünist Manifesto yazarları, bu üç öncüyü izleme ve onların öğretilerini yaşama geçirme savında olanlara ise acımasızca saldırırlar. Çünkü, aradan geçen zaman içinde yalnızca kapitalizmin ve proletaryanın savaşımının gelişmesi değil, kapitalist toplumun gelişme yasalarının ortaya konulması da ütopik sosyalist öğretiyi çoktan çürüğe çıkarmış ve bu eskimiş öğretiyi savunanları giderek nesnel olarak gerici bir konuma sürüklemişti. Onlara göre:

"Eleştirel-ütopik sosyalizmin ve komünizmin önemi, tarihsel gelişmeyle ters orantılıdır. Modern sınıf savaşımının gelişmesi ve belli bir biçim alması oranında, savaşımdan bu hayali ayrı kalış, ona yapılan bu hayali saldırılar bütün pratik değerlerini yitiriyor. Dolayısıyla, bu sistemlerin kurucularının birçok bakımlardan devrimci olmalarına karşın, bunların öğretileri, her keresinde salt gerici tarikatlar kurmuşlardır. Bunlar, proletaryanın ileriye doğru tarihsel gelişimi karşısında sıkı sıkıya ustalarının eski görüşlerine sarılıyorlar. Dolayısıyla bunlar, durmadan sınıf savaşımını köreltmeye ve sınıf karşıtlıklarını uzlaştırmaya çabalıyorlar." (Marks/Engels, Seçme Yapıtlar, Birinci Cilt, s. 166.) Evet, ülkemizde, 1971 devrimciliğinin yanılgılarını bugün hala ayakta tutmaya ve siyasal örgütsel stratejilerini bu temelde oluşturmaya çalışanların konumlarının da bir ölçüde Marks ve Engels'in, ütopik sosyalistlerin çömezlerine yönelttiği eleştiriye benzer bir eleştiriyi gerekli kıldığını söyleyebiliriz. Onlar, bugün hala, işçi sınıfının kapitalist toplumun tek gerçek devrimci sınıfı olduğunu kavrayamamakta, onu halkın bir parçası gibi algılamakta ve leninist proletarya partisini, proletaryanın en ileri öğelerinden oluşan bir öncü müfreze olarak değil, proletaryayı temsil etme hakkına sahip olduğunu ileri süren profesyonel devrimcilerden oluşan bir ideolojik öncü olarak kavramaktadırlar. Örneğin, Yeni Çözüm dergisinin ekim-kasım 1987 tarihli 8. sayısında yer alan "Proletaryanın Üç Büyük Zaferi ve Ernesto Che" adlı yazıda üç devrimin, yani Rusya, Çin ve Küba devrimlerinin evrensel ilkeleri sayılırken şunlar söyleniyor:

"Can alıcı nokta, demokratik devrimde kesin bir tavır takınmaya yetenekli sınıfların (özelde köylülüğün) devrimci potansiyelinin en iyi şekilde değerlendirilmesidir. Proletaryanın öncülük fonksiyonlarım yerine getirmesi için fiili öncülük şart değildir. Proletarya partisi aracılığı ile ideolojik öncülük yaparak da fonksiyonunu yerine getirebilir, esas olan da budur." (Yeni Çözüm, Seçme Yazılar, s. 84.) Herhalde 1980'lerin sonlarına yaklaşıldığı bir tarihte, Yeni Çözüm yazarlarının hala (hala!) proletaryanın "ideolojik öncülüğü"nden dem vurabilmeleri ve proletaryasız bir proletarya partisi(!)nin teorisini yapabilmeleri, onların 1970'lerden bu yana yaşanan devrim ve kitle savaşımı deneyimlerinden hiç ama hiçbir şey öğrenememiş olduklarını gösteriyor. 1971 devrimci hareketi içinde "ideolojik öncülük" tezinin en açık ve en tutarlı savunucusu olan M. Çayan, ülkemizde proletaryanın -kendi deyimiyle- "fiili" ya da "fiziki" öncülüğünün koşullarının bulunmayışını, işçi sınıfının "nicelik ve nitelik olarak ... zayıf olması"na ve "devrim ordusunun temel gücünün" kırlarda yaşamasına bağlıyordu. Böylesi bir antimarksist tezi 1970'lerin başında savunan M. Çayan'ı ve 1971 devrimci hareketinin diğer önderlerini bir yere kadar mazur görmek olanaklıdır. Ama 1970'lerden bu yana işçi sınıfının nicel olarak daha da büyüdüğü, kendi içindeki sınıfsal farklılaşmanın daha da gelişmiş olması nedeniyle bir "köylülük" kategorisinden sözetmenin yanlış olmaktan çıkıp düpedüz saçma ve gerici hale geldiği, Kürdistan bir yana bırakılırsa, demokratik köylü hareketinin, işçi hareketinin çok gerisinde kaldığı Türkiye'de hala "ideolojik öncülük" tezini savunmak, 1971 devrimciliğinin çok gerisine düşmek ve onu karikatürize etmektir. Bu oportünist teze en iyi yanıtı, hala sözcüğün gerçek anlamıyla devrimci

bir önderlikten yoksun bulunmasına karşın, 1987'den bu yana NETAŞ'ta, SEKA'da, Karabük, İskenderun ve Ereğli Demir-Çelik'te, Paşabahçe Şişecam'da, Zonguldak madenlerinde, Kartal, İzmir, İstanbul, Kağıthane, Gebze vb. belediyelerinde, Toros Gübre'de, Yurtiçi ve Aras Kargo'da, Kazlıçeşme ve Tuzla Deri işyerlerinde, PETLAS'ta, CEMTAŞ'ta, Ünaldı Konfeksiyon atelyelerinde vb. bir dizi militan direniş gerçekleştirmiş olan işçi sınıfı vermiş bulunuyor.

Yeni Çözüm yazarlarının M. Çayan'ın izinden giderek "proletarya partisi"ni yalnızca profesyonel devrimcilerden oluşan bir örgüt olarak görmeleri ve bu örgüt içinde yer alan kadroların sınıfsal kökenlerinin herhangi bir önem taşımadığını ileri sürmeleri de, onların antimarksist "ideolojik öncülük" anlayışlarının mantıksal bir uzantısı ve sonucudur. Aynı saptama, esas olarak, eylül 1994'te yayımlanan sayısında yer alan "Kitle içinde parti çalışması" adlı yazıda şu değerlendirmeyi yapan Öncü Partizan dergisi yazarları için de geçerlidir: "Komünist Partisi, komünistlerin, profesyonel devrimcilerin örgütüdür." (Öncü Partizan, Sayı 2, s. 58.) leninist proletarya partisi öğretisine göre, onun, profesyonel devrimcilerden oluşan çekirdeğinde yer alan kadroların marksizm-leninizmi benimsemiş olmaları kaydıyla sınıfsal, mesleki vb. kökenlerinin herhangi bir önemi yoktur. Ancak, gerçek bir proletarya partisi 24 saatini devrime veren profesyonel devrimci kadrolardan ibaret olmadığı ve olamayacağı gibi, bu profesyonel çekirdek içinde yer alan kadroların sınıfsal, mesleki vb. kökenlerinin önemli olmaması, partinin genel sınıfsal bileşiminin önem taşımadığı anlamına, yani onun, proletarya temeli üzerinde olduğu gibi, pekala köylülük, küçük burjuvazi vb. temeli üzerinde kurulabileceği anlamına gelmez. Aslında, bu akımların çizdiği -salt profesyonel devrimcilerden oluşan- bir sözde proletarya partisi tablosu, RSDİP'nin temmuz 1903'de toplanan II. Kongresi sırasında Martov ve yandaşlarının Lenin'e yüklemeye çalıştıkları parti tanımını andırıyor. Lenin, bu konuda şunları söylüyordu:

"Bu nokta üzerinde duruyorum, çünkü daha sonraki konuşmacılar, yoldaş Martov'un bu ifadesini, Lenin 'tüm parti üyeliğini salt gizli eylemcilerle sınırlamak istiyor' yollu çok yaygın ve çok bayağı bir sava dönüştürdüler. Yalnızca gülümsemeyle karşılanabilecek olan bu sonucu, hem yoldaş Posadovski, hem yoldaş Popov çıkardı; Martinov'la Akimov'un dilindeyse bu tür bir sonucun gerçek oportünist karakteri bütün bütün ortaya çıktı" (Bir Adım İleri İki Adım Geri, s. 80.) Daha sonra:

"Benim için gizli-eylemci örgüt, ancak geniş bir sosyal demokrat işçi sınıfı partisi tarafından sarılıp örtündüğü zaman bir anlam taşır." (Aynı yerde, s. 80) diyen Lenin sözlerini şöyle sürdürüyordu: "Parti örgütlerinin yalnızca profesyonel devrimcilerden oluşması gerektiği düşünülmemelidir. Aşırı ölçüde sınırlı ve gizli örgütlerden gayet geniş, özgür, lose Organisationen'lere (gevşek örgütler, PD.) kadar, her türden, dereceden ve cepheden örgütlere gereksinmemiz var." (Ay nı yer de, s. 80.)

Bu anlatılanların ışığında, "ideolojik öncülük" tezini savunan bu iki akımın, proletaryasız proletarya partisi yolundaki anlayışlarının iki damarının birleştiğini görebiliriz: Sınıfsal, mesleki vb. kökenleri önemli olmayan profesyonel devrimcilerden oluşan bir sözde proletarya partisi anlayışıyla köylülerin, küçük burjuvaların vb. içinde çoğunluğu oluşturduğu bir sözde proletarya partisi anlayışı biraraya gelmekte ve birbirlerini tamamlamaktadır. Konumuzu doğrudan ilgilendirmemekle birlikte, geçerken, bu iki akımın da bu sınıf-dışı parti anlayışlarının, doğal olarak, onların sınıf-dışı siyaset, sınıf-dışı sosyalizm ve sınıf-dışı devrimcilik anlayışlarının mantıksal bir devamı ve uzantısı olduğunu belirtmemiz gerekir. Öte yandan, D. Karataş'ın imzasını taşıyan 27 Ekim 1988 tarihli Devrimci Sol Savunması'nda şu satırları okuyoruz:

"Partimiz, Türkiye halklarının ideolojik ve politik öncü örgütü olacaktır...

"Bizim partimiz Türkiye halklarının politik önderi, sınıflar savaşında Türkiye halklarının öncü müfrezesi olacaktır." (Haklıyız Kazanacağız!, Cilt 2, s. 754, abç.) Aynı konuda, DHKP-C Kongre belgelerinde de.

"Bu parti Kürt ve Türk halklarının, Arapların, Lazların, Gürcülerin, Çerkeslerin, Rumların, Ermenilerin, Alevilerin, Sünnilerin, tüm mezhep ve dinden emekçi halkımızın, tüm Anadolu halklarının, emperyalizm ve oligarşiyle işbirliği yapan bir avuç hainin dışında, herkesin partisi olmalıdır." (Parti-Cephe ile İktidara Yürüyelim, s. 248, abç) deniyordu. Zaten, örgütün adı da (Devrimci Halk Kurtuluş Partisi), bu arkadaşların, proletaryaya, onun partisi olmaya, onun ideolojisini savunmaya ilişkin sözcüklerin hiçbir gerçek değeri olmadığını bir kez daha doğrulamaktadır. Siyasal çalışmasını kentlerde yoğunlaştıran DHKP-C'den farklı olarak kırları ve köylülüğü esas almakta direten TKP(ML)'nin parti anlayışı da özde DHKP-C'ninkinden farklı değildir. Bu akımının görüşlerini yansıtan "Kitle İçinde Parti Çalışması" başlıklı yazıda şöyle deniyordu:

"Partinin halkın öncü müfrezesi olduğunu söyledik. Parti, kitlelerin desteğini ve güvenini her türlü mücadelelere girmek için almak durumundadır. Devrim yolunda ilerleyen bir parti, kitlenin olduğu her yerde olmalıdır. İşçilerin, köylülerin, aydınların, öğrencilerin, tüm emekçi halkın içinde, onların yol göstericisi olarak mücadelelerini örgütlemek, partinin birincil görevidir. Bu, bir perspektif olarak algılanmalıdır." Bir komünist partisinin, özellikle de antiemperyalist demokratik devrim görevlerinin ön planda olduğu ülkelerde, güçlerini yalnızca işçi sınıfı içinde konumlandırmaması, kendi proleter-sınıfsal bakış açısını bir kenara bırakmaksızın ve uzun erimli hedeflerini unutmaksızın, diğer sömürülen ve ezilen sınıf ve katmanlar içinde de çalışması ve halkın tümünün savaşımlarına önderlik etmesi gerektiği doğrudur. Onun, proleter olmayan emekçi katmanların ve gençliğin en ileri ve en militan öğelerini kendi saflarına kazanması gerektiği de tartışma götürmez. Ancak, proleter olmayan sınıf ve katmanlardan kişilerin komünist partisine katılabilmesinin vazgeçilmez bir ön koşulu, onların proletaryanın devrimci dünya görüşünü kabul etmeleridir. Marks ve Engels, daha 1879'da sosyal demokrat (yani komünist) partisinin "tek yanlı bir işçi partisi" olmaması gerektiğini savunan Almanya Sosyal Demokrat Partisi içindeki oportünistleri ağır bir biçimde eleştirirlerken şunları söylüyorlardı:

"İkincisi, başka sınıflardan böylesi kişiler proleter harekete katılırsa, ileri sürülecek ilk istem, bunların burjuva, küçük burjuva vb. önyargıların kalıntılarını birlikte getirmemeleri, proleter görüş biçimini olduğu gibi benimsemeleridir... Almanya gibi küçük burjuva bir ülkede bu (burjuva ve küçük burjuva -PD.) düşüncelerin elbette yeri vardır. Ama yalnızca sosyal demokrat işçi partisinin dışında." ("A. Bebel, W. Liebknecht, W. Bracke'ye vb. Genelge Mektup", Marks-Engels-Lenin, İşçi Sınıfı Partisi Üzerine, s. 130)

Bu arada bir tuhafl ığa, her gün Mao Zedung'a bağlılıklarını ilan eden TKP(ML)'li arkadaşlarımızın, farkında olmadan kendilerini, Mao Zedung'un, Kruşçev revizyonistlerinin "Bütün halkın partisi" tezine yönelttiği eleştirinin muhatapları haline getirmelerine değinmeden de geçemeyeceğiz. Anımsanacağı üzere Mao Zedung, sahte ve ikiyüztü bir tarzda da olsa, SBKP'nin 1961 yılında toplanan 22. Kongresi'nde ileri sürülen bu revizyonist tezi, 1964'de kaleme aldığı "Kruşçev'in Sahte Komünizmi ve Dünya İçin Tarihsel Dersler" adlı broşüründe şöyle eleştirmişti.

"Marksizm-leninizmin genel bilgisi bize, tıpkı devlet gibi, bir siyasi partinin de bir sınıf mücadelesi aracı olduğunu öğretir.

Her siyasi parti bir sınıf karakterine sahiptir. Partizanlık sınıf karakterinin yoğunlaşmış ifadesidir. Sınıfa bağlı olmayan ya da sınıflar üstü bir siyasi parti hiçbir yerde yoktur ve belirli bir sınıfın çıkarlarını temsil etmeyen bir 'bütün halkın partisi' diye bir şey de asla olmamıştır, yoktur." (Uluslararası Komünist Hareketin Genel Çizgisi Hakkında Polemik, s. 507-508)

Ama, kendisini neyse, ama komünist partisini de proletaryanın değil, halkın öncü müfrezesi, bütün halkın partisi olarak gören ve adlandıranların eylemlerinin (ve propaganda ve ajitasyonlarının) içeriğiyle örgütlerinin niteliği arasında kaçınılmaz bir uyum olacağı açıktır. Örgütlerini, tüm emekçi sınıf ve katmanlardan gelen devrimci ve ilerici insanların bir cephesi gibi algılayan bu arkadaşların sözde proletarya partilerinin eylemlerinin ve propaganda ve ajitasyon etkinliklerinin içeriği de kaçınılmaz olarak popülizmle, devrimci demokratizmle karakterize edilmektedir. Onların propaganda ve ajitasyon etkinliklerinin soyut bir "halk" edebiyatından ibaret olması, bu etkinliklerde proletaryanın uzak hedeflerinden, yani sosyalizmden ve proleter diktatörlüğünden vb. hiç sözedilmemesi, ya da bunun dil ucuyla yapılması elbette ki rastlantısal değildir. Oysa, İkinci Enternasyonal oportünizmine karşı verilen savaşım içinde kurulan Üçüncü (komünist) Enternasyonal'e katılmanın 21 koşulundan birincisinde şunlar söyleniyordu:

"1- Bütün propaganda ve ajitasyon, gerçekten komünist bir nitelik taşımalı ve Komünist Enternasyonal programı ile kararlarına uygun düşmelidir... Proletarya diktatörlüğünden, basitçe, bilinen ve araya sokuşturulmuş bir talep gibi söz edilemez; aksine onun propagandası öyle yapılmalıdır ki, her basit işçi, her kadın işçi, her asker ve köylü, günlük hayatın basınımız tarafından sistemli biçimde gözlenecek ve her gün kullanılacak olgularından kalkarak bu diktatörlüğün zorunluluğunu anlamalıdır." (III. Enternasyonal, 1919-'43, s. 29-30) Bu arkadaşlar, partilerinin "Türkiye halklarına öncelikle antiemperyalist, antioligarşik bilinç taşı"yacağından ya da "sosyalist" değil, "yeni demokrat işçi"den sözederken, işçilerin ve diğer emekçilerin savaşım ufkunu daralttıklarını ve onlara burjuva bilinç taşıdıklarını göremiyorlar. Onların proletaryaya ve diğer sömürülenlere, burjuvazinin ve mülk sahibi sınıfların tümüne karşı daha bugünden yürüttükleri antikapitalist kavgaya önderlik etme gibi bir görev tanımamaları, bu yığınları, demokratik devrimin zaferini izleyecek olan sosyalist devrime şimdiden hazırlamamaları ve onlara "sosyalist bilinç" vermeyi akıllarından bile geçirmemeleri, bütünüyle kendi popülist ve küçük burjuva demokratik niteliklerinin bir sonucudur. Bu sınıfsal doğalarının kaçınılmaz bir sonucu olarak, onlar, ezilen ve sömürülen yığınlara yalnızca, emperyalistlerle ve onların yerli uşaklarıyla olan kavgaları temelinde "demokratik bilinç" vermekle yetinmekte ve böylece işçi sınıfını, sıradan bir demokratik sınıf düzeyinde kalmaya mahkum etmekte ve onun, ücretli kölelik sistemini yıkma kavgasının önünde -öznel niyetlerinden bağımsız olarak- bir barikat oluşturmaktadırlar. Lenin,

"Eğer işçiler, hangi sınıfları etkiliyor olursa olsun, zorbalık, baskı, zor ve suistimalin her türlüsüne karşı tepki göstermede eğitilmemişlerse ve işçiler bunlara karşı, başka herhangi bir açıdan değil de, sosyal demokrat bir açıdan tepki göstermede eğitilmemişlerse, işçi sınıfı bilinci, gerçek bir siyasal bilinç olamaz." diyordu. (Ne Yapmalı?, s. 89, abç -PD) Kuşkusuz, kendisini proletaryanın değil, "halkın" öncü müfrezesi olarak görenlerin, "halk"ın saflarında yer alabilecek olan küçük ölçekli sömürücüler (küçük burjuvazinin üst katmanı) ile işçiler ve diğer sömürülen katmanlar arasında da antagonist çelişmeler bulunduğunu kavramayanların, sınıfın ve tüm sömürülen yığınların, şimdiden sosyalist bilinçle donatılması ve kurulu düzenin ve kapitalist toplumun tüm kötülüklerine ve olumsuz belir-

tilerine karşı, popülist-demokratik değil, proleter-sosyalist bir açıdan karşı çıkacak şekilde eğitilmesi ve Kürt ulusal sorunu da içinde olmak üzere antiemperyalist ve demokratik görevlerin proleter-sosyalist bir perspektifle ele alınması gibi bir sorunları olamaz. Çünkü, her şeyden önce kendileri, faşizme, emperyalizme, kapitalizme karşı sosyalist değil demokratik içerikli, topyekün değil, sınırlı bir muhalefet yürütmektedirler. Nesnel olarak, proletaryayı, genel olarak "halk"ın içinde eritmeye, demokratik küçük burjuvazinin bir kuyruğu haline getirmeye ve ona kendi uzak hedeflerini unutturmaya çalışan bu akımların temsilcilerine şunu söyleyebiliriz: "Lenin'in bolşevik partisi içinde ortaya çıkmış olan ve proletaryaya karşı küçük burjuvazinin çıkarlarını savunan anarko-sendikalistleri eleştirirken söyledikleri sizin için de fazlasıyla geçerlidir." Bolşevik partisinin önderi, partinin mart 1921'de toplanan Onuncu Kongresi'ne sunduğu "Parti Birliği ve Anarko-Sendikalist Sapma Üzerine Rapor"da şöyle diyordu:

"Marks ve Engels, sınıf ayrımlarını unutma eğiliminde olanlara ve genel olarak üreticilerden, halktan ve emekçi halktan sözedenlere şiddetle karşı çıktılar. Marks ve Engels'in yazdıklarını okumuş olan herkes, onların yapıtlarında, genel olarak üreticilerden, halktan ve emekçi halktan sözedenlerle alay ettiklerini anımsayacaktır. Genel olarak emekçi halk ya da işçiler yoktur; ya zihniyet ve alışkanlıkları kapitalistçe olan -ki, başka türlü olamaz- ve kendi üretim araçları olan küçük mülk sahipleri vardır, ya da büsbülün farklı bir zihinsel biçimlenmesi olan ücretli işçiler, kapitalistlerle aralarında antagonist çelişmeler bulunan ve savaşımda onlara karşı saf tutan büyük sanayinin ücretli işçileri vardır." (Collected Works, Cilt 32, s. 251) İşçi sınıfının kapitalist toplumla tam bir antagonizm içinde bulunduğunu, sömürüye dayanan sınıflı toplumu yıkma ve yeni bir dünya inşa etme yeteneğine sahip biricik sınıf olduğunu ve hatta bu nedenle Lenin'in ondan "içgüdüsel ve kendiliğinden sosyal demokrat" diye sözettiğini biliyoruz. Ama, bütün bunlardan ve işçi sınıfının yukarıda da marksizm-leninizmin teorik temellerine dayanarak göstermeye çalıştığımız nesnel ya da potansiyel devrimciliğinden; onun kendiliğinden devrimcileşeceği ve sosyalist siyasal bilinç edineceği, bu nedenle de emeğin kurtuluşu savaşımında öncü devrimci iradenin vazgeçilmez ve yaşamsal bir işleve sahip olmadığı sonucu çıkmaz ve çıkarılamaz. Küçük burjuva devrimciliğinin penceresinden bakıldığında, ne işçi sınıfının nesnel ya da potansiyel devrimciliği anlaşılabilir, ne de Marks'ın Birinci Enternasyonalin Tüzüğü'ne koyduğu, "işçi sınıfının kurtuluşu bizzat işçi tarafından gerçekleştirilmelidir" ilkesinin gerçek anlamı. Onlara göre, komünist öncünün yiğitliği, özverisi ve iradi müdahalesiyle, proletaryanın kitle kahramanlığını, nesnel ya da potansiyel devrimciliğini birarada düşünmek ve bağdaştırmak olanaksızdır. Oysa dünya proletaryası ve halklarının deneyimleri, bu iki öğenin karşılıklı olarak birbirlerini dışlatamadıklarını, tam tersine beslediklerini ve güçlendirdiklerini; yani proletaryanın kendi tarihsel misyonunu, ancak gerçek bir devrimci öncünün varlığı halinde oynayabildiğini, ama aynı şekilde devrimci öncünün de ancak tarihsel ve toplumsal gelişmenin yasalarını anlayabildiği, kendisini en ileri teoriyle silahlandırabildiği ve gerçekten devrimci olan sınıfa dayanabildiği zaman öncülük işlevini yerine getirebildiğini ve "eski dünya"yı yıkabilecek bir konuma gelebildiğini göstermektedir. Kuşkusuz, ne Birinci Enternasyonal'in Tüzüğü'nde yer alan sözkonusu ilkeyi savunan Marks ve Engels olsun, ne de işçi sınıfının "içgüdüsel ve kendiliğinden sosyal demokrat" olduğunu söyleyen Lenin olsun, onun kendiliğinden sosyalist siyasal bilinç edineceğini ve kapitalizme ve burjuvaziye karşı kendiliğinden, sosyalizm ve komünizm perspektifli bir kavgaya girişeceğini söylemek istiyorlardı. Böyle olduğu içindir ki, onlar tüm

yaşamları boyunca, başta kendileri, işçi sınıfının tüm diğer sınıflardan ayrı ve bağımsız örgütlenmesi, kendi devrimci sınıf partisine sahip olması için en kararlı devrimci iradi müdahaleyi yapmışlar ve tüm yaşamları boyunca bu çizgiyi sürdürmüşlerdir. Marks ve Engels'in, işçi sınıfının ileri öğelerinin bile ideolojik bakımdan kafası karışık ve geri bir konumda bulunduğu ve Proudhon, Lassalle, Bakunin gibi küçük burjuva devrimcilerinin düşünsel etkisinin son derece yaygın olduğu 1860'lı yıllarda Birinci Enternasyonal'i kurmak ve yaşatmak için verdikleri son derece zor ve karmaşık savaşımın ve Marks'ın ölümünden sonra Engels'in, çeşitli ülkelerin oluşum sürecindeki ve genç devrimci işçi partilerine -çok değişik dillerde yayımlanan gazete ve dergilerini izlemek, yönetici ve öndegelen militanlarıyla yoğun bir biçimde mektuplaşarak ve yüzyüze görüşerek öğüt ve tasviyelerde bulunmak suretiyle- sağladığı desteğin ve yaşamının sonuna doğru, İkinci Enternasyonal içinde ağır ağır olgunlaşmakta olan oportünizme karşı verdiği inatçı ve ısrarlı ideolojik kavganın anımsanması yeterli olacaktır. Ve böyle olduğu içindir ki, işçi sınıfının tarihsel rolünü yadsıyanlara ya da küçümseyenlere yıldırımlar yağdırmış ve sınıf-dışı siyaset ve sınıf-dışı sosyalizmden "söz eden"leri "Avusturalya kangurusu"yla birlikte sergilemeyi önermiş olan Lenin, yeni tipte proletarya partisinin temellerini atmak için Rusya işçi sınıfı ve devrimci hareketi içindeki her türden oportünist eğilime karşı son derece kararlı ve uzlaşmaz bir ideolojik savaşım sürdürmüş, işçi sınıfının işverenlere karşı ekonomik savaşım içinde sosyalist sınıf bilinci edineceği yolundaki kuyrukçu ve kendiliğindenci görüşleri mahkum etmiş ve,

"... Mücadele güçlü bir devrimciler örgütü tarafından yönetilmediği sürece proletaryanın kendiliğinden mücadelesi hiçbir zaman onun gerçek 'sınıf mücadelesi' haline gelmeyecektir." (Ne Yapmalı?, s. 166) demişti. Bu bakımdan, sözcüğün gerçek anlamda bir komünist partisinin oluşturulması için devrimci öncünün sergileyeceği devrimci iradeyle yığınların devrimci eylemi ve örgütlülüğü asla karşı karşıya konamaz. Lenin şöyle diyordu:

"1- sürekliliği sağlayan istikrarlı bir önderler örgütü olmadan hiçbir devrimci hareket varlığını sürdüremez; 2- hareketin temelini oluşturan ve ona katılan halk yığınları mücadeleye kendiliklerinden ne kadar büyük sayıda sürüklenirlerse, böyle bir örgüte olan gereksinme o ölçüde ivedileşir ve bu örgüt de o ölçüde sağlam olmalıdır (yoksa demagogların yığınların daha geri kesimlerini peşlerinden sürüklemeleri daha da kolaylaşmış olur)" (Aynı yerde, s. 153) diyordu. Herhalde, yüzbinlerce işçi, kent yoksulu ve emekçi memur sokaklara dökülürken, elimizde yığınlara komuta edebilen güçlü bir "önderler örgütü"nün bulunmayışının acısını çekmekte olduğumuz ülkemiz için, Lenin'in bu sözlerinin ne denli geçerli olduğunu açıklamaya gerek bile olmamalıdır. Bu bakımdan, işçi sınıfının tarihsel misyonunun açık seçik bir tarzda kabul edilmesi; Komünist partisinin esas olarak ve öncelikle bu sınıfa dayalı olarak inşa edilmesi, asla sınıfın kendiliğinden savaşımı ve bilinci önünde secdeye gelinmesi ve onun idealize edilmesi anlamına gelmez. Sınıfın, kapitalist toplumda işgal ettiği konumdan kaynaklanan devrimci potansiyeli asla kendiliğinden komünist bir örgütlenme yaratmayacak ya da utkun bir proleter devimine yol açmayacaktır. Marksist leninist komünistler, kendi içinde homojen bir yapıya sahip olmayan ve özellikle emperyalist ülkelerde bazı bölükleri burjuvazi tarafından satın alınabilen işçi sınıfının, sosyalist ve demokratik eğitiminin yetersizliği ve zayıflığı koşullarında zaman zaman, hatta pek çok kez emperyalizmin ve burjuvazinin pasif ya da hatta aktif dayanağı olabileceğini de biliyorlar. Ancak onlar, bu durumun sorumlusunun öncelikle sınıfın kendisi değil, her şeyden önce emperyalizm, burjuvazi ve onlarla bağlaşma içinde bulunan

revizyonizm ve reformizm olduğunu, ama tarihsel misyonunu yerine getirmesi ve demokrasi ve sosyalizm bayrağını yukarı kaldırması için onu eğitmeyen, eğitemeyen ve gerçekten devrimci bir sınıf çalışması örgütlemeyi başaramayan devrimci öncüler olduğunu da biliyorlar. Marksist leninist komünistlerin, işçi sınıfının ayağa kaldırılması, devrimcileştirilmesi ve tüm ezilen ve sömürülen yığınların başına geçerek emperyalizme, faşizme ve kapitalizme karşı kavgayı yükseltmesini ve Kürt halkının yardımına koşmasını frenleyen ve engelleyen her tür ve renkten oportünist ve hatalı anlayışlarla kavgaya tutuşmaları ve elbette kendilerini de bu devrimci eleştiriden bağışık tutmamaları bundandır. Öncü ruh ve devrimci irade, her şeyden önce bu alanda, burj uvazi ve onun işçi sınıfı hareketi, sendikal hareket ve devrimci hareket içindeki uzantıları ve uşakları tarafından uyuşturulmuş bulunan sınıfın uyandırılması, onun bağrında yatan devsel enerjinin açığa çıkarılması alanında sergilenmeli, bunun yapılabilmesi için, evet, sınıfın ve devrimci hareketin kendisine karşı da bir kavga yürütülmelidir. Dünya ve Türkiye deneyimi, işçi sınıfı hareke

tiyle bilimsel sosyalizmin devrimci bir tarzda bir leş ti ril me si nin zor luk la rın dan ka çan la rın önerdikleri ve denedikleri yolların çıkmaz yollar olduğunu yeterince göstermiştir ve göstermeye de devam edecektir. Marksist leninist komünistler, bu görevden, ne bazılarının yaptığı gibi alt kademe sendika bürokratlarıyla birleşerek ve sınıfın geri yanları ve tutumlarıyla uzlaşarak, ne de sınıfın devrimci potansiyelini/tarihsel misyonunu yok sayarak ve onun yerine küçük burjuvaziyi, gençliği, vb. geçirerek kaçacaklardır. Onlar, Türkiye gibi, bilimsel sosyalizmle işçi sınıfı hareketinin çok uzun bir süre ayrı ayrı yollardan yürüdüğü ve birleşemediği bir ülkede işçi sınıfının devrimcileştirilmesi ve tüm ezilen ve sömürülen yığınları kendi çevresinde toplayacak gerçek bir önder sınıfa dönüştürülmesi için son derece güçlü bir devrimci irade göstermeleri, bu amaca uygun ve inat ve ısrarla uygulayacakları uzun eriml i bir plana sahip olmal arı ve bunun için de, gençlik başta gelmek üzere, diğer devrimci sınıf ve katmanlar arasında da mutlaka yürütmeleri gereken siyasal ve örgütsel çalışmayı unutmaksızın, güçlerini esas olarak işçi sınıfı içinde çalışmaya yoğunlaştırmaları gerektiğini biliyorlar. Sınıfın devrimcileştirilmesi ve onun kendi tarihsel misyonunu -kapitalizmin yıkılması ve sosyalizmin inşası yoluyla komünizme doğru yürüyüş- yerine getirebilmesi için bu son derece ağır, ama aynı ölçüde görkemli sorumluluk, esas olarak ve öncelikle marksist leninist komünistler başta gelmek üzere Türkiye komünist hareketinin omuzlarında durmaktadır.

* Ya da, bu örgütlerin, ancak Kuzey Kürdistan'da mevzilenmeleri ve kendilerini dönüştürerek Kürt ulusal hareketinin bir parçası olarak yeniden tanımlamaları ve biçimlendirmeleri halinde ayakta kalabileceklerini söyleyebiliriz. Teorik ve siyasal yaklaşımları, her üçünün, ama özellikle de kemalizmin ve Türk milliyetçiliğinin etki alanından çıkamamış olan THKO ve THKP-C'nin böyle bir başkalaşımı yaşama olasılılığının son derece düşük olduğunu gösteriyor. Öte yandan, önderliğinin küçük burjuva niteliğinin de katkısıyla, Kürdistan kentlerindeki proleter ve yarıproleter yığınların devrimci potansiyelinden yararlanamamasına ve kırsal alanlara sıkışmış olmasına karşın, Kuzey Kürdistan ulusal kurtuluş hareketinin 1984'den bu yanaki pratiği, kırları temel alan devrim stratejilerinin belirli tarihsel ve sosyo-ekonomik sınırlar içinde geçerliliğini koruduğunu bir kez daha kanıtlamıştır.

BÜYÜYEN PARTİNİN KADRO VE ÖRGÜT SORUNLARI

"Bir avuç insan, birbirimizin elini sımsıkı tutmuş halde, sarp bir yolda, uçurumun kenarında yürüyoruz. Her taraftan düşmanlarca sarılmışız ve yolumuza neredeyse devamlı düşman ateşi altında devam etmek zorundayız. Özgürce almış olduğumuz kararla, tamda düşmanlara karşı savaşmak için birleştik."

Lenin

GİRİŞ:

Proletaryanın öncü müfrezesi Marksist Leninist Komünist Parti, birlik devriminden bu yana sınıf savaşımının çeşitli alanlarına yönelik müdahalesi, birleştirici tutumu ve uzlaşmaz sınıf tavrıyla büyüyen bir trendde ilerliyor. Partinin ortaya koyduğu bu performans, dost ve düşman nezdinde bir sır değildir.

Partinin, Gazi ayaklanmasındaki örnek tutumu, Hasan Ocak yoldaş şahsında yürütülen kayıplar kampanyası, kayıplar kampanyasının Uluslararası Gözaltında Kayıplar Kurultayı ile taçlandırılması, Hasan Ocak'ın görkemli cenaze törenindeki kitlesellik, birleştiricilik ve militanlık, öğrenci gençliğin hak alma mücadelesine endeksli militan ve kitlesel eylemliliklerine katkısı, '95 ve '96 1 Mayıs'ları, süresiz açlık grevi ve ölüm orucu direnişi sürecindeki yaygın eylemlilikler... vb. örnekler alınan mesafenin somut göstergeleridir.

Diğer yandan, bu süre içerisinde iki kongre ve iki konferans gerçekleştirilmiştir. İki yıla sığdırılan bu başarılar birkaç onyıla eşdeğer kazanımlarıdır. Partinin tarzı da esasen bu süreçte şekillenmiştir. Yaşanılan sürecin kendisi, partinin var olanla yetinmediğini ve yetinmeyeceğini kanıtlamıştır.

Türkiye ve Kürdistan devriminin ihtiyaçlarına yanıt verdiği ölçüde, daha ileri hedefler ortaya koyarak yaşama geçirdiği ölçüde önder parti haline gelebilir. Bu bir zorunluluktur. Öncü parti, başta proletarya olmak üzere kitlelerin önderi haline gelmek zorundadır. Bu, partinin açık ve net bir manifestosudur.

Partinin manifestosunda reformizme ve sınıf uzlaşmacılığına yer olmadığı gibi, sekterliğe ve küçük burjuva maceracılığına da yer yoktur. Parti, leninist savaş hattında, militan devrimci bir çizgide oluşmuş ve bu doğrultuda gelişiyor.

Görmek isteyen her gözün görebileceği netlikte, önder partinin silüeti görülmüştür.

Partinin hattı, yönü ve rotası belirgin olarak geleceğe yönelmiştir. Söz ile eylem arasın-

daki uyumluluk daha da gelişmiştir. Parti, iki yıllık yaşamında, tutuk, hantal, bürokratik, kendine güvensiz, edilgen, sağcı ve kendiliğindenci ve dar pratikçi, hata ve zaaflarla açık bir hesaplaşmaya girmiştir. Geleneksel politika yapma ve örgütlenme tarzı ameliyat masasına yatırılmış ve parti tarzının oluşmasının zemini yaratılmıştır.

Pratik çalışmaları militanlaştırılmış, politik çalışmaları belirgin bir ilerleme ve gelişme göstermiştir. Partinin politik gelişmelere sistemli ve aktif bir tarzda müdahale yeteneği gelişmiştir. Alınan bu mesafeye rağmen, parti örgütlerinin politik önderlik düzeyi ve yeteneğini geliştirme görevi hala önümüzde duruyor.

Parti Tarzı Kadrolar ve Yöneticilik

Partinin bugün en önemli sorunu cesaret, atılganlık, cüret, kendini ortaya koyma ve devrimci irade değil, -bu yönlerde önemli mesafe alındığı ortadadır- yığınların önderi haline gelme sorunudur. Öncü parti, başta proletarya olmak üzere kitlelerin önderi bir parti konumuna yükselmek zorundadır.

"Öncü partiden önder partiye" geçişin en temel sorunlarından biri kadro ve örgüt sorunudur. Güncel, hayati bir sorun olan kadro ve örgüt sorunu yerinde ve zamanında doğru bir tarzda çözümlenemezse en iyimser yaklaşımla sorun geleceğe bırakılmış olur.

Partinin özgülünde kadro ve örgüt sorunu, esasen büyüme ve güçlenmeyle ilgili bir sorundur. Çözümlenememesi halinde sürekli büyüyeceği ve partinin geleceğini riske atacağı açıktır.

Kadro ve örgüt sorununun ikincil unsuru ise birlik devrimiyle birlikte yeni sürece taşıdığımız dar pratikçi, kendiliğindenci çalışma tarzının kalıntılarıdır.

Kadro ve örgüt sorunlarında mesafe almanın önemli bir koşulu olan dar pratikçi ve kendiliğindenci çalışma tarzının bütün görüngülerine karşı uzlaşmaz mücadeleye devam edilmeli.

Parti, belgelerin gösterdiği gibi daha Birlik Kongresi'nde dar pratikçiliği yeşerten bir zemin olan örgütsel kendiliğindenciliği altetme görevini önüne koymuştu. Örgütsel kendiliğindenciliği altetmenin önemli bir halkası olan örgütsel stratejinin genel çerçevesini çizmişti. Örgütsel stratejinin örgüt sorununun çözümüne giden yolda temel bir önkoşul olduğunu belirtmişti. Elbette çözüm yolunun biliniyor olması, sorunu çözmeye yetmiyor. Sistemli ve peşpeşe somut adımların atılmasını gerektiriyor.

'96 1 Mayıs'ının gösterdiği gibi onbinleri saflarında toplayan partinin mutlaka çözmesi gereken en acil ihtiyacı, yeni ve genç kadroların kazanılması, örgütlenmesi ve yetiştirilmesidir. içinde bulunduğumuz sürecin kavranılması gereken en önemli halkalarından birisi budur. Çünkü, mevcut kadrolarla, sürekli büyüyen ve güçlenen, yükselme trendinde olan partinin, ideolojik, politik ve örgütsel ihtiyaçlarına, olması gereken düzeyde yanıt vermek olası değildir.

ESKİ VE YENİ KADROLAR

Burada asıl sorun, eski kadroların istikrar ve sağlamlılığıyla, deney ve tecrübeleriyle, yeni ve genç kadroların dinamikliği, canlılığı ve ataklığının ileri bir sentezinin gerçekleştirilmesidir. Bir başka ifadeyle eski kadroların deney ve tecrübeleriyle yeni kadroların canlılığı kaynaştırılmalıdır. Bu açıdan temel parti örgütleri ve yönetici organların bileşiminde bu dengeye özel bir itina gösterilmesi gerekir.

Stalin, "Kadroları seçerken, dipten doruğa, eski ve genç militanları başarılı bir biçimde kaynaştırıp bağdaştırmasını bilmek" gerektiğini özenle vurguluyordu. Eski kadrolarla yeni kadroların sentezi, partinin kongre ve konferans gibi önemli platformlarında daha da geliştirilmeli.

Stalin, genç kadrolarla ilgili olarak şunları söylüyor: "Genç kadrolara gelince, onlar

elbette eski kadroların sahip bulundukları o deneyime, o sağlam biçimlenmeye, o işini bilme ve o yönetme gücüne sahip değildirler. Ama ilkin, genç kadrolar engin çoğunluğu oluştururlar; ikincisi onlar gençtirler ve şimdilik aramızdan ayrılma tehlikesi altında değildirler; üçüncüsü, her bolşevik militan için çok değerli bir netlik olan yeni duygusu, gençlerde güçlü bir biçimde gelişmiştir; dördüncüsü, gençler öylesine çabuk büyüyor ve yetişiyor, o kadar büyük atılganlık ile yükseliyorlar ki, eskilere yetişecekleri, onların yanlarında yer alacakları ve onlara değer bir nöbet değiştirici olacakları gün uzak değildir...

işte genç kadroları cesaretle ve tam zamanında yönetim görevlerine yükseltmek bu nedenle zorunludur. " (Leninizmin Sorunları, sf.721)

Eski kadrolarda görülen bir zaafı burada belirtmekte yarar var: Eski kadrolar, deney ve tecrübe birikimlerini, manevi ve ahlaki değerleri genç devrimcilere aktarmakta ve paylaşmakta tutuk davranıyor. Bu atalete son vermek zorunlu bir parti görevidir. Genç kadrolarımızın donanımını yükseltmek bakımından önemlidir.

ÖRGÜTSEL STRATEJİYE UYGUN KADRO TARİFİ

Kadroların oransal dağılımı sözkonusu olduğunda ise, doğrudan proletarya saflarından kazanılmış kadroların sayısının artırılması, partinin geleceğinin güvence altına alınması, kadro ve örgüt sorununun çözümü bakımından yaşamsal bir öneme sahiptir.

Parti örgütleri ve yönetici kadrolar, faaliyet alanlarına özgü örgütsel stratejiyi somutlarken partinin genel örgütsel stratejisine sıkı sıkıya bağlı kalmalı, bir yandan özgünlükleri dikkate alırken diğer yandan genel örgütsel stratejiyi gözetme li dir.

Ana güçlerin sınıf çalışmasına teksif edilmesi, sınıfın yoğunlaştığı kentlerin temel çalışma alanları olması, sınıfa yönelik çalışmanın fabrika ve işletmeler temelinde ele alınması, en önemli proleter kitle örgütü olan sendikalarla, işçilerin yoğun olarak yaşadığı emekçi semtlerin sınıf çalışmasının ayakları olduğu, antifaşist mücadelenin, stratejik alanları olan emekçi semtlerin aynı zamanda proletaryanın dolaysız yedeği ve kent yoksullarının barınağı olması nedeniyle parti çalışmasının temel alanları içerisinde bulunduğu, dolayısıyla sınıfa yöneltilen ana güçlerin bir kısmının semt parti örgütlerinde konumlanması gerektiği, proleter ve emekçi yığınların yarısını teşkil eden işçi, emekçi ve genç kadınl ar arasında çalışmanın parti çalışmasının ve devrim ordusunun yarısı olduğu, Kürdistan ve Türkiye sınırı boyunca bir set halinde uzanan stratejik bölgede kent merkezli bir faaliyetin yürütülmesi, Birlik Kongresi'nde belirlenen örgütsel stratejinin önemli bazı unsurları olduğu biliniyor.

Partinin iki yıllık süreci gözetildiğinde örgütsel rotasını, sözkonusu örgütsel stratejini belirlediğini ve bu yönde ilerlediğini söylemeliyiz. Ancak, gerekçelerinden bağımsız olarak sınıf çalışmasının, İşçi Konferansı'ndan sonra belli bir canlanma olmasına rağmen, olması gerekenin çok gerisinde olduğu, kadın çalışmasında da Analar Kurultayı gibi önemli etkinliklerin gerçekleşmesine rağmen, verilen önem doğrultusunda sonuç alıcı adımların atılamadığı, keza, Kürdistan çalışmasında da partinin gelişme hattı ve parti tarzı doğrultusunda gerekli ve zorunlu adımların yeterince atılmadığı anlaşılıyor.

Kadro ve örgüt sorununda köklü çözümün en önemli boyutu sınıf çalışmasına ilişkindir. Partinin sınıfla bağlarını güçlendirdiği, işçi sınıfının politik mücadelesini ilerlettiği ve politik lideri haline geldiği ölçüde kadro ve örgüt sorunlarının çözümü yolun da önemli ilerleme kaydedeceği açıktır. Diğer yandan köklü çözüm adına mevcut görevlerin üstünden atlanamayacağı da açıktır. Kavganın büyütülmesi ve örgüt sorunlarının çözümü bir ve aynı sürecin halkalarıdır. Birlikte ele alınarak çözülebilir.

SİYASAL ÇİZGİ VE KADROLAR

Kadro ve örgüt sorununu köklü tarzda çözmenin diğer önemli boyutu ise parti çizgisi ve politikalarının ısrarlı ve inatçı bir biçimde yaşama geçirilmesidir, parti çizgisi doğrultusundaki pratiğin daha da geliştirilmesidir. Güncel ve dönemsel politik görevlerin tam zamanında ve doğru biçimde kavranması, parti çizgisiyle ilişkilendirerek çözüm yoluna gidilmesidir. Marksizm-Leninizm'in, proletarya ideolojisinin yön verdiği politik refleksin tüm parti örgütlerine sirayet etmesiyle, belli başlı şehirlerde şu veya bu düzeyde kitleselleşmiş, politik müdahale yeteneği gelişmiş ve kendi ayakları üzerinde durabilen, her bakımdan kendi kendilerine yeterli, güçlü yerel önderlikler inşa edildiğinde kadro ve örgüt sorunlarında önemli mesafe almış olunacak.

Stalin, şunları söylüyor. "Doğru bir siyasal çizgiye sahip olmak elbette ilk ve en önemli şeydir. Ama bu henüz yetmez. Doğru bir siyasal çizgi, sadece ilan edilmek için değil, ama uygulamak için çizilmiş tir. Ne var ki, doğru bir siyasal çizgiyi pratik olarak uygulamak için kadrolar gerekir; partinin siyasal çizgisini anlayan, onu kendi öz çizgisi olarak kavrayıp uygulamaya hazır bulunan, onu pratiğe geçirmesini bilen ve onu yanıtlamaya, savunmaya, onun için savaşmaya yetenekli olan insanlar gerekir. Yoksa, doğru siyasal çizgi, kağıt üzerinde kalma tehlikesini taşır." (Leninizmin Sorunları, sf.719)

Politik görevlerin çözümü yolunda atılan adımların kendisi, kadroların biçimlenmesinde ve eğitiminde özel bir rol oynar. Bu görevlerin yeterince kavranmadığı ve gerekli atılımın yapılmadığı her durumda, öneml i, önemsiz kadro ve örgüt sorunlarının yaşanması kaçınılmazdır.

Partinin özgürlük ve sosyalizm yürüyüşünde, hızına ayak uyduramama, adapte olamama gibi azımsanamayacak "dökülmelerle" karşılaşılmıştır. Bunları doğal görmek gerekir. Parti tarzını yaşama geçirme, içselleştirme, yeniden kalıba dökülme sürecinin doğal sonuçlarıdır. Şaşırmamak ge re kir.

Parti tarzının önemli bir unsuru olan güncel politik gelişmelere yerinde ve zamanında doğru bir biçimde müdahale eden parti örgütlerinin önemli mesafe katetmesi, verimli ve üretken olmaları, istikrarlı bir çizgide ilerlemeleri bunun göstergesidir. Diğer yandan pekçok politik gelişmeye seyirci kalan, adeta politik gündemlerin peşinden sürüklenen, iddiasız ve atalet içerisinde bulunan parti örgütlerinin varlıklarını koruma tehlikesine maruz kalmaları ve hatta çürüme belirtilerinin bulunması kaçınılmazdır. Her düzeyden parti örgütleri ve yönetici kadrolar, faaliyetlerini bu açıdan da gözden geçirmeli ve gerekli sonuçları, gerekli dersleri çıkarmalıdır.

Parti belirlenen istikamette, kendi yolundan yürüyor. Her bir kadro ve parti örgütü, partinin yürüyüşüne ayak uydurmakla yükümlüdür. Bu da yeterli değildir. Partinin genel sorunlarına kafa yorup çözümler üretmek ve önermekle mükelleftir.

Her dönemeçte, partinin her atılımında, partiyle uyum sorununun bir biçimde yaşanması kaçınılmazdır. '95 Mart-Mayıs süreci buna bir örnektir. Önümüzdeki süreçte mücadelenin daha da sertleşeceği olgusu gözönüne alındığında benzer örneklerle karşılaşmak mümkündür. Buna da hazır olmak gerekir.

Üzerinden atlanamıyacak olan mevcut gerçekliği irdelemek ve bazı saptamalar yapmak gerekiyor:

Birincisi; hemen hemen her örgütsel düzeyde görülen "dökülmeler" karşısında şaşırmak, büyüyen ve değişen parti gerçeğini ve iki yıllık sürecin sarsıcılığını yeterince kavrayamamaktır, özümseyememektir. Bu kavrayışsızlığın giderilememesi; şu veya bu zaman kesitinde, şu veya bu düzeyde memnuniyetsizliği koşullandırır, besler ve üretir. İşlerin sarpa sardığı dönemlerde, sınıf savaşımının zikzaklı, inişli çıkışlı gerçe-

ği karşısında, partinin gelişme trendinde yavaşlama ve hatta gerileme sürecine girdiği koşullarda, parti aleyhtarı bir görünüme bürünebilir. Parti muhalifliği psikolojisini geliştirebilir. Parti örgütleri ve yönetici kadrolar, parti güçlerini bu hususlarda da eğitmeli ve hazırlamalıdır.

İkincisi; bazı faaliyet alanlarındaki parti çeperinde görülen ve "orta kuşak" diye tabir edilen, önemsiz sayılamayacak bir kısım çeper ilişkisinin kendilerini belirgin biçimde geri bir pozisyonda konumlandırmış olmasıdır.

PARTİ ÇEPERİNİN ÖRGÜTLENMESİ

Sorunun bir boyutu, sözkonusu güçlerin savaşçı bir partinin çeperi olma hüviyetine yeterince sahip olamadığı gerçeğidir. Savaş hattında yürüyen bir parti, kadrolarını kendi savaş gerçekliğiyle biçimlendirdiği, kalıba döktüğü, eğittiği ve hazırladığı gibi, sempatizanından ileri taraftarına kadar parti çeperini de örgütlemek, eğitmek ve hazırlamakla yükümlüdür.

Parti örgütleri ve yönetici kadrolar, kadro ve örgüt sorununun bir parçası olarak, çeperin örgütlenme düzeyini yükseltme ve eğitimi sorununa özel bir önem vermeli, parti çalışmasının bir zorunluluğu olduğu bilinciyle hareket etmelidir. Saflarına her gün yeni insanların katıldığı parti bakımından, bu görev ertelenemez, savsaklanamaz acil bir görevdir.

Çeper, partinin kitleler arasında dayanağı, korunağı ve aynı zamanda kadro rezervidir. Doğrudan partinin bugününü ve geleceğini ilgilendirir.

Özellikle, yeni ve genç kadro adaylarının depolandığı çepere gerekli önem ve değeri veremeyen, dolayısıyla kadrolaşamayan parti örgütleri ve yönetici kadrolar, görev ve sorumluluklarını yerine getirmemiş sayılırlar.

Sorunun bir diğer önemli boyutu ise, yine parti tarzının kapsamına girer. Parti örgütleri, çeper ilişkilerini ve en uygun örgütsel araçlarla en uygun biçimde örgütlemesi gerekir. Tabiri caizse çeperini "emebilmelidir". Kendine en yakın olan çeperini, duyarlı aydınları "ememeyen" bir partinin bir ayağı topal olmaya mahkumdur.

Asıl önemi isi kendine en yakın olan parti güçlerini, çeperini uygun araçlarla örgütleyemeyen, çeşitli mücadele biçimleriyle harekete geçiremeyen bir partinin, parti örgütlerinin, yığınları örgütlemesi, özgürlük ve sosyalizm mücadelesini geliştirmesi ve önderlik etmesi ham hayaldir. Öncü partiden önder partiye geçme iddiasında olan parti bakımından sorunun önemi açık ve anlaşılırdır. Tüm parti örgütleri ve yönetici kadrolar, kadro ve örgüt sorununun bu yanını da gündemlerine almalı ve çözümler üretmelidir.

İktidarı almaya kilitlenmiş bir savaş partisinin her düzeydeki parti örgütleri ve yönetici kadroları, faaliyetlerini bu açıdan da gözden geçirmeli, sorgulamalı, irdelemeli, gerekli dersleri ve sonuçları çıkarmalıdır.

Şu gerçeği bir kez daha anımsatmakta yarar var: Partinin programatik görüşlerini, stratejisi ve taktiğini kavrayamayan veya bu doğrultuda ciddi çaba sarfetmeyen, partinin politikalarını yakın çepere taşıyamayan parti örgütleri ve yönetici kadrolar partiyi kitlelere maledemezler. Yığınlar içerisinde dalbudak salamayan, yığınsallaşamayan bir parti örgütü de eninde sonunda çürümeye mahkumdur.

Parti örgütleri ve yönetici kadroların, partinin programını, politik çizgisini ve çeşitli konulara ilişkin politikalarını yaratıcı bir tarzda ve sistematik biçimde faaliyet alanlarına taşıması görevleri gereğidir.

Parti örgütleri ve yönetici kadroların, bu görevleri eksiksiz yerine getirebilmelerinin önemli koşulu teorik çalışma ve ideolojik-politik eğitimdir. Eğitimle ilgili olarak Proleter Doğrultu'nun daha önceki sayılarında

iki yazı yayınlandı. O nedenle burada soruna yeniden girmiyoruz. Marksist leninist komünistler o yazıları yeniden incelemeli ve kendi çalışmaları için gerekli sonuçları çıkarmalıdırlar.

PLANLI FAALİYET VE FAALİYETTE HAKİMİYET

Parti tarzı, dar pratikçiliğe ve kendiliğindenciliğe karşı mücadele içerisinde şekilleniyor ve gelişiyor.

Parti örgütleri, partinin programı, stratejisi, taktiği ve genel örgütlenme stratejisinin ortaya koyduğu hedefler doğrultusunda belirli bir plana bağlanmış bir faaliyet yürütmeli. Burada planlamanın örgütsel kendiliğindenciliği altetmede özel bir rolü bulunur. Ayrıca plansız bir faaliyet verimsizliği artırır, müthiş bir enerji israfına neden olur, ayrıca denetlemek de mümkün değildir. Denetlenebilir bir faaliyetin kendisi öncelikle planlı, programlı olmak zorundadır.

Planlı bir faaliyet doğal olarak örgütlenme düzeyini de yükseltir. Çünkü, faaliyeti planlarken, sınırlarını çizerken, hedeflerini belirlerken en önemsiz görülen parti ilişkileri, "kırıntılar" bile değerlendirilir. Bu da faaliyet alanındaki örgütlenme düzeyini azami ölçüde yükseltir.

Planlı faaliyet, kadroların hata ve zaaflarını çok daha kısa sürede açığa çıkartır. Kadroların eğitimini kolaylaştırır, faaliyetin planlanması, faaliyet alanına hakimiyeti de kolaylaştırır. Diğer yandan, faaliyet alanına hakim olamayan bir parti örgütü doğal olarak disiplini sağlayamaz, polis sızmalarına açık hale gelir.

Parti örgütü ve yönetici kadroların faaliyet alanına hakim olmasının anlamı öncelikli olarak partinin yakın çeperine hakim olmasıdır. Parti çeperine hakim olamayan bir parti örgütü, faaliyet alanının genel sorunlarını, işçi sınıfının ve emekçi kitlelerin nabzını elinde tutamaz. Onların dünyasına giremez, sorunlarını kavrayamaz ve somut politikalar geliştiremez. Öncülük bir yana, yardımcı bile olamaz.

Diğer yandan parti örgütleri ve yönetici kadrolar, çeperde bulunan en geri sempatizandan ileri taraftarlara kadar tüm ilişkiler hakkında yeterli bilgiye sahip olmalıdır. Hangi ilişkinin ne tür bir yeteneği olduğunu, ne tür olanaklara sahip olduğunu, hangi işte çalıştığını, polis ve cezaevi deneyiminin olup olmadığını kişisel zaafları, hangi ulusa mensup olduğu vb. bilgileri şu veya bu düzeyde bilmek zorundadır. Bunların bilinmemesi sözkonusu ilişkilerin istenilen düzeyde örgütlenmesini, olanakların partinin hizmetine sunulmasını engeller. Aynı zamanda "kör"lüğün bir sonucu olarak gözlerinin önündeki cevherleri göremezler. Böylesi örgütçüler ancak yeteneksiz ve beceriksiz örgütçüler ünvanını hakederler. Ama partili bir kadro ünvanını asla haketmezler. Böylesi örgütçüler ne illegal basın teşkilatını kurabilirler, ne toplantı yerleri temin edebilirler, ne de barınma yerleri mali olanaklar yaratabilirler. Faaliyeti geliştirme, uygun araçları bulup çıkarma ve devreye sokma becerisini gösteremezler.

Planlı faaliyetin bir başka boyutu da tek tek politik hedeflerde ifadesini bulan iktidar bilincidir. İktidar bilincini içselleştirmiş bir parti örgütü ve kadro, faaliyet alanındaki her politik gelişmeyi, sorunu iktidar perspektifiyle ele alır. Özgürlük ve sosyalizm yangınını büyütmenin aracı olarak değerlendirir. Parti güçlerini bu perspektife uygun olarak harekete geçirmesini, seferber etmesini bilir. Güçleri sürekli olarak canlı ve hareketli tutmasını bilir. Böylesi bir faaliyetin yeni, canlı, dinamik ve yetenekli örgütçüler ve propagandistler çıkaramaması, mümkün değildir. Bu perspektif parti örgütlerinin, yönetici kadroların inisiyatiflerini geliştirir, yaratıcılıklarını artırır ve eylem gücünü yükseltir. Tersi bir faaliyet, dar grup tarzının bir unsuru olan içe dönüklüğü koşullandırır. Kaçınılmaz olarak faaliyeti sürekli olarak küçültür. Bunun, büyüyememe krizine yol açacağı ve çürümeyi geliştireceği açıktır.

Belirli bir plana bağlanmamış ve iktidar bilincine sahip olmayan bir faaliyet en fazlasından silik sonuçlar üretir. Bunun da yığınları örgütlemesi, yığınlar üzerinde iz bırakması mümkün değildir. Yanısıra sözü edilen türden bir faaliyet polis operasyonları karşısında da tutunamaz. Polis operasyonları altında politik faaliyeti örgütleyip karşı saldırıya geçemez, dolayısıyla parti güçlerinin motivasyonunu sağlayamaz, düşmanın psikolojik saldırısını, parti saflarında panik yaratma taktiklerini boşa çıkartamaz.

Polis operasyonları sürecini özel bir siyasal muharebe anı olduğu gerçeği daha iyi kavranmalı ve içselleştirilmeli. Faaliyet alanının terkedilmesinin getireceği olumsuzlukları altetmek için aylarca uğraşmak gerektiği açıktır.

Partinin iki yıllık sürecinin bu açıdan da değerlendirdiğimizde, gelinen aşamada parti tarzının büyük ölçüde faaliyete hakim olduğu görülüyor Bu hattı daha da geliştirmek ve düşmanı daha çok şaşkına çevirmek gerekiyor.

Planlı, programlı bir faaliyet ile kitlelere yönelik politika tarzı arasında bir iç uyum bulunduğu gibi, dar grupçu içe dönük politika tarzıyla dar pratikçilik ve kendiliğindencilik arasında da bir iç uyum bulunur.

Politik mücadelede parti tarzı, partiyi devrim ve sosyalizm mücadelesinin önderi haline getirmeyi hedefler. Parti tarzının bir dizi unsuru, kadro ve örgüt sorunları bu perspektifle yaklaşıldığında anlam kazanır. Partiyi devrimin önderi haline getirmek bugünün bir sorunudur. Doğallıkla kadro ve örgüt sorunları da bugünün sorunlarıdır. Sorunun böyle kavranıp algılanması, iktidar bilinciyle de örtüşür.

Kadro ve örgüt sorunlarında görülen hata ve zaaflar karşısında, uzlaşılıcığı değil mücadeleciliği, olumsuzlukları görmezden gelme tutumunu değil, olumsuzlukları açığa çıkarmayı, örgütsel ilişkilerde pragmatizmi, orta yolculuğu, idareciliği, örgütsel oportünizmi değil, marksist eleştiri-özeleştiriyi bayraklaştırmalı. Lenin, 'Bir Adım İleri İki Adım Geri' adlı ünlü eserinde oportünizmle ilgili olarak şunları söylüyordu: "Bugünkü oportünizmin her alanda gösterdiği karakteristik bir özelliğini, yani bulanıklığını, şekilsizliğini, kaypaklığını, hiç akıldan çıkarmamalıyız. Oportünist kişi, yapısı gereği, her zaman açık ve kararlı bir tutum takınmaktan kaçınacaktır; her zaman orta yolu arayacaktır;her zaman birbirine karşıt görüşler arasında bir yılan gibi kıvır kıvır gidip gelecek, her ikisiyle 'görüş birliği' içinde olmaya ve fikir ayrılıklarını küçük değişikliklere, kuşkulara, masum ve dindarca ögütlere vb. indirgemeye çalışacaktır. "(Bir Adım İleri İki Adım Geri, sf.253)

İktidar bilinciyle donanmış parti kadroları için tüm toplumsal gelişmeleri sahiplenme, müdahale etme ve önderlik etme kaygısı gündelik komünist yaşamlarının bir parçasıdır.

Savaşın bir cephesinin başında işbirlikçi tekelci burjuvazinin temsilcileri varsa diğer cephesinin başında da parti vardır. Kavgayı örgütlemek ve önünde olmak partiye düşer. Öncü partiden önder partiye geçişin hazırlığı içinde olan partinin tüm örgütleri bu çizgide yürümeli. Politik çalışmada parti tarzı sadece kendi güçlerini değil, yığınların seferber edilmesini hedefler.

Toplumsal gelişmelere, güncel politik gelişmelere müdahale etme düzeyi, politik duyarlılığın gelişmişlik düzeyiyle de ilgilidir. Politik duyarlılığı zayıf bir kadronun politik gelişmeleri anında kavrayıp, parti güçlerini ve yığınları harekete geçirmesi beklenemez. Olsa olsa toplumsal hareketin peşinden sürüklenir. Bunun da adı artçılıktır. Asla öncülük değildir. Diğer yandan güncel politik ve toplumsal gelişmeleri zamanında haber alma ve bilgilenme mekanizmalarını yaratamamış kadrolar da müdahale olanağını ve fırsatını baştan kaçırmış sayılırlar.

ORGAN ÇALIŞMASI

Düzenli organ toplantıları örgütsel yaşamda parti tarzının temel gereklerindendir. Kolektif işleyişin güvencesidir. Kolektif akıl ve kolektif iradenin geliştirildiği bir zemindir. Parti örgütlerinin, yerel önderliklerin tüm politik ve örgütsel sorunlarının çözümlendiği, çözümlerin üretildiği, planların yapıldığı, deney ve birikimlerin aktarıldığı kararların alındığı önemli bir platformdur. Eleştiri ve özeleştiri mekanizması, en verimli tarzda organ toplantılarında yaşam bulur.

Parti kadroları ve yönetici kadrolar, organ toplantılarının, önemine, ciddiyetine uygun bir sorumlulukla, önceden belirlenmiş politik ve örgütsel gündeme iyi biçimde hazırlanmaları, toplantılara dolu bir kafayla gelmeleri bir zorunluluktur.

Organ toplantılarında çözümlenmesi gereken sorunlar, ayaküstü veya üstün körü görüşmelerle çözümlenemez. Diğer yandan politik ve örgütsel gelişmelerin dayattığı hemen anında çözümlenmesi gereken sorunları organ toplantısında çözme adına ertelemenin de sorumluca bir tutum olmadığını belirtelim.

Organ toplantıları pratik ve örgütsel karar alma mercii olmasının yanısıra organ üyelerinin eğitimine hizmet eden bir kurumdur. Organ üyelerinin ideolojik, politik ve örgütsel olarak donanımlarını güçlendirmeye hizmet etmelidir. Organın iç işleyişi ve eğitimi konusunda organ sekreterinin özel bir sorumluluğu vardır.

Organ üyesi yoldaşlar arasındaki ilişkilerin açıklığa, yoldaşça güvene dayanması, örgüt içi atmosferin devrimcileşmesinde özel bir rol oynar. Yoldaşça güvenin egemen olduğu bir organda oylama, zorunlu hallerde başvurulan bir yöntemdir.

Bir organ üyesinin diğer bir organ üyesine yönelik eleştirisinde "ilişkileri bozmama", "gerginlik yaratmama" vb. nedenlerle bilinçli olarak "yumuşatma" veya eleştirinin özünü küllendirme gibi tutumlar birincisi, örgütsel oportünizmin yolunu açar ikincisi; organ üyesi yoldaşlarına kendi niyetinden bağımsız olarak incinecek, kırılacak çocuk muamelesi yapma anlamına gelir, bu tutumun altı kazıldığında yoldaşlarını küçümseme eğilimi görülür. Üçüncü olarak, organ üyesi yoldaşlara yardımını esirgemiş, hata ve zaaflarından arınmalarına yardımcı olmamış sayılır. Elbette eleştiri üslübuna dikkat edilmeli. Organ yaşamında sekter tutum ve davranışlar da yıkıcı ve kırıp dökücü davranışlardır. Eleştiriler yapıcı ve eğitici olmak zorundadır. Organ içi ilişkilerde yıpratıcı ithamlar, önyargılı, subjektif yaklaşımlar, organ yaşamının kirlenmesine neden olur. Örgütsel yaşamda parti tarzı eğitici, emek verici ve birleştirici olmayı öngörür.

Örgütsel sekterlik, örgütsel liberalizm ve örgütsel oportünizm organ yaşamını, parti içi yaşamın zehirlenmesine neden olan önemli zaaflardır. Bu zaaflar yoldaşca güveni, kolektif akıl ve iradeyi güçlendirmez, aksine hotzotçuluğun, liberalizmin, ortayolculuğun ve idare-i maslahatçılığın gelişmesine zemin hazırlar, kayırmacılığı, ikiyüzlülüğü, dedikoduculuğu geliştirir.

Hangi gerekçeyle olursa olsun hiçbir organ üyesi, parti kadrosu organ toplantılarına katılmama veya organ üyesi bir yoldaşla ilişkilerini askıya alma gibi bir tutum içerisine giremez. Bu gibi durumlarda ilgili parti örgütü parti tüzüğünün hükümlerini işletmek zorundadır. Aksi bir tutum, parti disiplinini felç eder.

Belirtilmesi gereken diğer bir nokta, tüm parti örgütleri, merkezi önderliğin yazılı ve sözlü talimatlarını, mümkün olan en kısa zaman diliminde faaliyet alanlarına taşımakla yükümlü olmalarıdır. Merkezi önderliğin talimatlarını kendi kişisel düşüncelerine göre algılamak, eğip-bükmek, sıradan engelleri gerekçe göstererek uygulamamak sabit parti suçlarıdır. Hiçbir koşulda hoşgörüyle karşılanamaz. Uzlaşıcı ve hoş-

görülü davrananlar da suça ortak olmuş sayılırlar.

PARTİ HUKUKU VE PARTİLİ YAŞAM

Parti üyeleri, parti kadroları ve parti yöneticileri arasında veya alt organda görev alan parti üyesi ile, en üst organda görev alan parti üyesi arasında parti hukuku açısından hiçbir fark yoktur. Diğer yandan partinin değerlerini koruma, partiyi sahiplenme, bakımından da hiç bir partili kendisini daha az sorumlu göremez. Bir parti üyesi gerek parti çeperinde, gerekse de işçi sınıfı, emekçiler arasında partinin bir simgesi olduğunu asla unutmamalı. Onun tüm davranışları ve yaşamı parti çeperinin, ve kitlelerin gözetimi ve denetimi altındadır.

Bir parti üyesinin olumlu ve olumsuz davranışları partinin prestijini doğrudan etkiler. Partinin prestijini azaltır veya çoğaltır. Parti üyesi bulunduğu her ortamda alçak gönüllüğüyle, mücadeleciliğiyle, komünist ahlakıyla, birleştiriciliğiyle partiye yaraşır örnek bir tutum almak zorundadır. insanlar partimiz hakkında karar verirken çoğunlukla parti üyesinin kişiliğine, yaşamına, eylemine bakarak karar verirler. Bulunduğu her alanda; fabrikada, semtte, okulda, işkence merkezlerinde ve cezaevinde partinin bir simgesi olduğunu, örgütsel ilişkilerinde ve yaşamında leninist örgüt normlarının ve parti tüzüğünün yön verdiğinin bilinciyle hareket etmeli.

Parti tüzüğünde ifadesini bulan parti üyesinin görev ve sorumluluklarına uygun davranıp davranmadığını denetlemek en başta ilgili parti örgütlerine, parti kadrolarına ve parti yöneticilerine düşer. Dolayısıyla parti kadroları en başta kendilerini parti tüzüğünün emrettiği normlarla donatmalıdır. Kendisini parti normlarıyla donatmayan bir parti kadrosu veya yönetici kadro parti üyelerini istenilen düzeyde denetleyemez. Onların hata ve zaaflarını zamanında göremeyeceğinden yardımcı ve eğitici olamaz.

Kendisini eğitemeyen, denetleyemeyen disiplinize edemeyen bir kadro parti üyelerini eğitemez ve geliştiremez.

Kadrolar, burjuva dünyaya ait alışkanlık ve özlemlerden tümüyle arınmayı yarının insanlarına ait özelliklerle dononmayı temel bir görev olarak görür. Benciliğin ve bireyciliğin kendi üzerindeki her görüngüsüne karşı savaş açar.

Komünist inanç, özgürlük ve sosyalizm mücadelesine adanmışlık, partiye bağlılık, istikrarlı olma gibi temel özellikler, her parti kadrosunda olması gereken özelliklerdir. Yetenekler ise ikincil dir.

Parti kadroları ve yönetici kadrolar planlı, programlı faaliyetin takipçisi olmalı. Faaliyet içerisinde görülen dar pratikçi, kendiliğindenci çalışma tarzının izlerini zamanında görme yeteneğini geliştirmeli, zaaflı faaliyete müdahale etme, inisiyatif ve becerisini göstermelidirler. Asli görevlerini unutup, tek tek ilişkilerle zamanını ve enerjisini tüketen yoldaşlara sıklıkla rastlanıyor. Bu yoldaşlara yardımcı olmak en başta yönetici kadroların görevidir. Eğer yönetici kadrolar da benzer zaaflar taşıyorlarsa gerekli örgütsel tedbirler kaçınılmaz hale gelir.

Yönetici bir kadronun en önemli özelliklerinden birisi faaliyet alanındaki her parti kadrosu, her parti üyesinin ve her ileri taraftarın temel özelliklerini bilme ve tanıma yeteneğine sahip olmasıdır. Parti fonksiyonerlerinin iyi tanınması, isabetli görevlendirmede önemli bir etkendir. isabetsiz görevlendirmeler nedeniyle enerjilerinin boşa gittiği veya geriletici olduğunun örnekleri az değildir.

Çok yönlü tanıma ve isabetli görevlendirme, sıkı bir denetimle birleştirilmelidir. Bu üç unsurun birleşmesinden verimli, üretken sürekli büyüyen ve güçlenen bir parti örgütünün temelleri atılmış olur.

Kadrolar, gündelik mücadele içerisinde, hata ve zaaflarıyla mücadele edilerek yetiş-

tirilir. Mücadelenin yöntemi sekter ve yıkıcı değil birleştirici, kırıcı değil, eğitici, uzlaşmacı değil mücadeleci olmak zorundadır.

Yönetici kadrolar, parti saflarında komünist adalet duygusunun sürekli güçlenmesine özel önem vermelidir. Kalinin, Moskova'daki partili işçilerin danışma toplantısında yaptığı konuşmada şunları söylüyordu: "Parti yöneticisinin kişilerle ilişkisinde tümüyle namuslu olması gerekir. Parti örgütünün sekreteri partinin gözüdür. Bunu tümüyle algılayıp algılamadığınızı bilmiyorum. işte bu nedenle insanlara karşı her tür kişisel sempati ve antipatilerin ortadan kaldırılması şarttır. Eğer şu ya da bu sebepten sempati beslediğiniz insanlar varsa bunu o kadar derine gizlemelisiniz ki, hiç kimse birşey sezmesin. Eğer sizin insanlarla ilişkilerinizde duygularınıza kapıldığınızı farkederlerse sonuç kötüdür. " (M.İ.Kalinin, Devrimci Eğitim Devrimci Ahlak, s. 106)

Marksist leninist komünist partide tüm parti üyelerinin eşit haklara sahip olduğu biliniyor. Partide ayrıcalıklı haklara sahip birey veya bireylere yer olmadığı gibi hiçbir parti üyesine veya kadrosuna tüzük normlarının dışında bir tutum alınamaz.

Bireyler karşısında adil, hoşgörülü ve vicdanlı olan parti, kolektif irade ve devrimin çıkarları karşısında da aynı ölçüde adil ve vicdanlı olmak zorundadır. Yeni insan tipini bugünden yetiştirecek olan parti, bu değerleri olabildiğince geliştirmeye, derinleştirmeye çalışır. Kitleselleşen bir partide, sürekli büyüyen ve güçlenen bir partide, saflarına yüzlerce kadro adayının katıldığı bir partide, küçük burjuva alışkanlıklarla, değer yargılarıyla, komünist adalet duygusuyla çelişen zaaflarla karşılaşılması son derece doğaldır. Doğal olmayan ise, partinin, sözkonusu zaaflarla uzlaşması ve gerekli eğitimi verememesidir.

Yönetici kadrolorın en fazla duyarlı olması gereken konulardan birisi bu olmalıdır. Bir partilinin bir başka partili hakkında şu veya bu sebepten kaynaklanan gerçeğe aykırı, önyargılı, subjektif tutum ve davranışları mutlaka sorgulanmalı. Gerekli tutum alınmalıdır. Tersi bir tutum, liberal veya uzlaşıcı bir tutum; birinci olarak, haksızlığa uğrayan partili üzerinde geriletici bir etkide bulunur. İkincisi ve en önemlisi, komünist adalet duygusunun zedelenmesiyle parti içi devrimci atmosferin, yoldaşca güven ortamının kirlenmesine yol açar.

Hiçbir partili yoldaş, bir başka yoldaşa, somut kanıtlara dayanmadan suçlama hakkına sahip değildir. Somut kanıtlara sahip olması durumunda da kanıtları ilgili parti örgütüne sunar. "Suçları" ve "İthamları"da partiye bırakır. ilgili organa bırakır. Kendisi parti adına suçlayamaz. Hele hele "tarih" öncesine ait kişisel kırgınlıkları partiye taşımamak gerekiyor.

Tarihsel "haksızlıklar" artık tarihin konusudur. Böylesi hata ve zaafların partinin saflarına yeni katılmış parti üyelerinde görülmesi bir noktaya kadar hoşgörülebilinir. (Elbette hoşgörülü olma mücadele etmemeyi gerektirmez.) Ama partinin kurucu üyeleri sözkonusu olduğunda asla!

Yönetici kadrolar; görevlendirme, görevden alma, eleştiri ve ceza sözkonusu olduğunda da sempati ve antipati duygularıyla hareket edemez. Antipati duyduğu bir insan hakkında tahmine, söylentilere veya eski bilgilere dayalı yargılarla karar veren bir yöneticinin mutlaka eğitilip yeniden kalıba dökülmesi gerekir. Keza sempati duydukları bir insan için yapılan eleştirilere kulaklarını tıkayan, açılması gereken soruşturmayı açmayan, gerekli denetimleri yapmayan, lehteki önyargılara göre karar veren yöneticiler için de aynı şey geçerlidir. Bunlar parti atmosferini zehirler.

Sorunun bir başka boyutunu ele alırsak; komünist adalet konusunda kişisel bir zaaf taşımayan yönetici kadrolar da gerekli duyarlılığı ve uyanıklığı gösteremezlerse, gerekli denetimleri yapmazlarsa, parti saflarında bir dizi zaafın cirit atmasına engel olamazlar. Dolayısıyla parti saflarına katılan

yeni ve genç yoldaşların, komünist adalet duygusuyla yetişmeleri engellenmiş olur. Bu da eninde sonunda parti atmosferinin zehirlenmesine yol açar.

Kalinin; yönetici kadrolarda mutlaka bulunması gereken bazı özellikleri yalın bir biçimde belirtiyor, uzun da olsa ilgili pasajı aktarmakta yarar var.

"... Kitlelere gerçekten etki yapabilmesi, kitlelerin kendisini dinleyebilmesi, ona inanabilmesi için parti örgütü sekreterinden ne istenmektedir? Kendiliğinden anlaşılıyor ki, parti yöneticisinin propagandacının, ajitatörün düşün adamı olması, komünist partisine büyük içtenlikle bağlı bulunması, partimizin tarihini hiç olmazsa genel çizgileriyle bilmesi ve partimizin işçi sınıfı önüne, halkın önüne koyduğu görevleri anlaması gerekir. Parti yöneticisinin, propagandacının siyasal gelişme düzeyi bakımından başkalarından daha aşağı derecede olmaması şarttır. O halde, parti işçisi kitlelere nasıl yanaşmalıdır?

Birincisi: Uzun yıllardır edindiğim kişisel deneylerime göre parti yöneticisinin burnu büyük, kendini beğenmiş olmaması gerekir. Eğer siz işçilerle ya da sıradan parti üyeleriyle konuşmalarınızda, herhangi bir çalımla, sesinizin tonuyla, önemsiz, belki de rastgele bir cümleyle kendinizi onlardan daha akıllı saydığınızı, onlardan daha çok bildiğinizi sezdirirseniz, o zaman mahvolmuş sunuzdur. işçi ve genellikle sıradan insanlar kendilerini üstün gören kişileri sevmezler ve onların sözlerini dinlemezler. Hatta uygun bir zamanda bunu kendilerine adam akıllı hatırlatırlar. Bu nedenle, komünistlerin, herşeyden önce kendini beğenmiş, burnu büyük olmamaları ve Stalin yoldaşın 1935 Kasım'ında Stahanofçuların danışma toplantılarında söylediği şu sözleri unutmamaları gerekir: 'Demek ki, biz, partinin ve hükümetin yöneticileri olarak yanlız işçilere öğretmemiz değil, bizim de onlardan bir şeyler öğrenmemiz gerekmektedir. Sizin, şimdiki danışma toplantısı üyelerinin burada, bu toplantıdaki hükümetimizin yöneticilerinden birşeyler öğrendiğini inkar etmeyeceğim. Fakat şunun da inkar edilmemesi gerekir ki, biz hükümetin yöneticileri sizlerden Stahanofçulardan, şimdiki toplantı üyelerinden çok şeyler öğrendik. Ve bunun için yoldaşlar teşekkür ederim, verdiğiniz ders için çok teşekkür ederim ! '

Şu halde ajitatörün alçakgönüllü olması sonucuna vardık. Bu niteliğe özellikle, parti yönetiminde egemen olan parti işçisinin, parti örgütü sekreterinin sahip olması gerekir. Eğer o, işçilerin sevgisini kazanmak isterse kibirlenmemeli, kendisinde alçak gönüllülük niteliğini eğitmelidir. Doğru mu söylüyorum? (sesler :'doğru, doğru') Yönetici olmak isteyenin kendi kendini denetlemesi zorunludur. " (M.İ.Kalinin, Devrimci Eğitim Devrimci Ahlak, sf.103-104)

YÖNETİCİLER VE KADROLARIN İŞLEVLERİ

Yerel parti örgütü sekreterleri, komünist adalet duygusuyla, komünist ahlakıyla, alçak gönüllülüğüyle ve otoritesiyle, birleştiriciliğiyle, hoşgörüsüyle, zaaflar karşısında uzlaşmaz sınıf tavrıyla, inisiyatifiyle kadrolar ve parti üyeleri nezdinde örnek teşkil ederler.

Sekreter olmanın gerektirdiği bilinç ve sorumluluk duygusunu bir an olsun unutmazlar. Parti örgütü sekreteri, savaş hattında ilerleyen parti güçlerinin karargahı konumundadır. İlgili parti örgütüne bağlı tüm örgütsel mekanizmaların işleyişinden, parti güçlerinin eğitiminden doğrudan sorumludur. Sürekli alarm durumunda bulunmak zorundadır. Örgütsel mekanizmalardaki bozuklukları zamanında görme ve müdahale etme yükümlülüğü vardır.

Düşmanın saldırılarını ve taktiklerini, sezgilerini de devreye sokarak zamanında görme, anlama ve gerekli tedbirleri almak durumundadır.

Parti güçlerini en etkin biçimde motive

etmeye ve faaliyetin ürünlerini almaya çalışır.

Yerel parti örgütü sekreterleri ve yönetici kadrolar, partinin genel ihtiyaçlarına kilitlenmiş durumdadırlar. Sürekli büyüyen ve güçlenen, dolayısıyla saflarına her gün yeni kadro adaylarının katıldığı bir partide, kadroların hazırlanması ve eğitimi konusunun temel bir sorun olduğu gerçeğinden hareket edilmeli.

Bu görevin yerine getirilmesi özel bir planlamayı zorunlu kılar. Planlama kadroların nicel artışının ve niteliğini geliştirmenin garantisidir.

Birincisi; yeni üye alımı ve kadrolaşma konusunda bir ataletin var olduğu gerçeği kabul edilmelidir. Dar pratikçi ve kendiliğindenci çalışma tarzının unsurlarını partiye yeni üye kazandırma ve kadrolaşma konusunda da görmek mümkündür. Üyelik potansiyeli taşıyan çok sayıda ileri taraftar, planlama yoksunluğundan, gerekli hazırlığın ve eğitimin yapılmaması nedeniyle parti dışında kalmaya mahkum ediliyor.

a- Tüm parti örgütleri, gerektiğinde özel gündemle toplanmalı ve partiye kazanılabilecek ileri taraftarları somut olarak belirlemeli.

b- Belirlenen adaylar, bir plan dahilinde zamanlaması da yapılarak özel eğitime tabi tutulmalı ve hazırlanmalı, alınan kararlar mutlaka denetlenmeli.

İkincisi; aynı perspektifle, parti üyeleri arasında belirlenen yeni ve genç kadro adaylarının kadrolaşmasına hız verilmeli, mevcut kadroların seviyesi yükseltilmeye çalışılmalıdır.

Üçüncüsü; bazı kadroların tutsak düşmesi, bazılarının gerilemesi vb. nedenlerle çıkan boşluklar ancak elde yedekler varsa doldurulabilir. Yönetici kadrolar, yerel parti örgütleri, parti örgütlerinin sürekliliğini güvenceye almak için yedeklerin hazırlanmasına özel önem vermeli, gerekli planlama yapılmalı.

Diğer yandan partiye kazandırılan yeni üyelerin ahlaksal niteliği, karakter sağlamlığı vb. özenli bir biçimde soruşturulmak ve denetlenmeli.

Yönetici kadrolar, parti saflarında parti normlarının kökleştirilmesinden de doğrudan sorumludurlar. Partide demokratik merkeziyetçilik, disiplin, eleştiri-özeleştiri, proleter kültür ve ahlak gibi kural ve normların yerleşmesi, partinin başarısı ve geleceğinin teminatıdır. Hem bürokratizm, dejenarasyon ve çürümeye karşı, hem de parti içi güven ilişkileri, yoldaşca ilişkilerin yaşatılması ve geliştirilmesi, en başta parti normlarının işletilmesini öngörür.

Disiplin, kural, tüzük ilkeleri, partinin yarattığı gelenek ve değerlerden kopuk bir parti yaşamı, eninde sonunda yozlaşır.

Partili yaşam ve partili olma bilinci, partinin geleceğini, ihtiyaçlarını, istikrarını ve kesintisiz faaliyetin sürdürülmesi üzerine düşünmeyi, plan yapmayı, çözüm üretmeyi emreder. Yönetici kadro, faaliyet alanına hakim olmalı. Faaliyet ve sonuçlarını tüm boyutlarıyla ele almalı, gerekli sonuçları çıkarmalı ve uygulamalıdır. Yönetici kadro yakınmacı, şikayetçi değil, uygulayıcıdır. Günlük yaşama dair görevlerde savsaklayıcılığa, kayıtsızlığa ve küçümsemeciliğe karşı gerekli tutumu alır.

Her parti kadrosu, çeşitli parti örgütlerinde görev yapabilecek asgari bilgi ve birikime sahip olmalıdır. Yanısıra uzun soluklu olmalıdır. Uzun soluklu olmayan kadroların, şu veya bu engele takılarak boğulma tehlikesiyle yüzyüze kalmaları kaçınılmazdır.

Her partili kadro, çeşitli nedenlerle tek başına kaldığı faaliyet alanında, partinin teorik-politik çizgisi doğrultusunda propaganda ajitasyon ve örgütlenme faaliyetine girişmelidir. Bu tutum, partiyi sahiplenme bilincinin doğal bir yansımasıdır. Diğer yandan, faaliyet alanının dışındaki parti sorunlarına kafa yormalı, çözümler üretmelidir. Böyle bir düşünüş tarzına sahip olma-

yan kadronun günü birlik düşündüğü, dolayısıyla partiyi ileriye taşıyamayacağı, bir örgütü yeniden kurup geliştiremeyeceği açıktır. Oradan oraya koşuşturan, günübirlik bir faaliyet, bir süre sonra tıkanıklıklara, yorgunluklara neden olabilir. Bunun izlerini parti saflarında görmek mümkün.

Parola "Nerede bir parti üyesi, parti kadrosu varsa parti oradadır" olmalıdır. Her kadro, öncelikle görev ve sorumluluklarını iliklerine kadar hissetmeledir. Görev ve sorumluluklarının bilincinde olan, yüreğinde hisseden kadro, başarılı olmanın anahtarını eline almış demektir. Böylesi bir bilinçle donanmış kadro, faaliyeti güçlendirmek için" kırıntı"lardan yararlanmasını bilir.

Olanakların, fırsatların değerini anlar . Lenin, Ne Yapmalı adlı ünlü eserinde ekonomistlerle yürüttüğü polemikte "Devrim davası için sadece bir tek çevrenin değil, bir tek kişinin enerjisinin bile ne mucizeler yaratabileceğini göremiyor musunuz? " diyordu.

Yine Lenin gizli örgüt yönetme sanatıyla iligili olarak şunları söylüyordu:

"Gizli bir örgüt yönetme sanatı, bütünüyle mümkün olan herşeyden yararlanmakta; 'herkese yapacak bir iş vermekte' ve aynı zamanda bütün hareketin önderliğini, sırf birtakım yetkilere dayanarak değil, saygınlığa, canlılığa, daha fazla tecrübeye, daha çokyönlülüğe ve daha fazla yeteneğe sahip olarak elde tutmakta yatar." (Lenin, Örgütlenme Üzerine s. 22)

Yine Lenin, görevin savsaklanmasıyla lafazanlık arasındaki ilişkiyi şöyle kuruyor:

"Bir işi yüklendikten sonra onu derinlemesine inceleyip hazırlayarak sonuna kadar götürmeyen, keskin lafazanlıkla muazzam bir vakit ve güç heba eder."

Kadroların görevlendirilmesinde, kadroların çok yönlü özellikleri, yetenekleri belirleyicidir. isabetli görevlendirme kadroyu geliştirir. Doğal olarak faaliyeti de güçlendirir.

Lenin, doğru görevlendirme ile görevi gerçekleştirme azmi arasındaki iç uyum konusunda şunları söylüyor:

"Görevler doğru saptandığında, bu görevleri yerine getirmek amacıyla tekrar tekrar girişimde bulunmak için enerji mevcut olduğunda, geçici başarısızlıklar ancak küçük musibetler olabilirdi. Devrimci deneyim ve örgütsel ustalık, edinilebilen şeylerdir. Yeter ki insanda gerekli özellikleri edinme isteği olsun! Yeter ki insan hatalarının farkına varsın, devrimci meselelerde bu yarı yarıya düzelme demektir!" (Lenin - seçme eserler cilt :2., s. 63.)

Stalin de kadroların seçimi ve yükseltilmesi konusundaki bazı kriterlere vurgu yapıyor, özellikle de genç kadroların yükseltilmesi üzerine dikkat çekiyordu.

"Kadroları iyi seçmek ne anlama gelir?

Birincisi, kadrolara... büyük önem vermek, saygı göstermek.

İkincisi, kadroları tanımak, militanlardan her birinin nitelik ve eksikliklerini adamakıllı irdelemek herhangi bir militanın yeteneklerini en iyi hangi görevde gelişitirebileceğini bilmek. Üçüncüsü, kadroları özenle yetiştirmek, ilerleme yolundaki her militanın yükselmesine yardımcı olmak; büyümelerini hızlandırmak için bu yoldaşlarla 'zamanını yitirmek'ten korkmamak.

Dördüncüsü, yeni, genç kadroları, cesaretle ve tam zamanında yükseltmek, onları, uzun süre aynı yerde bırakmamak, paslandırmamak.

Beşincisi, militanları, herkesin kendini kendi yerinde duyacağı, herkesin ortaklaşa yapıtımıza kendi kişisel niteliklerinin ona vermeyi sağladığı şeyin en çoğunu verebileceği biçimde; kadroları dağıtma çalışmasının genel yöneliminin, bu dağılımı gerçekten siyasal çizginin zorunluklarına tamamen yanıt verecek biçimde uygulamak.

Burada özellikle önemli olan şey, yeni, genç kadroların cesaretle ve tam zamanın-

da yükseltilmesidir. "(Stalin-Leninizmin sorunları s. 720)

MARKSİST LENİNİST PARTİDE DENETİM

Marksist Leninist partide tüm parti örgütleri ve organlar, denetim mekanizmasının kapsamı içerisindedir. Denetimsiz, denetim dışı, denetime kapalı kendi başına buyruk bir parti örgütü düşünülemez.

Marksist Leninist partide, denetim mekanizmasının layıkıyla işletilmesi, denetlenebilir bir faaliyeti öngörür.

Parti tarzının önemli bir unsuru olan denetim, partideki bürokratik eğilimleri, keyfiliği, vurdum duymazlığı ortadan kaldırmayı hedefler. Partide açıklığı, adaleti, disiplini ve kolektivizmi güçlendirir.

Sürekli büyüyen ve güçlenen partimizde, parti içi denetimin önemi daha da artıyor. İdeal denetim yöntemi, otokontrol da denilen kendi kendine denetimdir. Kendi kendine denetim, kadrolar ve parti yöneticileri bakımından mutlak bir zorunluluktur. Bunun için davaya ve parti disiplinine bağlılık, ön koşuldur. Bu özelliklere sahip olmayan kadro, doğaldır ki kendi kendisini istenilen düzeyde denetleyemez.

Açık bir uygulama olan denetim mekanizması, partimizin örgütsel yaşamında iki biçimde işletilir. Bunlar sistematik yazılı ve sözlü denetimdir.

Belirli periyodlar dahilinde her alt organ bir üst organa yazılı raporlar sunmakla yükümlüdür. Raporlar üstten-alta ve alttan üste olmak üzere iki yönlü denetim araçlarıdır. Raporlar eleştiri-özeleştiri mekanizmasının işletilmesine de zemin hazırlar. Denetlenebilir bir faaliyetin artı ve eksilerini gösterir. Parti faaliyetinin toplu bilançosunu çıkarır. Bir önceki rapor döneminde belirlenen hedeflerin ne ölçüde gerçekçi hedefler olduğunu açığa çıkartır.

Rapor dönemindeki gerçek örgütsel durumun olumlu ve olumsuz yanlarını, güçlü ve zayıf yanlarını açığa çıkartır. Açığa çıkan çeşitli zaaflarla mücadele edilmesini kolaylaştırır.

Yerel örgütlerin ve bir bütün olarak partinin gelişme trendini gözler önüne serer. Yeni planların oluşturulması, kısa ve orta vadeli hedeflerin daha somut olarak belirlenmesini kolaylaştırır. Yeni perspektifler sunar. Dar pratikçi ve kendiliğindenci çalışma tarzıyla mücadele edilmesini kolaylaştırır. Doğal olarak, parti tarzının daha çok içselleşmesini, kavranmasını sağlar. İsabetli ve gerçekçi hedeflerin belirlenmesini kolaylaştırır.

Eğer parti, kadroların çalışmasını büyük bir titizlikle denetlemez, hata yapanların yanılgılarını zamanında düzeltmezse, o zaman ciddi kusurların yol açtığı ağır sorunlar ortaya çıkar.

Bütün parti örgütleri aldıkları kararların takipçisi olmalı, denetlemelidir. Daha az ama uygulanabilir kararlar alınmalı ve bunların tümü de netlenmelidir.

Denetim mekanizmasının ikinci sistematik biçimi olan sözlü denetim de parti faaliyetinin temel geleneklerindendir.

Organ toplantıları, ikili, üçlü görüşmeler sözlü denetimin başlıca araçlarıdır.

Yazılı ve sözlü denetim mekanizmasının işletilmesi, merkezi ve yerel parti örgütleri tarafından alınan politik ve örgütsel kararların pratiğe ne ölçüde geçirildiğini, gözler önüne serer.

Denetim mekanizmasını işletirken daima gözönünde bulundurulması gereken bir husus da, denetimin zamanında yapılmasıdır. Zamanında yapılmayan denetimin, müdahalenin ve eleştirinin kıymeti harbiyesi yoktur. Gecikmiş bir denetim, denetim olmaktan çıkar.

Parti örgütlerinin genel faaliyetinden özel faaliyet alanlarına, örgüt içi atmosferden tek tek partililerin ev yaşamına, yeraltı basımının örgütlenme biçiminden kurumların

örgütlenmesine, her somut durumda illegalite kurallarının uygulanmasından, organ toplantılarının düzenliliğine vb. bütün bu alanlar denetimin konusudur.

Denetimin amacı, ilgili parti örgütünün hata ve zaaflarının anında gösterilmesi ve kavratılmasının yanısıra, parti örgütünün, somut görevlerle, yeni perspektiflerle önünün açılmasıdır.

Dolayısıyla denetim parti örgütlerine yardımcı olmanın, eğitmenin ve parti normlarını hakim kılmanın en önemli araçlarındandır.

Denetimin istenilen düzeyde olmadığı gerçeğinden hareketle, denetim mekanizması daha işlevli kullanılmalı, alınan kararların pratik örgütsel yaşamda uygulanması sağlanmalı, aşağıdan ve yukardan denetimin gerçeklik haline gelmesi için duyarlılık artırılmalıdır.

Özellikle içinde bulunulan koşullar, denetimin önemini daha çok artırıyor. Sürekli büyüyen ve güçlenen bir parti gerçeği, öncü partiden önder partiye geçiş sürecinde olmak, parti tarzının tüm parti örgütleri, tek tek parti üyesi ve kadrolar nezdinde içselleştirilmesi, kavranması, gerekli dönüşümün sağlanması, büyüyen partinin kadro ve örgüt sorunlarının mümkün olan en kısa zamanda çözümü bakımından önemlidir. Yanısıra zaafların açığa çıkarılması ve zamanında mücadele edilmesi bakımından da önemlidir.

Denetimin, formalizm ve bürokratizm şeklinde anlaşılması veya güvenlik, şüphecilik olarak algılanması, küçük burjuva bir kavrayışa tekebül eder.

Denetleyicinin gördüğü hata ve zaafları dil ucuyla ifade etmesi, liberal uzlaşıcı bir tutum takınması örgütsel oportünizme tekabül eder. Böylesi bir tutum, denetlenen örgütler ve kadrolar nezdinde eğitici olmadığı gibi, örgütsel oportünizmin parti örgütlerine sirayet etmesinin zeminini de hazırlar. Diğer yandan denetlenen parti örgütleri partinin uyarılarını, eleştirilerini büyük bir dikkat ve titizlikle ele alıp yaşama geçirme iradesini göstermeleri gerekir.

Denetim yalnızca merkezi önderliğin denetimi olarak algılanamaz. Tüm alt örgütlerin, merkezi önderliğin kongre kararlarının ne ölçüde uygulanıp uygulanmadığını denetlemek görev ve sorumlukları gereğidir. Tüm parti örgütleri ve kadroları merkezi önderliğin ve şu veya bu süreçte aldığı kararları yaşama geçirme ve iradesini sorgulama ve denetleme haklarına sahiptirler. Bu, partide altan denetimin bir alanıdır ve mutlaka kullanılmalıdır.

Aynı şekilde; yerel parti organlarının kendi altlarındaki örgüt ve kadrolarca denetimi, yine, bütün parti çalışmasının, parti kadrolarının tabandan, kitleler tarafından denetimine gereksinim vardır. Kitlelerin eleştirisine açık olmalı, eleştiri kanalları açmak partinin ilgili örgütlerinin bu kanallardan gelen eleştirilere değer vermesi, yanılgılarını gidermek için bir araç yapması gereklidir. Bunun; marksist leninist komünist partinin halka ve devrim davasına karşı sorumluluğunun bir ölçüsü olduğu sık sık hatırlanmalıdır.

Sonuç olarak sistematik yazılı ve sözlü denetimin araçları olan raporlar ve organ toplantıları örgütsel yaşamda parti tarzının asli unsurlarıdır.

BÜYÜK EKİM DEVRİMİ 79 YIL SONRA DA DÜNYA PROLETARYASININ SAVAŞ BAYRAĞIDIR

"Devrimlerin tarihi en iyi partilerin, en ileri sınıfların en sınıf bilinçli öncü birliklerinin tahmin ettiklerinden daima içerik olarak çok daha zengin, daha renkli, daha çok yönlü, daha canlı ve 'kurnaz'dır. Bu anlaşılırdır da, çünkü en iyi öncü birlikler, onbinlerin bilincinin, arzusunu, tutkusunu, hayalgücünü dile getirir. Devrim ise bütün insan yeteneklerinin, özel bir atılım ve özel bir gerilim anında, en keskin sınıf mücadelesi tarafından harekete itilmiş onlarca milyonun bilinci, iradesi, tutkusu ve hayal gücüyle gerçekleşir."

Lenin

25-26 Ekim 1917 günlerinde Rus proletaryasının top mermileri Moskova'da Rus çarlığının Kışlık Sarayı'nı dövdüğünde; kendisinden önceki bütün tarihler boyunca kendi özüne yabancılaştırılan "insan"ın yeniden insanlaşması, sömürü, baskı ve ayrıcalıkların olmadığı, insanın gerçekten özgür olduğu ve insanlığın büyük uyum dünyasının yalnızca özlemini duyan, ama buna nasıl ulaşılacağının bilgisine sahip olmayan, yani doğa ve toplumun özündeki çelişki ve bunun kaçınılmaz ve zorunlu olarak varacağı sonuçlara ulaşmanın yolu hakkında materyalist diyalektik bir silaha sahip olmayan bütün ütopik sosyalistlerin ve onların en bilimseli olan Çernişevski'nin soyut ütopyasına yapılan kuvvetli ve somut bir pratik vurgu olmanın ötesinde Marks-Engels ve Paris Komünarlarının yarım kalmış tarihsel eyleminin diyalektik olarak mantıksal sonuçlarına kadar ilerletilmesi ve bir biçimde tamamlanmasının haberini de en yüksek bir gürültülü sesle dünya proletaryası, ezilen halklar ve sömürge uluslara duyuruyordu ve proleter devrimler çağının açılışına da çağrı çıkarıyordu.

Bu büyük tarihsel gelişme, herhangi bir teorik soyutlamanın, kendi somut kavramına doğru ilerlemesi ve somutlaşması değil, o güne değin, doğa ve toplum olaylarının tarihsel gelişim evrelerini kendi materyalist diyalektik yöntemleriyle analize ederek somuta ulaşan Marks-Engels'in paradigmalarının toplumların pratik yaşamındaki tarihsel ve toplumsal bir somutluk ve teorinin kendi gerçek yaşamına kavuşmasıdır.

Büyük sosyalist Ekim Devrimi, "özünde eleştirel ve devrimci" olan Marks'ın öğretisinin kapitalizmin son evresi olan tekelci kapitalizm döneminde ücretli emekle sermaye arasındaki uzlaşmaz çelişkinin kaçınılmaz olarak yol açacağı gelişme ve değişmelerin pratik bir ifadesidir. Dünya proletaryası ve sömürge uluslar Ekim Devrimi'yle, artık kurtuluşa nasıl ve hangi yoldan gideceklerini tartışmaya bir nokta koydular. Çünkü Ekim Devrimi, Lenin ve Bolşeviklerce

1900'lerde başlayarak "üstündeki küller"den teorik olarak temizledikleri marksizmin pratik bir ifadesi olarak bu yolu bütün tartışmaları gereksiz kılacak derecede gösteriyordu.

Başında Lenin, Stalin ve Bolşeviklerin bulunduğu büyük sosyalist Ekim Devrimi, o güne kadarki insanlık tarihinde bir dönemeçtir. Öyle ki, güncel siyasal pratik önem ve anlamının çok daha ötesinde kelimenin gerçek anlamıyla tarihsel bir dönemeçtir. Kısa ömürlü Paris Komünü deneyimini dışta tutacak olursak; tarihte ilk olarak ezilen, sömürülen, baskı altında tutularak aşağılananlar, sömürücü sınıfların egemenlik aygıtını silahlanmış yığınların devrimci şiddetiyle parçalayarak egemen sınıf olarak örgütleniyorlardı. Fransız sosyalisti P. Lafargue'nin 1887'de söylediği "Bütün eski kapitalistler seçim haklarından yoksun olacaklardır" sözü, Ekim Devrimi'yle yalnız seçme ve seçilme haklarıyla değil, bütün alternatiflerden yoksun bırakılarak kapitalistlerin iktidar seçenekleri ve üretim araçları üzerindeki mülkiyetin özel biçimi de silahlı "zor"la ellerinden alınarak hayat kazanıyordu.

Marksizmin teorisinin "mücadele ve yalnız mücadele tayin eder" dediği bir dizi ayrıntıyı da mücadelenin en yoğunlaşmış katı biçimi olan büyük Ekim Devrimi çözmüştür. Lenin ve Bolşevikler, Ekim Devrimi öncesinde, Ekim günlerinde ve sonrasında marksizmin kapitalizmden komünizme geçiş, proletarya diktatörlüğü, proletarya diktatörlüğü altında sınıflar mücadelesi ve sosyalizmin inşası vb. gibi bir dizi sorundaki muazzam teorik hazinesini, tarihsel ve toplumsal gelişmenin vardığı düzey karşısında toplamış, sınıflandırmış ve analiz ederek daha üst ve zengin bir içerikle çözüme bağlamışlardır. Ve bu zengin içerikli teorinin yeniden kuruluşu, 79 yıl sonra da olsa proleter devrimleri çağının marksizmi, leninizm olarak dünya proletaryası, ezilen haklar ve sömürge ulusların elinde uluslararası burjuvaziye ve onun doğrudan yedeği olan uluslararası reformizm ve revizyonizme karşı mücadele bayrağı olarak dalgalanıyor. Böyle söylediğimiz için marksizmde "gerekli değişiklikler"(!) yapmakla meşgul olanlar yani revizyonistler, yasalcı reformcular, troçkizmin bütün "sağ" ve "sol" versiyonları yerlerinde hoplayacaklardır. Nasıl bu kadar "dogmatik" olunabilir diye. Biz de onlara Lenin'in 1917'den sonra "Marks'ın ortodoks bir izleyicisiyim" dediğini hatırlatarak, evet biz de Marks ve Lenin'in "Ortodoks izleyicileri" olduğumuzu söyleyerek, her boy, renk ve tondaki bilcümle marksizm-leninizm düşmanlarının korkularından kurtulmalarına asla yardımcı olmayacağız. Tarihte hiçbir zaman bugün yaşamakta olduğumuz dünya koşullarındaki kadar marksizm-leninizmin teori, ilke ve normlarını "Ortodoksça" ve kıskançlıkla savunmak denebilir ki ihtiyaç olmamıştır.

Büyük sosyalist Ekim Devrimi, proletarya, ezilen ve sömürülen diğer sınıf ve kategorilerin hangi yoldan iktidarı ele geçirmeleri gerektiğine ilişkin olarak tarihte tartışılagelen soruna da somut ve pratik çözümü gündemleştirerek, dünya proletaryası ve ezilen halklar bakımından bütün tartışmalara kesin noktayı koydu. Sömürücü egemen sınıfların iktidardan uzaklaştırılması sorununda, proletarya ve diğer ezilen sınıf ve tabakalar içinde yaygın olarak süren burjuva parlamentarist yanılsamaları darmadağın etti. Burjuvazinin iktidardan uzaklaştırılması, proletarya ve diğer emekçilerin iktidarı ele geçirmesinin ancak bu toplumsal sınıf ve tabakaların örgütlenmiş silahlı zoru ile olanaklı olduğunu gösterdi. Ekim Devrimi, iktidarın silahlanmış yığınların, örgütlenmiş devrimci şiddetiyle egemen burjuvazinin iktidar aygıtını parçalayarak kendi iktidarını kurmalarını göstermekle kalmadı, iktidarı ele geçirdikten sonra da eldeki silaha daha sıkı sarılarak kapitalist burjuvazinin direnişini dağıtmak/yoketmek ve kendi iktidarını her geçen gün pekiştirmek gerektiğini de bütün çıplaklığıyla açığa çıkararak bilinçlere yerleştirdi.

1917 Ekim Devrimi, uluslararası burjuvazinin yaygın ve etkin bir biçimde propaganda ettiği ve bu propagandanın dünya proletaryası ve ezilen halklarında yarattığı burjuva demokrasisinin erdem ve üstünlük, yalan ve aldatmacasının karşısına "Sovyet sistemi" aracılığıyla proleter demokrasiyi çıkararak burjuva aldatmacayı tersine çevirerek boşa çıkardı. Sovyet sistemi proletarya diktatörlüğünün iktidar örgütlenmesi olarak en gelişkin, en kapsamlı ve en ileri proleter demokrasisi özellikleriyle bugün ve bundan sonra da evrensel bir model olmaya devam edecektir. Lenin'in "Sovyet" örgütlenmesi için proletaryanın mücadele tarihinde ortaya çıkardığı "en gelişkin" ve "en ileri" örgütlenme modeli olduğunu, Batı Avrupa proletaryası kendi ülkelerinde iktidarı ele geçirerek, proletarya diktatörlüğünün daha ileri ve gelişkin iktidar örgütlenmesi modelleri ortaya çıkarmadığı sürece "Sovyet örgütlenmesinin evrenselliği devam edecektir", dediğini hatırlarsak bu temel bakış açısından "Dünya Sovyetler Cumhuriyeti" formülasyonuna nasıl ve hangi temel olgulardan hareketle ulaştığını anlayabiliriz. Hala tarihte "Sovyet" modelinden daha ileri bir örgütlenme modellerinin ortaya çıkmadığını ve onun evrenselliğinin devam ettiğini rahatlıkla söyleyebiliriz.

II. Dünya Savaşı'ndan sonra Orta Avrupa ve Güneydoğu Avrupa ülkelerinde; Polonya, Çekoslavakya, Macaristan, Romanya, Bulgaristan, Yugoslavya ve ilk dönemlerde Arnavutluk'ta devrimden sonra "Halk Demokrasisi Devletleri" doğduysa da bunlar, sınıf bileşimleri ve sosyalist nitelikleri itibarıyla "Sovyet örgütlenmesi"nden daha ileri modeller olamadılar. Proletarya diktatörlüğünün iktidar örgütlenmesi olarak Sovyetler, hep arınma, dönüşme ve daha saf proleter olmaya doğru evrilirken, "Halk Demokrasisi Devletleri" uzun yıllar ilk baştaki bileşimleriyle yaşadılar. Yeterli dönüşümleri gerçekleştiremediler. Hemen hemen bütün "Halk Demokrasisi Devletleri" faşizme karşı mücadele içinde kuruldular. Faşizme karşı kurulan "Halk Cephe"leri daha geniş sınıf ve katmanların siyasal eğilimlerini barındırıyorlardı. "Halk Cephesi" örgütlenmesi uzun yıllar devam etti. Dolayısıyla proletarya diktatörlüğü altında sosyalizmi inşa sorunu bu ülkelerde çok partili çoğulcu sistemle güdükleşti. Bu ülkelerde iktidardan uzaklaştırılan büyük burjuvazi dışındaki toplumsal kesimlerin siyasal örgütlenmeleri "Halk cephesi" aracılığıyla bir biçimde iktidarda oldukları için Çekoslavakya dışında Sovyetler Birliği'ndeki gibi karşıdevrimci ayaklanmalara kalkışmadılar ve/ya da kalkışamadılar. Arnavutluk'u dışta tutacak olursak, bütün "Halk Demokrasisi Devletleri" daha çok Lenin'in "İki Taktik" adlı eserinde ortaya koyduğu "Proletarya ve Köylülüğün Devrimci Demokratik Diktatörlüğü" formülasyonuna karşılık düşen bir nitelik gösterdi ler.

Ekim Devrimi'nin genelleştirdiği "Sovyet" örgütlenmesi, 1905 Devrimi günlerinde, birçok yönüyle örtük ve belirsiz olarak yığınların mücadelesinin ortaya çıkardığı modellerdi. Devrimin yenilgisiyle birlikte bitkisel hayata girdiler. 1912'lerden sonra adım adım canlandılar. 1917 Şubat Devrimi günlerinde, düzen örgütleri olarak değil, ayaklanmayı yönetme organları olarak işlev gördüler. Ayaklanmadan sonra iktidar organları işlevi kazanarak genelleştiler. Bütün ülke geneline yayılarak; işçi sovyetleri, asker sovyetleri, köylü sovyetleri olarak kalıcılaştılar. Sovyet örgütlenmesi, tarihteki bütün burjuva demokrasilerinden daha geniş ve daha kapsamlı bir demokratik karakter gösterdi. Bir avuç sömürücü dışında toplumdaki milyonlarca işçi, asker, köylü ve bu sınıflardan aydının toplumsal yaşamın bütün alanlarındaki yönetim işlerine doğrudan katılımını gerçekleştirerek proleter demokrasisinin burjuva demokrasisinin bütün biçimlerine karşı üstünlüğünü dünya proletaryası ve ezilen halklarına gösterdiler.

Proletarya diktatörlüğünün ilk on yılında,

Sovyet örgütlenmesinin geliştirdiği imkanlarla 13 milyona yakın işçi, emekçi ve aydın milletvekili, yürütme komitelerine seçilerek ve sovyetlerin kongrelerine delege olarak katılması sağlanmıştır. Yine Sovyet sistemi Rusya ve etrafındaki ezilen ve sömürge ulusların gönüllü, özgür ve tam eşit haklarla 1922 yılında Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği'ni (SSCB) oluşturarak uluslararası burjuvazi karşısında güçlü bir sosyalist anayurt oluşturarak dünya proletaryası ve ezilen ve sömürge uluslara büyük bir direnme odağı sunmuştur.

Ekim Devrimi günlerinde ve sonrasında Bolşevikler, toplumsal yaşamın bütün alanlarında en geniş yığınları bünyelerinde toplayan işçi-asker ve köylü sovyetlerinde kitleleri Bolşevik politikalara kazanmak ve hızla toplumsal devrimi ilerleterek sosyalizmin inşasını sağlamaya girişmişlerdir. Sovyetlerdeki yaygın ve sistemli komünist propaganda ve bilinçlendirme çalışmasıyla komünist partisi çok süratli bir şekilde yığınları komünist politikalara kazanmayı başarmış, diğer küçük burjuva partileri sovyetlerde, sendikalarda ve kooperatiflerde eriterek tecrit etmeyi başardı. Ekim Devrimi'nin ardından birbirini takip eden iç savaşlar zinciri ve karşıdevrimci ayaklanmalar döneminde ise, o zaman Sovyetler içinde örgütlenme ve yaşama haklarına sahip olan politik güçler birbiri ardına proletaryanın iktidarına karşı, karşıdevrimci ayaklanmalara katılarak proletaryanın devrimci şiddetine hedef olmuşlardır. Diğerlerine oranla daha geç karşıdevrim cephesine geçen "sol sosyalistler"e uzun süre proleter demokrasisinden yararlanma fırsatı tanınmıştır. Bu politika sayesinde bu partinin pek çok yöneticisi Sovyet hükümetine girebilmiştir. Proletarya ve emekçi yığınlar, her geçen gün daha büyük bir hızla bu partinin ancak ileri bir burjuva demokrasisini içeren politikalarını terk ederek yalnızlaşmalarına yol açtıktan sonra, "sol sosyalistler" de karşıdevrimci isyanlar çıkarmaya başladı.

Komünist partisi ve proletarya diktatörlüğüne karşı kundaklama ve karşıdevrimci başkaldırılara başvurmadığı sürece, hiçkimseye karşı eğitim ve iknanın dışında şiddete başvurmamıştır komünistler. Başında Lenin ve Stalin'in bulunduğu Bolşevik partisinin 1920'lerde Rostov'un alınmasından sonra ölüm cezalarının kaldırılacağını ilan etmesi bunun açık bir kanıtı ve ifadesidir. Ama Ekim Devrimi'ni takip eden ilk altı yıl içinde Avrupa emperyalistleri Sovyetler Rusya'sına karşı ardı arkası kesilmeyen doğrudan saldırılar, istilalar, bunlara koşullar elvermediğinde içerden ayaklanmalar kışkırtarak proletarya diktatörlüğü ve Sovyet sistemini yıkmaya çalışmıştır. Bu nedenle proletarya diktatörlüğü "eski toplumun güçleri"ne karşı ve onların faaliyetlerine karşı kararlı bir mücadele yürütmüştür. Ama eğer bütün bu saldırılara karşı başarı sağlayabildiyse, bunun tek nedeni Bolşeviklerin uyguladığı devrimci şiddet değil. Bunun asıl ve gerçek nedeni; proletarya, iktidar örgütlenmesi olarak Sovyetler aracılığıyla kitlelerin büyük çoğunluğunu iktidara ve toplumsal yaşamın yönetimine katarak bu yoldan onların güven ve desteğini alarak bir avuç sömürücü azınlık üzerinde diktatörlüğünü kurmayı başarmasındadır. On milyonlar kendi iktidarlarını ve geleceklerini kendileri korumuşlardır. Onun için Lenin, "proletarya diktatörlüğünün temelini ne yalnızca şiddet oluşturur, ne de şiddet bu temeli oluşturan başlıca öğedir. Proletarya diktatörlüğünün başlıca özü, emekçilerin ileri birliğinin, öncüsünün tek yöneticisinin yani proletaryanın örgütleyiciliğidir. Proletaryanın hedefi sosyalizmi kurmak, toplumun sınıflara bölünmesine son vermek, toplumun bütün üyelerini emekçilere dönüştürmek, insanın insan tarafından sömürülmesinin tüm biçimlerini temelden yıkmaktır" (Aktaran Marksizm-Leninizmin İlkeleri, VI. Kitap s. 20). Yeni iktidara onmilyonları örgütleme, yönetme ve bilinçlendirme yeteneğini "proletaryanın örgütleyiciliği" ve Sovyet sistemi sağlamıştır. Yanısıra Lenin'in yukarıda özlü olarak ifade ettiği

komünist partisinin sosyalizmle ilgili politikası, bu olanağı sağlamıştır.

Nasıl ki, proletarya diktatörlüğü ile proletarya demokrasisi birbirinin karşıtı değil bir ve aynıysa, proletarya diktatörlüğü ve Sovyet iktidarı da birbirinin karşıtı değildir. Sovyetler, proletarya diktatörlüğünün iktidar örgütlenmesidir. Proletarya diktatörlüğü eski toplumun güçlerine ve ideolojilerine karşı diktatoryal bir işlev görürken, toplumun çok büyük bir ezici çoğunluğu için demokrasidir. Çok partili çoğulcu sistemciler, Sovyet iktidarının "eski toplumun güçleri"ne karşı (ki Rusya'da Bolşeviklerin dışındaki bütün politik partiler iç savaşlar döneminde yeni iktidara karşı isyanlar çıkarmakla "eski toplumun güçleri" olduklarını ortaya koymuşlardır) diktatörlük uygulandığı için Sovyetler Birliği'nde proleter demokrasisinden bahsedilemez derken, Ekim Devrimi'nden sonra, yalnızca serbest rekabetçi kapitalizm dönemindeki ileri burjuva demokrasisinden başka bir şey istemeyen "eski toplumun güçleri"yle aynı noktalarda ve konumlarda birleşiyorlar. Her ikisi de siyasal devrimi takip eden bir toplumsal devrimi hayal etmiyorlar. O nedenle Rusya'daki toplumsal devrim karşısında direnen "eski toplum güçlerine" yönelen devrimci şiddetten müthiş rahatsız oluyorlar.

Proletarya diktatörlüğünün iktidar örgütlenmesi olarak Sovyetlerle komünist parti ilişkisi marksistlik adına en fazla çarpıtılarak revizyondan geçirilen sorunlardan biri olmuştur. Sovyetler Birliği'ndeki ve bütün dünya ülkelerindeki troçkist ve "sivil toplumcu" akımlar ve bütün leninizm düşmanı oportünistler, özellikle Stalin dönemindeki Sovyet örgütlenmelerinde Bolşeviklerin diğer düşünce akımlarına yaşam hakkı tanımadıklarını ve Sovyetleri, salt Bolşevikleştirdikleri için işlevsiz kıldıklarını söyleyerek, proletaryanın temsilcisi ve öncü birliğinin Sovyetler'deki rolünü sözde ideolojik önderlik düzeyine çekmek için yoğun ve kapsaml ı bir faaliyet göstermişlerdir. Aslında onların bu saldırıları Lenin'edir. Konjonktürel durum, bu saldırıları Stalin üzerinden yapmalarına daha elverişli olduğu için bu yolu tutuyorlar. Oysa Ekim Devrimi ile beraber başında Lenin olmak üzere Bolşevikler, komünist parti ve "proletaryanın örgütleyiciliği" yeteneğiyle Sovyetlere ilişkin bakış açılarının kesintisiz olarak onların homojenleştirilmesine doğru olduğu açıktır. Nisan Tezleri'nde Lenin ayaklanma çağrısı yaparken, iki ana merkezde Sovyetlerin Bolşeviklerin eline geçmesinden yola çıkıyordu. Bu temel olguyu tahlil eden Lenin, gelişmenin yönünün, Bolşeviklerin bütün iktidar organlarında egemen güç olarak örgütlenecekleri doğrultusunda olduğu sonucuna ulaşarak ayaklanma çağrısı yapıyordu.

Ekim Devrimi'nden sonra Lenin hayatta olduğu 6 yıllık (bu aynı zamanda iç savaşlar ve emperyalist istila yıllarıdır) zaman içerisinde bütün işçi sovyetleri, asker sovyetleri, köylü sovyetleri, sendikalar, kooperatifler ve bütün kitle örgütlerinde komünist partisinin yönetici komiteleri vardır. Bolşevikler bu örgütlülükleriyle yoğun, yaygın ve sürekli ideolojik, politik ve örgütsel çalışma yaparak "eski toplum güçleri"ni safdışı ediyorlar. Bazı bölgelerde bu noktada hızla büyük mesafeler alınırken, devrimden önce gericiliğin daha güçlü olduğu bölgelerde ise ilerleyen yıllar içinde bu konumları yakalayabiliyorlar. Doğaldır ki, bu mücadele sosyalizmin inşasının ilerleyen yıllarında, bütün iktidar organları ve diğer toplumsal örgütlenmelerin sosyalist nitelikleri kapitalizmden devralınan, eski toplumun çarpıklılarından temizlenecektir. Öyle de olmuştur. Dolayısıyla, komünist partisine eşitlenen Sovyetler itirazı bir safsatadan öte değer taşımıyor. Hele bu eleştirinin Lenin'e değil de, sonrasında yalnızca Stalin'e yapılması tam bir ikiyüzlülüktür.

Lenin'in "Devlet ve Devrim" adlı eserinde Marks'ın teorisinin başına gelenler için söylediği şeyler bugün eksiksiz olarak Lenin'in öğretisinin başına geliyor. "Büyük

devrimcilerin sağlıklarında ezen sınıflar ... onların öğretilerini en vahşi düşmanlıkla, en koyu kinle, gemi azıya almış yalan ve iftira kampanyalarıyla karşılaşmışlardır. Ölümlerinden sonra ise, devrimci öğretilerinin içeriğini iğdiş ederek, devrimci keskinliğini alarak, bayağılaştırarak, onları zararsız azizler haline getirmeye, deyim yerindeyse evliyalaştırmaya ezilen sınıfları 'teselli etmek' ve baştan çıkartmak için onların adlarına belli bir ün bahşetmeye çalışırlar. Burjuvazi ve işçi hareketi içindeki oportünistler, şimdi marksizmin böyle bir 'işlevden geçirilmesinde birleşiyorlar." Sovyetler ile komünist partisi ilişkisi sorununda ve bir dizi başka temel teorik sorunda burjuvazinin ve işçi hareketi içindeki oportünistler, Lenin'in öğretisini Marks'ınki gibi bir "işlemden" geçiriyorlar. Lenin'in öğretisinde, Sovyetlerin komünist partisinden bağımsız olduğu, "çoğulcu" olduğu ve komünist partisinin Sovyetler ve kitle örgütlerinde ideolojik, siyasal ve örgütsel boyutların bir bütünlük ve "tek"lik gösterdiği, salt bir hakimiyet kurma fikrinin bulunmadığını iddia ederek Lenin'in proletarya diktatörlüğünün "eski toplum güçleri"ne karşı içinde barındırdığı diktatoryal yanının devrimci keskinliğini çekip alıyorlar. Bugün fazla uzaklara gitmeden yaşadığımız kara parçası üzerinde etrafımıza baktığımızda geçmişte belli ölçülerde ve bir biçimde devrimcilik yapmış pekçok kişi -ki bunların sayıları kümeler oluşturacak kadar çokturbugün bütün özlemleri yalnızca ve ancak bir burjuva demokrasisinin kırıntılarıyla oyalanmakla sınırlanmış her biri diğerlerine göre farklılıklar gösterse de yine hepsi "bir"lik halinde Lenin'in öğretisinin devrimci ve keskin yanlarını almak uğraşısı noktasında birleşiyorlar. Oysa Lenin'in proletarya diktatörlüğünün örgütleme biçimi olarak "sovyet"ler sorunundaki teorisinin gelişim evrimini bilen her devrimci onun proletaryanın her üyesinin bilincini komünist partisinin üyelerinin düzeyine çıkararak saf bir komünist niteliğe doğru geliştiğini bilirler. Marksizmde "gerekli değişiklikler" yapmakla uğraşan bütün dünya revizyonist ve oportünistleri, bazen bu gerçek durumun zorunluluklarından kaynaklandığını ve bu zorunlu durumların "teorileştirilemeyeceğini" söylerler. Neden olmuyormuş? Marksizm somut koşulların somut tahlili ise, neden Ekim Devrimi'nden sonra sosyalizmin inşası olarak maddi toplumsal bir güce dönüşen marksist teori genelleşmiş olmasın, bu somutluktan değil midir? Lenin Sovyet modelinin "evrenselliğinden" bahsediyor. Kapitalist abluka altında emperyalist istila ve saldırıların dizgin tanımadığı, sosyalizme ve proletaryanın iktidarına karşı komplo ve kundaklamaların birbirini kovaladığı bir Sovyetler Birliği'nde marksist teori pratik olarak bir toplumun yaşamına uygulanıyor. Bu uygulama da karşı karşıya geldiği faaliyetlere karşı bir başka uygulamaya başvuruyor. Evet emperyalist abluka kırılmadıkça proletaryanın burjuvaziye karşı mücadelesi aynı yoldan zafere ilerleyecektir. Bu gerçek durumun kendisi, her teorisyeni bir teorik çıkarsamaya mutlaka götürmek zorundadır. Marks-Engels kendi teorilerini şu ya da bu dünya reformcusundan ödünç almadıklarını, doğrudan her gün ve her saat gözlerimizin önünde cereyan eden sınıflar arasındaki mücadele/çatışmaların ve toplumsal çalkantıların sonuçlarından soyutladıklarını söylerken tam da zorunluluklar dünyasında yaşadıklarındandı. Aynı biçimde onlar, "ilkeler, araştırmanın çıkış noktası değil, sonucudur, doğa ve insanların tarihine uygulanmazlar, bunlardan soyutlanırlar; doğa ve insan dünyası ilkelere uymaz, ilkeler ancak doğa ve tarihe uydukları ölçüde doğrudur. Sorunun tek materyalist anlayışı budur" (Anti-Duhring, Syf.92) derlerken marksizm-leninizmin ilkelerinin, tarihsel eylemi içindeki insanın, bu eyleminden soyutlandıklarını upuygun anlatmak istemiyorlar mı?

Ekim Devrimi ve onun açığa kavuşturduğu proletarya diktatörlüğünün iktidar örgütlenmesi olan "sovyet"ler öğretisi "özel bir atılım ve özel bir gerilim anında, en keskin

sınıf mücadelesi tarafından harekete itilmiş onlarca milyonun bilinci, iradesi, tutkusu ve hayalgücü"nden, soyutlanan bir öğretidir. Belki denebilir ki, tarihte en "tam" olana yakın teori de budur. Yukarda Lenin'den yaptığımız alıntıda fikir ve çıkış noktaları bakımından böyledir. Kişi bir kere silahları gömmeye dursun, arkası leninist öğretiyi nereden "düzelteceği" uğraşısıyla geçmek zorunda olacaktır. Lenin'in "ölümünden sonra karşıdevrimci troçkiden "sivil toplum"cu, auro-komünisti, titocu ve yer yer bir marksist olan Rosa Luxemburg'a kadar uzanan geniş bir yelpaze "Sovyet'lerin, sendikaların ve başka kitle örgütlerinin komünist partiden ve proletarya devletinden bağımsız olması gerekir gibi bir antimarksist tezi kıvranarak ve de zorlanarak ya eleştirmişler, ya da Lenin'e maletmek için çırpınmışlardır. Lenin'in, Sovyetler'de, sendikalarda, kooperatiflerde ve komünist partideki bürokratik çarpıklıklara karşı mücadelenin aralıksız, yoğun ve amansız olarak yürütülmesinin yolunun bu örgütlerde komünist partinin ideolojik, siyasal ve örgütsel arınma mücadelesi olarak gördüğü esaslı bir bütünselliği, "bağımsız"laşma olarak çarpıtmışlardır. Komünist partisinin her gün her dakika komünist bir dönüşüm mücadelesi verdiği bu örgütlenmelerin koşullara bağlı olarak görece var olan kendi formlarını da revizyonistler kendi çarpıtmalarına teorik gerekçe yapmaya çalışmışlardır.

Marks'ın, "devrimin sürekliliği" temel öğretisine yan çizen bütün toplumsal "beklemeciler",

proletarya diktatörlüğü onun "sovyet" örgütlenmesiyle komünist partisi arasında aşılmaz uçurumlar ve kalın duvarlar örerken, yine Marks'ın şu yalın düşünceleriyle "savaştıklarını"(!) ele veriyorlar. "Bu sosyalizm (yani komünizm), devrimin sürekliliğinin ifadesidir; tüm sınıf farklılıklarının, bunların dayandığı tüm üretim ilişkilerinin, bu üretim ilişkilerine tekabül eden tüm toplumsal ilişkilerin ve bu toplumsal ilişkilerden kaynaklanan tüm düşüncelerin yıkılması için zorunlu bir geçiş noktası olan proletarya diktatörlüğüdür. " (Aktaran, Leninizm 3. defter, Syf. 44 İnter Yay.) Önce, Lenin'in deyişiyle dünyanın ezici bir çoğunluğunda proleter devrimlerin olduğunu, "Dünya Sovyetler Cumhuriyeti" yaratılsa dahi proletarya diktatörlüğü öğretisi, bu "devrimci dönüşümler" döneminin zorunluluğundan temelleniyor. Demek ki, zorunluluklar pekala teorileştirilebiliyor. Sonra, bu süreç acımasız sınıf çatışmalarıyla dolu geçmek zorundadır. Marks'ın yukarıda sıraladığı "iş"ler ve mücadelelerin "barış içinde" geçemeyeceği büyük bir açıklıkla gözler önündedir. Ve en sonunda bütün bu mücadeleleri komünist partisine yürütmesini birçok bakımdan imkanlı kılan "Sovyet" örgütlenmesi sunuyor. O halde, Bolşeviklerin "Sovyet örgütlenmesi" içinde Marks'ın öz olarak formüle ettiği şeylere karşı savaşarak, "Sovyet'leri Bolşevikleştirmesine neden yüksek itirazlarda bulunuluyor. Bu mücadele "barışçıl" olmadığı için mi? Eh o da sınıflar mücadelesinin doğasına aykırıdır. Çünkü, "eski toplumun güçleri" proletaryanın iktidarını devirmek, kaybettikleri eski "cennetlerini" tekrar elde etmek için uysal "toplumsal barışçı"ların yüksek müsaadelerini beklemezler. Marksizm-Leninizmin bütün ideolojik düşmanları, "temel paradigmaların sorgulanması" derken, Sovyet modern revizyonist sistemin çöküşünün bütün günahlarını Marks'ın formüle ettiği, Lenin ve Stalin önderliğindeki Bolşevik Parti'nin de yürüttüğü pratik sosyalizm mücadelelerine fatura ederek hedef şaşırtıyorlar. Bu nafile bir çabadır. Çünkü, Ekim Devrimi'yle Marks'ın öğretisi artık maddi bir güçtür. Ekim Devrimi'nden sonra, proletarya iktidarına karşı "Sovyet"ler içinde başkaldıran grup ve kişilerden hiçbirinin ayrı bir sosyalizm projesi geliştirdiğini bugünkü halefleri iddia edebiliyorlar mı? Hayır. Çünkü, onların bütün "mücadeleleri yalnızca proletaryanın iktidarını yıkmakla sınırlı kalmıştır. Proletaryanın demir yumruğunu tepelerinde görme-

leri bundandır.

Gerek Ekim Devrimi'nden sonraki yıllarda Sosyalist Sovyetler Birliği'ndeki Troçki, Buharin, Kamenev, Zinovyev ve başkaları olsun, gerek günümüzde dünya ve Türkiye'deki onların takipçileri olsun, Lenin-Stalin ve Bolşevik Parti'nin proletarya iktidarı altında "devrimin sürekliliği" öğretisini gündelik yaşama sokarak burjuva ideolojisinin değişik biçimlerdeki yansımalarına karşı "yıkıcı" bir mücadele yürütmelerine yüksek itirazlarının özünde bir veya birkaç ülkede sosyalizmin kurulamayacağı temel fikri yatıyor. Günümüzdekilerin, sorunun özünü kavramayı bir yana bırakıp etrafında sıcak lapadan sakınan kedi gibi dolaşmalarının nedeni budur. Troçki'nin günümüzdeki sağ ve sol yorumcuları, burjuvazinin masasından arta kalan demokrasi kırıntılarıyla cilveleşmeyi hedef ve amaç edindikleri için proletarya diktatörlüğü altındaki sert sınıf mücadeleleri onları korkunç şekilde ürkütüyor.

Onyıllardır üzerinde geviş getirdikleri şey, teorik ve pratik olarak mümkün görmedikleri "tek ülkede sosyalizmi" Stalin bir zorlama teoriyle uygulamaya soktuğu için "çokça insanın" gereksiz yere hayatına mal olmuş. Yine tarihsel olarak olanaklı görülmeyen bu "reel sosyalizm" neticede çökmüştür onlara göre. Bu konuda da Ekim Devrimi'yle somut maddi bir gerçeklik kazanan leninist öğreti bütün çarpıtma ve saldırılara rağmen marksist leninist komünistlerin elinde güçlü bir saldırı silahı olmaya devam ediyor. Çünkü en başta bu leninist öğretiye saldıran marksizm düşmanları ne dünyanın herhangi bir ülkesinde devrim yaptılar, ne de toplumsal ve politik bir güç olabildiler. Böylesi konumları yakalamak için bir dertleri de olmadı. Onlar ellerini böğürlerine koyup dünya proletaryasının "eş zamanlı" ve/ya da birbirini aynı tarihsel süreçlerde ard arda takip eden devrimlerini beklediler. Onun için Lenin bunlara haklı olarak "toplumsal beklemeciler" ve burjuvazinin işçi hareketi içindeki uzantıları dedi. Stalin'den sonra SSCB'yi dünya emperyalist sisteme entegre edenler de marksizm-leninizmin bu düşmanlarıdır. 1919 Alman Devrimi'nin yenilgisinden sonra Karl Liebknecht katledildiği gün yazdığı makalede şöyle diyordu: "Fransız burjuvazisi 1848 Haziran kasaplarım ve 1871 Mayıs kasaplarını kendi saflarından çıkarmıştı. Ama Alman burjuvazisinin bizzat böyle bir zahmete katlanmasına gerek yok. 'Sosyal demokratlar' kirli, aşağılık, kanlı ve alçak işi yapıyorlar." 1919 Ocak Devrimi'nde Almanya'da "sosyal demokratlar"ın yaptığını 1956'dan sonra Kruçev-Brejnev başlattı Gorbaçov tamamladı. Onlar "tek ülkede sosyalizm"in tamamen olanaklı olduğu öğretisinin Lenin'e ait olmadığı yalanı üzerine de yıllarca geviş getirdiler.

Lenin, 1916 yılında kaleme aldığı "Emperyalizm" adlı broşüründe, kapitalizmin gelişme seyrini inceleyerek aldığı temel karakteristik özelliklerini tahlil ederek tanımladı. Serbest rekabetçi kapitalizmin en yüksek noktaya ulaştığı 1860-1880 yıllarını tekellerin embriyon, 1873 bunalımı sonrasını kartellerin gelişme dönemi, 1900-1903 bunalım dönemi kartellerin baştan başa ekonominin temelleri haline geldiğini ve artık "kapitalizm emperyalizme dönüşmüştür" sonucuna ulaştı. Emperyalizmin özündeki çelişkilerin derinliğinin, bunların meydana gelmesine neden olduğu devrimci gelişmelerin üzerini küllendiren Kautsky ve yandaşı bütün sosyaldemokratlara karşı, Lenin, yoğun bir ideolojik mücadele dönemi başlattı. Emperyalizm döneminin en temel özelliğinin, "iktisadi ve siyasi gelişmenin eşitsizliği, kapitalizmin mutlak bir yasasıdır" gibi temel bir argümandan yola çıkarak tek ülkede sosyalizmin zaferinin olanaklı olduğu tespitine ulaşan Bütün dünya reformcularını bir anda kendi karşısında bulan Lenin, "Avrupa ya da tüm dünya birleşik devletleri" şiarı üzerinde Kautsky, bir Avusturalyalı "sosyal-demokrat" olan Karl Renner ve Troçki'yle kıyasıya bir mücadeleye tutuştu. Ekim Devrimi mesajı-

nın en güncel siyasal bir yanı olarak bu sorunda Lenin'in savunduklarının açıkça ve nispeten geniş olarak ortaya konulması, Stalin tek ülkede sosyalizmi kurmaya girişti ği için Kautsky, Karl Renner ve Troçki'nin bugünkü izleyicilerinin revizyonist sistemin yıkılışını Stalin'e fatura etmesine de verilmiş bir yanıt olacaktır. Aynı zamanda Ekim Devrimi bütün revizyonist ve troçkistlere karşı pratik bir polemiktir de.

Lenin Ekim Devrimi'nden önce inatla "Tek ülkede sosyalizmin zaferinin" olanaklı olduğunu savunur. Ekim Devrimi'nden sonra sosyalist toplumun inşa edilmesine girişir. Bu çok açık ve tartışılması gereksiz bir gerçekten, günümüzdeki karşıdevrimci troçkist mihrak, bir hırsızın hırsızlık yaptığı yerden kaçışına benzer bir dikkatle kaçıyor. Lenin, daha 1915 yılında şöyle diyordu; "Ama bağımsız bir şiar olarak, dünya birleşik devletleri şiarı hiç de doğru olmazdı. Çünkü birincisi, o sosyalizme denk düşer; ikincisi, tek ülkede sosyalizmin zaferinin imkansızlığı yanlış anlayışını ve böyle bir ülkenin diğerleriyle ilişkileri üzerine yanlış bir anlayışı ortaya çıkarabilir. İktisadi ve siyasi gelişmenin eşitsizliği, kapitalizmin mutlak bir yasasıdır. Bundan şu sonuç çıkar ki; sosyalizmin zaferi başlangıçta birkaç kapitalist ülkede ya da tek başına alınmış bir ülkede bile olanaklıdır. Bu ülkenin muzaffer proletaryası, kapitalistleri mülksüzleştirdikten sonra ve kendi ülkesinde sosyalist üretimin örgütlenmesinden sonra kendini diğer, kapitalist dünyanın karşısına koyacak ve diğer ülkelerin ezilen sınıflarını kendi yanına çekecek, onlarda kapitalistlere karşı isyanlar körükleyecek ve gerekliliğinde sömürücü sınıflara ve onların devletlerine karşı hatta silah zoruna bile başvuracaktır"... (abç) (İnterYay. Leninizm, 4. Defter, Syf. 7-8.)

Lenin'in bu temel perspektifi, troçkizm ve onun değişik versiyonlarının iddia ettiği bir makalenin içinde geçerken söylenen şeyler değildir. Aksine, kapitalizmin emperyalizm aşamasının gösterdiği temel özelliklerden hareketle çıkarılan temel sonuçlardan birisidir. Bir ülkede "kapitalistleri mülksüzleştirdikten sonra kendi ülkesinde sosyalist üretimin örgütlenmesinden" bahsediyor. Yani bir politik devrimi takip etmesi gereken ve onunla kopmaz bir diyalektiksel ilişki içinde olması gereken toplumsal devrimden bahsediyor. Öylesine ortaya atılan bir fikir olmadığı için önce Avusturyalı sosyal demokrat olan Karl Renner, ondan sonra da ukala troçki polemiğe başlayarak itirazlar yükseltiyorlar. Onları başka marksizm düşmanları takip ediyor.

Önce Karl Renner'in bir tek ülkede sosyalizmin olanaklı olduğu tezine karşı söylediklerine bakalım. "... Proletaryanın egemen olduğu bir devletin varolduğu bir zaman çerçevesi içinde sosyalizasyon ne ölçüde gerçekleştirilebilir. Ve sosyalizasyon ne ölçüde gelecekteki bir enternasyonalin görevi olarak kalacaktır... Her türlü siyasi komplikasyonlar bir tarafa bırakılır ve salt iktisadi açıdan bakılırsa, şu önerme geçerlidir. Ne kadar güçlü görünürse görünsün hiçbir ulusal ekonomik bölgesi, bugün artık cezasız kalmadan dünya pazarının bütünlüğünden kopamaz! O halde demek ki, tek ülkede sosyalizasyon, proletarya bu ülkeye tam egemen olsa da, ancak dünya pazarının dolaşımının biçimleri ve kuruluşları buna izin verdiği ölçüde mümkündür!... Bu nedenle sosyalizmin tam zaferi, iktisadi yaşamın tam bir sosyalizasyonu imkanı her şeyden önce proletaryanın kapitalizmin ileri ülkelerindeki zaferine bağımlıdır ve dünya siyasal enternasyonali kurulmadan o etkide bulunamaz... " (age) Görüldüğü gibi Avusturyalı sosyal demokrat zaman geçirmeden Lenin'in düşüncelerine karşı savaş açarak "dünya siyasal enternasyonali" yani proletarya dünya ölçeğinde siyasal iktidarı almadan bir ülkede, o ülkenin "ulusal ekonomisi"ne kadar güçlü de olsa "sosyalist üretimin örgütlenmesi"si ne önce "kapitalist dünya pazarı" müsaade etmediği için olanaksızdır diyor.

Nispeten uzun bir alıntı da Troçki'den ak-

tararak Lenin'inkiyle karşılaştıralım. O zaman Bolşeviklerin Merkezi Yayın Organı "Sosyal Demokratla yayımlanan Lenin'in makalesine atıfta bulunarak şöyle diyor Troçki. "... İktisadi ve siyasi gelişmenin eşitsizliği, kapitalizmin mutlak bir yasasıdır. 'Sosyal demokrat' bundan tek ülkede sosyalizmin zaferinin mümkün olduğu ve bundan ötürü tek tek her devletle proletarya diktatörlüğünü, Avrupa Birleşik Devletleri'nin yaratılmasına bağımlı kılmaya gerek olmadığı sonucunu çıkardı... Ulusal zeminde mücadeleye başlarız ve sürdürürüz; devrimci bir Rusya'nın bir tutucu Avrupa karşısında tutunabileceğim ya da sosyalist bir Almanya'nın kapitalist dünyada izole kalabileceğini düşünmek umutsuz bir şey olurdu" (age). Avusturya, Almanya, İngiltere, Fransa diğer bir ifadeyle tüm Avrupa'da birleşik bir devrim olmadan Rusya ya da Almanya'da proletaryanın politik iktidarı ele geçirerek kapitalist dünyaya karşı direnebileceğini savunmak Troçki tarafından hayal ve/ya da "umutsuzluk" olarak değerlendiriliyor. O nedenle o, Ekim Devrimi konusunda içinde en küçük bir umut taşımıyor. "Birleşik Avrupa Devletleri"nde devrim olamayacaksa Rusya'da proletaryanın iktidara el koymasına hiç de gerek yok diyor.

Geçerken bir küçük nota ihtiyaç var. Türkiye devrimci hareketi içinde öteden beri Troçki'ye bir haksızlık yapılıyor. Bir bakıma ödüllendiriliyor yani. 1905 ve sonrasında Lenin, burjuvazi proletaryanın mücadelesini ezmek için köylülüğün desteğini almadan bunu başaramaz derken, Troçki 'köylülüğün Rus Devrimi'nin önemli bir yedeği olarak rolünü yadsıyordu. Sözde bir sosyalist devrim söylemi tutturuyordu. Bu tamamen lafızdaydı ve sahtekarca bir savunuydu. Ekim Devrimi'nden sonraki Troçki'nin çizgisinin gelişim eğrisini bilen, yani Troçki'yi "üzerine" yazılan yazılardan değil, onu doğrudan yazdıklarından takip eden ya da inceleyen her devrimci görecektir. Troçki sahtekar bir karşıdevrimcidir. O hiçbir zaman sosyalist devrimi savunmamıştır. Ekim Devrimi'nden önce proletaryayı yedeklerinden mahrum bırakmaya çalışarak devrimi çelmelemeye çalışmıştır. Ekim Devrimi günlerinde ve sonrasında Rus proletaryasının iktidarı alacağına ve zaferini pekiştireceğine karşı "umutsuzluk" yaymıştır/karşı çıkmıştır. Avrupa proletaryasının "devletsel desteği olmadan" Rusya'da iktidarı proletaryanın almasını gereksiz görmüştür. Bırakalım geri bir Rusya'da proletaryanın iktidarının pekişeceğini, "sosyalist üretimin örgütlenmesinin olanaklı olabileceğini, ileri kapitalist bir ülke olan Alman proletaryasının bile kıta Avrupası ve dünya devrimi izlemezse iktidarını kapitalist burjuvazi karşısında koruyamayacağına ilişkin olarak kesin "inancını" dile getirmiştir Troçki. O, 1930'lardan sonra da ileri bir ekonomik sanayii gelişme düzeyinden söz etmiş ama, devlet iktidarının "bürokratik bir kast" tarafından gaspedildiğini söylerken, proletarya iktidarını şiddet yoluyla ele geçirilmesinden dem vurmaya başlamıştır. Böylece pratikte emperyalist efendileriyle bu düşüncesine bağlı olarak proletarya iktidarına karşı komplolara girişmiştir. Va tabii ki sonuçlarına da katlanmıştır.

Lenin ve Bolşevik Partisi, Ekim Devrimi'nden sonra Avusturya, Fransa, İngiltere ve Almanya proletaryasının devrimci hareketine büyük bir dikkatle eğildiler. O zaman kıta Avrupa'sının proleter hareketinin devrimci yükselişini tahlil ederek sonuçlar çıkardılar. Yanısıra yoğun, yakın ve doğrudan ideolojik, politik vb. destek gösterdiler. Özellikle Alman proletaryasının gündemde olan sosyalist devrimine de büyük umutlar beslediler. Almanya proletaryasının zaferinin, Ekim Devrimi'ne ve Rusya'da sosyalizmin inşası, emperyalist abluka ve istila hareketleri karşısında büyük bir maddi destek olacağına inandılar. Hatta "Dünya Sovyetler Cumhuriyeti "ne doğru daha hızlı bir ilerlemenin imkanlarının son derece hazırlanacağına ilişkin duydukları inanç ve umuttan ötürü büyük bir devrimci heyecan

duydular. Alman Devrimi'nin 1919 Ocak ayında aldığı yenilgiden sonra da dünya devrim sürecinin geriletilmiş olmasına rağmen Rus Bolşevikleri, dünya devrimi perspektifinde en küçük bir sapma göstermeden, daima hızlı ve büyük özverilerle kendi ülkelerinde sosyalist devrimi sürekli kılarak, sosyalizmin inşasına giriştiler.

Ekim Devrimi'nin içinde gerçekleştiği tarihsel koşullar, günümüz emperyalist dünya koşullarından önemli bazı farklılıklar gösteriyor olsa da bu değişme ve gelişmeler özsel bir değişiklik göstermiyor. Öncelikle emperyalist-kapitalizmin temel karakteristik özellikleri değişmeden duruyor. Lenin'in o günlerde tahlil ettiği dünya kapitalist emperyalist sistemin dünya proletaryası ezilen halklar ve sömürge uluslar bakımından açığa çıkardığı sonuçlar, bugün daha ağırlaşmış olarak yaşanıyor. Emperyalizmin "yeni dünya düzeni"nde giderek üretimin yoğunlaşması ve tekellerin birbirlerini yutma savaşı bütün hızıyla sürüyor.

Emperyalist kapitalizm yarattığı üretici güçlerle uzayın fethine çıkıyor, ama bu insanın kendine ve doğaya yabancılaşmasının da had safhaya ulaştığı bir aşamadır. Kapitalist düzen dünyanın damını delmekle kalmamış, onu bütünüyle yaşanmaz hale getirerek insanlığı felakete sürüklemektedir. 1980'lerden sonra ABD ve Avrupa emperyalistleri 200 milyon ton tehlikeli atık göndermiştir kendilerine bağımlı ülkelere. Kapitalizm insanlığı ahlaki çöküşün son sınırlarına kadar zorlamış bulunuyor. Fuhuş ve tecavüz olayları gündelik yaşamın önemli bir yerini işgal eder duruma gelmiştir. Esen liberalizm ve "serbest piyasa" rüzgarları ile eski Sovyet ülkelerinden kapitalist dünyanın hemen her tarafına giden kadınlar vücutlarını pazarlıyorlar. İnsanlığın yarattığı hiçbir uygarlıkta kadın bugünkü kapitalist dünyada olduğu kadar aşağılanmamıştır. Dünyanın açlar ve işsizler ordusuna her gün binlercesi daha katılıyor. Afrika'da her gün binlerce kişi açlıktan ölüyor. Dünyanın istisnasız bütün kapitalist ülkeleri yıllık bütçelerinin çok önemli bir bölümünü "güvenlik" harcamalarına ayırıyor. Devasa boyutlara ulaşan üretici güçlere rağmen insanlığın büyük çoğunluğu bugün açlık çekiyor.

Nereden bakılırsa bakılsın üretici güçler sokuldukları kabuğa sığmıyor. Emperyalist-kapitalist kabuk her geçen gün daha da zorlanıyor. Bilim ve teknolojinin gelişimi bir veya birkaç tekel elinde insanlığa yöneliyor. Avrupa Birliği içinde düşünülen ülkelerde işsizlik oranı yüzde 11'lere varıyor. İngiltere'de 4 milyona yakın işsiz var. Dünya piyasalarında bütün metalar serbestçe dolaşırken, işgücünün dolaşımı gümrük duvarlarına çarpıyor.

Burjuvazinin yarattığı kapitalist uygarlığın bütün gözeneklerinden güvensizlik, karamsarlık, adaletsizlik ve eşitsizlik fışkırıyor. Kapitalist emperyalizmin sömürü ve egemenlik ilişkileri temeli üzerinde kurulan uygarlığı, görülmemiş bir barbarlığa dönüşmüştür. Açlığın, işsizliğin, ulusal boğazlaşmaların, cinayetlerin, tecavüzlerin, alkol ve uyuşturucu kullanımının alıp yürüdüğü, antagonist sınıf çelişmelerinin dünya ölçeğinde keskinleşerek üst üste yığıldığı, her türden kitle kıyım silahlarıyla burjuvazinin egemenliğini sürdürebildiği tam bir barbarlık. Artık kapitalizm miadını doldurmuştur. Kısaca, uluslararası kapitalizm, her geçen gün kendisini var eden imkanları daha fazla tüketiyor. Bir toplumsal sistem kendisini var eden imkanları tüketince bir başka toplumsal sisteme dönüşmekten başka yol yoktur onun için. O nedenle çağımız proleter devrimleri çağıdır.

Ekim devrimi ülkesinde, on milyonlar sosyalizmin sembolleri, Lenin-Stalin posterleriyle sosyalizm mücadelesinin yoluna giriyor, yeni Ekim Devrimlerini, kendi anavatanında tekrar ve yakında görmesinin olanakları artıyor. Fransa'da milyarlarca proleter ve emekçi '96 ekiminde 1 gün yaşamı felç etti. Ortadoğu ve Latin Amerika ülkelerinin halkları emperyalizme yerli işbirlikçile-

rine karşı her gün daha ileri mücadelelere atılıyor. Kürt ulusu emperyalizme ve işbirlikçisi sömürgeci devletlere karşı ulusal kurtuluş mücadelesi yolunda yeni mevziler kazanarak ilerliyor. Yeni Ekim Devrimleri artık güncel bir olgu olarak daha çok belirginleşiyor. Emperyalizmin-kapitalist ölüm çanları çalıyor. Bunda umutlu olmak için yeterli neden vardır.

KOMÜNİST ENTERNASYONAL YÜRÜTME KOMİTESİ

BÜYÜK SOSYALİST EKİM DEVRİMİ'NİN 20. YILDÖNÜMÜ İÇİN ÇAĞRISI

Komünist Enternasyonal'in Yürütme Komitesi, büyük sosyalist Ekim Devrimi'nin 20. yıldönümü vesilesiyle bütün dünya proleterlerine, emekçilerine ve halklarına yönelik bir çağrı yayınlar. Bu çağrıyı "Ekim Devrimi'nden XIX. Parti Kongresi'ne SB'de Sosyalizmin İnşası Sorunları" yazı dizisine giriş olarak buraya aktarıyoruz. (Çeviri biraz kısaltılmıştır)

"Proleterler, emekçiler, bütün dünya halkları!

Büyük sosyalist Ekim Devrimi 'nden bu yana 20 sene geçti. 20 sene önce Lenin ve Stalin'in partisi önderliğinde Rusya'nın işçileri ve köylüleri kapitalistlerin ve büyük toprak sahiplerinin hakimiyetini yıktılar ve proletarya diktatörlüğünü, işçilerin ve köylülerin sovyetleri hakimiyetini kurdular. 20 senelik sovyet iktidarı ve sosyalist inşa, sadece SB'nin emekçilerinin eşsiz bir zaferi değil, bilakis bütün dünya işçilerinin, bütün dünya halklarının da muazzam bir zaferidir.

Sosyalist devrimin daha ilk gününde yeminli düşmanlar bölük bölük sovyet ülkesinin üstüne çullandılar. Sosyalist devrimciler, menşevikler ve beyaz gardist (karşıdevrimci-çn) güruhun desteğiyle çar generalleri, enternasyonal müdahaleciler güneyden, doğudan, kuzeyden ve batıdan sovyet ülkesine karşı savaşa giriştiler. İşçiler ve köylüler kendi devrimlerini, ülkelerini, bağımsızlıklarını kahramanca savundular. Ölümsüz Lenin'in yönetiminde onun yoldaşı ve değerli arkadaşı Stalin bütün cephelerde iç ve enternasyonal karşıdevrime karşı muzaffer direnişi örgütledi. Ölçüsüz yokluklar ve fedakarlık altında enternasyonal proletarya tarafından desteklenen sovyet ülkesinin işçileri ve köylüleri, karşıdevrimci generalleri ve müdahalecileri tamamen yerle bir ettiler. Birelde silah, diğerinde mala, işte sosyalizmi böyle inşa ettiler.

Sovy etler Birliği'nde kapitalizmin yeniden inşası için çaba harcayan halkın bütün düşmanlarına karşı, yorulma tanımaz mücadelede, sabotajcılara, zarar vericilere, kulaklara, troçkist-buharinist casuslara ve hainlere karşı mücadelede bolşeviklerin partisi, sosyalist inşa cephesinde yeni zaferler kazandı. Stalin 'in bilge önderliğinde Sovyetler Birliği, kendini oldukça fakir, geri

bir tarım ülkesinden ilerlemiş bir sanayi ülkesine dönüştürdü. Bu ülke, sanayi üretimiyle Avrupa'da ilk sırayı ve bütün dünyada da ikinci sırayı aldı. Büyük Stalin, bütün zorlukları ve tehlikeleri aşarak, sovyet ülkesini ve halklarını, Sovyetler Birliği'nde sosyalizmin nihai ve geriye dönüşümsüz zaferine götürdü.

Bütün ülkelerin işçileri, şimdi sosyalizm yaşamın (bütün) bolluğuyla gözlerinizin önündedir! Yaşayan sosyalizm; bu, insanın insan tarafından sömürüsünün yok edilmesi demektir. Yaşayan sosyalizm; bu, işsizliğin ve sefaletin yok edilmesi, emekçi kitlelerin maddi ve kültürel yaşam standartlarının durmaksızın yükseltilmesi, işgünün devamlı kısaltılması, en geniş sosyal sigorta demektir. Yaşayan sosyalizm; bu, her Sovyetler Birliği vatandaşına garanti edilen iş hakkı, dinlenme hakkı, eğitim hakkı demektir.

Bütün dünyanın halkları, bugün muzaffer sosyalizmin bu ülkesi, yeni şehirlerinin devasa fabrikalarının, toprağın derinlerinden çıkartılan yeraltı zenginliklerinin, rekor rekoltenin ihtişamıyla gözlerimizin önünde duruyor. O, çalışma coşkusunun kahramanlığının, harika Stohanov hareketinin, kültürünün, gençliğinin pırıltısıyla önümüzde duruyor... O, büyük sosyalist Ekim Devrimi'nin kazanımlarının ve dünya barışının bekçisi olan yenilmez kızılordunun tankında önümüzde duruyor.

Köyün milyonlarca emekçileri, bugün, sosyalizmin ülkesi, köylülüğü karanlık yoksulluktan kolektif ekonominin mutlu kültür dolu yaşamına yükselten tarımın kolektifleştirilmesiyle pekişen işçilerin ve köylülerin tahrip edilemez ittifakının cisimleşmesi olarak önümüzde duruyor.

Sömürge ülkelerin halkları, bugün sosyalizmin ülkesi Sovyetler Birliği halkları dost ortak yaşamları ve kardeş birliğiyle, iktisadi güçlerinin ve kültürel yaratıcılıklarının bütün verimiyle önümüzde duruyor.

Sosyalizmin ülkesi her gün, büyük Stalinist Anayasada tespit edilmiş açılıp-serpilmiş sosyalist demokrasisiyle bütün dünya önünde duruyor. Bu anayasa, bütün ülkelerin halkları için bir mücadele programıdır; "Faşizme karşı, sosyalizm ve demokrasi yenilemez diyen bir dava aktıdır" (Stalin). Sosyalizmin ülkesinin seçim kampanyasında bütün halkların coşkusu, Sovyetler Birliği halklarının sovyet hükümetiyle çözülmez bağını, sosyalist sistemin sarsılmazlığını ve sağlamlığını gösteriyor.

Ve yerkürede devamlı yeni milyonlarca insan, bakışlarını sosyalizme çeviriyorlar. Onlar, Sovyetler Birliği işçi ve köylülerinin, devrimci düşüncenin ve fiilen Lenin ve Stalin gibi devleri tarafından yönetilen bolşeviklerin partisi önderlik ettiği için muzaffer olduklarını görüyorlar. Bu parti, Ekim

1917'de işçileri ve köylüleri muzaffer ayaklanmaya götürdü. O, köylülüğü kendine çeken işçi sınıfını kendi etrafında toplamıştı. Sovyetler Birliği emekçileri muzaffer oldular. Çünkü işçi sınıfı proletarya diktatörlüğünü kurmuştu. Çünkü o, bu diktatörlükle karşıdevrimci sınıfların direncini bastırmıştı, sovyet ülkesinin savunma gücünü güçlendirmişti, sosyalizmin inşasını muzafferce sonuçlandırmıştı.

Ama Avrupa'nın diğer ülkelerinin emekçileri bolşeviklerin 1917'de işçileri ve köylüleri yönelttikleri zaferin aynı yolunda gidemezler miydi? İşçiler, emperyalist savaşın son günlerini hatırlayınız. Emekçi halkın milyonları (milyonlarca emekçi -çn) silahlanmış durumdaydılar. Devrimci hareketin dalgası kapitalist ülkeleri basmıştı. Almanya, Avusturya-Macaristan devrim tarafından sarılmıştı. Ama o zaman proletaryanın kitle örgütleri üzerinde belirleyici nüfuza sahip olan sosyal demokrasinin gerici önderleri, işçileri yenilginin yoluna yönelttiler. Onlar, devrimci hareketin kapsamından korkan burjuvaziye, bu hareketi geçici reformlarla frenleyerek yardıma koştular. Bu

önderler, burjuvaziyle birlikte Avrupa'da proleter devrimi boğdular. Onlar, burjuvazi ile, işçi sınıfının çıkarlarına ters düşen koalisyon politikası icra ettiler. Bu politika ile işçi hareketini böldüler, proletaryayı ve onun köylülük ve şehirlerin küçük halkı (küçük burjuvazi kastediliyor -çn) üzerindeki etki gücünü zayıflattılar. Onlar, faşizme güçlerini cezasız (engelsiz -çn) örgütlemek için müsaade ettiler. Onlar, kitleleri faşizm karşısında geri çekilmeye sevk ettiler. Onlar, nihayet, faşizm karşısında teslim oldular.

Bugün işçiler, gerici sosyal demokrat önderlerin politikasının kendilerini hangi uçuruma götürdüğünü görüyorlar. Bazı kapitalist ülkelerde faşist diktatörlük kuruldu.

Oluk oluk işçi kanı akıyor. Alçak faşist çeteler, halk kitleleriyle alay ediyorlar. Faşizm, işçileri köleleştiriyor... Ama parlamenter sistemin hala var olduğu yerlerde de burjuvazi, gücü yettiği oranda... faşizmin, halk kitlelerine karşı saldırısını örgütlemeye çalışıyor. Emperyalist savaştan 20 sene sonra, insanlık, yeniden daha korkunç bir dünya boğazlaşmasıyla (katliamıyla -çn) karşı karşıya. Burjuva-demokratik devletlerin teslimiyetçiliğinden yararlanarak faşist caniler, insanlığın dörtte birini daha şimdiden savaşa soktular.

Sadece Sovyetler Birliği, dünya proletaryasına ve bütün emekçi insanlığa bu cehennemden çıkış yolunu gösteren bir fener kulesi gibi yükseliyor ve Sovyetler Birliğinde sosyalizmin yıldızı ne kadar çok pırıl pırıl parlarsa, hakim sınıflar, sovyet ülkesine karşı, işçi hareketine ve kendi halklarının her özgürlük çabasına karşı o denli fena kuduruyorlar. (ve) bütün dünya emekçileri Soveyteler Birliği etrafında o denli sıkı birleşiyorlar. Sovyetler Birliğinin sosyalizmi, alevlenen coşkunluğuyla kapitalist ülkelerin halk kitlelerini tutuşturuyor. O, onların mücadeleye hazır oluşluklarını artırıyor. O, onları zafer güveniyle dolduruyor...

Sovyetler Birliğinde sosyalizmin zaferi, kapitalist ülkelerdeki milyonlarca köylüye ve şehir emekçilerine... kurtuluşlarının yolunun sadece, işçi sınıfı ile ittifaktan geçtiğini gösteriyor...” ("Komünist Enternasyonal Yürütme Komitesi'nin Büyük Sosyalist Ekim Devrimi'nin 20. Yıldönümü İçin Çağrısı", Komünist Enternasyonal Dergisi, sayı 11-12, 15 Aralık 1937, S. 1035-1037, Almanca).

EKİM DEVRİMİ'NDEN XIX. PARTİ KONGRESİ'NE SB'DE SOSYALİZMİN İNŞA SORUNLARI - I

Bu sayımızdan itibaren SB'de sosyalizmin inşasını çeşitli açılardan ele alan bir makale dizisini yayımlayacağız. Bu yıl, Ekim Devrimi'nin 79. yıldönümü. Bu yıl aynı zaman da, 514 Ekim 1952'de gerçekleştirilen SBKP(B)'nin 19. Parti Kongresi'nin de 44. yıldönümü. Ekim 1917'de Rus proletaryası, müttefikleriyle birlikte burjuvaziyi siyasi iktidardan uzaklaştırdı ve dünyanın altıda birini kapitalist/emperyalist ekonomiden kopartarak, kendi diktatörlüğünü, proletarya diktatörlüğünü kurarak sosyalist inşanın yolunu açtı. Bu anlamda Büyük Sosyalist Ekim Devrimi, tarihi sürecin çok şanlı, kısa bir anıydı ve sosyalist inşanın "olmazsa olmaz" ön koşuluydu. Bu makale dizimizde, açılan yolda nasıl yüründüğünü; sosyalizmin nasıl inşa edildiğini, hangi sorunlarla karşılaşıldığını ve bunların üstesinden nasıl gelindiğini; sosyalizmin inşa ediliyor oluşunun veya inşa edilmişliğinin kıstaslarının neler olduğunu ele alarak, 1917'den itibaren başlayan bu süreci 1952'ye, 19. Parti Kongresi'ne kadar getireceğiz ve son olarak da bu kongrenin hem SB hem de dünya proletaryası açısından tarihi anlamını analiz edeceğiz.

Neden böyle bir yazı dizisi ve neden bugün diye sorulabilir. Söyleyelim: Türkiye'de, komünistler tarafından SB'de sosyalizmin inşa süreci; 1917'den 19. Parti Kongresi'ne kadar olan süreç belirleyici öneme haiz yönleriyle belli bir bütünsellik içinde ele alınmamıştır. Ele alındığı kadarıyla da çok genel ve yetersiz kalmıştır. Biz bu soyutluğu oldukça somutlaştıracağız, adeta "elle tutulur, gözle görülür" hale getireceğiz.

Neden bugün? Bu süreç üzerine her zaman yazılır. Bu süreç her zaman, her gün aktüeldir. Öyle ki bu süreç, bütün dünya komünistleri için bitmez-tükenmez bir kaynaktır, her seferinde belli bir yönünden dersler çıkartılacak bir tecrübe; ilk tecrübe denizidir. Biz bu tecrübe denizinden önemli gördüğümüz bazı noktaları, Ekim Devrimi'nin ve 19. Parti Kongresi'nin aynı döneme rastlayan yıldönümlerinin anlamını ele alarak bilince çıkartmaya çalışacağız.

Bu açıdan bakılınca, marksist leninist komünistler için, gecikmiş bir görevin yerine getirilmesidir. Diğer yandan, revizyonist sistemin toptan çöküşü ile emperyalizm, sosyalizme karşı ideolojik saldırı kampanyası daha bir yoğunlaştı. Bu toz duman ortamında bir zamanlar, Rusya'da sosyalizmin inşa edildiği ve yaşadığı gerçeği, neredeyse unutturulmaya çalışıldı. Ki, bu atmosfer hala kırılmış da değildir. Rusya işçi sınıfının ve sovyet insanının, paha biçilmez tarihsel başarılarının ve tabii zorluk ve sorunlarının altını bir kez daha çizmek gerekiyor. Revizyonizmin hakimiyetinden bu yana yaşanan değişimi bilimsel olarak açıklamak ve her türden burjuva çarpıtmayla hesaplaşmak için de, bu işi yapmamız gerekiyor.

Baştarafa koyduğumuz çağrıda, bu yazı

dizisinde ele alacağımız hemen hemen bütün önemli noktalar kısa ve sade olarak ifade ediliyor ve devrim yapmaya gerçekten niyetli olan herkes için hala öğretici yönleri var.

Ekim Devrimi ve SB'de sosyalizmin inşa süreci, o zamana kadar devrim ve sosyalizm üzerine yapılan teorik tespitlerin pratikte sınanmasıydı. Teorinin pratiğe dökülmesi ve bu pratikten yeni teorik sonuçların çıkartılmasıydı. Ama bu basit gerçeğe rağmen, burjuvaziyi ve marksizm-leninizmin açık düşmanlarını bir kenara bırakırsak, SB'nde sosyalizmin inşa sorunları, eleştirisel yaklaşım adı altında siyasi yön değiştirmenin, kişinin içine düştüğü siyasi çıkmazının kılıfı oluyor ve böylesi "eleştirisel" yaklaşımlar, sonuç itibariyle antimarksizm olarak karşımıza çıkıyor. Öyle ki, insanlar, SB'nde sosyalizmin inşa sorunlarını, sanki birkaç defa devrim yapmış, bir kaç ülkede sosyalizm inşa etmiş bir havada "eleştirisel" olarak ele alıyorlar. Nedendir bilmiyoruz, ama soruna böylesi "eleştirisel" açıdan yaklaşan hiçbir insan veya da örgüt, marksist-leninist konumda kalamıyor. Nedendir bilmiyoruz ama, böylesi "eleştirisel" yaklaşımlar SB'de sosyalizmin inşasını redde, ona saldırıya ve tabii ki Stalin'i de marksizm- leninizmin defterinden silmeye götürüyor. Şüphesiz, bu işler birden bire değil, adım adım oluyor.

Dizideki yazıları, önemlerine göre değil, tarihi süreç içinde ortaya çıktıkları zamana göre sıralıyoruz.

KAPİTALİZMDE EŞİT OLMAYAN GELİŞME YASASI VE TEK ÜLKEDE SOSYALİZMİN ZAFERİ SORUNU

Lenin'in devrim anlayışının ilk dönemlerinde (1905) sosyalist devrimin tek ülkede zaferi sorunu henüz gündemde değildi. Lenin, ancak seneler sonrası, emperyalizmi tahlil ettiği dönemde, tek ülkede sosyalizmin zaferi sorununu ele almıştır. Lenin, emperyalist çağda kapitalizmin eşit olmayan gelişmesi yasasının, bu eşitsizliğin kaçınılmaz kıldığı emperyalist savaşlar sonunda, şu veya bu gücün zayıflamasının ve diğerlerinin güçlenmesinin doğrudan sonucu olarak, sosyalizmin zaferinin tek ülkede mümkün olacağı, aynı anda bütün ülkelerde veya Marks ve Engels'in kabul ettikleri gibi gelişmiş birkaç ülkede mümkün olamayacağı görüşüne vardı.

Lenin, sosyalizmin tek ülkede zaferi sorununu ilk defa 1915 yılında, kaleme aldığı "Avrupa Birleşik Devletleri Şiarı Üzerine" makalesinde ele alır. O, orada konuyla ilgili olarak şöyle yazıyordu:

"Ekonomik ve siyasi gelişmenin eşitsizliği kapitalizmin mutlak bir yasasıdır. Buradan, sosyalizmin zaferinin önce az sayıda kapitalist ülkede veya hatta tek başına bir ülkede mümkün olacağı sonucu çıkar." (Lenin, C. 21, s. 345, Alm.)

Lenin'in vardığı bu anlayış, Marks ve Engels dönemindeki anlayıştan oldukça farklıydı. O dönemde sosyalist devrimin, bütün gelişmiş ülkelerde aynı dönemde gerçekleşeceği anlayışı hakimdi. F. Engels bu anlayışı, "Komünizmin Temel İlkeleri" yazısında şöyle açıklar:

"Komünist devrim... sadece ulusal değil, bütün medeni ülkelerde, yani en azından Ingiltere, Amerika, Fransa ve Almanya'da aynı anda gerçekleşen bir devrim olacaktır." (C. 4, s. 374)

Emperyalist çağda, kapitalizmin eşit olmayan gelişme yasasının bir sonucu olarak bu anlayışın geçerliliği kalmamıştı; ülkelerin gelişmesinde, sosyalist devrimin koşullarının olgunlaşmasında şu veya bu şekilde eşitlik değil, eşitsizlik esas olmuştu.

Emperyalizm gerçeğinden hareketle Stalin, "Leninizmin Sorunları"nda konuya şöyle yaklaşıyordu.

"Önceleri tek ülkede devrimin zaferi mümkün görülmüyordu. Çünkü burjuvazi üzerine zafer için bütün ülkelerin veya en azından bu ülkelerin çoğunluğunun proleterle-

rinin ortak bir eylemi gerekli görülüyordu. Şimdi bu anlayış artık gerçeğe tekabül etmemektedir. Şimdi böyle bir zaferin mümkün olduğundan hareket edilmelidir. Çünkü emperyalizm koşullarında çeşitli kapitalist ülkelerin gelişmesinin eşit olmayan ve sıçramalı karakteri, emperyalizm koşullarında kaçınılmaz olarak savaşlara yol açan korkunç çelişkilerin gelişmesi, dünyanın bütün ülkelerinde devrimci hareketin büyümesi bütün bunlar, tek tek ülkelerde proletaryanın zaferini sadece mümkün değil, bilakis zorunlu kılıyor." (Stalin, C. 6, s. 94).

Büyük sosyalist Ekim Devrimi'yle tek ülkede sosyalizmin zaferi anlayışı doğrulandı. Tabii, önce siyasi iktidarın ele geçirilmesi olarak; Rus proletaryası siyasi iktidara gelmiş, kendi iktidarını kurmuştu. Onun, ülke içi müttefiklerinden ve uluslararası planda da dünya proletaryasından ve ezilenlerinden başka dayanacağı bir güç yoktu. O, her şeyi kendi gücüne dayanarak gerçekleştirmek zorundaydı ve gerçekleştirmek zorunda olduğu da, sosyalizmin inşasıydı. Esas itibariyle bu; sosyalizmin inşası, devrimi gerçekleştirmekten de zor bir görevdi. Aşağıda ayrıca ele alağımız gibi, mevcut güçlükler yetmiyormuş gibi, troçkistler ve başkaları, sosyalizmin tek ülkede inşa edilemeyeceğini öne sürerek mücadeleyi saptırmaya, sosyalist inşa adımlarına darbeler vurmaya başladılar.

İç savaşın bitiminden sonra bolşevikler, "Yeni Ekonomik Politika"ya geçtiler. Bu dönemde, sosyalizmin inşa hazırlıklarının tamamlanması amaçlanıyordu; bu dönem işçi sınıfı ve köylü kitleleri arasında ekonomik bir ittifaktı, ekonominin yeniden kurulmasını hedefliyordu.

Taktik açıdan geri bir adımı da içeren NEP döneminde sosyalizme ekonomik geçişin bir dizi teorik sorunları ortaya çıktı. Bunlar, çözümü bulunmadan ilerlemenin mümkün olamayacağını ortaya koyan sorunlardı. Lenin ve Stalin önderliğinde bolşevikler, gündeme gelen teorik sorunları çözümlediler.

NEP, 1925 yılına kadar ekonominin yeniden inşa edilmesini öngörüyordu. Nitekim 1925'e gelindiğinde ülkede sanayi üretimi 1913 'teki seviyesine yaklaşmıştı.

Bu dönemde, yıkılmış ekonominin yeniden inşası gündemde olduğu için, sosyalizmin tek ülkede zaferi sorunu pek ön planda olan, güncel olan bir sorun değildi. Ama yeniden inşa döneminin sonuna doğru tek ülkede sosyalizmin zaferi sorunu, ertelenemez bir sorun olarak gündeme geldi. Bu dönemde bolşeviklerin beklentileri, kapitalist ülkelerde devrimlerin gerçekleşmesi de boşa çıktı. Kısaca; SB'de sosyalizm ya inşa edilecekti ya da yok olunacaktı. Bunun ortasında üçüncü bir yol yoktu.

Aşağıda ele alacağımız gibi bu konuda, parti içinde oldukça şiddetli teorik mücadeleler verildi. Bu mücadelelerde Stalin, sorunun iki yanına işaret ediyor ve ön plana çıkartıyordu:

a) İç gelişme açısından sosyalizmin tek ülkede zaferi

Burada söz konusu olan, ülke içi sınıf düşmanı sorunuydu. Bu konuda Stalin şöyle diyordu:

"Tek bir ülkede sosyalizmin zaferinin mümkün olması ne anlama gelir?

Bu ülkemizin iç güçleri ile, proletarya ile köylülük arasındaki çelişkileri aşmamızın mümkün olduğu anlamına gelir; (bu), proletaryanın iktidarı ele geçirebileceği ve bu iktidarı, diğer ülkelerin proleterlerinin sempatilerine ve desteğine dayanarak - diğer ülkelerde proleter devrimin daha önceki zaferi olmaksızın- ülkemizde tamamlanmış sosyalist toplumu kurmak için kullanabileceğinin mümkün olduğu anlamına gelir.

Bu olanak olmaksızın sosyalizmin inşası, perspektifsiz bir inşadır, sosyalizmin inşa edildiğine inancın olmadığı bir inşadır.

Sosyalizm, onun inşasının mümkün olduğuna inanmadan, ülkemizin teknik geriliğinin tamamlanmış sosyalist toplumun kurulması için aşılır bir engel olduğuna inanmadan inşa edilemez. Bu olanağa hayır demek, sosyalizmin inşa davasına inançsızlıktır, leninizmden dönmek demektir." (Stalin, C. 8, s. 58/59)

b- Dış gelişme açısından sosyalizmin tek ülkede zaferi

Stalin bu konuda da şöyle diyor:

"Başka ülkelerde devrimin zaferi olmaksızın tek ülkede sosyalizmin tam, nihai zaferinin mümkün olmaması ne anlama gelir?

Bu; şayet devrim, en azından bir dizi ülkede zafere ulaşmamışsa, müdahaleye karşı ve dolayısıyla da burjuva düzenin restorasyonuna karşı tam bir garantinin mümkün olamayacağı anlamına gelir. Bu tartışılmaz ilkeye hayır demek, enternasyonalizmden dönmek, leninizmden dönmek demektir." (C. 8, s. 59)

Burada söz konusu olan, silahlı dış müdahale tehlikesine karşı sosyalizmin tek ülkede teminat altına alınması, savunulması sorunudur. Stalin, dış düşmanların silahlı saldırısına karşı tek ülkede sosyalizmin savunularak inşa edileceğini savunmuştur.

SSCB'de sosyalizmin inşası Stalin'in bu iki yönünü ön plana çıkardığı anlayışını, tek ülkede sosyalizmin inşasını doğrulamıştır. Ama aynı zamanda, başka formda da olsa, iç düşmanlar vasıtasıyla da yıkılabileceğini de doğrulamıştır. (a şıkkı).

Stalin'in, dolayısıyla bolşeviklerin tek ülkede sosyalizm inşa edilir demeleri ve bu noktada da şiddetli teorik mücadelede muzaffer çıkmaları; bir bütün olarak sorunun ele alınışı, SB'de sovyet insanının sosyalizmin inşasına coşkulu bir sarılmasını beraberinde getirmiş ve bütün ülke, bütün olanaklarını seferber ederek sosyalizmin inşasına koyulmuştur.

Ne yapılmalıydı? Bu soruya Marks ve Engels cevap vermemişlerdi. Veremezdiler de. Çünkü böyle somut bir durumla karşı karşıya kalmamışlardı. Sosyalizmin inşası için olmazsa olmaz ön koşul, üretimin toplumsallaştırılmasıydı. Üretimin toplumsallaştırılması herhangi bir üretimle değil büyük sanayi üretimiyle mümkün olabilirdi. Demek oluyor ki, büyük sanayi üretimi olmaksızın, sosyalizmden bahsedilemezdi; sosyalizm kurulamazdı. Bunun içindir ki bütün SB, ülkenin en kısa zamanda sanayileşmesi, dış ülkelerden, kapitalizmden bağımsızlığın sağlanması için kolları sıvamıştı.

Böylelikle 20'li yılların ikinci yarısında, somut olarak da XIV ve XV. parti kongrelerinde sanayinin ve tarımın nasıl geliştirileceği konusuna temel teorik açıklık getirildi ve bu temelde fevkalade başarılar elde edildi. İlk beş yıllık planlar, bu gelişmenin, bu inisiyatifin devasa örnekleridir. Bu yazı dizisinin başka makalelerinde somutlaştıracağımız gibi;

- SB tarım ülkesi olmaktan çıkarak sanayi ülkesi olmuştur.

- Sosyalist ekonomi sistemi, sanayide kapitalist unsurları tasfiye etmiştir.

- Sosyalist ekonomi sistemi tarımda zengin köylülüğü tasfiye etmiştir.

- Sanayide ve tarımda sosyalist ekonomi sistemi mutlak belirleyici olmuştur.

- Ekonominin bütün alanlarında sosyalizmin zaferiyle insanın insan tarafından sömürüsü ortadan kaldırılmıştır. (Bkz. SBKP (B)'nin Kısa Tarihi, s. 398-399, Alm)

Böylelikle SB'de üretimin toplumsallaştırılması gerçekleştirilmiş oluyordu.

30'lu yıltar SB açısından hem kesin zaferin, hem de şiddetli mücadelelerin yılları olmuştu. İkinci Beş Yıllık Plan ve savaştan dolayı yarım katan Üçüncü Beş Yıltık Plan döneminde ülkede sosyalizmin kesin zaferi sağlandı. SB, kapitalizmi yenmişti; bütün dünya, tek ülkede sosyalizmin zaferini görüyordu. Teoriler, pratikte teker teker doğ-

rulanmış ve yeni teorilere çıkış noktası olmuştu sovyet pratiği. Yenik düşen kapitalist dünya, son kozunu da oynadı. Ülke içindeki bütün hainlerle, döneklerle işbirliği içinde, kaleyi içten fethetmeye ağırlık verdi. Ama bu da olmadı. SB, Stalin ve bolşevik parti etrafında kenetlenerek, bu alanda da kesin zafer kazandı.

Bütün bunlar, iç gelişme açısından sosyalizmin tek ülkede zafere ulaştığını kanıtlamıştı.

Dış gelişme açısından, tek ülkede sosyalizmin zaferi, ikinci emperyalist paylaşım savaşının sonucuyla doğrulandı. Dış silahlı müdahaleye karşı verilen mücadele, aynı zamanda bütün saldırganlara; bütün kapitalist dünyaya verilen bir ders oldu.

Böylelikle Stalin'in, tek ülkede sosyalizmin zaferi sorununda ön plana çıkardığı ve cevaplandırdığı her iki yan (yukarıdaki a ve b noktaları) pratikte doğrulandı.

Tek ülkede sosyalizmin zaferini anlamamak veya buna karşı mücadele etmek ne anlama gelir?

Bunun altında yatan, emperyalizmi; leninist emperyalizm teorisini anlamamaktır veya tek ülkede sosyalizmin zaferine inanmamayı marksizm-leninizmden sapmanın siyasi bir kılıfı yapmaktır.

Tek ülkede sosyalizmin zaferine inanmamak, emperyalist çağda kapitalizmin eşit olmayan gelişmesine ve bunun sosyalist devrim açısından beraberinde getirdiği sonuçlara inanmamak demektir.

Her kim ki, leninist emperyalizm teorisine inanıyorsa, bu teoriyi gerçekten kavrıyorsa, bu teorinin bir sonucu olan, kapitalizmde eşit olmayan gelişmeye ve tek ülkede sosyalizmin zaferi anlayışına da inanmak zorundadır. Çünkü a diyen b de demek zorundadır; çünkü bunlar, birbirlerinin birer sonucudur.

Leninist emperyalizm teorisinin ve emperyalist çağda kapitalizmin eşit olmayan gelişmesinin doğru tespitler olduğundan şüphe etmeyen birisi, bu şüphe etmediği tespitlerin kaçınılmaz bir sonucu olan tek ülkede sosyalizmin zaferine de inanmak, bundan da şüphe etmemekle karşı karşıyadır. Eğer tek ülkede sosyalizmin zaferine inanıyorsak, ileride göstereceğimiz gibi, tek ülkede komünizmin sorunlarını da tartışmayı sineye çekmek zorundadır.

Bu işin "şakası" yok: Emperyalist çağda kapitalizmin eşit olmayan gelişmesi tespiti, leninist emperyalizm teorisinin bir sonucudur; tek ülkede sosyalizmin zaferi sorunu emperyalist çağda kapitalizmin eşit olmayan gelişmesinin bir ifadesidir; tek ülkede komünizm olasılığı da tek ülkede sosyalizmin zaferi anlayışının doğrudan bir sonucudur. Demek ki, her şeyin çıkış noktası, Lenin'in emperyalizmi tahlil anlayışındadır.

O halde; Stalin'e ve SB'e, sosyalizme inşasına saldıranlar neye saldırdıklarının farkındaydılar ve bugün açısından da farkında olmalıdırlar: Saldırının hedefi dün de bugün de Lenin'di. Lenin'e bu konuda şimdiye kadar hiçbir hain, oportünist, revizyonist açıktan saldıramadı. Onun yerine Stalin, "şamar oğlanı" yapıldı. Ama Stalin'i "şamar oğlanı" yapmak isteyenlerin bizzat şamar oğlanı oldukları açığa çıktı. Hainleri şamar oğlanı yapanlar, emperyalist burjuvaziydi, Alman faşistleriydi vs.

Aşağıda ele alacağımız gibi bu hainler, başka ülkelerde devrim olmadığı için; dünya devrimi olmadığı için Rus proletaryasına, yaptığın devrimden vazgeç, iktidarı yeniden burjuvaziye ver mesajını verecek kadar alçaldılar. Soruna bugün açısından baksak da, özde değişen bir şey yoklur. Bugün de tek ülkede sosyalizmin zaferine inanmamak, en azından dünkü hainlik ve alçaklık kadar hainlik ve alçaklıktır. Bu gün tek ülkede sosyalizmin zaferine inanmamak düpe düz şu anlama gelir: Şu veya bu ülkenin proleterleri, sakın tek başınıza devrim yapmaya kalkışmayın. Diğer ülkelerdeki sınıf kardeşleriniz de sizin gibi gelişene

kadar bekleyin. Bir cahillik yapıp, Lenin'e, Stalin'e, sovyet deneyine inanıp siyasi iktidarı ele geçirmişseniz, hemen burjuvaziye geri verin. Çünkü bu işin sonu yoktur.

Türkiye açısından bu çağrının anlamı şudur: Türkiye proletaryası müttefiklerini peşine takıp da bugünden demokratik bir devrim yapmaya kalkışma. Nasıl olsa orada durmayıp, sosyalizme geçeceksin. Tek ülkede sosyalizm olmaz. Bunun için, devrim yapacak duruma gelmiş de olsan, bu işten vazgeç!

Tek ülkede sosyalizmin zaferi anlayışından; SB deneyiminden çok yönlü - olumlu/olumsuz- öğrenmek başkadır, bu anlayışa, deneyime "eleştirisel" yaklaşımla saldırmak başkadır.

Çağımızın emperyalist karakterine; eşit olmayan gelişmeye ve tek ülkede sosyalizmin zaferine inanmamanın, insanı marksist-leninist olmaktan nasıl çıkardığını ve karşıdevrimci yaptığını somutlayalım. O günün örneklerinin bugün de geçerli olduğunu unutmayalım.

Emperyalizm yapıtıyla Lenin, kapitalizmin serbest rekabetçi aşamasından emperyalist aşamasına geçtiğini, bu aşamanın, onun nihai aşaması olduğunu ortaya koymuştur. Lenin'in emperyalizm tahlili, aynı zamanda, bir ülkede sosyalizmin zaferinin mümkün olmayacağı tezinin; kapitalizmin serbest rekabetçi dönemine tekabül eden bu marksist tezin eskidiğinin, emperyalist çağda geçersiz olduğunun; şimdi emperyalist çağda tek ülkede sosyalizmin zaferinin mümkün olacağının, ama bütün ülkelerde olmayacağının ifadesiydi.

Marks ve Engels dönemindeki devrim anlayışını eskiten Lenin değildi, kapitalizmdi. Kapitalizmin gelişmesi o gün geçerli olanı bugün geçersiz kılmıştı. Eskiyen devrim anlayışının yerini yenisi almalıydı. İşte bunu keşfetmek, ortaya koymak; yeni bir bütünlüklü sosyalist devrim teorisi formüle etmek Lenin'e nasip olmuştu. Bu, onun marksizme, onun gelişmesine en büyük katkılarından birisidir.

Rusya'da Ekim Devrimi'nin zaferi ve sosyalizmin inşası, sosyalist devrimin yeni, leninist teorisini doğrulamıştır. Doğrulanması Rus devrimiyle olduğu için bu devrim teorisi Rus koşullarıyla sınırlanır mı? Hayır. Bunun böyle olduğuna inananlar, proletaryanın gücüne inanmıyorlar demektir. Marksizmi biraz daha zenginleştiren bu teorinin bir anlamı da şudur: Bu teori, proletaryanın kendi gücüne olan güvenini, proletaryanın sosyalist devrime olan inancını pekiştirir. Tek tek ülkelerde proletaryayı kendi burjuvazisine karşı saldırısında; şiddetli mücadelelere girmesinde ve nihayetinde burjuvaziyi alt ederek siyasi iktidarı ele almasında teşvik eder, güçlü kılar.

Bir taraftan Rus proletaryasını, SB'nde sosyalizmin inşasını örnek almak, proletaryayı, emekçileri bu örnekle coşkulandırmak ve aynı zamanda tek ülkede sosyalizmin zaferine inanmamak birbiriyle çelişir. Örnek almada samimiysek, alınan örneğin tek ülkede sosyalizmin zaferi örneği olduğunu da söylemede samimi olunmalıdır. Aksi taktirde, siyasi ikiyüzlülük sözkonusu olur. Bir taraftan tek ülkede sosyalizmin zaferine; somutta da SB'de sosyalizmin zaferine inanmayacaksın, ama o tarihi süreci örnek olarak alacaksın! İşte bu olmaz.

Hainler, marksizmin, bolşevizmin yeminli düşmanları durumuna gelmiş olan troçkistler, zinovyevciler vs., emperyalist çağda kapitalizmin eşit olmayan gelişmesini; bu oldukça önemli leninist anlayışı/tezi revizyona uğratmayı defalarca denemişlerdir. Hainler, bu sorundaki ilk kampanyalarını ekonomiyi yeniden inşa döneminin sonunda (1925) açtılar.

Kampanya niçin bu dönemde açılıyordu? Bunun nedeni vardı: 1925-1926 döneminde SB'de ekonominin yeniden inşa süreci esas itibariyle sonuçlanmıştı/kapanmıştı ve bu sürecin kapanmasından sonra, SB'de sosyalizmin geleceği; gelişmenin hangi

perspektif altında olacağı, aktüel, ertelenemez bir sorun olmuştu. O zamana kadar sosyalizmin inşa sorunu, teorik bir sorundu. Ama şimdi aynı zamanda pratik bir sorun, geleceği belirleyen pratik bir sorun olmuştu. Konuyu oluşturan bir dizi soru vardı: SB'de sosyalizmin inşasında hangi yol takip edilecekti, sosyalist inşaya nerede, nasıl başlanacaktı? Bunlar, o dönemin, açıklık isteyen belirleyici sorularıydı. Bolşevik parti, yararlanabileceği hiçbir tecrübe olmadığı için, her sorunu bizzat pratikte deneyerek çözümlemekle karşı karşıyaydı.

Öyle de yaptılar. Bolşevik parti, SB'de sosyalist ekonomiyi örgütlemek ve sosyalist toplumu inşa etmek için bütün ön koşulların mevcut olduğu anlayışındaydı. İktidar, Ekim Devrimi'yle proletaryanın eline geçmişti. Yani kapitalizm, siyasi olarak yıkılmıştı. Şimdi sorun; I Dünya Savaşı ve iç savaş döneminde yıkılan ekonominin yeniden canlandırılmasından sonra, ekonominin sosyalist örgütlenmesini ele almak ve kapitalizmi ekonomik olarak da yıkmaktı. Bolşevik parti, bu görevin üstesinden gelebilmek için, öncelikle ülkenin sanayileştirilmesiyle işe başlaması gerektiği anlayışındaydı. Bolşevik parti, aynı zamanda Batı Avrupa'da beklenen devrimlerin gerçekleşmemesinin, bunun ötesinde kapitalizmin relatif bir istikrar sürecine girmesinin, SB'de sosyalizmin inşasına başlamayı engelleyemeyeceği anlayışındaydı.

Troçkistler ve Zinovyevciler, XIV. Parti Kongresi'nden sonra bir blokta birleşirler ve hemen ardından da leninizme karşı yeni bir saldırıya başlarlar. Proletarya diktatörlüğü, var olmak-yok olmak mücadelesiyle karşı karşıyadır. Çünkü troçkistler ve zinovyevciler, bu sefer, oldukça açık bir şekilde Lenin tarafından keşfedilmiş, kapitalizmde eşit olmayan gelişme yasasına, leninist devrim teorisine ve bunların doğal sonucu olarak da SB'de sosyalizmin inşasına saldırmaya başladılar. Bu saldırıda troçkistlerin ve zinovyevcilerin bütün hainlikleri ortaya çıkıyordu. Çünkü onlar, menşeviklerden devraldıkları anlayışa sarılarak, işçi sınıfının ve köylülüğün gücüne güvenerek sosyalizmin inşasına girişilemeyeceğini, bu güçlerle SB'de sosyalizmin inşa edilemeyeceğini savundular. Troçkistler, zinovyevciler ve SB'de sosyalizmin inşasına karşı olan her türlü hainin soruna karşıdevrimci yaklaşımı oldukça basitti; onlar şunu diyorlardı: biz, Lenin'in tek ülkede sosyalizmin zaferinin mümkün olacağı tezine karşıyız. Çünkü başka ülkelerde en kısa zamanda devrimler olmazsa, proletarya, bırakalım sosyalizmin inşasını bir kenara, iktidarda dahi kalamaz. Hainler bu anlayışlarıyla bir taraftan, proletaryanın kendi gücüne olan güvenini sarsmaya çalışıyorlar, diğer taraftan da burjuvaziye ve emperyalist ülkelere davetiye çıkartıyorlardı; daha yolun başında sosyalizmin yenilgisini ilan ediyorlardı.

Troçkist ve zinovyevci hainler, neleri inkar etmiyorlardı ki? Öyle ki, Rusya'da Ekim Devrimi'nin boşuna yapıldığını, yanlış olduğunu, erken doğmuş bir çocuk olduğunu, yani yaşama şansının olmadığını savunacak kadar alçalmışlardı. Bu hainlere göre, SB'de sosyalist ekonomi, Avrupa'nın diğer ülkelerinde devrim olmazsa mümkün olamazdı. Hainlerin amacı, sosyalist inşayı gerçekleştirecek olan güce yönelikti, demagojiyle proletaryanın sosyalizmin zaferine olan inancını, SB'de sosyalizmin inşa edileceğine inancı; marksizmin yenilmezliğine olan inancı kırmak, sınıfı inançta çöküntüye uğratmak istiyorlardı. Onlar, SB'de ekonominin yeniden inşasını kapitalist ilişkilerin süreklilik kazanması olarak kavrıyorlar ve bütün olanaklarını kullanarak sosyalizmin inşasını engellemeye / çarpıtmaya çalışıyorlardı. Böylelikle ülkeyi umutsuzluk kaplayacak, ülke zayıf düşecek, emperyalist ülkeler için kolay bir av olacak ve tabii ki bütün bunlar olurken, emperyalist çağda kapitalizmin eşit olmayan gelişme yasası ve bu yasanın bir ifadesi olan tek ülkede sosyalizmin inşası çürütülmüş olacak!

Devrim düşmanlarının leninist teoriye;

kapitalizmde eşit olmayan gelişme yasası ve tek ülkede sosyalizmin zaferi, saldırıları esas itibariyle genel olarak parti politikasına, özel olarak da partinin, ülkede sosyalizmin inşasını öngören politikasına saldırıydı. Amaç açıktı: Başta troçkistler olmak üzere bütün devrim düşmanları, parti politikasını uygulanamaz hale getirmeyi, işçi sınıfını demoralize eden, dağıtan ve aynı oranda dünya burjuvazisi önünde diz çökmeyi, teslimiyeti hazırlayan bir ideolojik çöküntüyü gerçekleştirmeyi amaçlıyorlardı. Bu, ideolojik bir sabotajdı.

Bu ideolojik sabotajın dünya proletaryası açısından da anlamı oldukça önemliydi: Bütün dünya proletaryası, emekçileri ve ezilen halklar, SB'ye; sovyet proletaryasına bakıyorlar ve oradaki zaferi kendi zaferleri olarak kavrıyorlardı. SB'de sosyalizmin inşası, diğer ülke proleterleri üzerinde oldukça devrimcileştirici bir etkide bulunuyordu. Çünkü oradaki zafer, bu işin kendi ülkelerinde de olacağının kanıtıydı. Troçkist ve zinovyevist devrim düşmanları tam da bunu engellemek istiyorlardı. SB'de sosyalizmin inşası akamete uğrarsa, tek ülkede sosyalizmin zaferinin olamayacağı açığa çıkar. Böylelikle dünya proletaryasının "fener kulesi" söner, kimseye yol gösteremez, sosyalizmin tek ülkede inşa "gemisi" karaya oturur ve enternasyonal proletaryanın da devrime olan inancı tamamen söner.

Yukarıda "bu işin şakası yok" demiştik. Bu işin şakası gerçekten yok. Tek ülkede sosyalizmin zaferine dün inanmayanlarla, bugün inanmayanlar arasında önemli bir fark yoktur. Çünkü buna inançsızlık, demagojinin çapı ne olursa olsun, karşıdevrimciliktir. Nitekim SB'de sosyalist inşanın düşmanları savlarının karşı devrimci içeriğini gizleyebilmek için Marks ve Engels'in eserlerinden "derledikleri" alıntılardan medet umar olmuşlardır.

Hainlerin alıntı demagojilerini çürüten, teşhir eden Stalin olmuştur. Hainler Marks ve Engels'in başka koşullarda yaptıkları tespitleri, tamamen başka koşullarda geçerli kılmaya çalışmıştardır. O dönem, Marks ve Engels'in yaşadıkları dönem kapitalizmin serbest rekabetçi dönemiydi. O dönemde kapitalizmin gelişmesinde yükselen bir çizgi vardı. 1948'de devrimin Avrupa çapında patlaması ve sönmesi olgularına bakan Marks ve Engels'in tek ülkede sosyalizmin zaferinin mümkün olamayacağını savunmalarının maddi temeli vardı ve bu anlayışta olmakta da haklıydılar. Onlar, bu anlayışta olmakta haklıydılar, çünkü, kapitalizmin serbest rekabetçi döneminde kapitalizmde eşit olmayan gelişme yasası bütün çıplaklığıyla etken değildi; kapitalist ülkelerin sıçramalı gelişmesinin ve bunun sonucu olarak da tek ülkede sosyalist devrimin zaferinin maddi koşulları henüz olgunlaşmamıştı.

Bütün bunlar; çağın değişmesini; kapitalizmin serbest rekabetçi döneminden nihai aşaması olan emperyalizme geçişini ve bu geçişin beraberinde getirdiği değişmeleri gören ve bütün çıplaklığıyla açıklayan Lenin olmuştu. Lenin'in bu konudaki açıklığını, kararlılığını ve korkusuzluğunu Stalin şöyle anlatır:

"Marks ve Engels'in eserinin devamcısı olarak Lenin'in büyüklüğü, onun hiçbir zaman marksizmin harflerine kölece bağlı kalmamasıdır... Lenin'in büyüklüğü açıkça, samimice, yalpalamaksızın... tek tek ülkelerde proleter devrimin zaferinin mümkün olduğunu ifade eden... yeni formülü bütün ülkelerin oportünistlerinin kendi oportünist yapıtlarını Marks ve Engels'in adıyla haklı çıkartma çabasıyla eski formüle sarılacaklarından korkmaksızın ortaya attı." (Stalin, C. 8, s. 233)

Lenin'in ölümünden sonra, bütün sorunlarda olduğu gibi tek ülkede sosyalizmin zaferi sorununda da esas mücadele Stalin'in önderliğinde sürdürülmüştür. Öyle ki, SB'de tek ülkede sosyalizmin inşasının mümkün olacağı konusunda önce teorik zafer elde edilmiş ve sonra da bu teori

başarılı bir şekilde pratiğe uygulanmıştır. Stalin, sorunun öneminden dolayı her zaman, sorunla ilgili her vesilede, yukarıda açtığımız gibi, sorunun iki yönüne -iç ve enternasyonal yön- dikkati çekmiştir. Çünkü bu iki alandaki başarı, SB'de sosyalizmin inşasında başarı demekti.

Tek ülkede sosyalizmin inşa sorunu ve SB'de sosyalizmin inşa edilmesi, kaçınılmaz olarak başka sorunları da gündeme getirmiştir. Soru şuydu: Sosyalizmi inşa ediyoruz ve bu inşa bir yerde sonuçlanacak. Sonra ne olacak? Komünizme geçmek için, başka ülkelerdeki devrimleri ve oralarda sosyalizmin inşasını mı bekleyelim? Böyle bir durum sözkonusu olamayacağına; istense dahi sözkonusu olamayacağına göre, ne yapılmalıydı? Dünyanın siyasi durumu -emperyalizm olgusu, diğer ülkelerde devrimlerin olmaması- ve SB'de sosyalizmin inşa edilmişlik durumunu gözönünde tutan Stalin ve bolşevik parti, komünizme geçiş için iç koşulların olgunlaştığından hareketle, kapitalizm tarafından çevrili olunmaya rağmen komünizme geçişin mümkün olacağı, tek ülkede komünizme geçiş, sonucuna varmışlardır. Bu yazı dizisinde bu konuyu ayrı bir makalenin konusu olarak ele alacağız. Burada şu kadarını söyleyelim ki, dış kapitalist koşullara rağmen komünizme geçişin mümkün olacağı anlayışı ve bunun beraberinde getirdiği sorunlara -örneğin devlet- kafa yormak, çözüm aramak ve bu geçişin mümkün olacağı sonucuna varmak bizim açımızdan tartışılmaya değer bir konudur.

Emperyalist çağ, kapitalizmin serbest rekabetçi dönemindeki devrim anlayışını eskitmişti. Bunu, nedenleriyle birlikte açıklayan ve emperyalist çağda tek ülkede sosyalizmin zaferinin mümkün olacağını ortaya koyan Lenin, sadece ve sadece objektif koşulları, tarihin özelliklerini keşfetmiş oluyordu. Emperyalist savaşlar ve SB'de sosyalist inşanın zaferi Lenin'i doğruladı. Stalin, Lenin'in doğrulanan teorisini bir adım daha ileriye götürdü: Tek ülkede inşa edilen sosyalizmin geleceğinin hangi yönde gelişebileceğini açıklamaya çalıştı. Günümüzün devrim kaçkınları, Stalin'e böyle bir açıklamayı çok görüyorlar; onlara göre şöyle olmalıydı: SB'de sosyalizm inşa edildi. Başka ülkelerde henüz devrim olmadı; o halde SB'de sosyalizm biraz daha inşa edilmeli, "sağda-solda" ufak tefek eksiklikler varsa onlar da giderilmeli, ta ki diğer ülkelerde proleter devrimler olana ve kapitalist abluka ortadan kalkana kadar. İşte o zaman SB'de komünizme geçişe başlanabilir. Çünkü teori, komünizmde devlet olmaz diyor. Ve teoride, devlet olmaz dendiği için de dış koşullardan dolayı var olması gereken devlet nedeniyle SB'de komünizme geçişin tartışmasını dahi yapamazsın.

İşin açığı şu: Lenin, her türden oportünizme/revizyonizme ve devrim düşmanlarına rağmen, teoride olmaz denmesine rağmen, o olmazın olur olacağını; tek ülkede sosyalizmin zaferinin mümkün olacağını kanıtladı. Bunun somut örneği SB'dir.

Stalin de teoride olmaz denenin değişik koşullarda olur olabileceğini, yani teoride anlatılanın dışındaki koşullarda komünizme geçişin olabileceğini, bunun bir dizi koşullu bir geçiş olabileceğini açıkladı.

Tartışma götürmez gerçek, komünizmin tek başına bir dünya sistemi olduğu ve sosyalizmin de onun alt evresini oluşturduğudur. SB'de, '30'lu yılların ikinci yarısında yapılan komünizme geçiş tartışmaları, komünizmin başlı başına bir dünya sistemi olduğu anlayışını ortadan kaldırmıyor. Bolşevikler, SB'de sosyalizm inşa ediliyor, diğer ülkelerde henüz devrimler gerçekleştirilemedi, bu durumda komünizme geçiş sözkonusu olabilir mi tartışmasında bunun ancak ve ancak koşullu bir geçiş olabileceğini savunmuşlardır. Bu, teorik bir tartışmadan öteye gitmemiştir. Burada vurgulanması gereken bir nokta var: Bizim burada tartışmak istediğimiz, Stalin ve bolşeviklerin komünizme geçişle ilgili olarak vardıkları bazı koşullar altında olabilir sonucu

değildir. Esas olan, SB'de sosyalizmin inşasının gelişmişlik durumudur. Evet, sosyalizm inşa edildi. Ama bu nasıl bir sosyalizmdi? Sosyalizmin inşasının kıstasları neydi? İnşa edilmiş sosyalizmin 20. Parti Kongresi'nde aldığı geçici yenilgi neyin ifadesiydi? İşte önemli olan bu ve benzeri sorulara verilecek cevaplardır.

Bundan sonraki makalelerde değişik konular üzerinde sosyalizmin inşa sorunlarını incelemeye başlıyoruz.

SOSYALİZM ÖLDÜ MÜ?

Marksizm, doğduğundan beri " çürütülme"ye çalışılmış, gerçekleşen ise tam tersi olmuştur; marksizm, kendine karşıt görüşleri çürüterek gelişmiştir. Dünya burjuvazisi, kendi sınıfsal çıkarı ve geleceği açısından marksizmin ne denli ölümcül bir tehlike arz ettiğini çok erken kavramış ve tarihin her döneminde marksizme karşı mücadelesini başta; felsefe, ekonomi ve teori olmak üzere, her alanda ve her bir tarihi dönemin somut sorunları temelinde ele alarak sürdürmüştür. Burjuvazinin ve onun uluslararası alanda işçi ve komünist işçi hareketi içindeki ajanlarının (revizyonistlerin) hep değişik formlarda açığa çıkması bunun açık ifadesidir. Burjuvazi, marksizmi çürütmek için somut durumun somut analizinden hareket etmiştir. Bugün de öyle hareket ediyor. Revizyonist blokun çökmesiyle, kesintisizce sürdürmekte olduğu antikomünizm mücadelesini "Sosyalizm öldü" kampanyasına dönüştürdü. Bu yazımızda bu alandaki gelişmeleri; dünya burjuvazisi ve onun hesabına çalışan revizyonistlerin marksizmi, sosyalizmi "öldürme" operasyonlarını(!) güncel bakımdan inceleyeceğiz.

"MARKSİST ÖĞRETİ GÜÇLÜDÜR, ÇÜNKÜ DOĞRUDUR"

Marksizm veya çağımızdaki anlamıyla marksizm-leninizm, Marks, Engels, Lenin ve de Stalin'in bilimsel görüş ve teorilerinin bütünlüklü sistemidir.

19. yy'ın '40'lı yıllarında doğan marksizm, işçi sınıfının temel çıkarlarının teorik ifadesidir. Bu teori Marks ve Engels tarafından temellendirilmiş ve sistemleştirilmiştir. Bu teori; felsefede, politik ekonomide ve sosyalist öğretide gerçek anlamda bir devrimin ifadesidir.

"Marksist öğreti güçlüdür, çünkü doğrudur; kapsamlı ve uyumludur ve insana kör inanan, gericiliğin ve burjuva baskısını savunmanın hiçbir biçimiyle bağdaşmayan, eksiksiz bir dünya görüşü sağlar. Alman felsefesi, Ingiliz ekonomi politiği ve Fransız sosyalizminin temsil ettiği insanlığın 19. yy'da yarattığı en iyi ürünlerin meşru mirasçısıdır" (Lenin; Marksizmin Üç Kaynağı ve Üç Bileşeni"; Marks-Engels-Marksizm, s. 79.)

Marks ve Engels, devraldıkları bu mirası, eleştirisel ve yaratıcı bir tarzda değerlendirerek ve bu değerlendirmede işçi sınıfının sınıfsal bakışını esas alarak bilimsel teorilerini oluşturmuşlardır. Şüphesiz ki bu teori bugünden yarına; hemen oluşuvermemiştir. Marksizm, felsefede, politik ekonomide ve teoride burjuva-idealist akımlara karşı çetin bir mücadeleyi içeren süreç içinde doğmuştur.

"Öyle ki; işçi sınıfının mücadelesiyle bağlam içinde olan ve esasen proletarya arasında yaygınlaşan öğretiler arasında dahi marksizm, öyle hiç de bir anda kendini kabul ettirmemiştir Var oluşunun ilk elli yılında (19. yy'ın '40'lı yıllarından itibaren) Marksizm, kendine temelden düşman olan teorilere karşı mücadele etti. '40'lı yılların ilk yarısında Marks ve Engels, felsefi idealizm görüş açısına sahip olan radikal genç Hegelcilerle hesaplaştılar. '40'lı yılların sonunda mücadele ekonomik öğretiler alanında önplana çıktı -proudhonizme karşı mücadele- '50'liyıllar bu mücadelenin sonuçlandığı yıllar oldu: Fırtınalı 1848 yılında ortaya çıkan öğretilerin ve partilerin eleştirisi. '60'lı yıllarda mücadele genel teori alanından, doğrudan işçi hareketine yakın alana kaydı: Bakunizmin Enternasyonalden defedilmesi. '70'li yılların başında Almanya'da kısa bir dönem için proudhonist Mülberger '70'li yılların sonunda da pozitifist Dühring önplana çıktılar" (Lenin; Marksizm ve Revizyonizm, C. 15, s. 20, Alm.)

Başka bir makalesinde de Lenin, marksizmin gelişme sürecini üç aşamada ele alır: "1848'de yayınlanan Komünist Manifestodan... beri dünya tarihi, açık-seçik üç ana döneme bölünmüştür. 1) 1848 Devrimi'nden Paris komününe (1871) kadar; 2) Paris komününden Rus Devrimi'ne (1905) kadar; 3) Rus Devrimi'nden bu yana" (Karl Marks Öğretisinin Tarihsel Yazgısı" (Marks-Engels, Marksizm, s. 84.)

Bu ana dönemlerin her birinde marksizm, felsefe, politik ekonomi ve teori alanlarında burjuva, küçük burjuva akımlara karşı çetin mücadele içinde gelişmiştir.

"Birinci dönemin başında hiç de egemen olmayan, sosyalizmin birçok grup ya da eğilimlerinden yalnızca birisi olan Marks'ın öğretisi... Birinci dönemin sonuna doğru (1848-1871), bu fırtınalar ve devrimler döneminde Marks öncesi sosyalizmi" (Lenin, agk, s. 85.) öldürecek, tarihin çöplüğüne atacak derecede gelişmiştir. Bu dönemdeki mücadelenin sonucunda bağımsız, güçlü proleter karakterli partiler doğmuştu. Buna bir bütün olarak 1. Enternasyonal'i (1864-1872) ve Alman Sosyal Demokrat İşçi Partisi'ni örnek olarak verebiliriz.

"Fırtınalar ve devrimler dönemi" olan birinci dönemin aksine ikinci dönem, devrimsiz bir dönemi, "barışçıl" karakter taşıyan bir dönemi karakterize ediyordu. Bu dönem, aynı zamanda, Batı'da burjuva devrimlerinin tamamlandığı, Doğu'nun ise bu devrimlere henüz hazır olmadığı bir dönemdi.

"Batı, gelmekte olan değişimlerin 'barışçı' hazırlığı evresine girdi. Sosyalist partiler, özellikle proleter nitelikte olanlar, her tarafta kuruldular ve burjuva parlamentarizmini kullanmayı ve kendi günlük basınını kendi eğitim kurumlarını, kendi sendikalarını ve kendi kooperatif birliklerini kurmayı öğrendiler. Marks'ın öğretisi tam bir zafer kazandı ve yayılmaya başladı" (Lenin, agk, s. 86.)

Yine Lenin'in deyimiyle bu dönem, proletaryanın güçlerini toparladığı, geleceğin meydan muharebeleri için hazırlandığı yavaş ama sebatla ilerleyen süreci ifade ediyordu.

Marksizmin, sınıf düşmanları üzerine teorik zaferinin ifadesi olan bu dönemde, marksizm düşmanları, ona karşı mücadele edebilmek için marksizm kılığına bürünmek zorunda kaldılar. Lenin'in deyimiyle bu "tarihin diyalektiğiydi. Dönemin "barışçıl" özelliği, barışçıl, parlamenter mücadelenin kazanımlarının hiç de küçümsenemeyecek boyutlarda olması; birtakım ekonomik ve sosyal hakların elde edilmesi, oportünist güçlerin gelişmesine neden oldu ve onlar, Lenin'in deyimiyle "sosyalist oportünizm", "büyük meydan muharebelerine hazırlık dönemini, bu muharebelerden vazgeçme anlamında yorumlamaya" başladılar. Artık onlar, sınıf mücadelesinden vazgeçmeyi, üç-beş kuruş için; ekonomik koşulların iyileştirilmesi için mücadeleyi, bir bütün olarak "sosyal barışı" vaaz ediyorlardı.

Üçüncü dönemin karakteri ikinci döneminkinden oldukça farklıydı. Bu dönem, büyük meydan muharebelerine hazırlık değil, büyük meydan muharebelerinin gerçekleştirildiği dönemdi.

"...Oportünistler, Asya'da dünya ölçüsünde önemli olan fırtınanın yeni bir kaynağı ortaya çıkınca kendilerini, 'toplumsal barış' ve 'demokrasi' koşullarında fırtınanın gereksizliği konularında pek kutlayamadılar. Sovyet devrimini, Türkiye'de, İran'da ve Çin'deki devrimler izledi. işte şimdi biz bu fırtınalar döneminde ve bu fırtınaların Avrupa'daki 'yansımaları' döneminde yaşıyoruz... Asya'dan sonra Avrupa da, Asya'daki gibi olmamakla birlikte, karışmaya başladı, 18721904 'barışçı dönemi' bir daha dönmemek üzere geçip gitti" (Lenin, agk, s. 86/87.)

Gidiş o gidiş!

Sınıflı toplumların tarihinde, hiçbir zaman, hiçbir hakim sınıf, kendi iktidarının geçici olduğuna, bir gün başka bir sınıfın hakim güç olacağına inanmamıştır. Köleci toplumda köle sahipleri, düzenlerinin ebedi olduğuna inanırlardı. Ama onların düzeni, o düzenin bağrında doğan feodal güçler tarafından yıkıldı. Feodaller de, feodalizmin ebedi olduğuna inanıyorlardı. Ama onların düzeni de o toplumun bağrından çıkan burjuva sınıf tarafından yıkıldı. Bu sefer, iktidarını kuran burjuvazi kendi düzeninin; kapitalizmin ebedi olduğuna inanıyordu. Şimdi sıra burjuvazide. O da bir gün tarih sahnesinden silinecek, onu tarih sahnesinden silecek olan güç proletaryadır. Ve onun ideolojisi de marksizmdir. Bu gerçeği gören burjuvazi her alanda ve her türlü savaş hilesiyle marksizme karşı mücadele etmektedir. Burjuvazi ve ideologları, marksizm yanlış bir düşünce olduğu için ona karşı mücadele ettikleri vaazını veriyorlar. Oysa gerçek bunun tam da tersidir. Burjuvazi ve ideologları, marksizm doğru olduğu ve onların sömürü ve zor yoluyla sürdürdükleri egemenliklerini tehdit ettiği için, ona karşı mücadele ediyorlar. Siyasi hakimiyetlerini korumak ve "ebedileştirmek için bu mücadeleyi sürdürmek zorundadırlar.

Bu gerçeği Lenin şöyle dile getirir:

"Uygar dünyanın tümünde Marks'm öğretisi, marksizme bir çeşit 'zararlı mezhep' gözü ile bakan, (resmi ve liberal) bütün burjuva biliminin aşırı düşmanlığını ve nefretini uyandırmaktadır. Ve başka bir tutum da beklenemez. Çünkü sınıfların savaşımı temeline dayanan bir toplumda, 'tarafsız' toplumsal bilim yoktur. Bütün resmi ve liberal bilim, şu ya da bu biçimde ücretli köleliği savunmaktadır, oysa marksizm, bu köleliğe karşı amansız bir savaş açmıştır... Felsefe tarihi ve toplumsal bilim tarihi bize tam bir açıklıkla gösteriyor ki; marksizmde, dünya uygarlığının gelişme çizgisi dışında doğmuş, dar görüşlü, taşlaşmış bir öğreti olan 'sekterizm'e benzer hiçbir şey yoktur. Tam tersine; Marks'm dehası tamat men insanlığın en önde gelen beyinlerinin getirdiği sorulara yanıtlar sağlamış olmasındadır. Onun öğretisi felsefenin, ekonomi politiğin ve sosyalizmin en büyük temsilcilerinin öğretilerinin doğrudan ve dolaysız bir devamı olarak doğmuştur" (Lenin, Marksizmin Üç Kaynağı ve Bileşeni, agk, s. 78/79.)

Marksizm, burjuvazinin baş belasıdır. Burjuvazi, marksizme karşı cepheden mücadelesinin yanısıra, onu çarpıtarak da mücadele eder. Bu çarpıtma mücadelesinde, üniversitelerinde "bağımsız" bilim yuvalarında yetiştirdiği uzmanlarını, "marksaloglar"ını ve işçi sınıfı içindeki ajanları olan revizyonistleri kullanır. Marks'm, dolayısıyla da marksizmin nasıl çarpıtıldığını Lenin şöyle açıklar;

"Tarihte, kurtuluşları için mücadele eden köleleştirilmiş sınıfların devrimci düşünür ve önderlerinin öğretilerinin başına birçok kez gelen şey bugün Marks'ın öğretisinin başına geliyor. Ezen sınıfların, sağlıklarında büyük devrimcilere ardı arkası gelmez takibatlardan başka verecekleri hiçbir şey

yoktu; onların öğretilerini, en vahşi düşman tık, en koyu kin, en taşkın ya tan ve karalama kampanyalarıyla karşıladılar. Devrimci öğretinin içeriğini boşaltarak, devrimci ucunu koparıp atarak ve bayağılaştırarak, büyük devrimcileri ölümlerinden sonra zararsız ikonalar haline getirmeye, deyim yerindeyse azizleştirmeye, ezilen sınıfları 'teselli etmek' ve onları aldatmak için adlarına belli bir şan vermeye çalışırlar. Burjuvazi ile işçi hareketi içindeki oportünistler, marksizmin işte böylesi bir 'işlenmesi'nde birleşiyorlar. Öğretinin devrimci yanı, devrimci ruhu unutuluyor, bir kenara itiliyor, çarpıtılıyor. Burjuvazi için kabul edilebilir olan ya da öyle görünen şeyler önplana çıkarılıyor ve övülüyor. Şaka bir yana, bugün bütün sosyal şovenistler 'marksist'tirler! Ve daha düne kadar uzmanlık konusu marksizmin kökünü kazımak olan burjuva Alman bilginleri, gittikçe daha sık biçimde, soygun savaşının yürütülmesi için son derece iyi örgütlenmiş o işçi sendikalarını eğitmiş 'Ulusal- Alman' Marks'tan söz ediyorlar" (Lenin, Seçme eserler, Clt. 7, Syf. 17/18.)

Burjuvazinin, marksizmi, Ekim Devrimi'yle birlikte de gerçeklik olduktan sonra sosyalizmi "öldürme", "yok etme" veya da "çarpıtma" operasyonlarına geçmeden önce marksizmin, marksizm-leninizme dönüşmesinin nedenlerine bakalım:

Bu konuda Stalin şöyle diyor;

"Marksizmin bir şey, leninizmin ise başka bir şey olduğu, marksist olunmadan da leninist olunabileceği akla gelebilir. Ama böyle bir düşünce kesinlikle doğru sayılmaz. Leninizm, Lenin'in öğretisi eski marksizm değildir. Leninizm emperyalizm ve proleter devrimleri çağının marksizmidir. Başka bir deyişle, leninizm, Marks'ın yarattığı bütün her şeyi, artı, Lenin'in marksizmin hazinesine katarak onu zenginleştirdiği ve Marks'ın yarattığı her şeyden zorunlu olarak çıkan yeniyi (proletarya diktatörlüğü öğretisi, köylü sorunu, ulusal sorun, parti, reformizmin sosyal kökenleri sorunu, komünizmde belli başlı sapmalar sorunu vb.) kapsar. Bu nedenle, sorunu, marksizm ve leninizmden değil de (temelde bir ve aynı şey olan) marksizm ya da (abç.) leninizmden söz edecek şekilde formüle etmek daha iyi olurdu... Leninizm, tüm ülkelerin işçilerinin devrimci hareketinin deneyimlerinin genelleştirilmesidir" (Komünist Gençlik Birliği'nin Görevleri, C. 7, Syf. 203.)

Yorumsuz kabullendiğimiz bu saptamadan son ra şu nu ila ve et me li yiz: Bir dö nem, salt Marks ve Engels'i, marksizmi "çürütme", "öldürme", "yok etme" ve "çarpıtma" mücadelesi veren burjuvazi; her kılığa girmiş şekliyle burjuvazi emperyalist çağ ile birlikte marksizm-leninizmi, Ekim Devrimi'nden sonra sosyalist inşayı, bazen tek başına Lenin'i (marksizme "sarılarak"), çoğu kez de Stalin'i (bazen Marks ve Engels'e, bazen de Lenin'e veya dönem dönem "marksizm-leninizme sarılarak") "çürütme", "yok etme", "öldürme" ve "çarpıtma" mücadelesini vermiştir. Bu mücadele; marksizmin doğuşundan beri süregelen bu mücadele günümüzde de somut koşulların kılığına bürünerek devam etmektedir.

DÜNYA BURJUVAZİSİNİN MARKSİST TEORİYİ, SOSYALİZMİ REVİZYONA UĞRATMA, "YOK ETME"OPERASYONLARI

1 - II. Enternasyonal oportünizmi (revizyonizmi) ve akıbeti

1889'da (Paris Kongresi) kurulan II. Enternasyonalin kuruluş amacı, tek tek ülkelerde marksist partilerin ve başka proleter örgütlenmelerin gelişmesini teşvik etmek, işçi sınıfının ekonomik ve siyasi eylemlerini uluslararası alanda koordine etmek, işçi hareketi içinde her türden burjuva düşüncenin -ideolojisinin- olası etkilerine karşı mücadele etmek ve nihayetinde proletaryayı ulusal ve uluslararası alanda siyasi iktidar mücadelesi için hazırlamaktı.

II. Enternasyonal, belli bir dönem, kurulu-

şundan sonraki ilk 10 yıl, daha da somutlaştıracak olursak Engels'in ölümüne kadar (1895) olan dönemde tarihi görevini yerine getirmek için mücadele etmiştir. Ama daha 19. yy'ın '90'lı yıllarının ortasında uçlanmaya başlayan -Engels'in de fark ettiği- oportünizme karşı kararlı bir mücadele sürdürülememişti. II. Enternasyonal'in oportünist-revizyonist bataklığa gömülmesinin ideolojik ön koşulları bu dönemde oluşmuş ve yaygınlaşmıştı.

Oportünizm, emperyalizmin bir ürünüydü, diyebiliriz ki; aynı zamanda emperyalizmin varoluş koşullarından birisiydi. Bu karşılıklı ilişki veya birbiri ile bağlam içinde olma olgusu emperyalizmin ekonomik, politik ve de ideolojik koşullarında aranmalıdır. Oportünizm, ulusal ve uluslararası alanda işçi hareketinin bölünmesi, parçalanması demektir. Oportünizm, işçi sınıfına veya etkisi altına aldığı kesimin kapitalist sisteme, burjuva düzene, siyasi ve ideolojik olarak bağlanması demektir. Bu, oportünizmin temel siyasi görevidir. Kapitalizmin, tekelci aşamasına (emperyalizm) geçmesiyle birlikte oportünizmin görev alanı da genişledi. Tekelci burjuvazi, tekel karının bir kısmını işçi sınıfını satın almak için kullandı ve aynı zamanda birtakım ekonomik ve demokratik (örgütlenme, siyasi mücadele vs.) tavizler vererek, sınıfı, mücadele etmekten alıkoymaya çalıştı. Burjuvazi, böylelikle işçi sınıfı içinde oportünist düşünce ve tavırların doğmasını ve gelişmesini teşvik etmiş oluyordu.

Oportünizm, sınıf mücadelesinin zorunluluğunu, dolayısıyla kapitalist sistemin işçi sınıfı önderliğinde devrimci mücadele ile yıkılmasını reddeder.

Oportünizm, belirttiğimiz bu anlayışın kaçınılmaz sonucu olarak, proletarya diktatörlüğünü de reddeder.

Oportünizm, açık veya örtülü bir şekilde marksizmden çark etmektir, işçi aristokrasisi ve işçi bürokrasisi onun işçi sınıfı içindeki sosyal tabanını oluşturur.

II. Enternasyonal partileri içinde, daha ziyade bu yüzyılın başından itibaren gerçek marksistler ile oportünistler arasında şiddetli mücadeleler sürdürülmüştür ve enternasyonal işçi hareketinde marksizmin elde ettiği zafer, uluslararası oportünizmi "Marksist" görünmeye zorlamıştır. İşçi sınıfının, marksizmin en azılı düşmanları "marksizmin genel zemininde" (Lenin) durarak her alanda marksist teoriye karşı mücadele etmişlerdir. Oportünizm, Rusya Sosyal Demokrat İşçi Partisi dışındaki II. Enternasyonal'in bütün partilerinde üstünlüğü ele geçirmişti.

Oportünizm bu mücadelesinde revizyonizm formunda; marksizmi temel konularda revizyondan geçirme savını öne sürerek ortaya çıkmıştı.

Revizyonizm, etkisi altına aldığı partileri, burjuva reformist işçi partilerine dönüştürdü.

I. dünya savaşı, oportünizmin gelişmesini hızlandırdı. Lenin'in deyimiyle I. dünya savaşı oportünizmi sosyal şovenizme dönüştürdü ve oportünizmin burjuvazi ile olan gizli ittifakını açık bir ittifaka dönüştürdü (Bkz. Lenin, Clt. 21, Syf. 321. Alm.) Nitekim; I. dünya savaşının patlak vermesinden sonra da II. Enternasyonal partilerinin önder kesimleri emperyalist burjuvazinin safına geçerek emperyalist savaşı ve tekelci burjuvazinin ilhak politika ve planlarını desteklemişlerdir.

"Sosyal şovenizm, kusursuz oportünizmdir. O, burjuvazi ve genel kurmaylarla açık, çoğu kez bayağı ittifak için olgunlaşmıştır" (Lenin, C. 22, s. 112, Alm.)

II. Enternasyonal'de gelişen marksizmi revizyona uğratma ve burjuvalaştırma hareketinin iki önemli temsilcisi vardır. Bunların her biri, revizyonizm, oportünizm, sosyal şovenizm, kısaca antimarksist mücadele için birer programdır. Bu şahsiyetler ne diyorlardı?

E. Bernstein (1850-1932), ulusal (Almanya)

ve enternasyonal alanda işçi sınıfı hareketi içinde reformculuğun ve revizyonizmin başlatıcısı olmuştur. Bernstein bir dizi yazısında (1897-1898; "Sosyalizmin sorunları ve sosyal demokrasinin görevleri") marksizmi her üç bileşeni alanında; felsefe, politik ekonomi ve teori, temel konularda revizyona tabi tutmuştur. "Kant'a dönüş" onun sloganıdır. Hegel ile Marks'ın diyalektik anlayışlarını bir ve aynı anlayışlar olarak gören yine Bernstein'dır. Felsefenin temel sorununun; dünyayı değiştirme sorununa tutarlı materyalist çözüm getirilemeyeceğini savunan Bernstein'dır. O, bu anlayışının kaçınılmaz sonucu olarak; sosyalizmi ahlaki ve etik bir ideale indirgemiştir.

Sosyalizm, sadece ahlak ve etik bir ideolojiye indirgenince proletarya diktatörlüğünü savunmanın da bir anlamı kalmayacaktı. Nitekim o, proletarya diktatörlüğü anlaşıyını; marksist olmanın bu mihenk taşını (Lenin) reddetmiştir.

Bernstein, reformlar uğruna mücadeleyi, reformlarla burjuva düzeni "mükemmelleştirmeci esas almış ve sınıf mücadelesini; burjuva düzeni yıkma mücadelesini reddetmiştir. Onun "hareket her şey, sonuç hiçbir şey" sözü bu anlayışından kaynaklanır.

K. Kautsky (1854-1938), nam-ı diğer Dönek Kautsky; II. Enternasyonal'in önde gelen teori sy enlerinden birisi olan Kautsky, önceleri marksistti ve marksist düşüncenin yaygınlaşmasında önemli bir rol oynadı. Ama o, oynadığı bu olumlu role rağmen, marksizmi gerçekten kavramış birisi değildi. Engels tarafından da eleştirilen Kautsky, en ağır ve haklı eleşt iriyi Lenin'den almıştır. Lenin, Kautsky'nin "İktidarın yolu" yazısını olumlamıştır, ama aynı zamanda da eleştirmiştir. Çünkü o, bu yazısında proleter devrimden söz etmesine rağmen, burjuva devletin yıkılmasından ve proletarya diktatörlüğünün kurulmasından hiç söz etmemiştir. II. Enternasyonal'de gelişen oportünizme paralel olarak Kautsky de marksizmi bir kenara atmış ve 1910'da Alman Sosyal Demokrat İşçi Partisi'nde oluşturduğu "merkezi" grupla marksizme karşı açıktan saldırıya geçmiştir. Kautsky, sınıf mücadelesi ve onun doğal sonucu olan iktidar sorununu kavramamış, Ekim Devrimi'yle Rusya'da gündeme gelen proletarya diktatörlüğünü reddetmiştir. Kautsky, dönekleştikten sonra en ateşli antikomünist olmuştur. Kautsky'nin bu hızlı "gelişmelinde diyalektik ve tarihi materyalizmi hiç anlamamış olmasının da etkisi büyüktür. Bir örnek; Kautsky, 1898'de, revizyonistlerin, marksist felsefeyi veya bir bütün olarak marksizmi yeni kantçılıkla birleştirmeye çalıştıkları bu dönemde Plehanov'a yazdığı mektupta şöyle diyordu:

"Herhalükarda, açıkça söylemeliyim ki; yeni kantçılık beni hiç de zor durumda bırakmıyor. Felsefede hiçbir zaman güçlü olmadım ve bir bütün olarak diyalektik materyalizm görüşünü benimsemiş olmama rağmen, Marks ve Engels'in ekonomik ve tarihi bakış açıları son kertede yeni kantçılıkla birleştirilebilir."

İşte bu denli "filozof" olan Kautsky, bu anlayışını açıklamasından 10 sene sonra, yani revizyonistlerin, marksizmi Mach'ın felsefesiyle birleştirmeye çalıştıkları dönemde şöyle diyordu: "Marksizmi felsefi bir öğreti olarak görmüyorum. Bilakis onu, ampirik bir bilim olarak, toplum üzerine özel bir görüş olarak görüyorum. Tabii ki bu görüş, idealist felsefe ile birleştirilemez. Ama o Mach'ın algılama teorisi ile çelişki içinde de değildir."

Oportünizmin, reformizmin ve revizyonizmin ne denl i çok, çeşitl i türl eri olursa olsun, hepsinin ortak olduğu çıkış noktaları, belli görüşler vardır: Somut durum ışığında şekillendirerek marksizmi üç bileşeni alanında reddetmek, çarpıtmak, burjuvazinin kabul edeceği bir anlayışa indirgemektir. Bütün revizyonistler ve oportünistler, bir kısmı -örneğin Mao- ne denli devrimci

gözükürlerse gözüksünler, son kertede sınıf işbirliğini, proletaryanın, tarihi misyonundan vazgeçmesini, mevcut burjuva düzen içinde kalınarak reformlar uğruna mücadeleyi esas alırlar ve burjuvazinin siyasi iktidarının devrim yoluyla yıkılmasını ve proletarya diktatörlüğünü reddederler.

Lenin önderliğinde Bolşeviklerin mücadelesi sonucunda II. Enternasyonal oportünizmi çökertildi. Bu mücadele içinde Lenin, marksizmi yeni, emperyalist koşullar ışığında geliştirdi, zenginleştirdi.

Marks ve Engels'in devlet ve parti üzerine kaleme aldıkları başlı başına bir yazıları yoktur. Onlar, şu veya bu yapıtlarında, makale ve mektuplarında bu konuları ele almışlardır. Onların, yaşadıkları dönemin koşullarına bağlı olarak gündeme gelen, gündeme geldiği boyutta ele alman bu konular emperyalist çağda, o "fırtına ve devrimler çağı"nda oportünizme karşı mücadele içinde geliştirilmiş ve yeni tipte marksist parti anlayışı Bolşevik partide somutlaşmış, Ekim Devrimi'yle de marksist devlet anlayışı yine oportünizme karşı mücadele içinde geliştirilmiştir. Ulusların kendi kaderini tayin anlayışı, işçi hareketinin enternasyonal örgütsel birliğinin sağlanması, felsefe alanındaki mücadele (Ampriokritisizm eserinin doğuşu) Ekim Devrimi'yle gündeme gelen tek ülkede sosyalist devrim sorunu yine oportünizme karşı mücadele içinde geliştirilen ve marksizme katkı olarak gördüğümüz anlayışlardır. Bu liste uzatılabilir. Liste kısa da olsa, uzun da olsa, gerçek olan; II. Enternasyonal oportünizminin; o, marksizmi revizyona uğratarak, onu devrimci özünden kopartarak "çürütme", "öldürme", "yok etme" operasyonlarının ağır bir yenilgi almasıdır. Bu mücadelede çöken II. Enternasyonal oportünizmi oldu ve kazanan da marksizm, çağımızdaki adıyla marksizm-leninizm.

2 - Sosyalizmi, Stalin nezdinde Lenin'i "yok etme" operasyonları

Ekim Devrimi'nden sonra Rusya'da iktidara gelen proletarya diktatörlüğünü kurma ve sosyalizmi inşa etme sürecinin henüz başında iki türden düşmanla mücadele etmek zorunda kalmıştı.

Ekim Devrimi'nden ve emperyalist ülkelerde komünist partilerin kurulmasından sonra bu ülkelerde oportünizm, emperyalist/kapitalist sistemin dolaysız istikrar faktörü oldu; mali sermayenin sarsılan iktidarının yeniden kurulmasında ve Ekim Devrimi'nin işçi sınıfı üzerindeki devrimci etkisinin kırılmasında oportünizme büyük iş düşüyordu (Almanya'daki gelişme, en yalın örneği oluşturur.) Ekim Devrimi'nden sonra oportünizm, ideolojik olarak antisovyetizm formunu almış ve mücadelesinin merkezine antikomünizmi oturtmuştu.

Yeni kurulan Sovyet ülkesine saldırmakta ve proletarya diktatörlüğünü yıkmakta kararlı olan 14 veya 16 ülke -başta da emperyalist ülkeler- bu niyetlerini gerçekleştirmekte tereddütsüz olduklarını gösterircesine Sovyet ülkesine saldırdılar. Çarlık kalıntılarının veya sözümona "muhalefetin de desteğiyle proletarya diktatörlüğünü yıkacağını sanan avanak dünya burjuvazisi iki sene süren iç savaş sonunda "süngüsü inmiş", dersini almış olarak Sovyet topraklarını terk etmek zorunda kaldı.

Bu mücadelede de yenilen emperyalist burjuvazi ve antisovyetizm (antikomünizm), kazanan ise marksizm-leninizm oldu.

Sosyalist inşa ve bu inşa içinde marksist teori; (marksizm-leninizm) tek ülkede sosyalizmin inşasına karşı yürütülen mücadele içinde kuruldu ve geliştirildi. Bu mücadelenin karşıdevrim odağında Troçki, Kamenev, Zinovyev ve Buharin duruyordu. Şüphesiz ki, bunlar baştan itibaren karşıdevrimci değillerdi ve Rusya'daki, sonra da Sovyet ülkesindeki sınıf mücadelesinin gelişmesine katkıda bulunmuşlardır. Ama üzerinde durduğumuz nokta, sorunun bu yönünden ziyade, aynen Kautsky örneğinde olduğu gibi, bu unsurların antimarksist (antileninist), anti-Sovyetik (antiStalinist) dolayısıyla

bir bütün olarak antikomünist pozisyonda durarak, emperyalist, faşist burjuvaziyle işbirliği içinde SB'de inşa edilen sosyalizmi yıkmaya çalışmalarıdır. Daha Lenin sağ olduğu dönemde Troçki, sürekli devrim, köylülüğün demokratik ve sosyalist devrimdeki devrimci potansiyeli ve tek ülkede devrim sorunlarında gereken dersi almıştı. Ama Lenin öldükten ve NEP döneminin sona ermesinden sonra, yine sosyalizmin inşasının gündeme geldiği 1925'ten sonra Bolşevik parti içinde oluşan sağ ve sol sapmacılardan -bu sapmalara sürekli Troçki, Zinovyev, Kamenev ve Buharin önderlik ediyorlardı- Troçki, tek ülkede, somutta da SB'de- sosyalizmin inşa edilemeyeceğini savunarak, iktidarın burjuvaziye iade edilmesini -pratikte- savunmuş oluyordu. Sosyalist sanayileşme konusunda -sanayileşmeyi baltalamak için aynı unsurlar- bu sefer koro halinde ağır sanayii kurma girişimini yanlış buluyorlar, belli bir (sermaye) birikimi sağlamak için sanayileşmeye hafif sanayii ile başlanmasını öneriyorlardı. Stalin önderliğinde Bolşevik parti bu konularda sözkonusu unsurlara gereken dersi vermişti. Tarımın tamamen kolektifleştirilmesinde Buharin, sınıf işbirliğini savunarak, kulakların -zengin köylülerin- mülksüzleştirilmesine karşı çıkıyor ve Bolşevik parti, ona bu anlayışından dolayı da gereken dersi veriyordu.

SB'de sosyalizmin inşası sürecinde boş durmayan bu unsurlar, karşıdevrimci örgütlenmeye gittiler. Muhalefetin, karşıdevrimci gerçekliğe dönüşmesinde esas itibarıyla iki çelişki belirleyici rol oynamaktaydı.

Sanayileşme ve tarımın kolektifleştirilmesi: Sosyalist sanayii ve sosyalist tarım, burjuvazinin yeniden gelişme koşullarını ortadan kaldırıyordu. Bundan dolayıdır ki, burjuvazinin artıkları, her araca -emperyalizmle işbirliğine de-başvurarak mücadele ediyordu. Bu mücadelede Troçki, Kamenev, Zinovyev ve Buharin SB'de kapitalizmin restorasyonunu savunuyorlardı. Onlar, çarlık Rusya'sından kalıntı burjuvazinin siyasi temsilcileri olmuşlardı artık.

Uluslararası alanda faşizm, yükseliş dönemindeydi. Bir bütün olarak emperyalist burjuvazi, özelde de faşizm ve Alman faşizmi SB'yi yok etmeyi planlıyordu. Bunun için de Sovyet ülkesinde kendi hesaplarına çalışan 5. kolları örgütlemeye çalıştılar. Alman faşizminin 5. kolu olmayı da troçkist-zinovyevist unsurlar kabullendiler.

O dönem SB'de sözkonusu olan, var olmak- yok olmak mücadelesiydi, sosyalizmin geleceğiydi. Bu var olmak-yok olmak mücadelesinde muzaffer olan, Stalin önderliğinde Bolşevik parti ve bir bütün olarak Sovyet ülkesiydi. Karşıdevrimci güçlerin yenilgisiyle sonuçlanan mücadele süreci içinde marksizm-leninizm, her bir bileşeni alanında Stalin tarafından geliştirilmiştir. Stalin, marksist felsefeyi, politik ekonomiyi ve bilimsel sosyalizmi (teori) Lenin'in bıraktığı yerden alarak, SB'de sosyalizmin inşası pratiği içinde, emperyalist burjuvazi ve ülke içindeki karşıdevrimci unsurlara karşı mücadele içinde geliştirdi.

Bu dönem (II. dünya savaşı da dahil), marksizm-leninizmin bütün emperyalist burjuvazinin her türden oportünizmin ve Sovyet ülkesindeki karşıdevrimin yenilgiye uğratıldığı dönemdi. Bu dönemde karşıdevrimci emperyalist burjuvazinin inşa edilen sosyalizmi, bütün dünyayı sarmış olan komünist hareketi, bir bütün olarak marksizm-Leninizmi ve Stalin nezdinde de Lenin'i "yok etme" operasyonları hüsranla sonuçlanmış ve II. dünya savaşı sonunda birçok ülke kapitalist sistemden koparak, SB önderliğinde sosyalist kampı oluşturmuşlardı.

3 - XX. Parti Kongresi ve Kruşçev revizyonizminin marksizm- leninizmi, inşa edilen sosyalizmi Stalin'e saldırıyla "yok etme" operasyonu

Tekrarlana tekrarlana artık bıkkınlık getiren Kruşçev revizyonizmine veya sonraki tanımlamasıyla bir bütün olarak Sovyet revizyonizmine ilişkin eleştiri noktalarını belirtelim.

Kruşçev ile başlayan Sovyet revizyonizminin veya da Sovyet antikomünizminin ayırt edici bazı özellikleri vardı.

Her şeyden önce Sovyet revizyonizmi siyasi iktidarı gasp ederek iktidara gelmiş ve siyasi iktidardayken gelişmiş olan bir revizyonizmdi. Sovyet revizyonizmi, revizyonizmi kurumlaştırmış, sosyalizmi yıkarak klasik kapitalizme geçişin aşamasını, ara iktidar formunu oluşturmuştur. Sovyet revizyonizmi, hem ülke içinde olası muhalefeti engellemek, hem de uluslararası alanda etkili olabilmek için sosyalizmi, sosyalist kurumları tabela olarak kullanmaya özen göstermiştir. Sovyet revizyonistleri her şeyi sosyalizm adına yapmışlardır; proletarya diktatörlüğünden, proleter enternasyonalizminden, devrimden, sosyalist sanayii ve tarımdan; bir bütün olarak sosyalist üretim biçiminden vs. hep sosyalizm adına çark etmişler; bütün halkın devleti, sınıf işbirliği, emperyalist ülkelerle barış içinde birarada yaşamayı vb. yeni koşullar da marksizm-leninizmin geliştirilmesi olarak lanse etmişler ve dünya komünist hareketini bölerek, ona tarihinin en ağır darbesini vurmuşlardır. Sovyet revizyonistleri kurulmuş sosyalizmi yıkma kötü ününe sahiptirler.

Sovyet revizyonizmi, sosyalizmi, sosyalizmin geliştirilmesi adıyla yıktığı için, her türden revizyonist faaliyeti sosyalizm olarak gösterdiğinden dolayı, neredeyse bir nesil, içinde yaşadıkları ve şekillendikleri revizyonist sistemi sosyalizm olarak algılamıştır (Revizyonist basında bu "sosyalizm"e "reel sosyalizm" deniyordu.)

Kruşçevcilerin siyasi iktidarı gasp etmelerinden sonraki gelişmesini doğru tespit eden emperyalist burjuvazi, "reel sosyalizm" kavramını benimseyerek bu "sosyalizmin çürüyüşünü, yozluğunu, burjuva demokrasisinden de geri oluşunu antikomünist propagandasının değişmez malzemesi yapmıştır. Bu noktada Sovyet revizyonizmiyle -antikomünizmiyle emperyalist burjuvazinin antikomünizmi -her ne kadar dünya politikasında rekabetin gereği karşılıklı olarak birbirlerine atıp-tutsalar da- Stalin nezdinde inşa edilmiş sosyalizme ve bir bütün olarak da marksizm-leninizme saldırıda aynı cephede -ayrı pozisyonlarda olmalarına rağmen- birleşmişlerdir. Marksist teoride yapılan tahribatın derinliği buradan kaynaklanmaktadır. iktidarda olan revizyonizm, 1956'dan (XX. Parti Kongresi'nden) çökene kadar (1989/'90), yani yaklaşık 35 yıl boyunca sosyalizm adına bürokratik kapitalizmi uygulamış, marksizm-leninizm adına antimarksist, antikomünist teoriler üretmiş ve bunları etkisi altına aldığı, bir dönemin "Halk demokrasisi" ülkelerinde ve kapitalist ülkelerdeki "komünist" partilerde ve dolayısıyla bütün dünyada maddi bir güce dönüştürmüştür. Sovyet revizyonizmi, antikomünizmini özenle saklamayı Stalin'e saldırıyla eş anlamda görmüştür. Ama onu, bu özeni de kurtaramamış ve emperyalistleşen revizyonist sistem (sosyal emperyalizm) hızla klasik kapitalizme doğru evrilmiş ve nihayetinde blok olarak 1989/'90 döneminde çökmüştür. Bu, onun kaçınılmaz sonuydu.

Bugün, milyonlarca, hatta yüz milyonlarca insanın kafasında cevaplandırılmamış veya yanlış cevaplandırılmış soru şudur: 1989/'90 döneminde çöken neydi? Sovyet revizyonizminin şekillendirdiği çevreler, 1989/'90'da çökenin "reel sosyalizm" olduğunu söylerlerken, biz marksist-leninist komünistler, bu dönemde çökenin revizyonist sistem olduğunu söylüyoruz. Soruya verilen farklı cevap, bu konuda kafa karışıklığının devam ettiğini ve bunun giderilmesi için marksist-leninistlerin -ulusal ve uluslararası alanda- kayda değer bir çaba sarf etmediklerini gösterir. Bu, marksist leninist komünistlerin de bir gerçeğidir.

O halde; SB'de ve dünyada inşa edilen, reel olarak var olan sosyalizmin; sosyalist sistemin Kruşçev revizyonizminin 1956'da XX. Parti Kongresi'nde siyasi iktidarı gasp etmesiyle ağır bir yenilgiye uğradığını, sosyalist blok olarak çöktüğünü, ama tamamen

yok edilemediğini (Arnavutluk) tespit etmek, soruna yaklaşımın doğru olduğunu, sadece ve sadece gösterir. Ama bunun neden böyle olduğunu açıklamaz, 30-35 yıl öncesinin bu sorusuna komünistler henüz kapsamlı bir cevap vermemişlerdir.

Öyleyse; sosyalizmin yenilgisinin nedenleri sorusu, klasik kapitalizmle (emperyalizmle) rekabetle yenik düşen revizyonist sistemin, bürokrat kapitalizmin yenilgisinin nedenleri sorusuyla aynılaştırılamaz, birbirine karıştırılamaz. Bu iki soru, birbirine antagonist iki sistemin yenilgisinin açıklanmasını içerir.

Tekrarlayalım; sosyalizm, marksizm-leninizm tarihindeki en ağır yenilgisini 1956'da SBKP(B)'nin XX. Parti Kongresi'nde Kruşçev revizyonistlerinin siyasi iktidarı gasp etmesiyle aldı. İnşa edilen sosyalizm, sosyalizmin politik ekonomisi ve teori olarak marksizm-leninizm her alanda tahrip edildi, çarpıtıldı, tersine çevrildi ve bu, "reel sosyalizm", marksizm-leninizmin günün koşullarına göre "geliştirilmesi" adı altında koyu ve karanlık bir antikomünizme, emperyalist burjuvaziye parmak ısırtan bir sovyetik antikomünizmine dönüştürüldü. İşte, revizyonist blokun çökmesiyle, yenilen, çöken, yok olan buydu.

Dolayısıyla; 1989/'90'da çöken, iflas eden leninist emperyalizm teorisi değil, artık emperyalist savaşların olamayacağından, emperyalist ülkelerde barışçıl, parlamentarist yolla sosyalizme geçilebileceğinden, antileninist anlamda kavranan barış içinde birarada yaşama anlayışından bahseden revizyonist tezlerdi. Çöken ve iflas eden, proletarya diktatörlüğünü reddeden, sosyalizmde sınıf savaşımının olacağını reddeden, tüm halkın devletinden ve partisinden bahseden revizyonist tezlerdi. Çöken ve iflas eden, sanayii de ve tarımda sosyalizm tabelası altında krize girmiş olan revizyonist sınıfsal ve ekonomik ilişkilerdi. Sosyalizmin 1956'daki yenilgisiyle bürokratik kapitalizmin; revizyonizmin-sosyal emperyalizmin 1989/'90'daki iflasını ve çöküşünü birbirine karıştırmamak ne kadar önemliyse, sözkonusu yenilginin ve çöküşün nedenlerini araştırmak ve bundan dersler çıkartmak da o denli önemlidir.

4 - Bugünkü durum ve görevlerimiz

Revizyonist blokun yıkılmasıyla birlikte emperyalist burjuvazi elindeki, adeta sınırsız her türlü olanağı (tv, radyo, basın, konferanslar vs.) kullanarak, ideologlarını, kalemşörlerini seferber ederek her zamanki yaygarasını; kapitalizmin ebedi olduğunu ve sosyalizmden üstün olduğunu daha güçlü ve daha yoğun bir şekilde dile getirmeye başladı. Bu, olağanüstü kampanyanın başını ABD emperyalizmi çekiyordu. Sovyet sosyal emperyalizminin yıkılmasıyla tek süper güç konumuna gelen ABD, bu konumundan yararlanarak "yeni dünya düzeni"ni kurmaya yöneldi. Bu düzen "sosyalizm"in ölüsü üzerine yükseliyor, "özgür" dünya adına ABD emperyalizmini ebedileştirmeyi amaçlıyordu. Ama hesap tutmadı, çünkü yanlıştı. Revizyonist blokun varlığından dolayı her alanda, her zaman ve güçlü bir şekilde ABD emperyalizminin karşısında duramayan Alman ve Japon emperyalistleri; Amerika'nın "yeni dünya düzeni"ni tanımadıklarını her hareketleriyle belli ediyorlar ve dünya hegemonyası planlarını pratiğe geçiriyorlardı. Bu, emperyalizmin-kapitalizmin diyalektiğinin -rekabetin- bir gereğiydi. ABD'nin "yeni dünya düzeni" kurulmadan çöktü. Ama Amerikan emperyalizmi, sosyalizmi, marksizm-leninizmi karalamak, dünya işçi sınıfı ve emekçi kitlelerinin nezdinde gaddar, kötü bir sistem, cani bir ideoloj i olarak göslermek için her fırsatı değerlendirdi.

Stalin, ocak 1934'te, SBKP(B)'nin 17. Kongresi'ne sunduğu çalışma raporunda şöyle diyordu:

"Sosyalizmin, kurulmasının, sefalet ve mahrumiyetler temelinde, ferdi gereksinimlerin kısıtlanması ve insanların geçim düzeyini, fakir fukaranın geçim düzeyine indirgeme temelinde olanaklı olduğunu sanmak ah-

maklıktır. Ki zaten onların kendileri yoksul kalmak istemezler ve refahlı bir yaşam için çaba harcarlar. Sözüm yabana, böyle bir sosyalizmi kim ister? Bu, sosyalizm değil, sosyalizmin karikatürü olur" (C. 13, s. 319.)

'50'li yılların başında sosyalist SB, Avrupa'da birinci, dünyada ise ABD'den sonra ikinci - birçok alanda onu da geçmesine rağmen- konumda olan bir ülkeydi. Alçak revizyonistler işte bu sosyalist potansiyeli harcaya harcaya 35 yıl içinde onu, sosyalizmin karikatürüne çevirdiler. İşte dünya burjuvazisi ve onlarla birlikte revizyonist hainler sosyalizm diye bu karikatüre saldırıyorlar ve bütün dünyaya bu karikatürü "işte sosyalizm" diye tanıtıyorlardı. Bu karikatür, hem revizyonist ülkelerdeki, hem de klasik kapitalist ülkelerdeki insan yığınları nezdinde "sosyalizm"di. Tabii ki; bu denli kötü bir sistemin, yoklar ve mahrumiyetler ve yasaklar sisteminin peşinden kimse gitmez, onun uğruna kimse mücadele etmezdi.

Bu demagojinin belli bir dönem tutmadığını kimse iddia edemez. Kızıl ordu Nazi toplama kamplarını kurtarırken kameramanları, faşizmin insanlığı ne hale getirdiğini tespit etmişlerdi. Emperyalist medyanın kameramanları da revizyonizmin insanlığı ne hale getirdiğini tespit ettiler ve bu filmleri milyarlarca insana ulaştırdılar. Faşizmin işlediği cinayet nasıl unutulmadıysa, revizyonizmin "sosyalizm" adına işlediği cinayet de unutulmayacak. İşte unutulmayacak olan bu cinayet, bütün insanlığı etkiledi. Ama bu, uzun sürmedi. İnsanlar yeniden arayış içine girdiler ve kapitalizmin alternatifsiz olmadığı kısa bir zaman içinde anlaşıldı. Revizyonist ülkelerdeki seçimlerde, insanlar yeniden "sosyalizm"e, "komünist" partilere, adlarını değiştirdikleri için "sosyalist" veya sosyal demokrat partilere yöneldiler. Bu partiler birçok ülkede yeniden hükümet kurdular veya güçlü bir muhalefet oldular. Bu gelişme neyi gösterir? Elbette ki revizyonizmin kapitalizme olan üstünlüğünü değil. Bu gelişme eski revizyonist ülkelerde yığınların sosyalizmi alternatif olarak gördüklerini, her şeye rağmen sosyalizmin yok olmadığını, insanların beyninden sökülüp atılamadığını gösterir. Moskova ve eski adıyla Leningrad sokaklarında Lenin ve Stalin'in posterlerinin taşınması elbette ki belli bir özlem ve eğilimin; sosyalizme olan inancın açık bir ifadesiydi. Hiç kimse, Kafkas kökenli bir bayanın deyişiyle, hain ve sahtekar Kruşçev ile hırsız Brejnev'in resmini taşımıyordu, hiçkimse onların dönemine özlem duymuyordu.

Almanya'nın Doğu eyaletlerinde (eski Alman Demokratik Cumhuriyeti toprakları) yapılan bir anketin sonuçlarını 25 Ocak 1992 tarihli -Doğu Almanya'nın yıkılmasından yaklaşık iki sene sonra- "Frankfurter Rundschau" gazetesinde okuyoruz:

"Berlin'de çalışan toplumbilimciler, Doğu Almanya'da yaşanan dönüşümden iki yıl sonra, halkın, toplumsal dönüşüm sürecinin hangi boyutlara ulaştığını, hangi sonuçlar getirdiğini tespit ettikten sonra, halka, sosyalizmle ilgili görüşlerini sordu; sadece, yaklaşık her dört sorulandan biri, sosyalizmi başından beri ve kökten bir yanılgı sayarken, sorulanların yarıdan fazlası, iyi bir fikir olduğu, ama iyi gerçekleştirilmediği kanısında. Ayrıca yüzde 58.8'i sosyalizmin iyi yönlerinin de olduğunu söylüyor. Yine yüzde 12.6'sı ise, bir gün, daha ileri bir biçimle geri geleceği umudunu taşıyor."

İnsanlar, kapitalist sistemden "sıcağı sıcağına" böyle yüz çeviriyorlar ve sosyalizmi alternatif olarak görüyorlar.

Revizyonist blokun çökmesinden sonra hem bu ülkelerdeki, hem de klasik kapitalist ülkelerdeki revizyonist partiler de çöktüler ve parçalandılar. Bu ülkelerde gelişmeye açık, yönünü sosyalizme, marksizm-leninizme çevirmiş olan partiler ve örgütler kuruldu ve mücadele ediyorlar.

Keza klasik kapitalist ülkelerde de durum aynı. Her tarafta sınıf mücadelesinde göze

çarpan bir canlanma var. Artık, sosyalizmin, marksizm-leninizmin yeniden yükselişi enternasyonal bir karakter taşıyor diyebiliriz. Sosyalizm için mücadelenin sürdürülmediği ülke yok gibi. Açık ki; yığınlar, kapitalist barbarlığın bataklığına gömülmek istemiyorlar ve kurtuluşun yolunu sosyalizmde arama çabası içine giriyorlar.

İşçi sınıfı dışında hiçbir toplumsal sınıf ve tabaka mevcut sömürü sistemini yıkarak sosyalizmi kuramaz ve işçi sınıfı, kendini var eden koşullar var olduğu müddetçe de bu misyonu yerine getirecek yegane sınıftır.

Sosyalizm ölmedi, çünkü onun nesnel koşulları ortadan kalkmadı.

Ama bu tespiti yapmakla sorunumuz çözümlenmiş olmuyor. Genel olanı, bilineni tekrarlamakla fazla bir yol alamayız. Bugün, Anadolu coğrafyasında marksist leninist komünistler ve uluslararası alanda da komünistler tarihi bir görevle karşı karşıyalar: Bu tarihi görev, sadece ve sadece, sosyalizmin ölmediğini adeta gelenekselleşmiş kavramlarla açıklamak değildir. Bir yerde bu, tali bir sorundur. Esas olan, marksizm-leninizmin, Stalin'in ölümünden günümüze kadar birikmiş olan sorunlarına cevap vermektedir. Burada sorun olan, marksizm-leninizmin kendisi değildir. Burada sorun olan; felsefe, politik ekonomi ve bilimsel sosyalizm (teori) alanında birikmiş olan sorunlara açıklık getirilmesidir. İşte tam da bu anlamda biriken sorunlar marksizm-leninizmin sorunlarıdır.

Stalin, 1953'te öldü. Üç sene sonra da revizyonistler siyasi iktidarı gasp ettiler. Marksist teorinin doğa ve toplumdaki gelişmelere verdiği cevap bu tarihle sınırlı kalmıştır. Bu tarihten sonra, günümüze kadar olan dönemde doğa ve toplumdaki gelişmeler materyalist diyalektik açısından incelenmemiş ve bundan sonuçlar çıkartılmamıştır. Biz bugünün sorunlarını, dünden kalma alıntılarla çözemeyiz. Marks, Engels, Lenin ve Stalin'in görüşleri, bugünün sorunları için elimizde birer kılavuzdur. Biz bu klavuz ışığında hareket etmekle karşı karşıyayız. Örneğin, Lenin'in emperyalizm teorisi, bugünkü durumda emperyalizmin gelişmesini açıklamıyor, ama emperyalizmin bugünkü gelişmesini görmemiz ve açıklamamız için çıkış noktamız, klavuzumuz oluyor. Lenin, aynen bu anlayıştan hareketle Marks'ın düşüncelerini geliştirmedi mi?

Sözkonusu zaman dilimi içindeki felsefe, politik ekonomi ve bilimsel sosyalizm (teori) alanlarındaki gelişmeleri çözümleme, açıkçası marksizm-leninizmi Stalin'in bıraktığı noktadan alarak günümüze kadar geliştirme görevi hem uluslaararası ve ulusal alanda marksist leninist komünistlerin omuzlarındadır.

İnsanlar, yeniden sosyalizme yöneliyorlar. Bu, doğru. Ama hangi perspektifle? Geçmişin perspektifiyle ve o geçmiş (bu geçmişe "reel sosyalizm" dönemi de dahil, çünkü enternasyonal alanda yığınların bir kısmı revizyonizmi, sosyalizm olarak biliyor) hala incelenmemiş.

İnsanlar, yeniden sosyalizme yöneliyorlar. Bu doğru. Ama bu yönelimin önünü somut koşullar ışığında ve marksizm-leninizmin üç bileşeni bazında ne derece açıyoruz?

"Marksist öğreti güçlüdür, çünkü doğrudur"! O halde günün sorunu; bu öğretinin güçlü ve doğru oluşunu günümüzün sorunlarına çözümler getirmek, kanıtlamaktır. Sosyalizmin ölmediği ancak böylelikle en iyi, en çıplak, en doğru bir şekilde gösterilmiş olur.

Bu konuda Stalin'in şu sözleri bize yol göstermelidir: "Marksizm, doğanın ve toplumun gelişim yasalarının bilimidir; ezilen ve sömürülen kitlelerin devriminin bilimidir, bütün ülkelerde sosyalizmin zaferinin bilimidir, komünist toplumun kurulmasının bilimidir. Bilim olarak marksizm, yerinde saymaz -kendisini sürekli geliştirmekte ve tanımlamaktadır. Marksizm, gelişimi içinde elbette yeni deneylerle, yeni bilgilerle zen-

ginleşecektir; bunun sonucunda tek tek formülasyonları ve vardığı sonuçlar zamanla elbette değişmek zorundadır. Bunların yerine yeni tarihsel görevlere uygun olan yeni formüller ve sonuçlar konulmak zorundadır. Marksizm, bütün çağlar ve dönemler için zorunlu olan değişmez sonuçlar ve formülleri reddeder. Marksizm, her türlü dogmatizmin düşmanıdır" (Clt. 15, Syf. 225, Marksizm ve Dilbiliminin Sorunları.")

Stalin'in yukarıya aktardığımız anlayışına gelmek için sorunu bir kez daha baştan alalım: Dünya burjuvazisi, revizyonist sistemin çökmesinden sonra zafer sarhoşu olmuştu. O, bir taşla iki kuş vurduğunu sanıyordu: bir taraftan revizyonizmi marksizm olarak lanse ediyor, diğer taraftan da, bu revizyonizmi kastederek "İşte marksizm (sosyalizm) çöktü" diyordu ve hala da diyor. Burjuvazinin ideologları da çok iyi biliyorlar ki; SB ve Doğu Avrupa ülkeleri somutunda çöken ve yıkılan sosyalizm değildir. Ve yine onlar biliyorlar ki; en etkili antikomünist propaganda, çöken ve tarihin çöplüğüne atılan revizyonizmi, o melun "reel sosyalizm"i, sosyalizm olarak göstermektir.

Burjuvazi "Komünist Manifesto"dan bu yana komünizmi çürütmeye çalışmıştır. Ekim Devrimi'nden bu yana proletarya diktatörlüğünü ve inşa edilen sosyalizmi yıkmaya çalışmıştır. Ama o, sürekli yenilmiş, sürekli başarısız kalmıştır. Ancak revizyonist ihanet (1956) burjuvaziyi dolaylı olarak amacına ulaştırmıştır.

Hiçbir bilim, marksizm kadar ihanete uğramamıştır ve hiçbir bilim, marksizmin çarpıtıldığı kadar çarpıtılmamıştır. Emperyalist burjuvazi ve revizyonist düşünce artıkları, marksizme karşı cepheden ve topyekün saldırılarına devam edeceklerdir. Ve marksizmin tamamen çarpıtılmış olarak işçi hareketine taşınmasını sağlamaya çalışacaklardır.

Marksizm katışıksız bir bilimdir. Ama bu, sürekli, genel doğruları tekrarlamak anlamına gelmez. Tam tersine, onu, günümüzün sorunlarına çözüm getirmekte eylem klavuzu olarak, çıkış noktası olarak kavramalıyız. Yaşayan bir Marks, Engels, Lenin ve Stalin yok ki; içinden çıkamadığımız sorunlar sözkonusu olduğunda siyasi-ideolojik çözüm bekleyelim. Her şeyi bizzat yapmak zorundayız (Çağımızın Marksları, Engelsleri, Leninleri ve Stalinleri aramızdan çıkacaktır.) Stalin'in ölümünden bu yana geçen süreç içinde felsefe, politik ekonomi ve bilimsel sosyalizm (teori) alanlarında teorik bir boşluk doğmuştur. İşte bu teorik boşluğu kapatmak zorundayız. Bu görevi yerine getirebilmek için marksizmi, Stalin'in, yukarıya aktardığımız anlayışında kavradığı gibi kavramalıyız.

Evet! Son otorite 1953'te aramızdan ayrıldı. O dönemlerde "sıkışan", çözümsüzlük içine düşen O'na, Bolşevik partiye, o, Lenin ve Stalin'in partisine başvuruyordu. Sığınılacak, dayanılacak bir yerler vardı. Bugün böyle bir otoritemiz, böyle bir partimiz yok. Burada akla şu soru gelebilir; Enver Hoca ve AEP ne oldu? Şüphesiz ki; E. Hoca ve AEP, bizim açımızdan marksizm- leninizmin savunucusu ve uygulayıcısı olmuşlardır. E. Hoca önderliğinde Arnavutluk komünistlerinin revizyonizme karşı mücadeleleri, kadro, marksist leninist parti vb. anlayışlara öğreticiliğinden hiçbir şey kaybetmemiştir. Tito revizyonizmine, Avrupa "komünizmine", Sovyet modern revizyonizmine, üç dünya teorisine ve Mao revizyonizmine karşı mücadeleye önderlik eden E. Hoca yoldaştı. Ama dünya coğrafyasında marksist-leninistler, onların bir parçası olarak da Anadolu coğrafyasında marksist leninist komünistler var. Marksist teori, doğa ve toplumdaki gelişmelere çözüm getirme temelinde 1950'lerin seviyesinde kaldı. Şimdi sorun, bu seviyeyi günümüze yükseltmektir. Bu devasa, bütün dünyaya meydan okuyan mücadeleyi üstlenerek sosyalizmin ölmediğini, diyalektik ve tarihi materyalizmin; marksist-leninist dünya

görüşünün ebedi olduğunu en iyi bir şekilde kanıtlamış oluruz.

Şimdi, son olarak, çözüm bekleyen acil görevleri -teorik boşluğun doğduğu en önemli alanları -belirtelim:

- Felsefe alanında görevlerimiz:

Bu alanda yapılması gereken, metafizik ve diyalektik düşünce tarzı ve metodu arasındaki mücadeleyi yeni olgular temelinde güncelleştirmektir. Burjuvazinin, doğa bilimine dayanarak - uzay bilimi- idealizmi yayma (son bulgulara dayanarak dünyayı tanrının yarattığı anlayışı) ve revizyonizmin marksist felsefeyi çarpıtmasına karşı mücadele.

- Tarih bilimi alanında görevlerimiz:

Materyalist tarih araştırması ve yazımı, ülkemiz komünistlerinin pek önemsemedikleri, ama buna rağmen en öneml i ve acil sorunl arımızdan birisidir. Tarihin materyalist yorumu, genel lafızlara sığdırılamaz. Bugün elimizde, her zaman başvuracağımız, önereceğimiz Türkiye ve Kürdistan tarihinin materyalist açıdan bir yazımı yoktur. Burjuva aydınların, yabancıların bu alandaki çalışmalarını küçümsemiyoruz. Ama unutmamalıyız ki, tarihin materyalist yorumu sözkonusu olduğunda komünistler ile onlara en yakın olan devrimci, demokratlar arasında bile önemli yorum farkları vardır. Diğerleriyle aramızdaki yorum farkı elbette daha da büyük olacaktır.

- Devlet teorisi alanında:

Genel lafızları tekrarlamanın hiçbir anlamı yok. İki tip devlet vardır; "burjuva diktatörlüğüne tekabül eden burjuva devlet ve proletarya diktatörlüğüne tekabül eden sosyalist devlet" genelleştirmesi, sorunu basite indirgemektir. Sorun, devlet üzerine soyut bir tartışma değildir.

II. dünya savaşı sonrasında Doğu ve Orta Avrupa ülkelerinde gündeme gelen "Halk demokrasisi" anlayışı, örneğin Osmanlılar'da nasıl bir feodal devletin sözkonusu olduğu, antiemperyalist mücadele içinde oluşan bir devlet anlayışının olup olmadığı, 1923'ten günümüze TC'nin devlet olarak gelişme aşamaları vs. ayrıntılı olarak ele alınmalıdır.

- Politik ekonomi alanında:

Marks'ın Kapital'inden ve Lenin'in emperyalizm analizinden bugüne kapitalist ekonomide bir dizi yeni gelişmeler oldu. Bu yeni gelişmeler eski tahlillerle açıklanamıyor. Ama açıklamamız için teorik temeli oluşturuyorlar. Günümüzde devlet tekelci kapitalizminde görülen yeni gelişmeler, ekonomi devreviliğinin yeni biçimlenişi, ekonomik kriz peryodundaki değişmeler, özellikle II. dünya savaşından bugüne kapitalist/emperyalist ekonomide görülen yeni gelişmeler marksist-leninist politik ekonomi çerçevesinde, bu konuda Marks, Engels, Lenin ve Stalin'in öğretilerine dayanılarak açıklanmalıdır.

- Sosyalizme giden yol:

Yakın geçmişin (II. dünya savaşından sonrası) devrimler tarihi kapsamlı bir şekilde araştırılmalıdır.

- Antikomünizme karşı mücadele alanında görevlerimiz:

Bu konu üzerinde yazı boyunca duruldu. Burada sadece şunu hatırlatmakla yetineceğiz: Antikomünizm, sadece burjuvazinin değil, marksizme karşı revizyonistlerin de en önemli siyasi ve ideolojik bir silahıdır. Antikomünizm toplumsal yaşamın/ilişkilerin her alanında karşımıza çıkmaktadır. Ve o, sınıf mücadelesinin gelişmesine paralel olarak yeni biçimler alarak karşımıza çıkacaktır. Bu gün an ti ko mü niz min en tehlikeli biçimi, emperyalist burjuvazinin ve revizyonist kalıntıların ortaklaşa sürdürdükleri sosyalizm çöktü anlayışıdır. Burada revizyonistler revizyonizmi, "reel sosyalizm"i, gerçek sosyalizmin yenilgisi, çökmesi olarak görüyorlar. Bunun böyle olmadığı 1956'dan 1989/'90'a kadar olan süreç -revizyonizmin iktidar dönemi- ayrın-

tılı incelenerek açıklanmalıdır.

Burada bir noktaya dikkati çekmek isteriz: Revizyonist partilerin dağılmasından sonra kurulan, marksizm-leninizme yönelen, geçmişe (Stalin dönemi) olumlu yaklaşan, ama XX. Parti Kongresi'nden Gorbaçov'a kadar olan dönemi "kötü" de olsa sosyalizm olarak değerlendiren partiler var (özellikle Rusya'daki iki parti.) Soruna böyle bir yaklaşım yanlıştır ve bu anlayışta olanlar bu görüşlerinde ısrarlı olurlarsa -ki öyle gözüküyor- yeni, modern bir revizyonist akım doğar ve o bu akımın antikomünizmine (anti- marksizm) karşı mücadele de kaçınılmaz olur.

- Yeni bir enternasyonalin kurulması alanındaki görevlerimiz:

Bu alandaki tespitlerimiz doğrudur. Yeni bir komünist enternasyonalin kurulmasıyla bağlam içinde, enternasyonal alanda faaliyet yürütmek gerekir. Komünistler, enternasyonal birlikten, örgütsel birliği anlıyorlar. III. Enternasyonalin dağılmasından sonra kurulan "Enformasyon Bürosu" (1947-1956) örgütsel birliğin bir ifadesi değildi. Açık olan şu; III. Enternasyonalin dağılmasından sonraki dönemde uluslararası komünist hareketin örgütsel birliğinin sağlanması için adım atılmamıştır. Bugün daha yakıcı olarak, bu görev marksist leninist komünistlerin önünde durmaktadır.

İşçi sınıfının dünya görüşünü; diyalektik ve tarihi materyalizmi, Marks ve Engels kuruyor (marksizm), Lenin ve Stalin geliştiriyor (marksizm-leninizm), belli bir noktaya kadar getiriyorlar. Gelinen noktadan bayrağı devralmak veya da devam etmek de bugünkü neslin "olmazsa olmaz" görevidir ve bizler bütün dünyaya bu görevi yerine getirdiğimiz oranda sosyalizmin ölmediğini, çökmediğini, herşeye rağmen geleceğin sosyalizm olacağını kanıtlar ve gösterebiliriz.

BİR KONGRE VE KOMÜNİST GENÇLİK ÖRGÜTÜ

BELGELERDEN

"Gençlik; insan yaşamının belirli bir yaş dilimine denk düşen, insanın en dinamik, en atak, en duyarlı, öğrenmeye, değişime, yeniliğe en açık olduğu dönemini ifade eder.

Gençlik "bugün" ile gelecek arasında bir köprü, "eski"nin bağrında filizlenen, onunla çatışma içinde gelişen "yeni"nin geleceğe taşıyıcısıdır. "Eski"nin değerleri, düşünüş ve davranış tarzı henüz onda kökleşmemiş ya da egemen hale gelmemiştir. Bu nedenle eskiyle bağları zayıftır. Geleneklerin, yasaların, dinin, okulun, ailenin (düzenin temel kurumları) baskısı onu -eskimiş olan- kurulu düzene tavır almaya yöneltir. Bu onun eskiyle çelişki ve çatışmalarının ifadesidir. "Eski"yle bağlarının zayıflığı nedeniyle toplumun öğrenmeye, değişmeye, yeniliğe en açık kesimidir.

Bilimsel ve teknolojik gelişmeler, toplumsal altüst oluşlarla sürekli değişen dünyamızdaki her yenilik, ilk gençlik üzerinde yankısını bulur. Yeniliklere en kolay ayak uyduran ve onları ilk uygulayan gençliktir.

Gençlikte olgun insanların temkinliliği yoktur. O tehlikelerin, yeniliklerin içine korkusuzca dalar.

Gençlik, aynı zamanda bir arayış dönemidir. Bu, onda güçlü bir kavrama yeteneğini, öğrenme ve sorgulama tutkusunu koşullar. O halde, ataklık, dinamiklik, kendini feda ruhu, korkusuzluk, yeniliğe ve değişime açık olma, hızlı anlama ve kavrama yeteneği, öğrenme ve sorgulama tutkusu gençliğin özgün-ortak özellikleri dir.

Gençlik tüm bu özelliklerinden dolayı sınıflar mücadelesinde bir parçası olduğu sınıfın ön saftaki, savaşçı gücünü oluşturur. Her sınıfın veya onun en bilinçli unsurlarının oluşturduğu siyasal temsilcisi (parti-örgüt) böylesi bir savaşçı gücü kazanmak ister.

Gençlik bir sınıf değildir. Toplumsal bir sınıf deyince; üretimde birbirine benzer rol oynayan, üretim ilişkileri karşısında ortak çıkarlara sahip homojen bir topluluk anlaşılır. Oysa gençlik homojen bir yapıyı ifade etmez. Bizim gençlik içinde özel olarak andıklarımız, işçi sınıfının, kent ve kır küçük burjuvazisinin gençliği ile öğrenci gençliktir.

Öğrenci gençliğin ilk iki kesimden farkı, doğrudan bir sınıfa ait veya bir sınıftın organik parçası olmamasıdır. O nedenle de onu bir "toplumsal tabaka" olarak nitelemek yanlış değildir. Bu toplumsal tabaka, üretim karşısındaki pozisyonu, yaşam ve düşünüş tarzı nedeniyle küçük burjuvaziye yakındır. Ancak bu, öğrenci gençliğin sosyalizm için dövüşmeyeceği anlamına gelmiyor. Çünkü o, homojen bir yapı değildir ve konumu, ideolojik-siyasal kümeleşmele-

re göre belirlenir. Öğrenci gençlik içinde proletaryanın, küçük burjuvazinin, orta burjuvazinin, egemen burjuvazinin özlem ve çıkarlarını temel alan bu uğurda mücadele eden ayrı ayrı gençlik kümeleri mevcuttur ve bunların her birini sınıfsal pozisyonu gruplaşmalara bağlı olarak belirlenir. Komünist gençlik, devrimci gençlik, reformcu gençlik, faşist gençlik vb.

Gençliğin ataklık, dinamiklik, öğrenmeye, değişime ve yeniliğe açıklık, geleneksel değer yargıları ve sömürücü egemen sınıfların değer yargılarıyla henüz köklü bir tarzda biçimlenmemiş olmasıyla vb. türdeş, özgün-ortak, göreli bağımsız özellikleri, onun bağımsız örgütlenmesinin temelini oluşturur."

Gençlik ve Örgütlenmesi, s. 111-11

* * *

Komsomol ideolojik bağlılık, örgütsel bağımsızlık, leninist ilkesine göre çalışır. Lenin liderliğinde II. Enternasyonal oportünizmine karşı mücadele sürecinde ortaya çıkmış ve marksist-leninist teori ile aydınlatılmış bu ilke, tarihi deneylerle sınanarak uluslararası komünist gençlik hareketine yön veren bir ilke haline gelmiştir. Türk ve Kürt ulusları ile tüm ulusal azınlıklardan işçi, emekçi, öğrenci gençliğimizin komünist gençlik örgütlenmesi olan KGÖ (Komünist Gençlik Örgütü) de bu ilkeyi kendine rehber alarak yolunu çizer.

İdeolojik bağlılık, komsomolun, partinin ideolojik siyasal (program-strateji-taktik) önderliğini kabul etmesini, partinin programatik, stratejik, taktik çizgisine aykırı politikalar geliştirmemesini ifade eder.

Komsomolun, partinin ideolojisi marksizm-leninizmden ayrı bir ideolojisi, marksist leninist teorinin ışığında oluşturulmuş parti programından ayrı bir programı yoktur.

Komsomolun tarihsel işlevi ve asli görevi, gençliği sosyalist bir ruhla eğiterek, parti programına, marksizme-leninizme, sosyalizm ve komünizme kazanmaktır.

Komsomol, bu tarihsel işlevini ve asli görevini özgün bir biçimde, gençlik yığınlarının somut durumu ve özelliklerini gözeterek yerine getirir. Komsomolun politik çizgisi marksist-leninist teori ve partinin programından kaynaklanır ve bu teori ve programın yol göstericiliğinde geliştirilir, uygulanır.

İdeolojik bağlılık ilkesi komsomolun leninist çizgide ilerleyerek tarihsel misyonu ve asli görevini yerine getirmesinin biricik garantisidir. Parti, proletaryanın öncü politik kurmayı, en ileri örgüt biçimidir. Partinin teorik, programatik, taktik ve örgütsel derinliği, yetkinliği, engin deneyi ve olgunluğu komsomolu ideolojik ve siyasal olarak yönlendirme yeteneğinin kanıtıdır. Komsomolun birikim ve deneyimi partiye göre daha zayıftır. Parti bu özellikleriyle komsomolun olası hata ve zaaflarını görerek, göstererek komsomolun sapmalara düşmemesinin, ilkeli sağlam bir çizgide yürümesinin güvencesidir. Partinin komsomola önderliğinin yöntemi başlıca olarak "yoldaşça eleştiri" ve "inandırma"ya dayanmaktadır. Bu olmadan gerçek anlamda örgütsel bağımsızlıktan da bahsedilemez.

Komsomol bir okuldur. Marksizm-leninizmle yeni tanışmış gençleri komünizm ruhuyla eğitir. Saflarındaki en iyi unsurları partiye verir. Bu anlamıyla partinin de yedek kadro yatağıdır.

Gençliği komünizm ruhuyla eğiterek marksizm-leninizme ve parti programına kazanma amacına bağlı olarak Komsomol;

1) Partinin ideolojisi ve programını, devrimci geleneklerini ajitasyon-propaganda yoluyla gençlik yığınları içerisinde yayar.

2) Gençlik hareketinin önündeki sorunlara yanıt verecek teorik, siyasal ve örgütsel olarak militan bir pratik geliştirir. Parti politikalarının yol göstericiliğinde teorik, siyasal bir çalışmaya yönelir.

3) Gençlik içindeki burjuva ve karşıdevrimci kesimler ile marksizm-leninizm dışı her

türlü düşünce ve çizgiye karşı ideolojik ve politik savaşı kesintisiz bir tarzda sürdürür.

4) Partinin güncel siyasal faaliyetini güçlendirir. Propaganda ajitasyon materyallerini dağıtır.

Komsomol bir gençlik partisi ya da öncüsü değildir. Gençliğin devrim ve sosyalizm kavgasındaki gerçek ve tek öncüsü ve önderi komünist partidir. Parti proletaryanın sınıf örgütü, öncü kurmayıdır.

Komsomol işçi, emekçi ve öğrenci tüm gençliğin kitlevi komünist örgütüdür. Gençliğin en bilinçli, fedakar, militan unsurlarının gönüllü ve disiplinli birliğidir.

Komsomol partiyi, parti üyelerinin ölçütlerini, çalışma tarzını taklit etmemelidir. Komsomol, gençlik yığınlarını örgütlediği bilinciyle hareket etmeli, olabildiğince kitlesel bir örgüt olmalıdır. Aksi durum komsomolu darlaştırır ki bu örgütsel bağımsızlık ilkesinin mantığıyla bağdaşmaz.

Komünist Gençlik Örgütlenmesi (Komsomol), s. 121-122-124-125

* * *

Bir bütün olarak '94-'95 sürecinde KGÖ bir komsomol olarak varlığını ve gelişme düzeyini her zeminde ifade etti. İddia, cüret ve büyük kavgalara uygun psikolojik şekillenme bu dönemde oluştu. İktidar bilinci, önderlik iddia ve gerçeğine uygun davranmanın birinci şartı olan, mücadelenin sıçramalı gelişimini sağlama bilinci ve pratiği saflarımızda oturdu. Nesnel zeminin olgunlaştığı alanlarda önderlik misyonu ve örgütlü kuvvetlerin burada yoğunlaştırılmasının yanında, antifaşist kuvvetlerin ortak hedefte birleştirilmesi yönüyle de önemli adımlar atıldı. Birçok kesimin, öğrenci gençlik, özelde de üniversiteli gençlik hareketinden umudunu kestiği, birimlere yönelimi yalnızca kadrolaşma faaliyetine endekslediği üstelik, kadrolarının çoğunu da okullardan çektiği bir dönemde KGÖ iradi tarzda, alanda yoğunlaşarak hareketin yeniden filizlenmesine önayak oldu. KGÖ'nün bu süreçte perspektifleri ve militanlığıyla öne çıktı, kitlede komünist gençliğe olan sempati ve güveni artırdı.

1994-1995 Yılı Faaliyeti Sayfa 26-27

* * *

Son iki yılda pratiğin eğiticilikteki muazzam gücünü hep birlikte yaşadık. Birlik devrimi, Parti'nin ilanı, Devrimci Gazi ve kayıplar savaşımı, liseli gençliğin kurultay ve kongre pratiği, gençliğin hak alma ve özgürleşme eylem dalgası, '96 görkemli 1 Mayıs Kutlaması ve Uluslararası Kayıplar Kurultayı vb. kısa bir sürecin devasa kazanımlarıdır. Zengin deneyimlerle dolu bu sürecin muazzam olanaklar sağladığı açıktır. KGÖ kadro ve organları da bu süreci dolu dolu yaşadılar. Ancak yalanan pratiğin tüm kadrolarımızca bilince çıkarılması, kazanımlarının içselleştirilmesi, bu yolla daha karmaşık ve zor görevlerin başarılması, kararlılıkla iktidara yürüyen bir partinin gençlik örgütü için yaşamsal önemdedir.

Örgütsel Durum, sayfa 51

* * *

Birçok devrimci kesimin, liseli gençlik hareketinin o günü ve geleceğini hayatın akışına terk eden, tıkanıklıkları aşma çabasına girmeyen, il çapında merkezi bir yapıyı çok görerek ufuksuzluklarını, cesaretsizliklerini ve grupçuluklarını yansıtan karşı çıkışlarına rağmen kazanılan bir zaferdi bu. Komünist gençliğin birliğin en kapsamlı şekliyle sağlanması için, düşünce oluşturulması sürecinin başında, her yapıya gitme ve her kesimden tavır belirleme çabası, Gençliğin Sesi'nin açıktan karşı saldırıya girilmesi dışında yanıt bulamadı. Duyarlı davrananlar ise irade, emek, sabır ve birleştiricilik ruhunun kudretini gösteremediler. Sürecin gerisine düşerek koptular. Grupçuluk ve cüret yoksunluğu cephesinde bunlar yaşanırken, komünist gençlik yeni bir başarıyı hazırlamak için yola koyulmuştu. Girdikleri bu yolda gecelerini gündüzlerine katarak, yeni araçlar keşfedip eskileri ihtimamla

kullanarak, çalışmayı merkezi kampanya düzeyine çıkarıp, kampanya tarzı çalışmanın çok güzel bir örneğini sergileyerek ilerlediler. Pratik içerisinde öğrenip, öğrettiler. Bu yolun sonuna gelip hedefe varıldığında iradesizlik çok gerilerde kalmış, gözler gelecekteki büyük kavgalara kilitlenmişti.

MK Çalışma Raporu Sayfa 17-18

* * *

Kapitalist-emperyalist sistem bütün vahşetiyle egemenliğini sürdürüyor. Emperyalizm dün olduğu gibi, bugün de bütün çürümüşlüğünü sergiliyor. Onun, dünya proletaryası ve halklarına olduğu gibi, emekçi dünya gençliğine de baskı, sömürü, haksız savaş, şovenizm, açlık, sefalet, fuhuş, uyuşturucudan vb. başka verebilecek hiçbir deyi yoktur. O, halklara, dünya emekçi gençliğine ve onların her türlü haklı, ilerici ve devrimci istemlerine bugün de azgınca saldırıyor. Bütün gelişmeler, kapitalist-emperyalist sistemin değiştiği şeklindeki palavralarının yalnızca içi boş, gerici bir şarlatanlık olduğunu fazlasıyla gösteriyor.

Emperyalizm, burjuvazi ve gericilik, dünya proletaryası ve ezilen halklarından olduğu gibi, ilerici, devrimci ve komünist dünya gençliğinden bugün de korktukça korkuyor. Bu yüzden safları bölme, gerici çatışmaları körükleme, devrim ve sosyalizm düşmanı gerici propagandayı yoğunlaştırma çabalarını artırarak sürdürüyor. Kapitalist-emperyalist sistem, proletaarya ve halklara olduğu gibi, emekçi dünya gençliğine de hiçbir gelecek vermiyor, veremez de!

ABD'ci "Yeni Dünya Düzeni" stratejisiyle birlikte, emperyalizmin topyekün saldırı planları daha fazla devreye sokuldu. Bu stratejinin emekçi dünya gençliği için anlamı, daha fazla ölüm, daha fazla sefalet, daha fazla bireycilik, daha fazla yabancılaşma, daha fazla ahlaksal ve moral yozlaşma ve çöküntüdür.

Emperyalist topyekün saldırı stratejisine karşı, dünya proletaryası ve halkları olduğu gibi, gençlik de birleşik bir karşı koyuşu geliştirmek zorundadır. Bugün dünyanın neresinde olursa olsun işçi, köylü ve öğrenci gençlik benzer sorunlarla karşı karşıyadır. Uluslararası birlik, dayanışma ve örgütlülüğün önem ve aciliyeti daha da artmaktadır. Kongremiz; emperyalizmin ve gericiliğin saldırılarına, gerici savaşlara, emperyalist savaş tehlikesine, burjuva yoz kültüre, geleceksizliğe, eğitimin özelleştirilmesine vb. karşı farklı uluslardan, dinlerden ve ırklardan dünya gençliğini seslerini ve kavgalarını yükseltmeye çağırıyor.

KGÖ I. Kongresi, Duyuru ve Çağrılar

* * *

Kongremiz; dünya emekçi gençliğinin sorunlarını tartışmak, bilgi ve deney alışverişinde bulunmak, gençliğin enternasyonalist birlik ve dayanışmasını geliştirmek için tüm ilerici, devrimci ve komünist gençlik kurum ve kuruluşlarını, 1997 yazında Antifaşist, Antiemperyalist Dünya Gençlik Kampı'nı birlikte düzenlemeye çağırıyor.

Emperyalist-kapitalist sistem yıkılmaya mahkumdur. Onu yok edecek patlayıcılar bugün daha fazla birikmiştir. Sömürücü zorbaların kanlı saltanatı ergeç tarihin karanlıklarına gömülecek, sömürüsüz, ve sınıfsız bir dünya ergeç kurulacaktır. Sosyalizm bugün de insanlığın büyük özlemi olmaya devam ediyor. Burjuvazi, emperyalistler, gericilik ve revizyonistler, ayrı ayrı ve hep birlikte sosyalizmin öldüğü, artık devrimlerin tarihe karıştığı, vb. yalanları tekrarlayıp duruyorlar. Onlar revizyonist sistemlerin çöküşünün faturasını devrime ve sosyalizme çıkarıyorlar. Ama hayır! Tarihin sosyalizme olan akışı hiçbir şekilde engellenemez; devrim, sosyalizm ve komünizm davası hiçbir şekilde yok edilemez.

Kongremiz; emekçi dünya gençliğini devrim ve sosyalizm için kavgaya katılmaya, '68'in devrimci ruhunu yükseltmeye çağırıyor!

Kongremiz; Türk ve Kürt uluslarından ve ulusal azınlıklardan coğrafyamız gençliğinin devrimci selamlarını, dünya ilerici, devrimci ve komünist gençliğine iletmekten büyük bir onur duyuyor; Güney Kore, Fransa, Yunanistan gençliğinin direnişçiliğinden ilham alıyor.

Selam Olsun Güzel Yarınlar ve Özgür Bir Gelecek İçin Savaşanlara!

Kahrolsun Emperyalizm ve Dünya gericiliği!

Yaşasın İlerici, Devrimci ve Komünist Dünya Gençliğinin Enternasyonalist Birlik ve Dayanışması!

KGÖ I. Kongresi, Duyuru ve Çağrılar, 305

* * *

Gençliğe Çağrı

Kirli Savaşa Alet Olma, Askere Gitme

Kürdistandaki sömürgeci savaş boyutlanarak sürüyor. Kirli savaşın bütün yük ve sonuçlarını, başta gençler gelmek üzere işçi ve emekçiler taşıyor. Sömürgeciler için önemli olan kanlı saltanatlarını sürdürmektir. Kürt ulusu bunun için boğazlanıyor. İşçi ve emekçiler bunun için eziliyor. Yurtseverler, devrimciler ve komünistler bunun için katlediyor.

Genç Arkadaş,

Sömürgeci faşist diktatörlük, iliklerine dek çürümüş sömürü ve zulüm düzeni seni kirli amacına alet ediyor. Seni ölüme sürüyor. Bu sömürgeci savaşta senin hiçbir çıkarın yoktur. Unutma ki, Kürt ulusunu sömürgeci boyunduruk altında tutan faşist diktatörlük, her türlü özgürlüğün olduğu gibi, senin de düşmanındır. O, sana şovenizm, yıkım, sefalet, ölümden vb. başka hiçbir sey vermiyor. Kürt halkı senin düşmanın değil, dostundur. Faşist diktatörlük, Kürt halkının olduğu kadar Türk halkının da düşmanıdır.

Genç Arkadaş,

Sömürgeci savaşta yok edilen senin geleceğin ve de kişiliğindir. Askere giden binlerce yaşıtını, kelle-kulak avcısı ve gerilla cesetlerine basarak poz veren birer posa haline getiren, sömürgeci faşist diktatörlüktür. Bu onursuzluğa karşı çık, kirli savaşa alet olma! Unutma ki, diktatörlük, halkları boğazlatırken, burada en çok seni kullanıyor!

Öyleyse, sömürgeci faşist diktatörlüğe karşı sesini yükselt, özgürlük kavgasına katıl! "Koşulsuz askere gitmeme hakkı"için savaşımı, genel özgürlük için savaşımla birleştirerek, geleceğe onurla yürü!

Genç Arkadaş;

Senin safın, işçi ve emekçi milyonların yanıdır. Sen de bu faşist sömürgeci diktatörlük tarafından eziliyor, horlanıyor, aşağılanıyor ve katlediliyorsun. İliklerine dek çürümüş sömürü ve zorbalık düzeni sana da hiç bir gelecek vermiyor. Unutma ki, bir ulusu ezen bir başka ulus özgür olamaz. Kürt ulusunun sömürgeci esareti, ancak ve yalnızca senin de esaretini perçinler. Kürt ulusunun ulusal özgürlüğü için savaşarak, kendi özgürlüğünü de kazan! Köleliğe kölece boyun eğmek, onursuzluğun en büyüğüdür.

Kahrolsun Sömürgeci Faşist Diktatörlük!

Faşizme Ölüm, Kürt Ulusuna Özgürlük!

KGÖ I. Kongresi, Duyuru ve Çağrılar, s. 307

GİRİŞ

Son iki yılda Türkiye ve Kuzey Kürdistan'da, devrim ve sosyalizm mücadelesinin seyrini köklü değişikliğe uğratan ve uğratmayı sürdüren gelişmeler yaşanıyor.

70 yılın "makus tarihi"ni yenerek, işçi sınıfını, bütün toplumun öncü rolüne yükseltecek ana sorunun, parti sorununun çözümü, bütün diğer şeyleri derinden etkileyen, normal yoluna sokan ve olgunlaşarak ilerlemesini sağlayan en önemli gelişmedir.

Partinin doğuşu; dağınıklığa, sekterizme,

dar grup çıkarlarıyla malül bir döneme son veren birlik devriminin ürünüdür. Aynı zamanda, sınıfın en ileri unsurlarının bölünmüşlüğüne, bütün diğer katmanların en ileri unsurlarının, emek ve ürünlerinin parçalanmışlığına son veren bu devrim, siyasal mücadele arenasına bir anda geometrik olarak katlanarak artan güçleri sürdü. Siyasal, örgütsel ve pratik çalışmanın bütün alanlarında birlik devriminin sonuçları elle tutulur, gözle görülür hale geldi. Bu görünür sonuçlardan biri, partinin gençlik çalışmalarının başındaki kolu; özellikle öğrenci gençlik kitleleri arasında, son iki yılın bütün büyük başarılarının altında imzası bulunan KGÖ'dür. İki yıldır başarıdan başarıya koşan KGÖ, geçtiğimiz aylarda 1. Kongre'sini yaparak, mücadelenin yeni süreçlerini kucaklamak için hazırlıklarını tamamladı.

Geçen iki yıllık mücadele yaşamını değerlendiren kongrenin; Komünist Gençlik Örgütü'nün, ideolojik-politik ve örgütsel durumunun tespitini yaptığı gibi, ileriye doğru yürüyüşünün plan ve perspektiflerini oluşturduğu, siyasal ve örgütsel hedeflerini belirlediğini belirtmeliyiz.

Kongre belgeleri incelendiğinde görülecektir ki, Marksist Leninist Komünist Parti'nin işçi, emekçi, öğrenci gençlik kitleleri içinde partinin komünist çalışmasının aracı olan Komünist Gençlik Örgütü, artık savaşın yeni etaplarına daha hazırlıklı; bilinç ve örgütlülüğünü yükseltmiş, siyasal-akademik-ekonomik mücadele perspektiflerini geliştirmiş, kavgacılığını ve iradesini pekiştirmiş olarak; liseden üniversiteye, atölyeden fabrikaya, varoştan merkeze her kesimde, her alanda en geniş gençlik yığınlarını kucaklamaya, kavga denizine atlamaya hazır. Gençlik yığınlarının sermayeye, faşizme karşı savaşının bütün alanlarında ve bütün savaş biçimlerinin en önünde bulunmak ve öncülükten yığınların önderliğine yürüyen marksist leninist partinin gençlik bölüğü olmak için her şeye sahip.

Şu açıklıkla anlaşılıyor ki, öğrenci, işçi ve emekçi gençliğin her cephede savaşımı örgütleme ve yükseltmeye, onu partinin önderliğinde devrim ve sosyalizm kavgasına bağlamaya, coşku ve kararlılıkla, azim ve bilinçle, savaşma gücüyle, dostun ve düşmanın gözleri önünde yükselen büyük bir güç var. Geçmiş başarıları, bir büyük zaferler kuşağıyla karşı karşıya olunduğunu gösteriyor. Bütün söylenenlerin toplamından çıkan önemli bir sonuç da şu, bugün coğrafyamızda kavgaya ve kavganın önderliğine KGÖ ve komünist gençlerden daha hazır, daha örgütlü ikinci bir gençlik gücü yok. Bu muazzam gelişmeyi, bu büyük gücü anlayabilmek, anlatabilmek için kongre kararlarını, tanıtmak ve değerlendirmek istiyoruz. Bu iki yılın yaratılmasında emeği geçen, zaferler kuşağından komünist genç şehitler; Şengül Boran ve Özgür Evrim Göçen'i saygıyla anıyoruz.

I- KGÖ'NÜN ÖRGÜTSEL GELİŞİMİ

Kongre belgeleri, KGÖ'nün oluşumunu açıkladığı bölümde, Marksist Leninist Komünist Parti'nin kendi kuruluşunun hemen ardından, kendini oluşturan yapıların gençlik bölüklerini birleştirerek merkez komitesini atadığını; KGÖ adı verilen bu yeni örgütün, örgütsel bağımsızlık çizgisin de yukarıdan aşağıya örgütlendiğini görüyoruz. Kongre belgeleri bu adımı, haklı ve doğru olarak, "Birlik devriminin gençlik alanındaki somut kazanımın ve partinin gençliğe duyduğu güveni ve beklentilerini" ifade ettiğini söylüyor.

KGÖ'yü oluşturanlar önceki yıllarda, "militanlığı, politik ve örgütsel gücüyle" gençlik yığınları içinde "saygın bir yere" sahiplerdi. Geçen süreçlerde yaratılmış, "bilgi, birikim, deneyim ve olumlu gelenekleri KGÖ'ye taşıyabilecek" unsurlara sahip olmak, en başta önemli bir avantaja sahip olmak demekti. Böylece; geçen dönemlerin en seçkin komünist gençlerinin KGÖ'nün başına geçmesiyle, elde edilmiş kazanımlara dayanarak, mevcut güçleri "eğitip, yeniden

kalıba dökebilecek irade, esneklik ve birikim" ortaya çıkmış oluyordu. Belgelerin dediği gibi; "Birlik devrimi sonrasında, grupçu düşünüş ve davranış tarzından kurtulma, eski kimlikleri terketme ve parti kimliğini, dolayısıyla yeni tarzı içselleştirme, pratikleştirme MLKP'nin olduğu gibi, KGÖ önderliğinin de ilk ve en önemli sınavıKGÖ bu sınavı başarıyla veriyor, en başında bolşevik tarzı, çalışmalarının ve işleyişinin kılavuzu haline getiriyor. Kolektif karar, kolektif irade, düzenli ve sistemli organ çalışmaları, siyasal ve örgütsel sorunlar ve sonuçların ortaklaşa tartışma platformunu oluşturmak; KGÖ faaliyetini ileriye taşıyan çalışmanın yol gösterici ilkeleridir.

KGÖ, her yeni kurulan örgütün doğal yolunu izliyor; "parti çizgisini gençlik içinde yaşama geçirmek ve buna bağlı politikalar oluşturarak, pratikleştirmekle görevli" olarak, "örgütsel inşa ve kadrolaşma faaliyeti"ni yoğunlaştırıyor. Gençlik yığınlarının istemlerini yakalayarak özgün politikalar oluşturmak, ajitasyon ve propaganda malzemeleri üretmek; KGÖ'yü kısa zamanda, özellikle öğrenci gençlik yığınlarının gözleri önünde dinamik bir yapıya yükseltiyor.

Gelişen mücadele, mücadele içinde sürekli gelişen, yenilenen ve "gençleşen" KGÖ; bir gençlik örgütünün doğal gelişme çizgisi ile evrimleşmekte olduğunu gösterir. Gençlik insan yaşamında özel, geçici bir kesit olduğuna göre komünist gençlik örgütünün her biriminin de sürekli değişip yenileniyor olması gerekiyor. Bu değişme ve yenilenme; bir yandan yeni güçlerin devreye girmesiyle, bir yandan partiye akışla ve bir yandan da "geçici yol arkadaşları"nın elenmesiyle gerçekleşir. Tabii, bu arada düşman darbelerinin zaiyatları da unutulmasın. Kongre'nin birinci unsurda gerçekleşen başarılı çizgiyi onaylarken, ikinci unsurda başarının düşük kalışını tespit ediyor olması önemli. Bu KGÖ'nün tekrar değineceğimiz kendi eksik ve zaaflarının bilincinde olması, gizlememesi; bunları gidermek için ilk koşula sahip olduğunu da gösterir.

KGÖ, gençlik mücadelesinin gelişme hattına ne kattı diye sorulabilir. Buna Kongre yanıt veriyor; "Politikalarında kavgacı, uzlaşmaz bir hat izleyerek, mücadelenin ihtiyaç ve sorunlarını temel aldı." KGÖ'nün gençlik hareketinin gelişimine kakılarının diğer önemli bir nedenini/koşulunu burada anmak gerekiyor. Kongre bu nedeni/koşulu doğru tespit ediyor: KGÖ önderliği, "Gençlik hareketinin tüm havasını soluma gibi bir avantaja her zaman sahip oldu. Bu ona politik refleksini sürekli artırma yeteneğini kazandırmada yardımcı oldu."

KGÖ örgütsel inşayı, gençlik hareketinin gelişimi içinde gerçekleştiriyor. Süreçte sürekli bir yenilenme içinde olması, düşman darbelerinin açtığı gedikler nedeniyle de belli dezavantajlar yaratmıştır. Ancak görülen ve kongrenin de tespit ettiği KGÖ, bu dezavantajlara takılıp kalmadı, yaşamın ihtiyaçlarını mutlaklaştırmadı, somut durum neyi gerektiriyorsa dikkatini oraya yoğunlaştırıp yürüdü. Onun bu başarılı yürüyüşünde, önderlik inisiyatifiyle yerel örgütlerin inisiyatifinin birbirini tamamladığını, günlük gelişme içinde izlemek tamamen olanaklı idi. Kongrenin bu dersi, daha sonraki çalışmalara ışık tutacak şekilde çıkarmış olması da oldukça önemli. KGÖ önderliğinin bunu iki ayrı noktadan başarıyla uyguladığını kongre belgelerinde görebilirsiniz. Bir yandan; "parti ve kongre ruhuna uygun davranarak... komünist yaşamın zorluklarından korkuya kapılan, kendini değiştirip, dönüştürme başarısını göstermeyen kadroları, konumlarına uygun görevlendirerek... hızla öne fırlayanların önünü açıp, sorumluluklarını artırarak... " Diğer yandan; "yerel örgütlerle yakın ve sıcak bir ilişkiyi geliştirmeyi başardı... yerel örgütlere her zaman geniş inisiyatif verildi... onbinlere önderlik eden bir KGÖ'nün yaratılmasının, ancak bu doğrultuda atılacak adımların sürekli derinleştirilmesiyle,..." olacağını görerek ve buna uyarak geliştirdiği anlaşılıyor. Aslında bu iki kılavuz hat,

KGÖ'nün parti tarzını, daha baştan kendine örnek aldığını ve bu tarzı kendi özgülünde somutlaştırarak geliştirmeyi başardığını gösteriyor. Ki, kongre de, bunu tespit ediyor. Bütün anlatılanlardan KGÖ'nün örgütsel inşa dahil tüm çalışma hedeflerini vurduğu iddia edilemez tabii ki. Kongre genelde başarılı ve hedefleri tutturan örgütsel çalışmanın zaaflarını, eksik kalan hedeflerini ve hataları da tespit ediyor. Örneğin; belli metropollerde gelişme temel alınarak güçler dağıtılmamaya çalışılıyor. Ancak, zaman zaman çevreyle ciddi bağ kopuklukları yaşanıyor. KGÖ, gençliğin antifaşist savaşımının en güçlü, en örgütlü ve en etkili kuvveti; gelişen mücadele içinde bu daha iyi görüldü ve anlaşıldı. KGÖ'nün siyasal etki alanı genişledi ve siyasi prestiji arttı. Ancak, bu durumun meyvelerini toplama ve yeni güçleri örgütlemede zayıflıklara düşüldü.

Eğitim ve Kadrolaşma

Komsomol, partinin gençlik bölüğü olarak partiye genç kadroların aktarımı için de bir istasyon. Komsomol kendi koşulları içinde birikimli ve deneyli kadroları partiye aktarıyor. Ancak geçen dönemde bu akışın zayıf kaldığı, kongre tarafından tespit ediliyor. Bu durumun nedenlerinden biri olarak, eğitim çalışmaları ve kadrolaşmadaki zaaflar sayılıyor. Kongre bu alandaki zaafların giderilmesi için partinin daha çok yardımcı olması gerektiğini söylüyor. Doğrudur; gençlik örgütlerinin parti çizgisinde eğitiminde başlıca rolü partinin, gençlikteki partili kadroların oynaması gerekir. Bu genel bir doğru, sosyalizm ve devrim deneylerinin ortaya çıkardığı bir derstir. Sovyet devriminden sonra 3. Enternasyonal'e bağlı olarak oluşan Komünist Gençlik Enternasyonal'i Kongresi; eğitimin önemi ve içeriğiyle ilgili olarak KGB'lere ve komünist partilere bu görevlerini şöyle hatırlatmaktadır:

"g) KGB'ler, çalışan gençliğin kitlelerini etrafında topladıkça, bunlarla sistematik şekilde Leninist bir eğitim çalışması yürütmesinin gerektiğinin bilincinde olmalıdır. Bu olmadan KGB'leri,

yüzeyselleşme ve mücadeleleriyle faaliyetinin komünist ana karakterini kaybetme (silikleşme) tehlikesi beklemektedir." (Komsomol ve Parti, s. 108-109)

Partinin eğitimdeki rolü üzerine de şunlar vurgulanmaktadır; "(KGB'lerin) leninist eğitimi de komünist parti tarafından yapılacak devamlı ve etkin yardıma bağlıdır." (a.g.e., s. 111-112)

Kongre, iki yıllık mücadele dönemini değerlendirirken eğitim sorununa, KGÖ çalışmasındaki sorunlar açısından da değiniyor; '95 yazındaki eğitim çalışmalarının kazanımlarını vurguluyor. "Formalar tatile, mücadeleye devam" şiarıyla pratikleştirilen yaz çalışmalarının bir ayağında, derinliğine çalışmanın bir yolu olarak yaz kampları örgütleniyor. Eğitim kampları adını da verebileceğimiz bu çalışma "politik ürün toplanması ve nitelik yükseltme" amaçlı. "Yıl içinde koşuşturma içinde" teorik-siyasi eğitimin ihmal edildiği gerçeğinden hareket eden KGÖ, bu çalışmalarla eğitim eksiğini gidermeye çalışıyor. Kongre de bu gerçeği tespit ediyor. Ancak burada önemli bir soruna parmak basmamız gerekiyor. Komünist devrimci faaliyetin hemen her kesimi, mücadele içinde, en fazla eğitim çalışmalarını aksatıyor ve yaz kamplarıyla bu açığı kapatmaya uğraşıyor. Bu tür kamplar artık gelenekselleşmiş görünüyor. Kuşkusuz eğitimin başlıca biçimlerinden biri, yoğunlaştırılmış, kısa zamanlı kolektif eğitimlerdir. Kendi yerinde ve kendi rolünü oynayan her unsur gibi bu tarz eğitim de, yararlı ve ilerleticidir. Ancak bir unsur (ki burada yaz eğitimleri) başka unsurun yerine ikame edilirse, (düzenli sistemli, sürekli eğitim çalışmasının yerine) ortaya doğru bir pratiğin çıkarıldığından söz edilemez. Yaz kampları kendi rolünü oynamalı, ama "açık kapama" aracı haline getirilmemeli; "yıl içinde teorik-siyasi eğitimin ihmaline" hoşgörü eğilimi, partiyi de komsomolu da

geliştirmez. Dolayısıyla bu tür eğilimlerle özel bir mücadeleye gereksinim var. Teorik-siyasi eğitim, her günkü pratiğin sorunu olarak çözülmeli, her zaman, "en hızlı" pratikler içinde dahi gerçekleşebilir bir iş haline gelmeli. Zaman yokluğu, gelişmelerin peşinden koşmalar, gerekçe olmaktan çıkmalı; eğer zaman yoksa, "yürürken, eğitim yapmalıyız, yürürken düşünmeliyiz" diyerek yola çıkmalıyız.

Kongre, teorik siyasi eğitim eksikliğinin boyutlarına ve zararlı sonuçlarına değinmekle doğru yapıyor. Aynı şekilde, eğitim ihmalkarlığının ve kolaycı eğilimlerin eleştirisi ve çözüm yöntemleri üzerinde de durmalıdır. Bu sorunu ise artık yeni dönem önderlik ve kadrolarının çözmesi gerekiyor.

Eğitim çalışmasıyla bağı içinde ya da değil, KGÖ'nün Kongre'nin işaret ettiği yönde, kadrolaşma çalışmasında daha üretken bir hat izlemesi ve partiye taze kan aktarımını hızlandırması gerekli. Komsomol, parti ile gençlik yığınları arasında bir köprü, kadro bağı açısından da bir ara istasyon rolünü hakkıyla oynamalı. Partiye göre düşünmek, temel misyonu gençlik içinde partinin üretimini sağlamak olan komsomolun çok ayırıcı bir özelliği olmalıdır. Komsomol üyeleri için komünist gençlik örgütü; bir kapıdan KGÖ üyesi olarak girilen, öbür kapıdan parti üyesi olarak çıkılan bir hazırlık okulu olmalıdır. KGÖ, "amaç ve ruhuna uygun davranarak" kendi içinde "kadro aktarımında " gösterdiği cesareti, partiye kadro aktarımında da kuşanmalıdır.

Tabii bu sorunun diğer ucunda da, parti örgütü duruyor. Parti, hem gençliğin eğitimi için görevlerini yerine getirmede daha sorumlu olmalı, hem de komsomoldaki partilileri kendi bünyesine çekmede daha atak bir pozisyona geçmelidir. Kuruluş sürecinin özgünlükleri artık aşılmıştır; gençlik kadrolarının yeni ufuklara, yeni denizlere açılma gereksinimleri artmıştır.

***

Kongreye sunulan raporlardan çıkan diğer bir sonuç; gerek Kürdistan'da ve gerekse yurtdışında KGÖ örgütlenmelerinin sorunlarının gündeme hakkıyla girmemiş olduğudur. KGÖ merkezi, kendisini her iki kesime, önderlik ve yol göstericilik yapma, çalışmalarına destek sunma ve sonuçlarını toplama da başarısız sayıyor: Komsomol merkezi, buralara henüz daha köklü bir şekilde el atamadığını, çalışmaların; partinin ihtiyaçları ve Komünist Gençlik Örgütü'nün mevcut durumu nedeniyle, parti örgütüne bağlı olarak sürdüğünü belirtmekte. Kongre, sorunu sunulan raporlar ışığında tartışıyor ve yeni dönemde her iki alanda merkezileşme ve partiden bağımsızlaşma hedefini KGÖ'nün hem merkezi ve hem de bu kesim örgütlerinin önüne koyuyor. Perspektif belirlenmiş, yönelim kararı alınmıştır; sıra, pratikte. Yaşananlar, KGÖ'nün bunu da başaracağına dair yeterince veri sunuyor.

1. Kongre geçen dönemin yaratımlarını ve KGÖ'lü olmayı şöyle tanımlıyor: "... büyük bir özveri, alınteri ve göznurudur sözkonusu olan. Önderliğinden en alt organına ve kadrosuna kadar komünist gençliğimiz iki yıllık aktif devrimci pratikleri, kazanımları ve zaferleriyle kendini ortaya koyarak, partimizin yol göstericiliğinde bir zaferler kuşağı yarattık. KGÖ'lü olmak ve MLKP'nin gençliği olmak budur ve bir kez daha ilan ediyoruz ki, bunu hep yükseklerde tutacak, kirletilmesine asla izin vermeyeceğiz. Her koşul altında savaşımı sürdürmek, devrime, sosyalizme, marksizm-leninizme, partiye ve şehitlerimize sonuna kadar bağlı kalmak, ileri yürümede cesaret, düşman saldırıları karşısında çelikten iradeye sahip olmak, boşalan yerleri zamanında doldurmak için sorumluluk üstlenmek artık örgütümüzün ayrılmaz parçaları olmuştur."

Bu pasaj, adeta bir and; devrime ve komünizme bağlılık andı. Aynı zamanda bütün KGÖ üyelerine ve yeni katılacaklara da çağrı niteliğindedir. Her komünist genç, bu mesajı iyi algılamalı; her günkü çalışmaları-

nı, çağrının süzgecinden geçirmelidir.

***

Yeni döneme dair örgütsel perspektifler ve hatta direktifler var, kongre belgelerinde. Buna göre; zaferler zincirine yeni halkalar eklemek, KGÖ organlarını geliştirmek, KGÖ'nün gençlik kitleleri içinde örgütlenme düzeyini yükseltmek ve yaymak, yeni çalışma alanları açmak, bir önceki dönemde yaratılmış uzmanlaşmayı geliştirmek, kurumsallaşmayı sağlamak, parti olanaklarına bağımlılığı azaltmak, KGÖ ve kadrolarının yeni önemli görevleri arasında yer alıyor.

KGÖ 1. Kongresi, "tüm başarı ve kazanımların, KGÖ'yü yeni ufuklara taşımanın güçlü birer temeli olduğunu" vurgulayarak, "zaferler zinciri serisine yenilerini ekleyerek daha güçlü ileriye atılmak" duruşunu öngörüyor. Atılan hiçbir adımı küçümsemeden, başarıları diğer devrimci grupların durumlarıyla kıyaslamadan, ufuk darlığına düşmeden, "bilinen yoldan yürünmesi"ni bütün organ ve üyelerinden istiyor. Ve çok önemli bir uyarı yapıyor:

"Eğer çalışmalarımızı daha da ileriye sıçratamıyorsak, yeni alanlara açılamıyorsak, her gün organlarımızı daha fazla geliştiremiyor ve yeni organlar kurmanın heyecanı, coşkusu ve bilinciyle hareket edemiyorsak,. kabul etmek gerekir ki, ortada bir sorun var demektir. Bu durumda ya 'yaşlandığınızı' kabul edeceksiniz, ya da bilinç çarpıklığını; üçüncü bir yol yok." Evet, uyarı, çok sert belki, ama olmayanlara/olamayanlara bakarsak, çok da gerekli olduğunu görürüz. Olumsuzlukları ortaya çıkaran hangi neden olursa olsun, "kapitalist dünyanın üzerimizdeki bir yükü olarak görülmeli, kökünden söküp atmak için ideolojik ve pratik olarak hücum etmeliyiz." Ve; "parti tarzıyla yoğrulmuş", örgütsel gelişmesinde büyük bir mesafe katetmiş, "komünist gençliğin enerjisini, yaratıcılığını ve ateşini yönelterek arınacağı yüklerden korkusu" olamaz, olmamalıdır.

KGÖ'nün örgütsel çalışmasının yayılması gereken alanlardan birine daha işaret etmek gerekir. KGÖ, ordu içinde daha doğrusu askeri okullar içinde çalışma başlatmalıdır. Bu çalışma, devrim mücadelesinin stratejik planının başarısını hazırlayacak önemli unsurlardan biri olarak ele alınmalı. Hatta lise dengi polis kolejleri de, bu çerçevede değerlendirilmesi gereken bir alan. Belki çok yakın zamanın değil ama, siyasal ve örgütsel çalışma hedeflerinin içine, belli bir plana bağlanmış olarak alınmalı.

Bir başka hedef; çocuklar arasında komünist gençlik örgütlenmesinin yaratılmasıdır. Unutmayalım, Komünist Gençlik Enternasyonali de KGB'lerin önüne, çocuklar arasında çalışma görevini de koyuyor. Kapitalist sistemde, özel olarak coğrafyamızda çocuklar, hem işçi ve hem de öğrenci olarak antifaşist, devrimci mücadelenin güçleri arasındadırlar. Sömürgeci bir savaşın yaşandığı bu coğrafyada çocuklar, savaşın doğrudan vurduğu bir kesim aynı zamanda. Bir başka açıdan bakarsak, savaşların cephelerde başlayıp bittiği dönemler çoktan tarihe karıştı. Savaş, özellikle sınıfsal (ve ulusal kurtuluş) savaşlar artık her yerde. Filistin'de taşlı generaller, Gazi'de barikat çocukları boşuna doğmadılar. KGÖ Kongresi, Barikat Çocukları'na gönderdiği mesajla, konunun bilincinde olduğunu göstermiş oluyor. Yeni dönem çalışmalarında çocukların mücadeleye ve KGÖ'ye katılımını artırmak için gerekli çaba, planlı ve sebatlı bir şekilde örgütlenmelidir.

KGÖ ve İşçi Gençlik

Örgütsel çalışmalar ve hedeflerin ele alındığı bölümlerde, KGÖ'nün ortaya çıkışındaki koşullara bağlı olarak liseli ve üniversiteli gençlik içinde çalışmalarını yoğunlaştırdığı belirtilmektedir. O günkü somut duruma uygun bu pratik, KGÖ'nün, giderek daha fazla işçi gençlik ve semtlerde yoğunlaşan işsiz ya da emekçi gençliğe yönelmesi gerektiğini de unutturmuyor. Nitekim kongre bu temel ihtiyacı dile getirerek, "belli bir plan dahilinde işçi gençlik çalış-

masına yönelmek" gerektiğinin üzerinde duruyor. Bunun için, öğrenci gençlik çalışması içinde de özel bir adım atılarak meslek okullarındaki çalışmaya ağırlık verilmesi isteniyor.

Bu olumlu ve doğru bir vurgu. İşçi sınıfının politik kurmayı bir partinin gençlik bölüğü, elbette kendisini özellikle sınıfın genç üyeleri arasında var etmelidir. Bunun için koşullarla uyumlu planlara sahip olmak, planları yaşama geçirmek için de kararlılıkla güçleri buraya belli bir plan dahilinde yöneltmek ve sonuç alabilmek için ise güçlü bir irade göstermek gerekiyor. Komünist partisi, eğer sınıfın "en ileri, en getişkin ve en savaşçı" unsurlarını bağrında toplayacaksa, sınıfla bağlarını geliştirecekse, bunu genç unsurlardan elde edecektir. Ki, bu da, bir bakıma KGÖ'nün ön çatışmasıyle elde edilecektir. Bu bakımdan, kongrenin tespitleri yerinde. KGÖ önündeki süreçte, bu tespitlere uygun bir çalışmaya yönelmelidir. Pek çok insan KGÖ'nün öğrenci gençlik içinde yoğunlaşması ile komünist gençlik örgütü niteliği arasında bir çelişki olduğunu düşünmektedir. Niye? Çünkü onlara göre; tarihte komsomollar, işçi gençliğin örgütleri olarak doğmuş ve işçi köylü gençlik birlikleri haline dönüşmüşlerdir. Ve nihayet, 3. Enternasyonal bünyesinde bir gençlik enternasyonali olarak örgütlenmişlerdir.

Bu iddialar, yüzyılın başında komsomolların doğuş koşullarında, komsomolların kökeni ve yüzyılın ilk onyıllarındaki pratik deneyleri için doğrudur. Bu açıdan, bir soyutlama bakımından doğrudur. Komünist Gençlik Enternasyonali'nin 2. Kongresi gençlik örgütleri hakkındaki tezlerinde olguyu şöyle dile getiriyor: "1. Sosyalist gençlik hareketi, işçi gençliğin artan kapitalist sömürü ve burjuva militarizminin kendisinden yararlanmasının oluşturduğu baskı altında; işçi gençliği (burjuva) sivil-milliyetçi ideoloji ile zehirleme çabalarına ve işçi gençliğin ekonomik, politik ve kültürel istemlerinin birçok ülkenin sosyal demokrat parti ve sendikaları tarafından gözardı edilmesine bir tepki olarak ortaya çıkmıştır.

SGÖ'lerin kurulması, çoğu ülkede, oportünist ve reformist eğilimi giderek artan sosyal demokrat parti ve sendikaların yardımı olmaksızın, hatta bazı ülkelerde de onlara rağmen gerçekleşmiştir. " (a.g.e., s. 84)

Bu pasajda sınıfın genç üyelerinin Avrupa partilerindeki reformizme ve oportünizme, parti saflarında ilk karşı çıkışı göstererek bağımsız örgütlenme başarısını gösterdiklerini görüyor ve gençliğin, "sağ"a karşı "sağduyusu"nu, dinamizmini birkez daha yakalama fırsatı buluyoruz.

2. Enternasyonal'in çöküşü ve SBKP önderliğinde 3. Enternasyonal'in örgütlenmesi, oportünizmin yenilgiye uğratılarak tasfiyesi demek oluyor, aynı zamanda. Gençlik örgütleri de bu süreçte yerlerini alıyorlar ve yeni duruma göre görevlerini şöyle belirliyorlar:

"4. KGÖ'lerin bugünkü rolü, işçi gençlik kitlelerini toplamak, onları birer komünist olarak eğitmek ve komünist savaş cephesine yerleştirmektir. " (a.g.e., s. 86) Kuşkusuz komünist gençlik örgütleri yalnızca işçi gençlerden oluşmuyor. Pek çok Avrupa komünist partisinin, öğrenci gençlik içinde de komünist gençlik bölükleri mevcut. Devrimden önce Lenin, SBKP'nin öğrenciler içindeki birliklerinden söz eder. Devrimden sonra ise, artık KGB, işçi ve köylü gençlik birlikleridir.

Bu belirlemelerin yapıldığı dönemde, işçi ve emekçi köylü kökenli gençler, çok kısa ya da hiç eğitimsiz olarak işçi ya da emekçi köylü oluyorlar. Kapitalist gelişme, emperyalist aşamaya varsa da, eğitilmiş işgücü kullanımı gibi işgücü eğitimi de son derece geridir. Ortada öğrenci gençlik diyebileceğimiz, alt sınıflara mensup bir büyük kitleden söz edilemez. Kapitalist emperyalist sistem, kapitalist eğitimi yaygınlaştırmaya '50'lerle birlikte başladı. 50'lerde eski sö-

mürgecilik sistemi yerini yeni sömürgeciliğe bırakırken, bugünkü yarısömürgelerde de kapitalist eğitim, modern işgücü eğitimi yaygınlaştı. Yani, artık, alt sınıfların gençleri işçi olmadan önce -düzeyi ne olursa olsun- öğrenci oluyorlardı. Ayrıca üniversite eğitimi de eskiye göre olağanüstü boyutlarda yaygınlaşmıştı.

Bu olguyla birlikte, kitleler halindeki öğrenci gençlerin, devrim ve sosyalizm mücadelesinde yer alacakları, dolayısıyla komünist partilerin ve komünist gençlik örgütlerinin çalışmalarında ve yapılarında da önemli bir yer alacakları beklenebilir.

Bizim coğrafyamızda, özel olarak üniversite gençliği '60'ların hemen başında, '68'lerde ve '70'lerde, bugün de toplumsal ve ulusal savaş saflarında kitleler halinde yer alıyor ve öğrenci köken li ler dev rim ci mü ca de le nin ör güt lü güç le ri içinde önemli bir ağırlık oluşturuyorsa, tam da böyle bir nesnel gelişmenin sonucu bu konumlara yerleştiklerini görmek gerekiyor. Bugün, 12 milyon ortaöğrenim düzeyinde öğrenci var; üniversite kapılarına yığılmış 1-1,5 milyon öğrenci var. 11,5 milyon üniversiteliyi, özel meslek eğitim kurslarının öğrencilerini de ekleyerek toplarsak, genç nüfusun en büyük diliminin, aydınların bu en duyarlı, en hareketli kesimlerinin 15 milyonu aştığını görürüz. Bu da ülke nüfusunun dörtte biri demektir.

Bu du rum da, bü yük ço ğun lu ğu iş çi ve emekçi yoksul halk kesimlerine mensup bu gençlik kesimini görmezden, ya da ağırlığını yansıtmazlıktan gelecek bir gençlik örgütü, komsomol olabilir mi? Bu kadar geniş bir öğrenci gençliğin, komünizm ilkeleri ve komünist parti politikaları üzerinde eğitimini, antifaşist antiemperyalist devrim mücadelesine ve sosyalizme çekilmesi görevini, parti adına kim yapacak? Bunun marksist leninist partinin gençlik bölüğü olan KGÖ'den başka adresi var mı? O halde, komsomol konusunda şablonların kalıntılarından kendimizi kurtararak, devrim deneylerinden ve marksist teoriden özü alalım, onları eylemimizin şablonu değil, kılavuzu yapmayı başaralım. KGÖ'nün bugünkü yöneliminde anlayış düzeyinde bir yanlışlık, bir sapma yoktur. Kongre Belgeleri'nde denildiği gibi; "KGÖ kuşkusuz bir öğrenci örgütü değildir... işçi, emekçi, öğrenci tüm gençliğin kitlevi komünist örgütüdür. Fakat dönemin ve ülkenin nesnel şartları öğrenci gençliğe öncelik verilmesini gerektirmektedir. KGÖ'nün pratiği de bunu kanıtlamıştır."

Bugünkü pratik bir sorun, başlangıçta değindiğimiz gibi, işçi sınıfının genç unsurlarını partide toplamak bakımından vardır. Bu sorunun çözümü için, öncelikle KGÖ kolları sıvamalı; işçi sınıfının hedef seçilen bölükleri, kalifiye işgücü yetiştiren meslek okulları, atölyelerin genç işçileri arasında çalışmaları daha etkin şekilde örgütlemelidir. Şüphesiz, KGÖ'de "proleter unsurun önderliğini güvencelemek", buradan geçecektir.

Burada, pratikte ortaya çıkan, (ya da çıktığı sanılan) bir başka soruna değinelim. Deniyor ki, fabrikalarda ya da atölyelerde hem gençlik örgütü, hem de parti örgütü nasıl çalışır? Bu işleri karıştırıp iki başlılık yaratmaz mı? Yaratmaz; yaratmaması, parti örgütü ve gençlik örgütlerinin kendi rollerini doğru kavrayıp doğru uygulamasına bağlıdır.

Gençlik; insan yaşamının belirli bir kesitine denk düşen, insanın en dinamik, en atak, en duyarlı, öğrenmeye, değişime, yeniliğe en açık olduğu dönemini ifade eder. Adı üstünde, genç işçiler de gençtir; devrim ve sosyalizm mücadelesine kazanılmaları için onların da tıpkı öğrenciler gibi özgün politikalara, özgün yöntemlere ve özel örgütlere ihtiyaçları vardır. Coğrafyamızdaki genç işçi tipini düşünelim; bütün hafta çalışır. Artık hafta sonunu futbol maçında, Müslüm Gürses konserinde, falanca lunaparkta atari vb. oynayarak geçirmek için can atıyordur. Özellikle atölyelerde çalışan genç

işçiler arabesk müziğin, "arabesk hayatların" hayranıdır. Bütün bulunduğu mekanlarda "tavlanacak kız", ya da "ayartılacak" erkek aramakla meşguldürler. Bir öncü eli ulaşmadığında, sendikalaşmaya da, politikleşmeye de ilgisizdirler. Ama, seçimleri, beğenileri, özlemleri; burjuva-feodal düzenin onlara verdiği kadarıyla yine de özeldir, kendine özgüdür. Diğer yandan, yine de genç olmaları nedeniyle ataktır, öğrenmeye ve gelişmeye açıktır. Açık ki, bu gençliğin sınıfın mücadelesine ve parti saflarına kazanılması da, onların durumlarını ve sorunlarını kavrayan, özel politikaları; özel bir ajitasyonu, özel bir örgüt modelini ve özel bir mücadele tarzını gerektirir.

Parti çizgisinde gençlik yığınlarının mücadelesine önderlik eden, onları partinin eylemine ve çizgisinde devrim ve sosyalizm mücadelesine çekecek partiden ayrı, kitleselleşmeye uygun esneklikte bir örgüte gereksinim vardır. İşçi ya da köylü ve hatta öğrenci gençlik komünizme ve devrim savaşına çekilmelidir. Ama bunun için, gençlik kategorisinin özgünlüklerini hesaba katacak, gençliğin dinamizmine ayak uyduracak kadar hareketli bir araç olmazsa, bu başarılamaz.

Daha kolay anlaşılması için işçi gençliği örnek verelim. İşçi genç, sınıfının üyesidir. Sınıfın ekonomik siyasi savaşımına katılır. Sendikal ve politik örgütlenmelerde yer alır. Ancak onu bu faaliyete ve yapıya gençliğin özgün konumu ve özgün sorunlarıyla birlikte katmak sözkonusu olduğunda, parti örgütünün "istikrar"lı ve "oturmuş" tarzı yetersiz kalır. Burada çok daha hareketli, esnek ve basit örgütsel ve pratik hatta ihtiyaç vardır.

İşte bu yüzden işçi sınıfı içinde parti çalışmasının olduğu/olmadığı her yerde KGÖ çalışmasına yer vardır, gerek vardır; hem de acilen ve oldukça kapsamlı adımlara gereksinim vardır. İşçi sınıfının genç, yani en dinamik, en eğitimli unsurları KGÖ okulundan partiye akacaktır. KGÖ merkezi ve yerel örgütleri, 1. Kongre'nin işçi gençlik çalışmasını geliştirme talimatını tam da böyle anlamalı ve yaşama geçirmelidir.

Fabrika, atölye vb. üretim birimlerinde ve sendikalarda tıpkı kadın örgütleri gibi, gençlik örgütleri de yan yana, kendi rollerini oynayabilirler ve oynamalıdırlar. Bu konuda Komünist Enternasyonalin kararlarında yol gösterici bir bölüm var. Onu da aktararak bu konuyu kapatalım:

"... KGB üyelerinin, KP'lerin politik faaliyetlerine ve işçi sınıfının mücadelelerine katılmaları ve yardım etmeleri; KP'leri ile Komüntern'in problemlerinin çözümlenmesinde (KGB'ler ile üyelerinin) etkin olmaları gerektiği sonucu çıkar. Partinin işletme hücrelerinin, semt komitelerinin, il komitelerinin faaliyet yürüttüğü, ama KGB'nin bu tür örgütlenmeye sahip olmadığı yerlerde, parti örgütleri komünist gençliği oluşturmalıdır ve komünist gençlik de parti örgütlenmesinin olmadığı yerde, bu örgütlerin oluşturulmasına var güçleriyle destek olmalıdır."

Çalışma içindeki işbirliğinin nasıl gerçekleşeceğinin bir başka yolu da şöyle gösteriliyor:

"KP'lerin işletmelerdeki hücreleri ve sendikalardaki fraksiyonları, komünist gençliğin ekonomik ve diğer görevlerin yerine getirilmesinde, komünist gençliğe etkin destek vermelidirler. " (a.g.e., s. 111-112)

II- SİYASAL ÇALIŞMALARIN GELİŞİMİ

Kongre Belgeleri, KGÖ'nün kuruluşuyla birlikte gelişimini, siyasal mücadelenin bütün örneklerine katılmanın yanında, en başta öğrenci gençliğin mücadelesi içinde; öğrenci gençliğin demokratik eğitim hedefi doğrultusunda paralı eğitime, har(a)çlara, polis-idare baskısına karşı savaşımına katılarak ve önderlik ederek gerçekleştirdiğini tanıtlıyor.

Öğrenci gençliğin '94-'95 ve '95-'96 öğre-

nim dönemlerinde yükselen mücadelesinin içinde ve en başında yer alan KGÖ, aynı zamanda liselilerin, üniversitelilerin akademik-demokratik örgütlerinin yaratılması için de canla başla çalışmış; öncülük ve önderlik rolünü hakkıyla oynamıştır.

Kongrenin ele aldığı ve değerlendirdiği bütün örgüt raporları, KGÖ'nün öncülük ve önderlik iddiasına sahip olarak yola çıktığını ve bunu gerçekleştirmek için oldukça kararlı bir pratik sergilediğini gösteriyor. Gençliğin akademik mücadelesine katılarak, gelişmeye tam zamanında iradi

müdahalelerde bulunarak, siyasal-toplumsal mücadele arenasına taşınmasını, bir başka ifadeyle; büyük bir siyasal mücadelenin habercisi olan akademik mücadeleyi etkileyerek siyasallaştıracak bilinçli ve örgütlü adımları atmayı başarmıştır.

KGÖ, '94-'95 eğitim yılındaki görevlerine yaklaşım tarzıyla, bu hedefi çok net olarak belirlediğini gösteriyor. Nitekim belgeler, KGÖ'nün "'94-'95'te gençlik kitlesini, komünist öncülüğü altında toplama, güncel somut sorunlarından hareketle mücadele sahnesine çıkarma ve örgütleme yoluyla istikrar kazanma faaliyetini, birleşik toplumsal siyasal mücadeleye bağlama hedeflerine kilitlendi" diyor. Bu satırlar, KGÖ'nün akademik mücadeleyi, toplumsal mücadelenin bir parçası olarak ele alma, sınıf sorununa bağlama ve siyasallaştırma perspektifine sahip olduğunu gösterir. Aynı zamanda; kendisini ve gençliğin en geniş kesimlerini iki cephede -KGÖ'de ve öğrenci birlikleri ile derneklerinde- örgütleme işini de, durağan ve statik bir şey olarak ele almadığını uzak, "barışçıl hazırlık" saplantılarına düşmeden kavga içinde gerçekleştirilecek işler olarak ele aldığını gösterir. Nitekim, iki yıllık çalışma, bu perspektiflerin yol gösterdiği önemli başarılara imza atıldığını kanıtlamaktadır.

'94-'95'te KGÖ, bir önceki dönemde başlatılan liseli öğrencilerin örgütlenme ve faşist gerici eğitime, polis-idare işbirliğine karşı mücadelesini ilerletecek bir atılım içinde oldu. Liseli Öğrenci Birlikleri'nin İstanbul başta olmak üzere yaygınlaşması ve merkezileşmesini bir kurultayla taçlandırması, dönemin hemen başında gerçekleşti. Liseliler kurultayı, dönem içinde liseli öğrencilerin mücadelesini geliştirmesinin ve örgütlenmesini yaymanın da bir kaldıracı, esin kaynağı ve yol göstericisi oldu. Sayısız lisede öğrenci eylemleri, öğrenci-veli dayanışmasıyla faşist-idare polis işbirliğinin püskürtülmesi, Cağaloğlu çıkarmaları; örgütlenme ve mücadelesini merkezileştirmiş bir gücün başarılar hanesinde yer alır. Öğrenci gençlik hareketinde değişik siyasal eğilimlerden gençlik gruplarının birleşik hareketini sağlayan örnekler de dönemin başarıları içinde sayılmalıdır.

***

Bir başka gelişme, bu dönemle birlikte öğrenci-veli dayanışması ve eylem birliğinin sağlanmasıdır. Dayanışma liseli öğrenci mücadelesinin başlıca konularından biri haline gelmiştir. Artık öğrenci eylemlerinin içinde, ailelerin en azından temsilcileri yer almaktadır. Bu, ezici çoğunluğu işçi ve emekçi sınıflardan ailelerin, bir kez de, çocuklarının istemleri ve eylemleri içinde eğitilmeleri ve siyasallaştırmaları anlamına gelmektedir. Böylece, öğrenci hareketi ile genel halk hareketinin, işçi sınıfı hareketinin gündemlerinde ve gelişmelerinde ortaklığı yakalamak olanaklı hale gelmektedir.

Liseli öğrenci gençlik hareketi yine bu dönemde KGÖ'nün (ve tabii partinin) özel yönetimiyle liseli eğitimci ortaklığını da geliştirmeye başlamıştır. Bu gelişme zayıftır, ama adı üstünde bir gelişmedir; ilerletildiğinde toplumsal mücadelenin ilgili bütün kesimlerinin hareket birliğini sağlayacağı gibi, tümünü birden siyasallaştırarak sermaye ve faşist rejime karşı devrim bendine akışını hızlandıracaktır.

KGÖ önderliğindeki liseli genç lik, diğer gençlik güçleriyle birlikte, '94-'95'in 2. dev-

resinde Nisan boykotlarını da unutmadı. Üniversite seçme sınavlarına karşı, "ÖSS-ÖYS kaldırılsın", "Herkese parasız ve eşit eğitim hakkı" talepli kampanya yürüttü. 1. Kongre'nin de tespit ettiği gibi bu kampanyanın bir yanında liseliler vardı, ama diğer yanında üniversiteliler; aileler ve tabii eğitimciler. Liselilerin dışında bu kampanyaya katılım zayıf kalmıştı; bunu, kongreye sunulan rapor da değerlendiriyor ve büyük bir ders olarak kaydediyor: Liseli, üniversiteli öğrencilerin ve diğer kesimlerin gerekli olduğu anda gündemlerini birleştirmek gerek. Bunun yöntemi ise, gündemdeki konuyu herkese, her kesime taşıyacak tarzda propaganda ve ajitasyonu örgütlemek. Hareketi, hem yerel ve hem de merkezi olarak örgütlemek, diğer siyasal gruplarla ortak eylemler örgütlemek.

'94-'95 döneminde üniversiteli gençlik mücadelesinin belli başlı bütün örnekleri ve alanları KGÖ'nün etkinlik alanıdır. Akademik istemler, sivil faşist saldırılar, polis-jandarma baskısı, faşist gerici eğitime karşı protesto eylemleri, üniversitelerdeki öğrenci hareketinin bu dönem konularından. Hareket ise, metropollerden başlayarak Kürdistan'a Karadeniz'e, en ücra kentlere kadar yayılmaktadır. Komünist gençliğin öncülük ve önderlik iddiasının, gündemin doğru yakalanması ve anında militan mücadele hattının geliştirilmesinde somutlanışı bakımından önemli gelişmeler bunlar. 1. Kongre Belgeleri'nin tespit ettiği gibi; alternatif açılışlar, 6 Kasım boykotları, ülkücü faşistlerle Marmara Üniversitesi ve diğer pek çok yerde çatışmalar, bunların başlıcaları. Diğerlerinde olduğu gibi, ama özellikle ülkücü faşistlerin saldırıları, öğrenci gençlik içinde, faşist yuvalara karşı "hızlı ve kararlı tavır geliştirmek yanında, komünist, devrimci, antifaşist örgüt ve kesimleri, antifaşist militan bir çizgide" birleştirdi. Komünist gençlik, hem bu gelişmede, hem de faşist saldırılara karşı yeni antifaşist mücadele araç ve biçimlerini geliştirmede öncü ve önder oldu. Marmara Üniversitesi'nde üç günlük görkemli direniş ve binlerce üniversitelinin katıldığı İstanbul Üniversitesi eylemi, antifaşist direniş birliğinin de tepe noktalarıdır. KGÖ'nün öncülük ve önderlik misyonunu gerçekleştirebilme yeteneğini göstermesi bakımından oldukça önemlidir.

***

'94-95 döneminin bir başka çıkışını, Üniversiteli Genç Kadın örgütlenmesi ve 8 Mart etkinliklerinin, ilk kez üniversitelere yaygınca taşınması oluşturuyor. Kongre belgeleri bu gelişmeyi şöyle yansıtıyor: "... Bahar döneminde 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nde ÜGK çalışması öne çıkarıldı. Demokratik kadın hareketi ve EKB ekseninde devam eden eylemler, 8 Mart'ta üniversitelerde ÜGK'nın kapsamlı pratiği ile can buldu. Çıkarılan bültenle ve diğer önemli araçlarla yoğun bir ajitasyon-propaganda faaliyeti yürütüldü". Devamında; bu olumlu gelişmenin ileriye taşınamaması ve nedenleri de değerlendiriliyor: "Ancak ÜGK politikası ve pratiği, yer yer birimlerdeki kavrayış düzeyi sağlığı ve önderliğin en doğru sistemle bu örgütlülüğün devamını sağlama yönündeki yetersizliğiyle süreklileştirilemedi."

Üniversitelerde ve (tabii liselerde de) kadın çalışmalarının aktifleştirilmesi, sosyalist ve demokratik boyutlarıyla çalışmanın ve öğrenci kadınların örgütlenmesinin gerekli ve zorunlu olduğu daha sonraki süreçte daha fazla açığa çıkmıştır. Nitekim 1. Kongre, bu zorunluluğu ve gerekliliği bilince çıkararak, KGÖ'nün önüne, yeni dönem için önemli görevler koymuştur. Komünist gençliğin, öğrenciler içindeki komünist çalışmanın bir boyutu olarak kadın çalışmasına gereken yönelimi göstereceği beklenir. KGÖ birimlerine bağlı kadın kurullarının oluşturulması ve yanısıra; üniversitelerde ÜGK, liselerde de benzeri demokratik örgüt çekirdeklerinin yaratılması bu çalışmanın örgütlendirilmesinin başlıca biçimleri olmalı. Kuşkusuz sözkonusu örgütsel hedefler, tıpkı diğerleri gibi, öğrenci genç

kadınların eğitimden aile ortamına kadar gördükleri baskı, ayrımcılık, cinsel şiddet ve ikincil konuma karşı mücadeleleri içinde; hem bu mücadelelerine müdahale ile ve hem de geneldeki demokratik ve sosyalist kadın hareketine katılımını sağlayarak gerçekleştirebilir. Yani; partinin komünist kadın çalışması, bir biçimde, kendi özgünlükleri içinde öğrenci genç kadınlar arasında da, komünist kitle çalışmasının yarısını yaratma perspektifiyle örgütlenmelidir. Önümüzdeki dönemde, bu bakımdan sayısız fırsat doğacaktır. ilk anda DEK'i bu açıdan da değerlendirmek, komünist gençlerin önünü açacaktır.

KGÖ birim ve üyeleri, partinin kadın basınını bu amaçla, titiz bir şekilde izlemeli, kendi çalışması için gerekli sonuçları çıkarmalı ve bu alana kendi konumundan katkı sunmalıdır. Mücadelenin her alanında "başarılı olmak", "zaferler zincirine yeni halkalar katarak ilerlemek" perspektifiyle savaşan KGÖ'ye, zaferler kuşağına bu yakışır.

***

Kongre'nin tespit ettiği önemli bir eksiklik ise, öğrenci yurtları ve yurtlarda konsey örgütlenmesinde ortaya çıkıyor. Yurtlar, kongrenin de tespit ettiği gibi devrimci bir gençlik hareketi için üsler haline getirilmelidir. Bugün "yeni '68'ler yaratma" şiarıyla yola çıkacağını (ve çıktığını ekleyelim) açıklayan komünist gençlik, '68 gençliğinin görkemli eylemlerinde yurtların birer kitlesel direniş üssü, hatta karargah rolü oynadığını bilmelidirler. '68'lerde ODTÜ, Ankara Siyasal ve Cebeci, Çapa Yüksek Öğrenim yurtları; antifaşist, antiemperyalist gençlik hareketinin ve akademik mücadelenin örgütlenmesinde çok özel roller oynamışlardır. Aynı keza, '70'li yıllar boyunca Ankara'da; Cebeci, Hacettepe, ODTÜ yurtları, İstanbul'da; Site, Kadırga, İstanbul Eğitim, Boğaziçi vb. yurtları, öğrenci hareketi ve devrimci gençlik mücadelesi için birer üs görevi görmüşlerdir. Ayrıca eklemek gerekiyor ki, ülkücü faşist ve şeriatçı gençlik örgütleri de, öncelikle kendi kurdukları ya da ele geçirdikleri yurtları, faşist-şeriatçı örgütlenme ve saldırıları için, ayrıca bu bölgelerde hegemonya kurmak için, birer üs haline getirmişlerdir. Nereden bakarsak bakalım, yurt çalışmalarındaki eksiklik, öylesine değinilip geçilecek türden ek sik lik ler de ğil dir. Kuş ku suz, eği tim de ki özelleştirmeden önce yurtlarda özelleştirme yaygınlaştı. '60'lara ve hatta '70'lere göre, sermayenin başlı başına bir kar alanı olarak küçük-büyük sayısız öğrenci yurtları kurması ve yine, üniversite kampüslerinin kentler dışına taşınması; yurt çalışmasının yeni zorlukları ve sorunları olarak gençliğin önünde. Bu durum elbette çok büyük bir dağınıklık; hedef kitleye ulaşmak ve birleşik eylemlilik yaratmak bakımından büyük dezavantajlarla yola çıkmak de mek tir. Ancak, herşeye karşın önem ve aciliyet sırasına göre, mücadelenin diğer hedefleriyle bağlı bir şekilde, seçerek, yurt çalışmalarını örgütlemek bir zorunluluktur. Faşist-şeriatçı üsleri dağıtmak da bu kapsamdaki görevlerden biri sayılmalı. Yurtları -önemlilerini, stratejik ayrıcalığı olanları özellikle- devrimci öğrenci gençlik hareketinin üsleri haline getirmek için kolları sıvamalı. KGÖ, Kongre Belgeleri'nin ortaya koyduğu gibi, siyasal mücadeleye -ki bunu ayrı bir başlık altında ele alacağız- katılımı ile birlikte üniversite ve liseli gençliğin '94-'95 döneminde; "Komsomol olarak varlığını ve gelişme potansiyelini, önderlik misyonunu kuşandığını kanıtladı; iddia, cüret ve büyük kavgalara uygun psikoloji edindi. Önderlik misyonu ve nesnel zemin olgunlaştığı anda örgütlü kuvvetleri burada yoğunlaştırma, antifaşist kuvvetleri hedefte birleştirme" gibi bir yeteneği sergileyebildiğini, dost, düşman herkesin gözü önüne sermiştir.

Komünist gençlik ve akademik mücadele

'95-'96 öğrenim yılı içinde bir önceki döneme göre, hem KGÖ faaliyetleri, hem de gençliğin mücadelesi yükseliyor, daha fazla

yaygınlaşıyor ve bir kısım hedefleri vurarak ilerliyor.

Kongre bunu, önceki yılların yaratımlarının sıçraması, kavga rüzgarlarının bir fırtınaya dönüşüm dönemi olarak değerlendiriyor. Burada üniversiteli gençliğin, harç mücadelesi bakımından tamamen yerinde ve doğru bir çıkarsama yapılmıştır. Hareketin başlangıç, gelişme ve sonuç bölümleri, gelişim eğrisinde değişikliklere sahne olsa da, üniversiteli öğrenci gençliğin '95-'96 dönemini, fırtınaya benzetmek tamamen yerindedir. Özel olarak üzerinde durulması gereken de bu.

Dönemin hemen başında liselilerin kurultayı var; dönemin sorunları, mücadele ve örgütlenme perspektiflerini belirleyen, mücadele coşku ve kararlılığını aşılayan, hedefleri vurma iradesini kuşandıran.

İkincisi; üniversite gençliğinin harç mücadelesiyle başlayan ve protestoculuk çizgisini aşarak hak alma mücadelesine dönüşerek bütün sürece damgasını vuran, zaferler zinciri.

Bütün bu mücadeleler içinde, hareketin protestocu ve reformist duraklama eğilimini gerileterek gelişen antifaşist gençlik kuvvetlerinin birlikte hareketi; süreci tamamlayan üçüncü unsur olarak beliriyor. Bir dördüncü unsur; '91de başlayan '92-'93'te süren ve durgunluğun bir başka belirtisi olarak öğrenci derneklerinden kaçış eğiliminin son bulması; yani, öğrenci gençlik derneklerinde yeni bir canlanma, örgütlenme ve öğrenci hareketindeki rollerinin artışı.

Artık gelenekselleşmiş YÖK protestolarıyla yetinilemeyeceği, daha dönemin başında belli olmuştur. Yüksek öğrenim gençliği; 19 Ekim Cağaloğlu ve 20 Ekim Ankara Kızılay eylemiyle start alan bir atılım sürecine girdi. 6-7-8 kasım YÖK protesto eylemleri, her zamankinden yaygın ve militan bir çizgide gelişti. 8 kasımda Taksim'e çıkan öğrenci gençlik, yeni dönemde, yasakları "devrimci irade ve kitlesel kuvvet"in zoruyla aşacağını ilan etmiştir. Artık her taraftan, yüzde 300'ün üstüne zamlanan harçlara hayır talebi yükseltmeye başlamıştı. Bu doğrultuda hemen bütün kentlerde, bütün üniversite ve bölümlerinde değişik eylemler oluyordu. Fakat, tam bu sırada öğrenci hareketinin önünde yeni ayak bağları ortaya çıkmaya başladı. "Koordinasyon" ve "İnisiyatif1 adlı reformist eğilimler, gençliğin geniş kitlelerinin, yüksek öğrenimin özelleştirilmesi demek olan harçlara karşı köklü bir mücadele hattını, protestocu nitelikli eylemlerle kesmeye ve öğrenci gençlik içinde bir bölünme yaratmaya başladılar. Örneğin, 20 aralık Beyazıt eylemi böyle bir eylemdi.

Komünist gençliğin, irade, cüret ve kararlılık dolu "hak alma" eylem çizgisi tam bu sırada devreye girdi. Komünist gençler, bütün diğer gençlik eğilimlerinin, öğrenci dalgasının gerilemesine teslim olduğu anda, Yıldız Teknik Üniversitesi'ndeki açlık greviyle -o pek çok gençlik grubunun pasif diye küçümsediği- sürece müdahale etti. 19 aralıktan şubat başına kadar; giderek çoğalan katılımlar ve giderek genişleyen değişik toplumsal kesimlerin desteği ile süren açlık grevi, 2. dönemin başındaki patlamayı hazırladı. YTÜ'de başlayan ve süren yalnızca bir açlık grevi değildi. Her tarafa, her kesime öğrenci gençliğin taleplerini, sorunlarını ve mücadele ruhunu taşıyan çok zengin bir eylemlilik dönemi idi. Nitekim, eğitimcilerden ailelere, öğrenci gençlik kitlelerinden diğer devrimci gençlik güçlerine kadar herkesin ilgisini ve sempatisini sağladı ve büyük bir mücadele dönemini hazırladı. Nihayet 4 şubat Taksim, 5 şubat Kızılay zaferleri gerçekleşti. Hareketin ateşi Kürdistan'ın kıyı kentlerini, İç Anadolu'nun "en hareketsiz" kentlerindeki yüksek okullarını bile etkiledi; değişik düzeylerde harekete geçirdi. KGÖ'nün öngördüğü Özgür Eğitim Platformu tam anlamıyla yaşama geçemedi ama, Üniversiteli Öğrenci Platformu, komünist gençler yanında

pek çok devrimci gençlik grubunu bir araya getirdi ve öğrenci tepkisinin reformcu kanallara akıtılmasına izin vermeksizin, 'devrimci antifaşist gençlik hareketi'nin doğuşunu sağladı. Reformcu güçlerin önünü keserek, ayrışmayı devrimci çizgi lehine çözüme bağladı.

Şubat sonunda Beyazıt eylemi, harçları ödemediği için atılan öğrencilerin kayıt hakkı için eylemler ve nihayet Hukuk Fakültesi işgali; gözaltılara karşı Sultanahmet Adliyesi işgali ve nihayet 23 martta, rektörlerin toplantısını basma amaçlı Kızılay gösterisi, polisin saldırısı üzerine de DTCF işgalinin gerçekleşmesi; ortada artık "salt ve sıradan bir akademik mücadele" değil, siyasallaşmış militan bir devrimci gençlik hareketi olduğunu/oluştuğunu gösteriyordu.

KGÖ gençliği, bütün bir eylem yılında "feda ruhu, inanç, militanlık ve yaratıcılıktaki başarısını, nitelik ve nicelik kuvvetini" bütün boyutlarıyla ortaya koydu. KGÖ'yü sürecin başından sonuna kadar önemli bir söz sahibi ve farklı; en önde, öncü ve önder kılan neydi? Kongre belgelerinin süreci değerlendiren bölümleri incelenirse, bu soruların yanıtları kolaylıkla bulunur.

ilkin; marksist leninist partinin yol göstericiliğinde KGÖ, en başında öğrenci gençlik kitlelerinin en yakıcı sorununu, harçlar (ve tabii sermaye düzeninin özelleştirme saldırısını) sorununu doğru teşhis etti. Onbinlerce, yüzbinlerce emekçi genci üniversite eğitiminden mahrum bırakmaya neden olacak harçlar ve dizginsiz harç zamları, öğrencileri olduğu kadar emekçi aileleri de büyük bir sorunla yüzyüze bırakan en önemli unsurdu. Bu nedenle harçlara karşı büyük bir tepki birikmişti. Sorun, bu tepkinin açığa çıkarılması, doğru rotada, mücadeleci bir çizgide örgütlenip kitlesel harekete dönüştürülmesindeydi. İşte KGÖ, ilk önemli başarısını burada gösterdi; harçlara karşı tepkiden, üniversiteli gençliğin büyük bir akademik mücadelesinin örgütlenebileceğim gördü, planlarını buna göre yaptı; propaganda-ajitasyon, hareketi örgütleme işini buraya yoğunlaştırdı.

İkincisi; sürecin burada kalmayacağını, harçlar dışında özelleştirme saldırısının diğer biçimlerine, örneğin katkı payı vb. ile bu hareketin liseli gençliğin ve her iki kesimin velileri olan yoksul emekçi halkın bu çarpışmanın tarafı haline geleceğini de gördü. Dahası bu mücadelenin, hak alma çizgisinden yürüdükçe devletle, sermaye düzeniyle çarpışma haline geleceğini; yani giderek siyasallaşacağını tespit etti. Harçlara karşı akademik mücadelenin büyük bir siyasal kavganın habercisi olduğunu görerek, buna göre politikalar oluşturdu.

Tıpkı Lenin'in yüzyılın başında işaret ettiği gibi, Rus öğrenci gençliğinin akademik mücadelesinin izlediği çizgi gerçekleşti. Düzenin harç saldırısı, büyük bir akademik mücadele geliştirdi. Aynı şekilde Lenin'in Bolşevik partinin öğrenci gençlik birliklerinin görevleri nelerdir, kapsamında yaptığı tartışmalardaki gibi; öğrencilere, "fazla ileri gitmeyin, yasadışı yollara sapmayın" diyen reformist güçler devreye girmeye çalıştı. Ama komünist ve devrimci önderlik müdahalesiyle büyük bir siyasal/toplumsal kavga doğdu. Ve reformist engeller birer birer tepelendi, zafer halkaları birbirine eklenerek, sermaye düzeni ve faşist diktatörlüğe karşı, büyük bir barikat oluştu. Başarılarla dolu bir dönem yaşandı. Devlet, harçlar konusunda bir takım geri adımlar atmak zorunda kaldı. Bu mücadele '96-'97 döneminde de sürecek. Daha büyük kavgalar ve daha büyük başarılar öğrenci gençliği bekliyor. Kongre kararlarıyla açıkça teyid ediliyor ki; KGÖ yeni dönemin bu alandaki kavgalarına, hem perspektif hem de pratik olarak hazır.

KGÖ, öğrenci gençlik içinde çalışmalarını yeni baştan, belirlenmiş hedeflere doğru düzenlerken, özellikle reformcu akımların, devrimci gelişmenin önündeki engeller olarak tecritine önem vermeye devam

etmeli. Geçen dönemin dersleri, bu yeni dönemin önünü yeterince aydınlatıyor. Reformist gençlik akımlarının etkisi altındaki gençleri devrimci çizgiye çekmek, özellikle önemli. "Okulcu", "Akademik bir mücadeleyle yetinmeye" eğilimli bu kitleye nasıl yaklaşacağımız çok önemli.

Bir kere; öğrenci gençliğin istemleri kadar, ruh durumunu da iyi hesaplamak gerekiyor. Kitlelerin mücadelesini geliştirebilecek taktikleri sağlamca örmek gerekiyor. Kitleleri örgütlemede, öğrenci gençlik derneklerinin önemli rol oynayacağını kavrayan KGÖ; dernekleri örgütleme çalışmasına hız verirken, diğer devrimci öğrenci gruplarını ve ileri gençlik kesimlerini buraya çekebilmelidir. Son zamanlarda devrimci akımlar arasındaki ilişkilerde yaşanan olumsuzlukların, eylem ve güç birliği çalışmalarındaki tavsamaların ve olumsuz bir çizgide gelişen tartışmaların, grupçu ve rekabetçi eğilimlerin gençlik mücadelesine yansıma belirtileri ciddi düzeyde. Komünist gençlik, bu tür gelişmelerin önüne geçmeye çalışmalıdır.

Hareketin kitlesel karakterini geliştirmek bakımından, üniversite gençliği yanında, liseli orta ve hatta ilkokul öğrencilerinin paralı eğitime karşı mücadelesinin eş zamanlı gelişmesi gerekiyor. Üstelik bu tamamen mümkün. Şöyle ki, artık devlet okulları da, kayıt parası ile açılan, her ay toplanan katkı payı denen paralar ve yıl içinde bundan başka yakıt, masa örtüsü vb. gibi tüm giderlerin öğrencilerden tahsil edildiği paralı okullar haline geldiler. Bunlara forma, kitap, defter, diğer kırtasiye, servis ve yemek paraları, takviye ve kolej kursları vb. eklenirse; ortada, "herkese parasız zorunlu eğitim" diye bir şeyin kalmadığı görülür. Buna karşın geçen dönemlerde paralı eğitime karşı mücadele zayıf kaldı. Oysa ki bu coğrafyada 12 milyon ilk ve ortaöğrenim öğrencisi var. Bunların en az 5-7 milyon velisi, 500 bin eğitim emekçisi var. Topl am olarak 20 milyonu aşkın bir kitle, doğrudan paralı eğitimin kıskacında. 1 milyonu aşkın üniversite öğrencisi, bir o kadar üniversiteye hazırlık için dersanelere yığılanları da eklersek, nüfusun yarıya yakınını etkileyen büyük bir paralı eğitim soygunuyla yüzyüze olunduğu görülüyor. Bu, büyük bir mücadele potansiyelini de gösteriyor. Bu potansiyelin harekete geçirilmesi, diğer kuvvetler gibi KGÖ'nün de aktif çalışmasına bağlı. Kongre'nin mücadelede, farklı kesimlerin gündemlerinin birleştirilmesi gerekir talimatı, tam da bu görevlerin gerçekleştirilmesi için bir kılavuzdur.

Öğrenci gençlik kitlelerinin okulculuk eğilimiyle mücadele ise, hareketin gelişimi bakımından oldukça önemli. Lenin, 1908'deki öğrenci mücadelesi içinde bu tür eğilimlerle mücadele için bugün de yararlanabileceğimiz şu değerlendirmeleri yapıyor:

"Dövüşe katılanlar ister kavrasın ister kavramasın, bu gençlik için geniş ölçekli bir görev, bir grev, siyasal çalışmanın başlangıcıdır... " (Komsomol ve Parti, s. 33)

"Görevimiz, 'akademik' protestocu kitlesine çatışmanın nesnel anlamını açıklamak, onu bilinçli siyasal çalışmaya dönüştürmek, sosyal demokrat öğrenci gruplarınca yürütülen ajitasyonu on kat arlırmak ve tüm faaliyeli öyle bir biçimde yönetmektir ki, son üç yılın tarihinden devrimci sonuçlar çıkarılsın, yeni bir devrimci mücadelenin kaçınılmazlığı anlaşılsın ve istibdatın devrilmesi ve kurucu meclisin toplanmasını isteyen bizim eski ve oldukça zamanlı şiarlarımız yeni demokrat kuşaklar için bir tartışma konusu ve yoğunlaşmanın denek taşı olsun. "(a.ge., s. 33-34)

Akademik mücadelenin sınırlarına yapışıp kalanlar, protestocu çizgiyi aşmamaya çalışanlar her zaman olacaktır. Hatta hareketin başlangıç süreçlerinde, henüz çatışma sertleşmişken, geniş bir okulcu gençlik kesimi ile yüzyüze olunacaktır. Komünist gençler, bu durumların geçici olduğunun bilincinde olarak, ama buna karşı bilinçli bir mücadele içinde olmalıdırlar. Lenin, daha

yüzyılın başında, Rusya'da komünist gençlere, benzer durumlar için, bugün de yararlanabileceğimiz şu sözlerle sesleniyor.

"Schvartz'in kamçıları, günümüzün öğrencileri 'akademistler'den, 'siyasetçiler'e çevirmeye yetmiyor. Yeni kadrolara tüm devrimci bir eğitim vermek için onların birçok Karayüz başçavuşunun ağırlıkla kamçılarına ihtiyacı var. Stoplin'in siyasetiyle eğitilen (bizdekiler 12 Eylül ve '90 çöküşüyle eğitildiler) bu kadrolar, Karayüz Ekimci Duma'yla güçlerini birleştiren istibdatla, ulusal ölçüde burjuva demokratik çatışmaların nesnel kaçınılmazlığını açıkça gören bizlerin, sosyal demokratların sürekli dikkatini gereksinirler. " (a.g.e., s. 35)

Gençliğin militan devrimci mücadelesine "anarji ve terör" diye saldıran burjuva basın çığırtkanlığına ve ortalığın "karışması"ndan, polis coplarından korkan reformist akımların serzenişlerine, "vandallar" yakıştırmalarına aldırmamak gerekiyor. Onlar durgun, kendi halinde akan nehirler istiyorlar; oysa ki, diğer ezilenler gibi öğrenci gençliğin de sermaye ve faşist diktatörlüğe karşı mücadelesini geliştirecek çağlayanlara ihtiyacı var. KGÖ, bu çizgide yürüyor, Kongre bu çizgiyi bir kez daha doğruluyor ve gençliği yeni yeni zaferlere kışkırtıyor.

Sonuç olarak; KGÖ'nün bütün pratiklerinden (ve kongre belgelerinden) şu rahatlıkla çıkarılabilir: KGÖ, öğrenci gençliğin akademik-demokratik mücadelesinin denizine bütün kuvvetiyle dalmıştır. Ama bu dalış kendiliğinden değil; okulcu-akademist bir çizgide değil, herhangi bir devrimci bir çizgide de değil, komünist devrimci bir çizgide, marksist leninist partinin gençlik bölüğü olarak katılmış; burada hem kendini, hem gençlik kitlelerini eğitmiş, örgütlemiş, akademik mücadeleyi siyasal mücadelenin bir kaldıracı haline getirmiş; devrimin okullardaki ayağının komünist örgütleyicisi, önderi ve militanı olmuştur. (Gerici- faşist gençlik birliklerinin karşısında, reformist okulcu çizgileri tecrit etmeye özel bir ağırlık vererek yürümüştür.)

Politik Mücadele ve Komünist Gençlik

Komsomol, politik mücadeleye partinin önderliğinde, parti politikalarının ışığında katılır. Ve eğer bu çizgide yürürse, başarılı olabilir. KGÖ'nün geçen iki yıllık pratiğini değerlendiren 1. Kongre Belgeleri, KGÖ'nün bu hattan yürüdüğünü bir kez daha kanıtlıyor. KGÖ, iki yılın belli başlı önemli olayları içinde parti hattından yürüdü. Gazi barikatları, Hasan Ocak'ı bulma mücadelesi ve sonrasındaki kayıplar kampanyası, 1 Mayıs'lar, işçi ve memur gösterileri, cezaevlerindeki faşist katliamlara karşı yükselen antifaşist direniş (Aralık '95-Mart '96), 8 Mart'lar ve nihayet kayıplar kurultayı, süresiz açlık grevi ve ölüm orucu direnişi bunların başlıcalarıydı. KGÖ, sömürgeci kirli savaşa karşı mücadelede de yerini aldı. Dönem içinde eylemler ve ajitasyon çalışmalarıyla kendini gösterdi.

Kongre belgeleri, Gazi ayaklanmasına hazırsızlık yakalanıldığını ve önderlik bilincindeki zayıflık nedeniyle de, ayaklanmaya katılımın "sonuçlarını toplamada sığ kalındığı"nı tespit etmektedir. KGÖ'nün bu alandaki zaaflarını, H. Ocak ve kayıplar kampanyasında aştığı, "Hasan Ocak Kampanyası'nın ilk yapı taşının üniversiteli ve liseli gençler olduğu" tespit edilmektedir. Aynı eğilimi, 1 Mayıs kampanyaları ve mitinglerinde de sürdüren KGÖ, görüldüğü kadarıyla son ölüm orucu sürecinde ise, çok fazla ve merkezi bir etkinlik gösterememiş durumda. Bu durum, elbette KGÖ'nün politikaya ya da partinin politik mücadelesine ilgisizliğinin ürünü olarak anlaşılamaz. Ancak özel gündemlerin, bazı çok kritik anlarında genel gündeme bağlanması ve onun içine uygun bir şekilde yerleştirilmesi gerektiğini; bu yapılamadığında, bir anda politik gündemin "dışında" kalınabildiğini anlamak ve bilince çıkarmak gerekiyor. Kuşkusuz, bu sürecin değerlendirmesi, takvim nedeniyle olsa gerek, Kongre Belgeleri'nde yer almıyor.

Genel olarak şu belirlemeden yola çıkılmalı; komsomol, partinin politik faaliyeti içinde yerini almalı, komsomol için "politik faaliyet, diğer faaliyetleri için temel ve yöntem oluşturur". Komsomol, partinin politik hattından yürürse başarılı olur. Komünist Gençlik Enternasyonalinin komsomollar için belirlediği görevlerinden birini buraya aktarırsak, konunun daha iyi anlaşılacağını sanıyoruz:

"a) Politik faaliyet... kuvvetlendirilmelidir. Politik faaliyet KGB'lerin KP ile en yakın temas ve onun öncülüğünde işçi sınıfının tüm savaşımlarına katılması ve çalışan gençliği onun (işçi sınıfının) için harekete geçirmesiyle; KGB'lerin KP ve KE'nin tüm problemlerinin tartışılması ve çözümlenmesi aşamalarına ve genelde de parti hayatına aktif katılım göstermeleriyle tanımlanır. Politik faaliyet... komünist gençliğin diğer görevlerinden farklı bir öneme sahip değildir, tüm diğer görevleri için temel ve yöntem oluşturur." (a.g.e., s. 106-107)

Bu pasaj, oldukça önemli; komsomolun politik yaşam, işçi sınıfının (ve tabii diğer emekçilerin) savaşımı ve nihayet partinin eylemi içindeki duruşunu, eyleminin temel yönünü ve hatta misyonunu anlamamızı sağlıyor. Olayların gelişimi içinde savrulmadan, parti faaliyetinin ve yığınların savaşımının geneli içinde kalmanın önemini ve bütün bunların, komsomolun misyonuna uygunluğunun birer ölçüsü olduğunu açıklıyor. Buradan anlaşılmalıdır ki; komsomolun partinin gençlik yığınları içindeki bölüğü olma misyonu, her olayda, her gelişmede kendini doğrulamalıdır. Bu olmadığında, komsomolun yüzeyselleşme, gençlik (hele de öğrenci) hareketiyle darlaşma, gençliği parti önderliğinde devrim ve sosyalizm mücadelesine katma, gençliğin marksist leninist eğitimini yapma görevlerinde zayıflama olur.

Komsomolun, gençlik hareketindeki başlıca görevleri; gençliğin her türlü hareketinin devrim cileştirilmesi, parti çizgisi doğrultusunda devrim ve sosyalizm mücadelesine çekilmesi ve tabii gençliğin marksizm leninizm, parti programı ve politikaları üzerinden eğitilmelerini sağlamaktır.

Bugün için özellikle öğrenci gençlikle uğraşan bir komsomol, bu kesimi içinde, çok değişik siyasal gruplaşmaların olduğu ve gençliğin yine de büyük bir kesiminin bunların dışında ya "ilgisizler" ya da yalnızca "okulcular" olarak kalmayı "başardıkları"nı hesaba kattıklarında, ikili görevle yüzyüze olduklarını sürekli akılda tutmaları gerekir. Elbette yığınları kendi somut sorunları üzerinden mücadeleye çekeceklerdir; ancak bununla yetinilemez, dahası asıl olarak bu alanda durularak yapılacak devrimci çalışma eksikli olacaktır. Politikada bunun adı ekonomizmdir. Yapılacak olan, politikanın bütün konularında, partinin politik çalışmasının bütününde komsomol güçlerinin yer almasıdır. Partinin komsomola ideolojik politik önderliği, gençlikle sınırlı değildir; ki, KGÖ'nün sorunu bu şekilde darlaştırmadığı açıklıkla tespit edilebilir. Ancak pratik, her zaman en sağlam ölçütdür. Geçen dönemin pratik adımları içinde, bu bakımdan açığa çıkan eksiklerin giderilmesinin, sağlam bir görüş açısı kadar sağlam ve kararlı bir pratik yönelimle giderileceği anlaşılır.

KGÖ içinde yer alan partili üyelerin görevleri bakımından da soruna bakabiliriz. KGÖ'nün parti politikaları doğrultusunda çalışmalarının güvencesi yalnızca parti programı, temel görüşlerini içeren materyalleri ya da günlük propaganda ve ajitasyon malzemesi değildir. Her günkü çalışma içinde, dönemsel ya da günlük planlar yapılırken, bunların parti hedefleriyle; partinin politik yönelimi ve politik faaliyetiyle uyumu ve koordinasyonunun da sağlanması gerekir. Bunun sorumluluğu KGÖ merkezine ait olduğu kadar, özellikle yerel alanlarda partili gençlik çalışanlarının omuzundadır. Yani; KGÖ'nün faaliyet sürecinde, hergünkü parti eylemiyle, parti hedefleriyle uyumu sağlamak, KGÖ'nün partiye karşı

görevlerinin yerine getirilmesini güvencelemek partililere düşer. KGÖ'deki her partili; gençlik içinde komünist çalışmayı örgütlendirmekle, gençliği marksizm-leninizm ve parti görüşleri doğrultusunda eğitmekle, KGÖ faaliyetlerinin parti eylemi yönünde şekillenmesini ve denetimini sağlamakla yükümlüdürler.

KGÖ'nün kuruluş ve ilk atılım sürecini tamamladığı tespit ediiyorsa, -ki ediliyor- artık, politik mücadelenin bütün alanlarında partinin bir bölüğü olarak büyük adımların sahibi olacağını bekleyebiliriz.

Enternasyonalizm ve Komünist Gençlik

1. Kongre, KGÖ'nün uluslararası gençlik çalışmasına katılma sorununu görüşüp, değişik ülkelerde devrimci antifaşist, antiemperyalist gençlik örgütleriyle ilişki kurma ve uluslararası genç lik ça lış ma la rı na katıl ma ka ra rı alıp, KGÖ'nün önüne somut görevler koymuştur. Bu doğrultuda bir adım olarak, "Antifaşist, Antiemperyalist Dünya Gençlik Kampı" düzenleme kararı almış ve "dünya emekçi gençliğinin sorunlarını tartışmak, bilgi ve deney alışverişinde bulunmak, gençliğin enternasyonalist birlik ve dayanışmasını geliştirmek için tüm ilerici, devrimci ve komünist gençlik kurum ve kuruluşlarını", birlikte düzenlemeye çağırıyor. 1997 yazında gerçekleştirilecek kamp çağrısıyla birlikte Kongre, dünya gençliğini; devrim ve sosyalizm için kavgaya katılmaya, '68'in devrimci ruhunu yeniden yükseltmeye çağırıyor.

Bu karar ve çağrı ile KGÖ, komünist gençlik örgütü olma niteliğini bir kez daha kanıtlıyor. Enternasyonal ilişkiler alanına, uluslararası gençlik hareketinin bir bileşeni olarak katılmak bilinç ve kararlılığı sergiliyor. Bu demektir ki, KGÖ, önümüzdeki süreçte uluslararası alanda da yeni ve büyük başarılara imza atmayısürdürecek. MLKP'nin gençlik bölüğü olmanın diğer bir gereğini yerine getirmiş olarak, uluslararası ilişkiler alanında ve dünya gençliğinin emperyalist sisteme ve gericiliğe karşı savaşına da iradi bir müda halede bulunacağı, kolaylıkla anlaşılabilir. KGÖ'nün Avrupa çapında yaygın bir taraftar kitlesine sahip olması, önemli bir örgütlenme yaratmış olması, ona, şimdiden bu alanda yürütülecek çalışmalar bakımından, büyük olanaklar sunmaktadır.1 .Kongre'nin bütün gençliğe; "Kirli Savaşa Alet Olma, Askere Gitme" çağrısı, komünist gençlik örgütünün enternasyonalist niteliği ve enternasyonal görevlere yaklaşımı açısından da değerlendirilebilir.

KGÖ, Türkiye ve Kuzey Kürdistan'da, milliyet ve mezhep ayrımı yapmaksızın, bütün işçi, öğrenci, köylü ve emekçi gençliğin komünist örgütlenmesi olduğunu ilan etmiştir. Bu bakımdan onun, Batı'da olduğu gibi Kürdistan'da da gençliği, parti çizgisinde komünist çalışma ile kendi bünyesinde örgütleme ve mücadeleye sokma görevi var. Nitekim 1. Kongre bu alandaki çalışmaları, görevleri ve altedilmesi gereken sorunları da ele alıyor. Ki, bu çalışma, kaçınılmaz olarak, sömürgeci faşist diktatörlük koşullarında, daha özgün politikalarla yürütülecektir. Sömürgeci savaş koşullarında Kürdistan'da komünist gençlik çalışması, diğer şeylerin yanında, birleşik bir devrimin örgütlendirilmesini hedefleyecektir. Diğer taraftan komünist gençliğin hem Kürdistan'da ve hem de Bat ı'da, sürmekt e olan ulusal devrimi destekleme, onun yurtsever güçleriyle dayanışmayı geliştirme gibi aynı zamanda enternasyonalist görevleri de vardır. İşte bu görevlerden biri de, özellikle Batı'da sömürgeci savaş çığırtkanlığına ve şovenizm dalgasına karşı mücadele etmektir. 1. Kongre'nin bir kez daha yinelediği, askere gitmeme çağrısı, Türk, Kürt ve diğer milliyetlerden gençlerin sömürgeci savaşın aleti olmaması amaçlıdır. Kongre bu çağrıyı yinelerken, komünist gençl iğin Kürt ulusuna ve ulusal başkaldırıya karşı enternasyonal görevlerinden birine de işaret etmiş oluyor.

KGÖ'nün belgelerinin kısa tanıtımıyla 1. Kongresi'ni anlatmaya çalıştık. Belgelerin

her bölümü, her paragrafı, komünist bir gençlik örgütünün kafa açıklığını, kavga da bilinçli ve planlı yönelimini, coşku ve kararlılığını; büyük başarılara imza atmış ve daha da atacak zaferler kuşağını anlatıyor, tanıtıyor. 1. Kongre belgelerini okumak ve incelemek, komünist gençliğin dinamizmini, enginleri fethetme ruhu ve kavgacı bir ruhla dopdolu olduğunu anlamayı sağlayacaktır. Biz de bu vesileyle bir kez daha; "Şan olsun KGÖ'ye", "Şan olsun 1. Kongre'ye" diyoruz. Kongre kararlarını yaşama geçirmek amacıyla yola çıkacak bütün komünist gençleri şimdiden büyük başarı dilekleriyle.

ORTADOĞU, ÇIKAR ÇATIŞMALARI VE EMPERYALİST "BARIŞ" VEYA "PAX AMERİCANA" DANSI

Günlerce devam eden askeri hareketliliğin sonucunda 3 eylülde Körfez'deki Amerikan savaş gemilerinden ve B-52 uçaklarından fırlatılan 27 füzeyle ABD, Güney Irak'taki tespit ettiği hedefleri vurdu. Saldırılar 4 eylülde de devam etti.

ABD, bu saldırısına neden olarak, Irak ordusunun Kuzey Irak'a -Güney Kürdistan- sızmasını gösteriyordu. Körfez savaşından sonra bu bölge, Irak ordusundan temizlenmiş ve BM'nin himayesinde bölge ilan edilmişti.

Körfez savaşındaki durumun aksine bu saldırısında ABD emperyalist ülkelerden veya Körfez Savaşı koalisyonundan beklediği desteği veya onayı tam alamadı. Amerikan saldırısını sadece Britanya ve Alman hükümetleri destekledilerler. Fransa, Çin, Rusya ve Arap ülkeleri ABD'ye destek vermediler. Öyle ki, bu saldırıyı, BM Güvenlik Konseyi dahi onaylamamıştı. Çıkarlarının yeniden tehlikeye düştüğünü gören ABD emperyalizmi, bütün dünya kamuoyunu oldu-bittiyle karşı karşıya bırakmıştı. Saldırı, istenilen hiçbir sonucu vermedi. Tam tersine biriken ve suni olarak, zor yoluyla baskı altında tutulan çelişkilerin yeniden ve bu sefer daha karmaşık bir şekilde patlak vermesini beraberinde getirdi.

BM şemsiyesi altında emperyalist askeri koalisyon, Kuveyt'i işgal eden Irak'ı yenilgiye uğratmıştı. Kuveyt kurtarılmış(!) eski baskıcı ilişkiler yeniden sağlanmış ve Saddam Hüseyin'in Irak içinde de hareket sahası daraltılmıştı. Ama Saddam rejimi, muhalefeti kanla boğmaya devam ediyor. Irak halkı açlık ve sefalet içinde yüzüyordu. ABD emperyalizmi, Saddam'ı düşürmek ve onun yerine sadık bir uşağı getirme amacına ulaşamamıştı.

Irak "sorunu"nu halledememek ABD emperyalizminin uykusunu kaçırıyordu. Filistin- İsrail "barış"ı sağlanmıştı. Bir de Körfez'deki Saddam sorunu halledilirse bölgede tam anlamıyla pax americana hakim olacak! Yani Amerikan emperyalizmi Ortadoğu'nun zengin petrol yataklarına tam anlamıyla sahip olacaktı. Amerikan emperyalizmi bu amacına ulaşamadı. Çünkü onun, bu amacına ulaşmasının önünde ciddi engeller vardı: Irak, Arap Ülkeleri, Kürt ulusal hareketi ve İran ABD emperyalizminin Ortadoğu'da istediği gibi at oynatmasının önündeki esas engelleri oluşturuyorlardı/oluşturuyorlar.

Emperyalist ülkelerin, başta da ABD emperyalizminin bölgeye müdahalesinde çeşitli Kürt partilerinin iç dalaşlarını çözmek

için arkalarını çeşitli devletlere dayamaları vesil e oluyordu/oluyor; Saddam ordularının Erbil işgalinde ve bu işgalden sonra hala devam eden gelişmelerde Barzani ve Talabani arasındaki iktidar dalaşı belirleyici olmuştu.

Ortadoğu'yu, bu kavramı Körfez ve Kürdistan olarak daraltırsak, önemli kılan iki faktör var: Petrol ve Kürt ulusunun geleceği. Bu faktörlerin her ikisi de aynı derecede önemlidir.Bu yazımızda, bu iki faktörü taraflarıyla birlikte ele alacağız.

ORTADOĞU VE EMPERYALİSTLERARASI ÇELİŞKİLER

Belirttiğimiz gibi Ortadoğu'yu Basra Körfezi ve Kürdistan'la sınırlıyoruz. Bu bölge, stratejik konumunun (Asya ve Afrika'ya açılan yol) ötesinde, petrolün bulunmasından sonra emperyalist ülkeler arasındaki rekabetin en önemli odak noktalarından birisi olmuştur. Dünya petrol kaynağının yaklaşık yüzde 60'ı bu bölgede bulunmaktadır.

II. dünya savaşından revizyonist blokun yıkılışına kadar olan dönem içinde bölge emperyalistlerarası çelişkilerin gelişmişlik durumu açısından nispeten "istikrarlı" bir görünüm arz ediyordu. Savaşın bitimini takip eden yıllardan itibaren ABD emperyalizmi, emperyalist burjuvazinin deyimiyle "özgür dünya"nın jandarmalığını üstlenmişti. Öyle ki; sadece geri ülkeler değil, savaştan yenik çıkan Almanya, Japonya ve galip çıkan ama zayıflayan İngiltere ve Fransa da ABD'nin hegemonyasına girmişlerdi. Amerikan emperyalizmi, bir taraftan ekonomik gücüne dayanarak, diğer taraftan da bu ülkeleri, bunun ötesinde bütün dünyayı komünizm tehlikesiyle tehdit ederek kapitalist dünya üzerindeki hegemonyasını kurmuştu.

"Dışarıya karşı her şey 'yakında' gözüküyor. ABD, Batı Avrupa'yı, Japonya'yı ve diğer kapitalist ülkeleri vesikaya bağlamış; ABD'nin pençesine düşen (Batı) Almanya, İngiltere, Fransa, İtalya, Japonya itaatli bir şekilde ABD'nin emirlerini yerine getiriyorlar. Bu 'düzenlenmiş durum'un 'ebediyen' devam edeceğine, bu ülkelerin, ABD'nin boyunduruğuna ve hakimiyetine sonsuza dek tahammül edeceklerine, Amerikan köleliğinden kurtulmaya ve bağımsız gelişme yolunu tutmaya çalışmayacaklarına inanmak yanlış olur" (Stalin, C. 15, s. 284285, Alm.)

Öyle de oldu. Uzun bir süreç içinde Stalin'in bu öngörüsü gerçekleşti. Önceleri, ekonomik olarak nispeten zayıf konumlarından dolayı ABD'ye daha sıkı bağımlılık, siyasi ve askeri alanlarda da bağımlılığı beraberinde getiriyordu. Bu bağımlılıkta, Amerikan emperyalizminin bu ülkeleri, SB'yi kast ederek, komünizmin yayılmasıyla tehdit etmesi de önemli bir rol oynuyordu. Herhalükarda ABD emperyalizmi, bir taraftan ekonomik ve askeri gücüne dayanarak, diğer taraftan da komünizm tehlikesi tehdidiyle bu ülkeler üzerinde hegemonya kurmuştu. Bu dönem zarfında Amerikan emperyalizminin hegemon konumunu güçlendiren siyasi, ekonomik ve de askeri anlaşmalar, paktlar -örneğin NATO- yapılmıştı. Ama süreç içinde sözkonusu bu emperyalist ülkeler gelişerek, giderek daha belirgin bir şekilde kendi çıkarlarını da ifade etmeye başlamışlardı. Bu, ABD'ye karşı rekabetin dillendirilmesinden başka bir anlam taşımıyordu.

Sosyal emperyalist SB'nin başında bulunduğu revizyonist blokun çökmesinden sonra sözkonusu bu emperyalist ülkeler arasındaki ilişkiler-çelişkiler, her ne kadar yeni bir nitelik kazanmamışlarsa da, oldukça keskinleşmiş olarak açığa çıktı. Çünkü bu çelişkileri bastıran faktörler ortadan kalkmıştı. Revizyonist blok karşısındaki kapitalist blok dağıtılmıştı.

Bu süreç içinde emperyalistlerarası ilişkilerde iki eğilimin yaşam bulduğunu görüyoruz: "Bunlardan biri, bütün emperyalistlerin ittifakını kaçınılmaz yapıyor. Diğeri ise,

bir emperyalisti diğerlerinin karşısına dikiyor. Hiçbirisi sağlam temele dayanmayan iki eğilim" (Lenin, "Dış Politika Üzerine Rapor", C. 27, s. 363, Alm.)

Bu eğilimlerden birincisi -bütün emperyalistlerin ittifakı- belirttiğimiz nedenlerden dolayı II. dünya savaşından revizyonist blokun yıkılış dönemine kadar olan süreçte gerçekleştirilmişti. Bu, gönüllülükten ziyade, koşulların dayattığı kaçınılmaz zoraki bir ittifaktı. İkinci eğilim ise, revizyonist blokun dağılmasından sonraki süreçte hakim olur. "Bütün emperyalistlerin ittifakını kaçınılmaz" kılan koşulların ortadan kalkması, "bir emperyalisti diğerlerinin karşısına diken" eğilimi bütün şiddet ve çıplaklığıyla geçerli kılıyordu.

Bugün sözkonusu olan, sözkonusu bu emperyalist ülkelerin, başta da ABD, Almanya ve Japonya'nın dünyayı pazar alanı ve topraksal olarak yeniden paylaşma mücadelesinde karşı karşıya gelmeleridir. Bu mücadelenin sürdürüldüğü alanlardan birisi de Ortadoğu'dur.

Diğer taraftan: II. dünya savaşından sosyalist Sovyetler Birliği muzaffer olarak çıkmıştı. Sosyalizm uluslararası alanda güçlenmiş, Orta ve Doğu Avrupa ülkeleri kapitalist sistemden koparak SB etrafında sosyalist sistemi kurmuşlardı. Ne var ki, SB'de, XX. Parti Kongresi'nde Kruşçevci revizyonistler siyasi iktidarı gasp ederek kapitalizmin yeniden inşasının yolunu açmışlardı. SB'de kurulan revizyonist iktidar, süreç içinde, Lenin ve Stalin'in sosyalist SB'sini sosyal emperyalist bir ülkeye dönüştürmüşlerdi. Sosyal emperyalist SB, ABD emperyalizminin yanısıra ve onun karşısında dünya hegemonyası peşinde koşan ikinci süper güç olmuştu. Böylelikle dünya, -etkisi fazla olmayan, en azından bu ülkeler kadar olmayan revizyonist Çin ve sosyalist Arnavutluk'u dışta tutarsak- bu iki süper güç tarafından iki kampa bölünmüş oluyordu. Bu iki emperyalist kamp arasındaki hegemonya mücadelesi ne denli şiddetli olursa olsun, dünyanın bazı bölgelerinde bu şiddetli rekabet yerini geçici paylaşılmışlığm beraberinde getirdiği "istikrara" bırakıyordu. Bu "istikrarlı" alanlardan birisi de Ortadoğu'ydu. (Yukarıda belirttiğimiz dar anlamıyla.)

Sovyet revizyonistleri, uyduruk "kapitalist olmayan gelişme yolu", "sosyalizme yönelen ülkeler" teorisiyle; bu, sosyal emperyalist sömürge teorisiyle birçok gerici diktatörlükler ile bağlar kurmuş, bu ülkeleri sosyal emperyalist hegemonyası altına almıştı. Irak ve Suriye de bu ülkeler arasındaydı. Sosyal emperyalist SB, "kapitalist olmayan gelişme yoluyla sosyalizme yönelen" bu ülkelerde hegemonyasını kurarken, ABD emperyalizmi de Türkiye, İran (Şah dönemi), Kuveyt, S. Arabistan vb. ülkelerde hegemonyasını kurmuştu.

Bölgede kavga, rekabet her iki güç arasında sürdürülüyor ve her bir kampta yer alan ülkeler, "de facto"ya SB'nin ya da ABD'nin çıkarlarını girilen ittifakın ceremesi olarak destekliyorlardı. Bu dönem zarfında bölgede ne darbeler -İran, Irak, Türkiye- ne de antiemperyalist mücadeleler eksik olmuştu. Bu anlamda bölge tam anlamıyla istikrarsızdı. Ama bölgenin iki süper güç tarafından paylaşılmışlık durumu başka bir emperyalist gücün bölgeye müdahalesini veya gerek Sovyet ve gerekse de Amerikan çıkarlarını tehdit etme durumunu ortadan kaldırıyordu, işte tam da bu anlamda geçerli olan bir "istikrarlı" durum sözkonusuydu.

Revizyonist blokun çökmesiyle birlikte, kapitalist dünyada ABD sultasında gerçekleşen "bütün emperyalistlerin ittifakı" da çökme aşamasına girdi. Bugün o dönemden kalma anlaşmalar fiilen geçerli olsalar da, bağlayıcı hiçbir etkileri kalmadı. Emperyalistlerarası çelişkiler, adeta zincirlerinden boşaldı: her bir emperyalist haydut, kendi hesabına "ava" çıktı, kendi hesabına hegemonya ve nüfuz alanı elde etme mücadelesine girişti ve bu mücadele emperyalist

ülkeleri daha yoğun, daha sert bir şekilde karşı karşıya getirdi/getiriyor.

II. dünya savaşından revizyonist blokun çöküşüne (1989/'90) kadar olan dönemde "bütün ülkelerin emperyalistlerinin genel ittifakı, ... politikanın itici gücü" idi. (Lenin, Agk. Syf. 363.) Bugün ise tam tersi sözkonusu. Çünkü koşullar değişmiştir.

"...Kapitalizm koşullarında sömürgelerin, çıkar ve nüfuz alanlarının vs. paylaşımı için katılanların gücünden, genel ekonomik, mali, askeri vb. gücünden başka bir şey düşünülemez. Ama katılanların gücündeki değişiklikler dengesizdir. Çünkü kapitalizm koşullarında tek tek işletmelerin, tröstlerin, sanayii dallarının ve ülkelerin eşit bir gelişmesi olamaz" (Lenin, C. 22, s. 300, "Emperyalizm", Alm.)

Bu, bugünün koşullarında emperyalist ekonomi ve "politikanın itici gücü"nü oluşturmaktadır. O halde, kim ne istiyor?

ABD EMPERYALİZMİ

Birincisi, bölge ABD emperyalizmi açısından strat ej ik olarak daha da önemi i olmuştur. İkincisi ABD emperyalizmi, bölgedeki hegemonyasmı korumak ve genişletmek için eskiye oranla daha çok zorlanmaktadır.

Birinci nokta: SB'nin dağılmasından sonra, onun nüfuz alanı içinde olan bölgeler, emperyalistlerarası rekabete açık hale gelmişlerdi: Irak, Suriye, bölge olarak Kafkasya ve Orta Asya. Bugün kendini pek hissettirmese de emperyalistlerarası rekabetin, yakın gelecekte şiddetleneceği alanların başında Kafkasya ve Orta Asya gelmektedir. Bu bölgelerde bütün emperyalist ülkelerin gözü var. Ama esas rekabet Rusya, ABD, Almanya, Japonya ve Çin (Orta Asya) arasında sürdürülecektir. Bu büyük haydutların karşısında Fransa, İngiltere ve İtalya gibi emperyalist ülkelerin tek başlarına hareketleri, sorunun özünde fazla bir şey değiştirmeyecektir. Amerikan emperyalizmi bu bölgelere doğrudan müdahale etmenin kendisine pahalıya mal olacağını çok iyi bildiği için bu bölgelere, "hinterlandını sağlama olarak yaklaşıyor. O, Afganistan'ı Çin'e, İran'a karşı ve Orta Asya'ya dalmak için bir üs olarak kultanmak istediği için Taleban hareketini doğrudan veya Pakistan kanalıyla destekledi. Amerikan emperyalizmi geniş anlamıyla Ortadoğu'da da mevcut olanaklarını kullanarak, diğer emperyalist güçlerden daha önce hareket etti ve bölgede, kendi emperyalist çıkarlarına hizmet eden bir "barış" çemberi veya Ortadoğu-Türkiye üzerinden Orta Asya'ya uzanan bir "barış" şeridi oluşturmaya çalıştı. Afganistan gibi bütün olarak Ortadoğu ve Türkiye, ABD emperyalizminin Kafkasya ve Orta Asya'ya uzanışında birer "hinterland"dır, birer sıçrama tahtasıdır. Bu, stratejik özelliğinden dolayı Ortadoğu, Amerikan emperyalizmi için daha da önemli olmuştur.

İkinci nokta: Revizyonist blok veya SB'nin dağılmasından önceki dönemde ABD, esas itibarıyla sosyal emperyalist SB'ye karşı mücadele ediyordu. Diğer emperyalist ülkeler bu mücadelede ancak taraf tutuyorlar ve kendi emperyalist çıkarlarını ABD'nin "global" hegemonya şemsiyesi altında geri oranlarda gerçekleştiriyorlardı. "Yeni dünya düzeni" ile bu durum tamamen değişmiştir. Bugün ABD, başta Almanya olmak üzere Fransa, İngiltere, Japonya ve giderek etkisini göstermeye başlayan Rusya gibi emperyalist ülkelere karşı çok yönlü mücadele ile karşı karşıyadır. Bugün, hiçbir emperyalist ülke, doğrudan çıkarı olmaksızın, II. dünya savaşı sonrasının beraberinde getirdiği anlaşmalar ve yükümlülükler doğrultusunda Amerikan emperyalizminin politikalarına alet olmuyor. Çıkarların belirlediği bu durumu ABD de biliyor.

Her bir emperyalist ülkenin, öncelikle de Almanya ve Fransa'nın kendi emperyalist çıkarları için mücadelesi, ABD'nin bölgedeki konumunu hem güçleştiriyor ve politikasının tutmasına yol açıyor. Herhalükarda

ABD emperyalizminin bölgede eskisi gibi atoynatmasının nesnel koşulları kalmamıştır. İsrail-Filistin "barışı"nın ve Körfez savaşından sonra Irak politikasının uygulanamaması bunun açık ifadesidir. Başta Kürt ulusal hareketi olmak üzere, Suriye, Saddam rejimi, İran, Almanya ve Fransa stratejik olarak ABD'nin Ortadoğu'daki belirli engellerini oluşturuyorlar. Taktiksel açıdan Türkiye, İngiltere ve Barzani ve Talabani hareketleri de dönem dönem ABD emperyalizmiyle çelişkiye düşüyorlar. Bugün gelinen nokta (Güney Kürdistan'daki son çatışmalar-gelişmeler) bunu gösteriyor.

ALMAN EMPERYALİZMİ

Alman emperyalizmi en dinamik, iştahı tam anlamıyla kabarmış haydut konumunda bulunuyor. Onun bu konumda olmasının nesnel nedenleri var. Sanki tarih tekerrür ediyor. Alman emperyalizmi, kapitalizmin serbest rekabetçi döneminden tekelci dönemine geçiş sürecinde sergilediği gelişme içinde o dönem, sonradan gelişen, dünyanın paylaşımından pay kapmamış olan Almanya gelişmede Fransa'yı tamamen, İngiltere'yi de birçok alanda geride bırakıyor ve dünyayı yeniden paylaşma talebinde bulunuyordu. Bugün de benzeri bir durumla karşı karşıyayız. Almanya II. dünya savaşında aldığı yenilginin yükümlülüklerinden kurtuldu ve bu süreç içinde dünya "pasta"sından pay talep edecek derecede gelişti. O'nun en başta gelen rakipleri ABD ve Rusya'dır.

Ortadoğu, Alman emperyalizminin düşüncede geleneksel yayılma alanlarından birisidir. Düşüncede geleneksel diyoruz, çünkü Alman emperyalizmi hiçbir dönem Ortadoğu'da hakim olmamıştır, ama bunu planlamış ve planını gerçekleştirmek için adımlar da atmıştır. Osmanlı devleti üzerindeki nüfuzu ve Bağdat Demiryolu'nun yapımı bunun örneklerindendir.

"Drang nach Südosten" (Güneydoğu'ya yöneliş) Alman emperyalizminin sömürgeci-hegemonyacı politikasının iki ayağından birisidir (diğeri Doğu'ya yöneliştir. "Drang nach Osten")

Bu politika Alman emperyalizminin bölgeye; Anadolu'ya, Mezopotamya'ya bir bütün olarak yakın Doğu ve Ortadoğu'ya yönelişini ifade eder. Ortadoğu'da Alman emperyalizminin en büyük rakibi ABD'dir veya ABD'nin bölgedeki mevcut hegemonyasını tehdit eden en önemli potansiyel güç Almanya'dır. İran, Alman emperyalizminin bir üssü olmaya adaydır. Bu ülke, ABD ile olan çelişkilerinin de bir sonucu olarak Almanya ile sıkı bağımlılık ilişkilerine girmiştir. Almanya'nın Türkiye üzerindeki doğrudan ve Avrupa Birliği vasıtasıyla sürdürdüğü ve ABD'ye yönelik hegemonya mücadelesi henüz sonuçlanmamıştır. Görüldüğü gibi Alman emperyalizminin bu konumlanışı (İran) ve politikası (Türkiye) ABD'nin bölgedeki hareket alanını ve olanaklarını daraltmaktadır. Bu stratejik yöneliminin ötesinde Alman emperyalizmi Ortadoğu'nun bütün ülkeleriyle siyasi ve özellikle de ekonomik ilişkilerini geliştirmekte ve böylece ABD'nin bölge ülkeleri üzerindeki siyasi ve ekonomik nüfuzunu kırıcı etkide bulunmaktadır.

Bölgede bağımsız rol oynamaya en yakın emperyalist ülkeler olarak İngiltere, Fransa ve Rusya, güncel gelişmelerde, gelişmelerin yönünü ciddi bir biçimde etkileyen bir güce sahip değiller. İngiltere ve Fransa, bölgedeki geleneksel güçlerini çoktan yitirmişlerdir. İngiltere, ancak ABD'ye yamanma, onun çıkarlarına hizmet etme koşuluyla söz sahibi olurken, Fransa "ben de varım" dercesine tek başına hareket etmeye çalışıyor. Körfez savaşının hemen sonrasında emperyalist koalisyonun bozulmasında Fransa'nın rolü, bölge ülkeleriyle geliştirdiği ikili ilişkiler, ABD'nin Irak'a son saldırısını desteklememesi ve nihayet Fransız cumhurbaşkanı J. Chirac'ın Ortadoğu ziyareti Fransız emperyalizminin bölgede nasıl bir politika içinde olduğunu yansıtan verilerdir. Fransa, Arap ülkeleriyle ilişkilerini "tazeliyor." ABD'nin "barış" adına

dayatmasından bunalan Arap ülkeleri -örneğin Suriye, Filistin- Fransa ile sıcak ilişkilerden yana olduklarını belirtiyorlar. Öyle ki, Chirac, Filistin'de kahraman gibi karşılanıyor. Nedeni açık; Kudüs sorununa bakışı ve İsrail'e "tepkili" davranışı. Bütün bu gelişmeler Fransa ile ABD arasındaki çelişkileri ve bölge üzerine rekabetlerini keskinleştiriyor.

İtalya, Çin ve Japonya gibi emperyalist ülkelerin bölgedeki çatışmalarında görüldüğü kadarıyla fiili bir etkinlikleri yok. Ancak Rusya Dışişleri Bakanı'nın Ortadoğu gezisiyle yeni bir girişimi başlatmış bulunuyor.

SORUNUN DOĞRUDAN TARAFLARI

PDK (Kürdistan Demokrat Partisi) ve YNK (Kürdistan Yurtseverler Birliği): Barzani (PDK) ve Talabani (YNK) önderliğindeki bu iki parti, Güney Kürdistan'ın iki büyük aşiretin desteğini alan bu en güçlü örgütler, son hareketleriyle birer ihanet şebekesine dönüşmüş olduklarını bir kez daha kanıtlamış oldular. Güney Kürdistan PDK'sı 50 yıl önce kuruldu. Kuruluşunda Kürt halkının değişik sınıfsal katmanlarını temsil ediyordu. Güney Kürdistan'da -diğer parçalarında olduğu gibi- ekonomi oldukça geriydi ve toplumsal gelişme de ancak kaplumbağa adımıyla ilerliyordu. Toplumsal ve siyasal ilişkiler tutucu ve feodal karakter taşıyorlardı. Toplumda kapitalist (burjuva) ilişkiler yeni yeni oluşuyorlardı. Bir bütün olarak G. Kürdistan'ın toplumsal ve siyasal gelişmesinde birinci derecede feodal, ikinci derecede de burjuva çevreler inisiyatif sahibiydiler. PDK'nın kuruluş aşamasında toplumun bu geri güçleri üzerlerine düşen rolü hakkıyla oynamışlardı. O dönem partinin kurulması ileri bir adımdı. Sömürgeci güçler Kürt ulusal uyanışını engellemek ve partinin, bu uyanışın bir aracı olmasını akamete uğratmak için ellerinden geleni yapıyorlardı ve partinin kuruluş sürecine müdahale ederek bir dizi gerici, aşiretçi, feodal güçlerin/ilişkilerin partide hakim olmasını sağlamışlardı. Dolayısıyla Güney Kürdistan PDK'sı, daha kuruluşundan beri bu gerici, feodal güçlerin politik çıkarlarını savunan parti olmuştu. Bu güçlerin başını çekenler de -partiye ağırlığını koyanlar- Barzanlar olmuştu. Gerici, feodal, aşiretçi, dinci güçlerin bir çıkar ortaklığı sözkonusuydu. Kurulan çıkar dengelerinin bozulması, bu güçlerin birbirlerine karşı savaşacakları, birbirlerini boğazlamada geri kalmayacakları anlamına geliyordu. Nitekim, sadece son yıllardaki gelişmeler değil, daha Güneyli güçlerin, Doğu Kürdistan'daki ulusal kurtuluş mücadelesine katılmaları döneminde ve takip eden yenilgi yıllarında öndegelen (varlıklı, sözü dinlenir) Güneyli güçlerin ne tür bireysel nüfuz peşinde koştukları ve hangi olumsuz gelişmelere neden oldukları sır değildir.

Güney Kürdistan'ın toplumsal ve siyasal yaşamında Molla Mustafa Barzani birleştirici özelliği olan bir önderdi. Onun ülkede bulunmadığı yıllarda parti tamamen feodal ağaların, aşiret reislerinin ve din adamlarının eline geçmişti. Mustafa Barzani, SB'den ülkeye döndüğünde bir dizi yeni gelişmeler, oldu-bittilerle karşı karşıya kalmıştı.

1964 yılında PDK'da bir ayrılık gündeme geldi. Barzaniler bu ayrılığa bir türlü tahammül edemediler. Çünkü bu ayrılık, PDK'nın nüfuz alanını daraltıyordu. Talabani ve başka birkaç PDK kad ro su nun PDK'dan kop ma la rı ve YNK'nın kurulmasıyla başlayan Güney Kürdistan'ın yeni tarihi, "Birakuji"lerin (Kardeş kavgalarının), ihanetlerin başlangıcı olmuştu. Bu ihanet, son gelişmelerle doruk noktasına ulaşmıştır.

Özgür Atılım gazetesinin 24. Sayısında (14 Eylül 1996) bu iki partinin karakter ve amaçları son gelişmeler ışığında şöyle değerlendiriliyor:

"Güney Kürdistan'da bitmez tükenmez çatışmalara giren ve nihayet son tutuştukları savaşta, birbirlerine üstünlük kurmak için, Kürt ulusunu sömürgeci boyunduruk

altında tutan İran ve Irak gibi devletlerle dolaylı ve doğrudan işbirliği yapan, dünya halklarının azılı düşmanı Amerikan emperyalizmini 'duruma müdahale'ye çağıran PDK ve YNK, ulusal reformculuğun, ulusal özgürlük savaşının rezil bir engeli olduğunu bir kez daha gözler önüne serdi. Aşiret örgütlenmesine dayalı iki partinin arasındaki savaş, uzun vadede siyasal hakimiyet sağlamaya, güncel planda ise gümrük ve petrol gelirlerinin paylaşımına ilişkindir. Bu uğurda şeytanla bile işbirliğine hazırdırlar. Gerici ve faşist sömürgeci bölge devletlerinin birbiriyle olan çelişkilerinden yararlanmaya çalışarak, rakibine, gerçeğe daha uygun bir vurguyla, Kürt ülkesine ve halkına saldırmaktan tutun da, emperyalistlerin figüranı olmaya değin her yol mübahtır onlar için. Bunlar ulusal özgürlüğe inanmazlar, halklarına güvenmezler, devrimci imkanlardan ödleri kopar. Hangi devletlerle, hangi karanlık, kalıcı ve geçici ittifaklara girdikleri ya da gizli anlaşmalar yaptıkları bugün tam olarak bilinemez de olsa, kesin olan şey, her iki partinin de, tüm bunları politik hakimiyet ve iktisadi çıkar temelinde yürüttükleridir. Gerek umutlarını Amerikan emperyalizminin bölge planlarına bağlamış bulunan ve sömürgeci Türk burjuva devletiyle bir federasyon hayali peşinde koşan Talabani, gerekse de ABD'den ve Türkiye sömürgeciliğinden yana hayal kırıklığına uğramış görünen, Saddam rejimiyle bir otonom anlaşması imzalayarak sömürgeci boyunduruk içinde varlığını güvencelemeye yönelen Barzani, ulusal özgürlüğün başlıca engelleri olmakla kalmıyor, fakat aynı zamanda emperyalistlerin ve Kürdistan'ı sömürgeci cendereye hapseden devletlerin, Ortadoğu ve Önasya hamlelerinin piyonları olma çizgisine sıkı sıkıya sarılıyorlar. Onlar, Güney Kürdistan'ın geçmişidirler, fakat asla geleceği olamayacaktırlar. Kürt halkı onları söküp atacaktır" ("ABD Emperyalizminin ve Bölge Gericiliğinin Köleleştirme Saldırıları" makalesinden.)

Bu iki parti hakkında söylenmesi gereken bunlardır. Yalnız burada belirtilmesi gereken önemli bir nokta var. Güney Kürdistan'da Kürtlerin uluslaşma süreci çok geridir, en azından Kuzey'dekinden oldukça geridir. Bu, Güney'de Kürtlerin birbirlerine nispeten gevşek bağlarla bağlı olarak, yaşadıklarını gösterir. Aynı dili konuşmak meselenin özünde fazla bir şey değiştirmiyor. Stalin'in, Gürcülerin gelişimiyle ilgili olarak söylediği, pekala Güney Kürdistan'daki Kürtler için de geçerlidir.

"Reform öncesi dönemde Gürcüler ortak bir toprak üzerinde yaşıyorlar ve aynı dili konuşuyorlardı, buna rağmen kelimenin tam anlamıyla bir ulus oluşturmuyorlardı; çünkü birbirinden ayrı bir sürü prensliklere bölünmüş olduklarından, ortak bir iktisadi yaşantı sürdüremiyorlar, yüzyıllardan beri birbirleriyle savaşıyorlar, birbirlerini yıkıma uğratıyorlar ve birbirlerine karşı İranlılar ve Türkleri kışkırtıyorlardı. Bazen talihli bir hükümdarın gerçekleştirdiği, prensliklerin kısa süreli ve rastlantılar sonucunda birleşmeleri, en iyi halde sadece yüzeysel yönetim alanını kapsıyor; en kısa zamanda prensliklerin huysuzlukları ve köylülerin ilgisizliği yüzünden yıkılıyordu. Gürcistan'ın iktisadi parçalanmışlığı içinde başka türlü de olamazdı" (Stalin, "Marksizm ve ulusal sorun", C. 2, s. 257.)

Bugün Güney Kürdistan böyle bir süreçten geçmektedir. Güney Kürdistan Barzani ve Talabani veya PDK ve YNK "prensliklerine" bölünmüş durumdadır. Bu "prenslikler" çıkarları için birbirlerini boğazlıyorlar ve birbirlerine karşı İran'ı, Türkiye'yi, Irak'ı, ABD'yi kışkırtıyorlar. Ancak ulusal birliğin sağlanmasıyla Barzani ve Talabani "prenslikleri" ömürlerini doldurmuş olacaklardır. Bu anlamda bu "prenslikler", Güney Kürdistan'ın geçmişini; ulusal birliğin sağlanması da geleceğini oluşturmaktadır ve bu gelecek içinde "prensliklere" yer yoktur.

PKK: Kürt ulusal kurtuluş mücadelesinin fiilen yürütücüsü ve temsilcisi olan bu yurtsever hareket, bütün yalpalamalarına; dö-

nem dönem gösterdiği reformizme, emperyalist ülkelerle ilişki kurma eğilimine rağmen yurtsever devrimci öze sahiptir. PKK, Güney Kürdistan'daki son gelişmelere/çatışmalara aktif olarak katılmamış; savaşan taraflardan birinin yanında fiilen yer almamıştır. Ama Talabani'ye daha yakın durduğu ve ona en azından manevi bir destek verdiği de açıktır (PKK Genel Başkanı A. Öcalan, esir alınan Talabani'nin eşi ve diğer yöneticilere iyi muamele yapılması için Barzani'ye çağrı yapmış, aksi takdirde PDK'ya tavır alacaklarını açıklamıştı.)

Barzani ve Talabani arasındaki savaş, bir yerde Güneyli Kürtlerin uyanışına da katkıda bulunmaktadır. Onlar; bu iki aşiret reisi arasındaki çıkar dalaşının Güney Kürdistan'ı parçaladığını, halkı daha korkunç sefalete sürüklediğini görüyorlar ve giderek, bu iki gücün Güney'de ulusal çıkarları temsil etmekten tamamen uzak olduklarını kavrıyorlar. Bu nesnel olgu bölgedeki siyasi ve askeri varlığı süren PKK'nin etkisini artıran bur durumdur. Şüphesiz ki, PKK'nin Güney'deki varl ığı, PDK ve YNK'nın etkenliğiyle karşılaştırılamaz. Ama her geçen gün PKK'nin güç len me si ne hiz met eden gelişmeler yaşanmaktadır. Bu durumu Barzani ve Talabani de görüyorlar. Bunların ne menem "prensler" olduğunu PKK de pekala biliyor. Dolayısıyla PKK'nin gelişmesi, PDK ve YNK'nın erimesi anlamına gelmektedir ve bu "prensler" bu erimeyi, kendi yokoluşlarını durdurmak için PKK'ya karşı birl eşerek, onu yok etme mücadelesi vermekten de geri kalmayacaklardır ve zal en dönem dönem Türk ve İran sömürgecilerinin, ordularının önüne düşerek Güney'de gerilla avına çıkan Talabani ve Barzani güçlerinden başkaları değildir. Onların bu sürece katılımlarının oranı çıkar ilişkilerine ve konjonktürel dengelere bağlı olarak değişir. Nitekim son çatışmaları "sona erdirme" amacıyla 30 ekimde Ankara'da ABD direktifleriyle bir araya gelen her iki parti temsilcisi de PDK'ye karşı Türkiye'yle işbirliğini kabul ettiler. (PDK daha sonra bu anlaşmanın bazı maddelerine uymayacağını açıkladı.)

Irak: Gerici Saddam rejimi Kuveyt'i işgal ederek, hem bölgesel bir güç hem de, Körfez'deki petrol kaynaklarının yegane sahibi olmak istediği mesajını veriyordu. Bu mesaj, hem aynı bölgedeki emperyalizmin işbirlikçisi devletlere hem de emperyalist ülkelere yönelikti. Çıkarlarının tehdit edildiğini gören emperyalist ülkeler, çok hızlı ve çok kolay anlaştılar. Ve bütün emperyalist ülkelerin fiilen katıldıkları veya açıktan destekledikleri emperyalistlerarası savaş koalisyonunu kurmakta ve Irak'a saldırmakta gecikmediler. Irak büyük bir yenilgiye uğratıldı. Saddam rejimi düşürülemedi, ama onun hareket sahası daraltıldı. Güney Kürdistan BM yönetimine verildi. Boş durmayan Saddam rejimi, Irak'ın bütününde yeniden söz sahibi olmak için eline geçen her fırsatı değerlendirdi. En önemli fırsat da, Barzani'nin çağrısıydı. "Irak'ın bütününde kontrolü yeniden ele almak için" yanıp tutuşan Irak rejimi, ordularını Erbil üzerine göndermekte gecikmedi. Saddam rejimi neredeyse bölgedeki bütün güçlerle çelişkili durumdadır. İran'la olan bölgesel rekabeti, Körfez'deki Arap Emirlikleri'nin, Kuveyt'in, hatta S. Arabistan'ın korkusu, Suriye ile eskiden beri devam eden rekabeti, keza Türkiye ile olan anlaşmazlığı ve Kürt ulusuyla olan çelişkisi, faşist Saddam rejiminin ateşten çemberle çevrili olduğunu gösteren olgulardır. Onbinlerce Kürdün katili olan Saddam, Irak'ın bütünlüğünü sağlamak, yani Güney Kürdistan üzerinde yeniden hakimiyet kurmak için hiçbir fırsat kaçırmayacaktır. Keza o, Körfez ülkelerini, işgalle tehdit etmeye de devam edecektir.

İran: Doğu Kürdistan'ı "sömürgeleştiren" İran da bölgede hemen hemen hiçbir ülke ile barışık değildir. İran gerici molla rejimi, bölgesel hegemonya peşinde olmanın ötesinde Kafkasya ve özellikle de Orta Asya üzerinde nüfuz sahibi olma çabası içindedir. İran molla rejimi Türkiye ile hem bölgesel hegemon olma rekabetini sürdürür-

ken, Kafkasya ve Orta Asya'da da aynı rekabeti sürdürmektedir. Bölgesel güç olma konusunda İran'ın Irak ile de çelişkisi vardır. İran sömürgecileri İran Kürdistanı'ndaki ulusal kurtuluş mücadelesinin amansız düşmanıdır ve bumücadeleyi boğmak için, aynen Türkiye gibi, Güney Kürdistan'a saldırmaktadır. İran'ın sahte antiemperyalistliğinin -devrim dönemini değil, bugünü kast ediyoruz-, somutta da antiamerikancılığının hiçbir ilerici yönü yoktur. İran ve ABD'nin bölgedeki çıkarları çelişmektedir. Ama İran, ABD'nin bütün tecrit politikasına ve fiili adımına rağmen tecrit olmamıştır. Burada, İran'ın, özellikle Alman emperyalizmiyle geliştirdiği ilişkilerin belirleyici rolü vardır. Alman emperyalizmi, ABD'nin yaptırımları karşısında İran'ın bir nevi kalkanıdır. İran, Alman emperyalizminin bölgedeki üssü olma konumundadır. Dolayısıyla Alman emperyalizmi, bugün çok açık bir şekilde görülmese de, bölgede emperyalistlerarası çelişkilerin ittifaklar oluşturacak derecede keskinleştiği bir süreçte bölgedeki nüfuzunu İran üzerinden sağlama yolunu mutlaka deneyecektir.

Türkiye: Bölgesel güç konumunda olan faşist diktatörlük, stratejik konumundan ve ekonomik potansiyelinden dolayı pervasız hareket etme eğiliminde ve "emperyalist" amaçlar peşindedir. Türkiye ve Kürdistan, Kafkaslara, Orta Asya'ya ve Ortadoğu'ya buradan da Asya ve Afrika'ya açılan yol üzerinde olmasından, bu stratejik konumundan dolayı özellikle ABD ve AB'nin (başta da Almanya'nın) giderek keskinleşen bir rekabet alanı durumundadır. Faşist diktatörlük, emperyalist efendileriyle ortak hareket ettiğinde, emperyalist güçler de ona bazı kırıntılar sunduklarında hedefledikleri amaca ulaşacaklarını biliyorlar.

Faşist devlet İran ile Ortadoğu'daki, Kafkaslar'daki ve Orta Asya'daki rekabetini açık bir şekilde sürdürmektedir. Her ne kadar, Irak'ın "toprak bütünlüğünü" savunuyor gözükse de, Kerkük ve Musul'u; buradaki petrol yataklarını ele geçirme amacını gütmektedir. Ortamın uygun olduğu koşullarda bu ilhakı gerçekleştirmek için hareket edeceğinden hiç şüphe edilmemelidir.

Türkiye'de sömürgeci faşist rejim Kürt ulusal hareketini boğmak için yoğun çaba içindedir. Kuzey Kürdistan'ı işgal altında tutan faşist diktatörlük, Kürt ulusuna karşı jenosid uygulamaktan çekinmemektedir. Her ne kadar katliam, Halepçe'dekinin boyutuna varmasa da, her gün yapılmaktadır.

Diktatörlük, Saddam rejimiyle de çelişki içindedir. Bunda, Türkiye'nin Musul ve Kerkük'e göz dikmiş olması önemli bir rol oynamaktadır.

ORTADOĞU'DA GELİŞMELERİN / ÇELİŞKİLERİN SEYRİ

Bölgedeki yerel ve emperyalist güçlerin faaliyeti iki noktaya kilitlenmiştir. Birincisi; Kürt ulusal kurtuluş hareketinin boğulması. Bu noktada emperyalistler ve yerel güçler aynı görüşteler, ortak hareket ediyorlar. İkincisi ise, bölge üzerinde nüfuz sahibi olmak ve petrol kaynaklarını kontrol etmek. Bu noktada ise ortak hareket sözkonusu değil, çeşitli güçlerin birbirlerine karşı ittifakı, desteği sözkonusu. Bu noktada, anlaşma tali, geçici, rekabet esastır. Sorunu bu iki açıdan ele alalım.

Kürt ulusal kurtuluş mücadelesi açısından

Körfez savaşı ve Saddam rejiminin yenilgisinden sonra Güney Kürdistan'da özellikle ABD emperyalizminin girişimleri sonucunda bir federatif Kürt devleti kuruldu. Tabii bu, emperyalist koruma altında kurulan bir devletti. Esasında bu yeni yapılaşma, devletten başka her şeye benziyordu. Güneyli Kürt güçler ne böyle devlet kurma perspektifine sahiptiler ve ne de böyle bir gelişmeye hazırdılar. Güney Kürdistan, tarihinde önemli bir fırsat yakalamıştı. Şüphesiz ki bu girişim, emperyalist şemsiye altında gerçekleştiriliyordu. Ama buna rağmen

Güney, belli bir dönem, Irak ve komşu sömürgeci güçlerin (Türkiye ve İran) baskısı altında kalmamış, nisbi bir özgürlüğe kavuşmuştu. Bu özgürlük ortamı, Güney'de ulusal uyanış için, Kürt halkının ulusal örgütlenmesi için pekala kullanılabilirdi. Ama ele geçen fırsat kullanılamadı. Emperyalist kontrol altında kurulan bir devletin, bağımsız olamayacağı ve somutta da özgür Kürdistan'ın bu koşullarda en azından Güney'de kurulamayacağı açıktır. Ama bu süreç, ulusal uyanışın ve örgütlenmenin önüne engeller çıkarmayan, tam tersine buna ortam yaratan bir süreçti.

Güney'de etkin olan Barzani ve Talabani güçleri, yukarıda belirttiğimiz özelliklerinden dolayı Kürt ulusal uyanışını örgütleme ve geliştirme yeteneğinden ve de niyetinden oldukça uzaktılar. Onlar için esas olan, aile ve aşiret çıkarlarıydı. Onlar, bu çıkarları teminat altına almak ve birbirlerinin aleyhine genişletmek için Kürt ulusunun can düşmanı sömürgeci güçlerle (Türkiye, İran ve Irak) ve ABD emperyalizmiyle işbirliği yapmakta hiçbir sakınca görmemişlerdi ve devletten başka her şeye benzeyen bu "devlet", son gelişmelerle hiçbir devletsel işini yerine getirmeden yıkıldı.

Kuzey Kürdistan ise yıllardan beri süren bir devrim sürecini yaşamaktadır. Türk sömürgeci devletine karşı sürdürülen bu ulusal kurtuluş mücadelesinde Kuzeyli Kürtler, PKK önderliğinde ulusal kurtuluş yolunda büyük mesafeler katettiler. Şüphesiz PKK, başlangıçtaki tutarlı antiemperyalist konumundan çok şey kaybetmiştir. Şüphesiz, onun ulusal kurtuluş anlayış ve devriminin olası zaferi, dar anlamda Kürt ulusunun, Kürt proletaryası ve emekçi yığınlarının sosyal kurtuluşunu beraberinde getirmeyecektir. Açık ki, iktidara gelecek olan Kürt ulusal burjuvazisi, kendi sınıfsal çıkarlarını hakim kılacaktır. Bu ise proletaryanın ve geniş yoksul emekçi yığınların çıkarlarına ters düşer. Ama şu an esas olan, sorunun bu yönü değildir. Sorunun esas yönü, Türkiye Kürdistan'ı kaynaklı Kürt ulusal kurtuluş hareketinin bütün Ortadoğu'yu etkilemesidir. Artık bölgedeki bütün yerel iktidarlar ve emperyalist ülkeler, açıkça kabul etmeseler de, Kürt ulusal devriminin nesnel olduğunu, söylevden maddi bir güce dönüştüğünü görmektedirler. Tam da bundan dolayı hem yerel iktidarların, hem de emperyalist devletlerin önünde iki alternatif var: Ya bu devrimi yumuşatarak reformize edip zararsız hale getireceksin; ya da boğacaksın. Ortadoğu, Kürt ulusal devrimi bu alternatifler açısından bir ayrım noktasına yaklaşıyor.

Kürt ulusal devriminin boğulmasında bütün yerel güçlerin (Türkiye, İran, Irak, Suriye) ve bütün emperyalist devletlerin ortak hareket edeceğinden hiçkimse şüphe edemez. Çünkü Kürt ulusal devrimi (Kuzey çıkışlı), Kürdistan'ın diğer parçalarında da ulusal uyanışı şahlandıracak ve bütün Kürdistan'ın bağımsızlığını sağlayacaktır. Bu, bölgedeki emperyalist çıkarlara da ters düşer. Bu, bütün Ortadoğu halklarının emperyalizme karşı mücadelesini kamçılar. Tam da bu nedenlerden dolayı yerel güçler ve emperyalist ülkeler, Kürt ulusal devrimini -başarılı olma veya tutarlı bir şekilde bu yolda ilerleme durumunda- ortaklaşa boğmaya çalışacaklardır. Onların bunda çıkar ortaklığı vardır. Ama Kürt ulusal hareketinin, Batı'da açılmış ve gelişmekte olan ikinci cepheyle, işçi sınıfı ve emekçilerinin mücadelesiyle; marksist leninist komünistlerin önderliğindeki antiemperyalist demokratik devrim mücadelesiyle birleşmesi veya ittifak halinde hareket etmesi durumunda durum tamamen değişecektir. Bu durumda bir bütün olarak Türkiye ve Kuzey Kürdistan, sadece Ortadoğu halklarının değil bütün dünyada ezilenlerin ve sömürülenlerin; dünya işçi sınıfı ve emekçilerinin ışığı olacaktır. Anadolu coğrafyası bu gelişmeye gebedir.

Aksi taktirde, Kürt ulusal hareketinde reformizmin, pragmatizmin hakim olması ve mücadelenin uzlaşmaya evrilmesi durumunda -bu tehlike büyüktür- bölgenin

yerel güçleri ve emperyalistlerin ortak hareketi sözkonusu olmayacaktır. Her bir yerel güç ve emperyatist ülke, uysallaştırılmış hareketi kendi çıkarları için bir diğerlerine karşı kullanacaktır.

Emperyalist rekabet açısından

Kürdistan'ı sömürgeleştiren ülkeler, başta ABD olmak üzere emperyalist ülkeler (İngiltere, Fransa, Almanya) son gelişmelerin dayattığı durumdan dolayı yeni "çözüm" yolları bulmak için çok hareketli günler geçiriyorlar. ABD emperyalizmi, Güney'de kaybettiği nüfuzunu yeniden elde etmek ve nispeten kalıcı oluşumları gerçekleştirmek için elini çabuk tuttu. Bölge ülkeleri de rol peşinde koşuyorlar.

PDK ve YNK arasındaki çatışmaların bir an önce durdurulması ve sorunun "barışçıl" çözümü için hareket e geçen ABD ve onunl a birlikte Türkiye, önce Silopi'de Barzani ile, daha sonra da Ankara'da Talabani ile görüştüler. Bu görüşmelerde Barzani ve Talabani'ye akıllı olmalarını^) söyleyen ABD, PDK'nın Irak ile ilişkisinden, YNK'nın da İran ve Suriye'ye yönelişinden rahatsız olduğunu dile getirdi. Tabii ki, Türkiye de aynı görüşte olmak zorunda kaldı. Türkiye bu görüşmelerde, Güney Kürdistan'da ulusal azınlık konumunda olan Türkmen olgusunu bir koz olarak oynadı ve Güney Kürdistan'ın yeniden yapılaşmasında Türkmenlerin de söz sahibi olmaları gerektiğini ABD, PDK ve YNK'ya kabul ettirdi. ABD Dışişleri Bakan Yardımcısı Robert Pelletreau bu durumu, Esenboğa Havalimanı'nda düzenlediği basın toplantısında şöyle açıklıyordu: "Güney Kürdistan'da Irak'ın toprak bütünlüğü çerçevesinde Türkmenler, Kürtler ve Asuriler dahil tüm tarafların katılacağı kalıcı bir istikrarın oluşturulmasını arzu ediyoruz... Türkmenlerin, görüşmelerin dışında tutulmaması gerektiği görüşündeyim. Türkmenler ayrıca, ateşkesin gözlemlenmesine yardımcı olmak için rol üstlenebilirler." Bu tam da Türkiye'nin politikasını ifade eden sözlerdi.

Nitekim R. Pelletreau, Türk ve İngil iz temsilcilerinin de katıldığı Barzani ve Talabani temsilcileri ile Ankara'da 30 ekimde yapıtan görüşmelerde her iki taraf da ateşkesi kabul ettiklerini açıkladı. Bir anlamda sonuç alınamayan Dublin görüşmelerine, Ankara'da devam edildi.

ABD gözetiminde imzalanan 20 maddelik bir anlaşmayla ateşkes imzalayan taraflar, daha sonra yine bir araya gelecekler. Bu anlaşmanın dikkat çekici yanı bölgede faşist diktatörlüğün etkinliğini artırmak amacıyla Türkmen faktörünün Barış İzleme Gücü adı altında devreye sokulması oldu. Yanısıra anlaşmada PKK'ye karşı işbirliği de imzalandı. Uygulanamayacağı PDK'nin iki gün sonra ki çarkıyla daha şimdiden açığa çıkan bu anlaşma bölgesel zeminin kaypaklığının da en tipik göstergesi. Çünkü son süreçte PDK, PKK karşıtı, YNK ise PKK dostu gibi gösteriliyordu. PDK anlaşmanın PKK'ye ilişkin maddesine karşı tavır açıklarken, Talabani'nin YNK'si hala sessiz!

GÜVENLİK KUŞAĞI YALANI

Güney'deki çatışma süreçleri boyunca faşist diktatörlük hep "güvenlik kuşağı" yaratma peşinde oldu. Kuzey ve Güney Kürdistan arasındaki bağı koparmak, somutta da PKK'nin Güney'den Kuzey'e geçmesini engellemek için Türkiye'nin oluşturmayı amaçladığı geçici güvenlik kuşağı planı pek rağbet görmedi. Sadece ABD ve İngiltere tarafından desteklenen bu plan, tüm bölge ülkeleri hem de başka emperyalist ülkeler (Fransa, Rusya) tarafından tepkiyle karşılandı. Türkiye, bir taraftan böyle bir şeridi oluşturacağım derken, diğer taraftan da bu anlayışını askıya aldığına işaret eden tavırlara girdi ve böyle bir ikil em içindeyken patlak veren PDK ve YNK çatışması Türkiye'nin, adeta imdadına yetişti. Şimdi Türkiye yeniden ve bir daha Ortadoğu'daki Amerikan politikasına kilitlendi. O, aynı zamanda Güney Kürdistan'da çarpışan taraflar arasında ortak arabuluculuk için İran'a çağrıda bulunuyor. İran da buna

hazır olduğunu açıklıyor. Saddam ise, çarpışan tarafları Bağdat'a çağırıyor.

Ortadoğu'da rekabet içinde olan emperyalist ülkeler ve onların gölgesinde yerel sömürgeci-gerici devletler, Kürdistan'ı yeniden ameliyat masasına yatırıyorlar. Her bir güç; soruna kendi çıkarı açısından yaklaşıyor ve öyle ki, çoğu kez kimin ne dediği, niçin öyle dediği, gelişmelerin hızı başdöndürücü olduğu için pek bilinmiyor. Ama bölgede söz sahibi olmak isteyen her güç, devre dışı kalmamak için bir şeyt er söylüyor. Tıpkı Alman emperyalizminin ABD'nin Irak'ı son bombalamasını desteklemesi gibi. Anlaşılan o ki, ABD emperyalizmi bu sefer oldu-bittiye açık kapı bırakmayan ve rakiplerini dışlayan bir "çözüm" için uğraşacak ve anlaşılan o ki Türkiye'de kendi lehine olan konjonktürel gelişmeden yararlanarak Kürt ulusal mücadelesini fiziki olarak etkisiz hale getirmek için her zamankinden daha yoğun bir çaba harcayacak.

ABD, Ortadoğu'da son gelişmelerle zayıflayan konumunu yeniden güçlendirme fırsatını yakaladı. Ama diğer emperyalist ülkeler bu gelişmeleri seyretmiyorlar, onlar da şu veya bu formda Ortadoğu'daki rekabetin bir tarafını oluşturuyorlar ve karşılıklı çıkar çatışması, yerli işbirlikçilerinin de katılımıyla devam edecektir. Ta ki bölgenin antiemperyalist, devrimci ve komünist dinamikleri, yerel gerici iktidarları altedene ve emperyalistleri bölgeden kovana kadar...

GÜÇ VE EYLEM BİRLİĞİ

GİRİŞ

'95 yılı sonlarından başlayarak, faşist rejim cezaevlerindeki devrimci tutsaklara saldırı dalgası başlattığında, devrim mücadelesinin örgütlü kuvvetlerinin saldırı anı ve alanlarında güçlerini ve eylemlerini birleştirerek, ortak düşmana ortak vuruş gücünü konuşturmaya başladığı görüldü. Giderek, devrimci ve komünist parti ve örgütlerin merkezi düzeyde güç ve eylem birliklerini yaratma amaçlı çalışmaları gündeme girdi.

'96 başında önce iki parti arasında başlayan, sonra da diğerlerinin katılımıyla genişleyen ve hızlanan güç ve eylem birliği çalışmaları, az da olsa ürün de verdi. Ancak, özellikle 1 Mayıs'tan sonra taraflar arasında anlaşmazlıklar, çalışmaların temposunda düşüşler ortaya çıktı. Cezaevlerinde, sermaye ve sömürgeci faşist diktatörlüğe karşı açlık grevi ve ölüm orucu şeklinde genel direniş, özel olarak bahse konu parti ve örgütlerden tutsakların siper yoldaşlığı ile sürerken, dışarıda güç ve eylem birlikleri, merkezi çalışmaların konusu olarak tavsamaya, sönmeye başlamıştı bile. Direniş sonrasında sorun çözüm ufkunda değil, gazete ve dergi sayfalarındaki tartışmaların, polemiklerin darlığında suçlama ve yergilerin konusu haline gelmişti. Ve süreç bugün de esas olarak bu minval üzerinde sürüp gidiyor.

Sınıflar mücadelesinin seyri içinde, her zaman sermaye ve faşizme karşı devrimci kuvvetlerin değişik düzlemlerde birliği sorunu gündemde olmuştur. Alışılmış olan, alışılmış olduğu kadar da ilginç olan antifaşist devrimci, komünist ve nihayet yurtsever kuvvetlerin, mücadelede güç ve eylemlerini birleştirmeleri gerektiği üzerinde çokça durulur; yazılır, çizilir.

Bahse konu örgüt ve partiler, güç ve eylem birliğinin gerekliliğine, kendilerinin bu tarz bir ilişkiye açık ve hatta hazır olduğunu açıklar, basın organlarında duyurur. Eylem ve güçbirliğine dair ortaya dökülen fikirler arasında temel noktalarda aynılık belirgin bir şekilde göze çarpar, ama; sürecin nasıl işleyeceği, ortak mücadelenin nasıl, hangi modelle örgütleneceği gibi sorunlarda ayrılıklar birbirini izler, besler ve çoğu kez de kör döğüşüne dönüşür.

Kolaylıkla anlaşılabileceği gibi sorunlar, sorun tartışılmaya başlandığında ortaya çıkar, hele de tartışmalar uzadığında içinden çıkılmaz noktalara varır/vardırılır.

Ancak, mücadelenin bilinen bütün süreçlerinde, sanki sözkonusu tartışmalar yokmuşçasına, hatta tartışmaları boşa çıkarırcasına, pratik "kendi bildiği" yolda sürer gider. O pratik; mücadelenin hemen bütün alanlarında, o an orada bulunan bütün kuvvetlerin güç ve eylem birliği yapmasıdır.

Yani, teori gridir, yaşam ağacı yeşildir doğrusu, taraflar ne tartışırsa tartışsın kavganın sıcak anlarında durmadan doğrulanır. Bir başka ifadeyle, yaşam hükmünü hakim kılar; örgütler, partiler tartışadururken.

Kuşkusuz, pratik birlikler pürüzsüz, sorunsuz ya da olması gereken düzeyde değildir. Bununsa, pratiğe dair nedenleri yanında, elbetteki örgütlerin arasındaki ilişkilerdeki sorunlar, eylem ve güçbirliğine dair yaklaşım farklarının, o anki eylem üzerindeki baskılarıyla bağıntılıdır. 20 küsür yıllık mücadele sürecine bakarsak; yaşananlarla tartışılanlar arasında derin çelişkiler; başlayan biten ya da tavsayan pek çok yanyana duruş görürüz. Ama bir şey açık ve nettir; ezilenlerin savaşının her önemli/önemsiz örneği, ya da kavganın her genel yükselişi; bütün örgütlü kuvvetleri siyaset arenasına çektiği gibi bunları bir biçimde yan yana iş ve örgüt ortaklığına da itmiştir.

Eskilere uzanmak pek gerekmiyor; '89 bahar atılımı ile başlayan işçi sınıfının mücadelesinin seyrinde, emekçi memurların mücadelesinde daha öncesinde başlayan ve geçtiğimiz yıl atağa kalkan öğrenci hareketinde; emekçi kadınlar cephesinde, emekçi semtlerinde; Gazi barikatları, 1 Mayıs'lar vb. pek çok mücadele alanı ve örneğinde mücadeleci birliklerin gerçekleştiğine tanığız. Peki o zaman sorun ne? Bir terslik yok mu? Ters olan ne?

Önce şunu kuvvetle vurgulamak gerek; tarihsel kaynaklar, olumsuz pratikler sözkonusu olduğunda daha büyük önem kazanıyor. Grupçuluk ve rekabet gibi küçük burjuva illetler, devrimci yılların en belirgin özelliğidir. Dağınıklık, parçalanmışlık bu iki illetle koşuttur; toplumsal temelleri aynıdır, varolma koşulları da şu ya da bu düzeyde aynıdır.

İdeolojik-politik kaynaklar, gelişmelerin diğer önemli nedeni olmaktadır. Ki bu bağlamda ayrılıkların ya da sorunların ortadan kalkması beklenemez. Doğal, olması zorunlu bir neden olmaya devam edecektir.

Nedenlerin toplamı üzerinden şu gerçeği teslim etmeliyiz; güç ve eylem birlikleri, cephe vb. ortak her iş, her örgüt ortak düşmana karşı iktidar hedefiyle yürüyen devrimci kuvvetlerin birlik alanlarıdır. Ama, aynı zamanda; nasıl bir mücadele çizgisi, nasıl bir örgüt modeli gibi ayrılıklar olarak da yansıyabilecek temel bir sorunda; nasıl bir devrim/nasıl bir iktidar sorununda düğümlenen hegemonya mücadelesinin alanıdır.

Eğer açıklamak gerekirse; ortak düşman olan işbirlikçi sermaye düzeni ve onun sömürgeci faşist diktatörlüğü, genelde devlete karşı mücadele eden; ideolojik-politik kaynakları ve çizgileri farklı, değişik sınıfsal katmanların (baskın olan küçük burjuva katmanlar) çıkarlarını temsil eden, örgüt, parti, çevre, grup var. Hepsi de gücü ve örgütlülüğü düzeyinde; doğal olarak siyaset sahnesinde.

En genelde amacı, kurulu düzenin ve devletin yıkılmasını ve yerine ezilenler dünyasını temsil eden devrimci-demokratik iktidarın kurulmasını hedefleyen çok sayıda devrimci akım; proletarya diktatörlüğü ve komünizmi hedefleyerek, devrim ve devrimci iktidar perspektifiyle yürüyen komünist ve nihayet geçen 10 yılda örgütlediği ulusal başkaldırıyla Kürdistan'ın bağımsızlığını hedefleyen Kürt yurtsever güçler devrimci siyaset sahnesinin örgütlü kuvvetleri.

Özet olarak, devrimci, komünist ve Kürt ulusalcı parti ve örgütler, bugün faşist diktatörlüğe ve sermaye düzenine karşı, devrimci çizgide özgürlük mücadelesinin, devrim ve iktidar mücadelesinin yürütücüsü, örgütleyicisi ve en genelde önderi durumundalar. Bu farklı nitelikte üç ana kuvvet ortaklaştıkları kadar, nitelik farklılıklarının sonucu olarak, farklı eylemlerin, eğilimlerin sahibidirler. Bu nesnel ve doğal durumları nedeni ile aynı zamanda birbirlerine "karşı"dırlar. Bu "karşı"lık nedeniyle aynı zamanda mücadele içindedirler. İşte hege-

monya mücadelesi dediğimiz tam da budur; bu temel üzerinde, bu nedenle ortaya çıkmaktadır.

Mücadelede ortaklık kadar, ayrılık da, hegemonya kurmayı kapsayan çatışma da o kadar doğal ve zorunludur. Eğer bu durum zorunlu ve doğal sayılmazsa, sınıfsal-ideolojik temeller ve politik hedefler arasındaki farkları ya kavranmıyor ya da "unutuluyor", unutulmak isteniyor demektir. Yani, sınıfların, ideolojilerin farklılığına dair bilimsel görüş açısında idealizme doğru bir kayma ortaya çıkıyor demektir. Görülüyor ki, mücadelenin pratik ihtiyaçlarının baskısı, yer yer böylesi kaymaları ortaya çıkarıyor. Eylem ve güçbirliği ya da cephe, meclis üzerine çıkan yazıların hemen tümünde çatışmanın doğallığı üzerinde durulmamış oluşu, biraz da böyle anlaşılmalıdır.

Sorunu bütün yönleriyle ele almak, her zaman çözümü güvencelemenin yoludur. Değerlendirmelere göz atılırsa, bir yanda; grupçuluk, fırsatçılık üzerine olur olmaz sayısız örnek üst üste yığılmış. Taraflar, özellikle bir taraf, her işin, her eylemin en büyük gücü, örgütçüsü ve önderi olduğunu kanıtlamaya soyunurken, o çok saldırdığı grupçuluk, fırsatçılık illetinin baskısı altında olduğunu ve yine bu son eylemiyle, bu illeti alabildiğine körüklediğinin, sanki farkında bile değil.

Diğer tarafta; çatışmanın doğallığını yeterince bilince çıkarmamış olmanın yansıması diyebileceğimiz şeyler görülüyor. Birlik halinde eyleme, ortak düşmana karşı yakın hedeflerin ortak şiarlarıyla yürümeye çok, hem de pek çok gereksinim var; pratik mücadele içinde bu gereksinimin kovalayıcısı olmak gerekiyor. Ancak, en küçük ortaklıkta bile, "karşı"lık durumunun çıkaracağı/çıkardığı sorunların olacağı/olduğu, daha serinkanlı bir şekilde ele alınmasına gerek olduğu açık. Hatta yaşananları çirkinleştirici en uç örneklere bile, soğukkanlılıkla bilimsel tanılar koymak ve geçmek gerek. Niye olmuyor, niye yapılmıyor; niye birliğe gelmiyorlar veya niye meseleleri saptırıyorlar gibi sorular, eğer sorunu ele alan yazılarda ağırlıklı yer tutuyorsa, bir ölçüde eksik bir kavrayış var demektir. Yanlış bir sorgulama yönteminin etkileri olan bu sorular terkedildiğinde, her şey, her kuvvet eylemi ve söylemiyle daha net kendisini ortaya koyacaktır.

Olayların geldiği noktada görülüyor ki, "tepe"de, eylem ve güç birliğini, bugünkü siyasal koşulların dayattığı bu işi çözüme bağlamanın önü tıkanmış durumdadır. Bazı durumlarda, tıkanma halindeki sorunların, fazlaca zorlanması doğru değildir. Bu anlamda, somut siyasal bir hedef olarak güç ve eylem birliğinden vazgeçilmeksizin "tepe"den kurulması, fazla zorlanamaz.

Ya ne yapılmalı? Yine "taban"dan yürümek gerekiyor. Mücadelenin gelişimi, her gün her olayda tabanda eylem ve hatta güç birliklerini zaten zorluyor ve sağlıyor. Görüldüğü gibi, yaşam burada. Teori, ancak burada, bu düzeyde pratiğin yol göstericisi olabiliyor. Bu da bir başka nesnel durum.

Büyük hareketler, büyük birlikler yaratır. Yaşanan devrim deneyleri; ortak hedefler için parti ve örgütlerin hareketin büyük atılımlara geçtiği anlarda, güçlerini ve eylemlerini birleştirmekten başka şey yapamadıklarını her örnekte kanıtlamıştır. Hareketin kendi rotasında, nesnel gelişmesi ve yükselişi yeniden devrimci, komünist ve yurtsever kuvvetlerin önüne, büyük birlikleri koyacaktır. Bugün için gerçekleşebilir olanla uğraşmak, diyalektik yöntemin de bir gereği. Gerçekleşebilir olanı en ileri, en iyi hale getirmek için sarfedilecek çaba, yazın yine gündemleşecek daha büyük birlikleri hazırlamanın da en emin, en kısa yolu. Anlaşmazlıkların anlaşılır hale gelmesi, görülüyor ki zaman istiyor.

Marksist leninist komünistler, sınıfsal ve ulusal mücadelenin son yıllarında koşulları olgunlaşan ve son bir yılda çözüm amacıyla ele alınan güç ve eylem birliği sorununa, en başında büyük bir duyarlılık, büyük bir

sorumluluk duygusuyla yaklaştılar. Doğru görüşlerin ve taktik önderliğin gerektirdiği hareket kabiliyeti ve esnekliklerin sahibi oldular. Genelde doğru bir hareket ve ilişki tarzı geliştirdiler. Onların da süreç içinde çeşitli hata ve eksiklikleri olmuştur/oldu, bunların dile getirilip eleştirilmesinden rahatsız da olmadılar. Ancak, önemli bir şeyin tepede birlik yanlısı olurken, tabanda kaçındığı gibi bir suçlamaya konu olacak tek bir davranışın sahibi olmadılar. Mücadelenin değişik cephelerinde bu gerçek rahatlıkla tespit edilebilir. Olmayan bazı şeylerin nedenini bu genel yaklaşımda aramamak, pratiğin zaaflarından saymak, tek bilimsel yol olur. Unutulmasın; "karşı"lığın sorunlarını, bir ölçüde marksist leninist komünistler de yaşamaktadırlar ve yaşayacaklardır. Ama sorunların içinden biz yine; "birlik, eleştiri, birlik; ikna ve birleştiricilik" yolundan giderek çözmekte ısrarlı olmalıyız, olacağız da.

Bugün, "güç ve eylem birliği"ni daha büyük hareket yaratmanın bir manivelası olarak kullanabilme olanağı yakalanamadı. Bu, devrimin zarar hanesine kaydedilmeli. Ancak, her şey bitmiş gibi umutsuzluk ya da yakınmaya gerek yok, anlamı da yok. Kavga sürüyor, kavga yeniden yeniden kendi ihtiyaçlarını dayatacak; daha büyük iradeleri de hazırlayacaktır. İşte o ana hazırlığın bir parçası olması için, marksist leninist komünistlerin dünkü süreçte soruna nasıl baktıklarını, neler önerdiklerini, ortaya çıkan olumsuzluklarla ve engellerle nasıl çatıştıklarını toplu olarak okura sunmak istedik. Elinizdeki yazı, güç ve eylem birliği hakkında marksist leninistlerin anlayışlarını, cephe ya da meclis önerilerine nasıl baktıklarını, pratik mücadelenin birleşik direniş çizgisine uygunluğun gereklerini anlatan yazıları içeriyor. Yanısıra, merkezi güç ve eylem birliği denemesinin duyuru ve bazı merkezi bildirileri, dönemin en büyük ve en başarılı güç ve eylem birliği olan Cezaevleri Merkezi Koordinasyonu'nun açıklamalarını içeriyor. Ayrıca, marksist leninist komünistlerin, diğer fikirlerle polemikleri yer alıyor.

YURTDIŞINDA; MLKP VE DHKP-C ARASINDA DEVRİMCİ VE EYLEM BİRLİĞİ KURULDU: "BİRLEŞELİM, ÖZGÜRLÜĞÜ BİRLİKTE KAZANALIM"

Gözaltında kayıpların, işkencelerin, yargısız infazların, faili belli cinayetlerin yaşandığı, faşist devlet terörünün gün geçtikçe tırmandığı ülke coğrafyasında ve Avrupa'da bugün artık devrimci güç birliği bir temenni ve niyet olmaktan çıkıp ete kemiğe bürünmeye başladı. Varoşlarda, okullarda, işyeri ve cezaevlerinde, kısacası yaşamın pek çok alanında bir araya gelen, ortak mücadele örgütleyebilen güçler, bugün sürece daha ileri müdahalelerde bulunuyorlar.

Devrimci dayanışma ve dostluğun daha iradi bir noktaya gelmesi anlamına gelen ilk tohum, MLKP Yurtdışı Komitesi ve DHKC Avrupa Örgütü tarafından toprağa atıldı. Avrupa çapında merkezileştirilen devrimci güç ve eylem birliğiyle; işbirlikçi tekelci burjuvaziye, para babalarına, generallere, kontrgerillacılara, ordu ve polise yani topyekün faşist diktatörlüğe karşı devrimci bir cephe oluşturulması hedefleniyor.

Sözkonusu örgütlerin yurtdışı komitelerinin 22 mart günü yaptığı açıklamada, şu notlara dikkat çekildi:

"Düşmanımız ortak kurtuluşumuz birdir, gücümüz birliğimizdir"

Faşist devlet terörünün, halkın en değerli evlatlarını, yoldaşlarını kaçırıp katlettiği, köylerdeki insanların evleriyle birlikte yakılıp yok edildiği, bedenlerinden başka karşı koyacak şeyi olmayan devrimci tutsakların cezaevlerinde katledildiği bir ülkede susmanın, kayıp ve katliamlara göz yummak, coplanan, kurşunlanan emekçilere, katledilen Kürt halkına sırtını dönmek olduğu vurgulanırken, faşizmden hesap sorulması,

halkın adaletinin istenmesi ve uygulanması gerektiği belirtiliyor.

Açıklamada ayrıca; Ayşenur Şimşeklerin, Hasan Ocakların, Rıdvan Karakoçların, Düzgün Tekinlerin ve kaçırılıp katledilen devrimcilerin katillerini bulmak için birliği yükseltmek gerektiğini vurgulandı. Ortak mücadele dostluklarını, siper yoldaşlıklarını geliştirmenin önemine de vurgu yapılan açıklamada günün, Gazi'nin Nurtepe'nin, Okmeydanı'nın şanlı ayaklanma ve direnişlerini büyütme, yiğit Gazi şehitleri yolundan yürüme, Gazi'nin, Sivas'ın, Dersim'in, Cizre'nin tüm katliamların hesabını sorma günü olduğu belirtiliyor.

"Gün, namuslu, onurlu herkesin birleşik gücünü ve eylemini namluya sürme günüdür"

"Güçlerimizi birleştirelim, cephemizi genişletelim" çağrısı yapan devrimci güç ve eylem birliği cephesi, faşizmin baskı ve zulmü altında yaşamak istenmiyorsa, aynı amaç için, ortak paydalarda, ortak güç, ortak eylem ve ortak duygularla hareket etmenin gerektiğine vurgu yapıyor.

Güç ve eylem birliğinin düşman karşısında birlikte hareket edebilmek olduğu belirtilirken; devrimcilerin, sosyalistlerin dostluğu, dayanışmayı, desteği, birbirleri için özveride bulunmayı öğrenmeden birlikte savaşamayacakları ve bunları öğrenerek, birlikte mücadele edebilecekleri belirtiliyor.

Açıklamada, bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizmden yana olan herkesle yapılabilecek çok şey olduğu vurgulanırken, faşist terörün ve hak gasplarının karşısında halk alternatifini çıkartmak için halkın birleşik devrimci gücü örgütlenmelidir deniliyor.

Son olarak; faşizme karşı mücadele etmek isteyen, samimi olan herkese, Türkiyeli, Kürdistanlı halkların savaşını güçlendirmeye, yürekte, gönülde, umutta ve eylemde bir olmaya çağrı yapılırken; "Antifaşist, antiemperyalist, tüm devrimci, ilerici, yurtsever halk güçlerini güç ve eylem birliğimize omuz vermeye, sokaklarda, meydanlarda, barikatlarda her yerde ortak mücadeleye çağırıyoruz" denildi.

Evet, marksist leninist komünistlerle, devrimci halk güçlerinin başlattığı devrimci dayanışma ve dostluk, kavga yoldaşlığı, siper yoldaşlığı gün geçtikçe büyüyor ve filizler bahar yangınını körüklüyor.

Haydi kardelen yangınında, geceyi tutuşturmaya...

PARTİ TARZI, GÜÇ VE EYLEM BİRLİKLERİ VE GÖREVLER

I

Parti tarzı ile gelişen sınıfsal ve ulusal kavganın acil ve temel gereksinimlerinden biri olan güç ve eylem birliği ilişkisini doğru bir tarzda anlamak ve pratikleştirmek gerekiyor. Bu ilişki doğru ve ilkeli kavrandığı oranda, marksist leninist komünistler, önderlik iddiasının gereklerine uygun davranmış olacaklar.

Sınıflar mücadelesi arenasında, sınıfın ve devrimin önderi ve öncüsü olma tarihsel ve siyasal misyonuyla, sınıfın ve yığınların gelişen kavgasına müdahale eden marksist leninist komünistler, güç ve eylem birliği hattının örülüp geliştirilmesinde, öncü inisiyatif ve iradenin sözcüsü ve temsilcisi olarak kendini ortaya koymak zorundadırlar.

Bu öncü inisiyatif ve iradenin temsilcisi ve sözcüsü olarak öne çıkma zorunluluğunun temel ve güncel, tarihsel ve siyasal nedenlerini (eksik bir tablo olarak) şöyle özetleyebiliriz:

a) Parti, sınıfın politik genel kurmayı; ezilen, sömürülen milyonların öncüsüdür.

Bu gerçek, marksist leninist komünistlerin önüne, devrimimizin ilk adımı olan antiemperyalist demokratik halk devriminde yer alacak olan tüm devrimci sınıf ve tabakalarla bağlaşma kurma; ezilen sınıfların, ezilen ulus ve ulusal azınlıkların, ezilen

mezheplerin, ezilen cinsin demokratik hareketini tek bir devrim akımı içerisinde örgütleme, birleştirme, yönetme görevini koymaktadır.

Politikada parti tarzı, kendi özgücüne güvenmeyi, öz kuvvetlerini militan bir hatta seferber etmeyi; dolaysız yedeklerin (stratejik müttefiklerin) harekete geçirilmesini, sınıfın hegemonyasında birleştirilmesini, dolaylı yedeklerden (gerici sınıf ve tabakalar içerisindeki çelişki ve çatışmalardan) başarıyla yararlanmayı içerir ve ifade eder.

Demokratik ve sosyalist mücadelenin güncel gereksinimlerini yanıtlarken, marksist leninist komünistler ve partinin tüm kuvvetleri bulundukları her alanda bu temel ve stratejik kavrayışa bağlı olarak hareket etmelidirler.

Doğal olarak bu kavrayış, güç ve eylem birliği hattının örülüp geliştirilmesinde de somutlaşmalı, ilkeli, birleştirici, kavgayı geliştirici bir irade, cüret, başarma ve kazanma tutkusu olarak yaşam bulmalıdır.

b) Parti birlik devriminin eseridir. Birleştiricilik partinin mayasını oluşturdu. Birlik devrimi, Türkiye komünist, devrimci, demokratik ve yurtsever hareketinin kötü ünlü dar grupçu ve sekter geleneğinden, tarz ve kültüründen köklü ve geri dönüşsüz kopuşun ve geleceği fethetmenin adı, adresi ve iradesidir.

Bir buçuk yıla yakın sürecin özdeneyimlerinin net bir şekilde kanıtladığı gibi, sözkonusu atılım ve irade somut, elle tutulur bir çekim merkezine dönüşmüş bulunuyor. Birlik devrimi ve onun eseri olan partinin kesintisiz atılımlar ortasındaki gelişimi, marksist leninist komünistleri yığınlar nezdinde büyüyen bir umut haline getirmiş bulunuyor. Tüm bunlar, partinin geleneksel hareketinin olumsuz tarzından, kültüründen kopuşmasıyla, gelişen kavganın temel ve güncel gereksinimlerine yeni bir tarzda müdahale etmesiyle başarılmıştır.

Türkiye devrimci hareketinin geleneksel tarzı çoktandır kavganın önüne bir ayak bağı haline gelmiş ve çürüme üretmektedir. Ödediği bedellerle orantılı ders çıkarmasını bilmeyen, aldığı yenilgileri yığınları, geleceği fethetmede güçlü bir okula dönüştürmeyi başaramayan bir devrimci hareket gerçeğiyle karşı karşıyayız.

İşte, marksist leninist komünistler bu üzücü, olumsuz gelenekle kopuşmayı, yeni bir tarzda kendini ortaya koymayı başardığı içindir ki, Türkiye'de bir çığırın adıdır. Geleceğin fethi, açılmış olan bu çığırdan yürümekle ancak başarılabilir ve başarılacaktır.

Bu temel tarihsel, siyasal ve güncel gerçek, partinin önüne, güç ve eylem birliği hattının örülüp geliştirilmesinde birleştirici ve ısrarlı davranmayı; öncü inisiyatifin sözcüsü olarak öne çıkmayı doğal ve kaçınılmaz bir yazgı olarak dayatmıştır. Nitekim Hasan Ocak ve kayıplar kampanyasından Rıdvan Karakoç ve Sibel Yalçın'ın uğurlanmasına, Analar Kurultayı'ndan Kürt ulusal hareketiyle dayanışmaya, Gazi ayaklanmasından varoşlarda geliştirilen siyasal etkinliklere, gençlikten EKB çalışmasına vb. vb. kavganın her alanında bir yeni tarz ve birleştirici rol açıkça geliştirilmiş, daha da geliştirilecektir. Parti hamurundaki birleştiricilik mayası, antiemperyalist antifaşist mücadelede öncü ve birleştirici tarzın ve geleneğin yaratılmasında pratikleşmektedir.

Bu hat, sınıfın ve partinin iradesi, cüreti, atılganlığı, yaratıcılığı ve mutlaka başarma akıl, cesaret ve savaş yeteneği olarak kesintisiz bir çizgide geliştirilmelidir.

Bu olguları bilince çıkarmış, kendini ortaya koyuş tarzıyla bunu kanıtlamış ve kanıtlamaya devam eden; devrim ve iktidarın teori ve pratiği olan parti, onun bu hattı büyük stratejik düşünmeyi ve davranmayı; taktikleri buna göre biçimlendirmeyi gerektirmektedir.

II

Güç ve eylem birliği hattının yaratılması, giderek bu hattın devrimci, demokratik

cephe aşamasına ulaştırılmasını başarmak için bazı temel gerçeklerin iyi kavranması gerekiyor.

Bu olguları şöyle özetleyebiliriz:

a) Her yenilgi bir okuldur. Bu okulun çarpıcı bir şekilde kanıtladığı temel gerçeklerden birisi şudur:

'74-'80 devrimci kabarış döneminde devrimin temel ve güncel gereksinimlerinden birisi de tüm antifaşist muhalefet güçlerinin ortak düşmana karşı ortak mücadele geleneğinin; kalıcı, istikrarlı güç ve eylem birliği cephesinin yaratılmasıydı.

Ancak ne var ki, Türkiye ve Kuzey Kürdistan devrimci ve yurtsever hareketi bunu başaramadı. Adeta sınır tanımayan bölünmeler, parçalanmalar, hizipleşmeler, dar grupçu rekabet ve düşmanlık, devrimci hareket içi şiddet, emperyalizme, faşizme ve sermayeye karşı ortak mücadeleden büyük bir oranda uzak durma ve kaçma, iradesizlik bu dönemin temel karakteristik hastalıklarının başında geliyordu. Ve bu durum kitlelerde devrimci harekete karşı belirgin güvensizlikleri beslemiş ve geliştirmişti.

Askeri faşist darbenin bu denli kolay zafer kazanması ağır, direnişsiz ve moral bozucu bir yenilginin alınması öteki şeylerin yanısıra bu gerçekle bağlıydı.

Yenilgi ve gericilik okulunun bu temel dersi ve deneyi, nasıl hareket edilmemesi gerektiğini berrak bir tarzda ortaya koyuyor.

Yenilgi okulunun bu dersi, devrimci hareketin sözkonusu kötü ünlü gelenek ve tarzından kopmayı; dar grupçuluğa karşı sistemli mücadeleyi; ortak mücadele geleneklerini yaratmayı; güç ve eylem birliği hattında yürümeyi gerektiriyor.

Açıkça vurgulamak gerekir ki, pek çok siyasal parti ve çevre bu sorunda bol kalem oynatmasına karşın, gerçekte, kötü ünlü dar grupçu rekabet ve düşmanlıkla, sağlıksız parçalanma ve iradesizlikle, ortak mücadele gelenekleri yaratmaya karşı koyuşla belirlenen gelenek ve tarzdan kopamadığı için gerçek bir ilerleme sağlayamıyor. Kendini tekrarlıyor: Güç ve eylem birliği üzerine çok konuşup az iş yapıyor, vb.

Bu durum, devrimci hareketin yenilgi denilen okulu gerçek bir silaha, faşizmi ve sermayeyi vuran güçlü bir donanıma dönüştüremediğini kanıtlıyor.

Aynı olgu, aynı zamanda yeni mücadele gelenekleri yaratmanın kolay olmayacağını, çok büyük emek sarfını, kararlılığı, inisiyatifi, cüreti, fedakarlığı gerektirdiğini gösteriyor. Güç ve eylem birliği kavgasının başarısının geleneksel tarzın, dar grupçuluğun yenilgiye uğratılmasından geçeceğini; bu geleneğin ise hala diri ve köklü ama mutlaka yıkılacak bir barikat olarak önümüze dikildiğini gösteriyor.

Bu görevi, gereklerine uygun çözecek gücün partinin olması; birleştirici öncü inisiyatifin sözcüsü olarak öne çıkışı; güç ve eylem birliğine hazır olan, buna yönelen güçlerle sağlıklı kolektif çalışmanın geliştirilmesinde dar grupçu güdülerle hareket edilmemesi, marksist leninist komünistlerin sözkonusu geleneği ilkeli, köklü ve olgun bir iradeyle aşmış olmasıyla bağlıdır.

b) Türkiye ve Kuzey Kürdistan'da gelişen kavga, sömürgeci faşist diktatörlüğün dinmeyen ve katmerleşen terörü, birleşik, kitlesel, örgütlü militan bir mücadele hattında yürümeyi gerektiriyor.

Giderek genişleyen toplumsal muhalefetin ayrı mecralardan akışının önüne geçebilmek; işçilerin, emekçi memurların, gençliğin, kadınların, Alevilerin, Kürtlerin, ulusal azınlıkların, kent yoksullarının, küçük üreticilerin, ilerici aydınların kavgasını tek bir devrim akımı içerisinde birleştirebilmek; kavgayı devrimci bir liderlik etrafında geliştirebilmek; sınıfsal ve ulusal mücadelenin acil bir gereksinimidir.

Gelişen halk muhalefetinin dağınıklığı, Amerikancı yarı askeri faşist diktatörlüğün en büyük avantajlarından biri olduğuna

göre, bu avantajın diktatörlüğün ve egemen sınıfların, düzenin elinden çekilip alınması gerekiyor.

Kurulmuş olan DSP destekli ANAP-DYP koalisyon hükümetiyle birlikte diktatörlüğün ekonomik, siyasal saldırılarının daha da artacağı; toplumsal öfke ve halk muhalefetinin daha fazla büyüyerek sertleşeceği gerçeğini dikkate aldığımızda antifaşist ve devrimci güçlerin eylem ve güç birliği hattında yürümesinin önemi daha iyi görülebilir.

Bu değerlendirmeleri yapan ama güç ve eylem birliği cephesini yaratmak sözkonusu olunca şu veya bu nedenle uzak duran siyasi parti ve çevrelerin, kavganın gerçek gereksinimlerini, devrim ve iktidar perspektifini özümlediklerinin söylenemeyeceği açık olsa gerek.

c) Kuzey Kürdistan'da bir olgu olan ulusal kurtuluşçu devrimin, kısa erimde olmasa da bir yenilgi tehlikesiyle karşı karşıya gelme olasılığı mevcut.

Bu tehlike sadece faşist diktatörlüğün ve emperyalizmin terörle, tecritle, hareketi yorgun düşürerek ezme planı ve saldırısına indirgenemez. Yanısıra bu tehlike, Kürt sorununun Amerikancı, Batıcı çözüm planının, "barış", "politik çözüm" adı altında önerilen liberal burjuva politikanın zafer unsuruyla birlikte geniş düşünülmeli ve kavranmalıdır.

Kürdistan devrimi, Türkiye devrimi için büyük bir katkı, Kuzey Kürdistan'da pattak vermiş olan devrimimizin yenilgisi Türkiye devriminin, Türkiye devrimci hareketinin yenilgisi anlamına gelir.

Tüm bu olgular, Türkiye devrimci hareketinin önüne, Kürdistan'da açılmış olan cepheyi yeni bir cepheyle, Batı'da belirli anlamda var olan ama atılımlarla geliştirilmesi gereken ikinci bir cepheyle birleştirme; böylece hem Kürdistan'daki devrimin yardımına koşma, hem de bir devrimin bir bütün olarak Türkiye devrimine sağladığı fırsat, katkıyı en iyi biçimde değerlendirme; birleşik bir devrimle diktatörlüğü yıkma strateji ve taktiğini güçlü bir iradeyle uygulamanın olağanüstü yakıcı bir görev olduğunu gösteriyor.

Bu görevin başarısı, Türk-Kürt coğrafyasında, güç ve eylem birliğinin tüm ilerici, yurtsever, devrimci ve komünist hareketin ortak ve ertelenemez görevidir.

Güç ve eylem birliği hattında yürüyüp yürüyememe sorunu devrimi yapıp yapmama sorunu; Kürt devriminin yardımına koşup koşmama sorunu; birinci cepheyi ikinci bir cepheyle tamamlayıp tamamlamama sorunu; öncülük, önderlik iddiasının gereklerine göre davranıp-davranmama sorunudur.

Güç ve eylem birliğinin önemini gerçekten kavramayanların, bu uğurda eylemli olarak kendilerini ortaya koymayanların birlik çığırtkanlığının boş bir kubbede hoş bir seda olmakt an öte hiçbir değeri yoktur.

Kuşkusuz ki, bu tutum halklarla, devrimcilerle oynama, dalga geçme tavrı olarak görülüp damgalanmayı hak etmektedir.

d) Egemen sınıflar ve faşist diktatörlük Kürdistan'da açılmış olan cephenin güçlenecek ikinci bir cephe savaşıyla birleşmemesi için yüksek bir duyarlılık sergilemektedir.

Çünkü Batı'da da büyüyecek yeni bir cephe, düzenin ve faşist diktanın sonunu hızla yaklaştıracaktır.

Diktatörlük, yeni dönemde Kürdistan'da kirli, haksız ve sömürgeci savaşı tırmandıracaktır. Batı'da resmi faşist terörü daha aktif savaşa süreceği ülkücü faşist ve şeriatçı faşist terörle içiçe hızla geliştirecek, yoğunlaştıracaktır.

Faşist diktatörlük, gerici iç savaşı daha fazla kışkırtacak ve hazırlayacaktır. Bu amaçla Türk- Kürt, Alevi-Sünni, laik ve şeriatçı çatışmasını körükleyecektir.

Siyasi koşulların tahlili sınıfsal kavganın antifaşist mücadelenin faşist diktatörlükle

halk yığınları arasındaki çatışmanın daha bir üst evreye, daha kapsamlı bir kapışma, iç savaş aşamasına doğru ilerleyeceğini gösteriyor.

Öncülük iddiasında olan parti ve örgütlerin daha bugünden geleceği görmesi, hazırlanması ve yığınları hazırlaması gerekir.

Kısa da olsa özetlemeye çalıştığımız bu tablo, güç ve eylem birliğinin hem içerisinden geçmekte olduğumuz tarihsel-siyasal evrenin, hem de bu evreyi takip edecek olası aşamanın gözetilmesi ve hazırlıklı girilmesi bakımından somut bir görev olarak devrimci, antifaşist hareketin önünde durmakta olduğunu göstermektedir.

e) Marksist leninist komünistler bu bakış açısı ve siyasal değerlendirmeye bağlı olarak kendini konumlandırmaktadır. Partinin bu duruşu, doğal olarak, güç ve eylem birliği boyutundaki görevlerinde de somutlaşmaktadır. Güç ve eylem birliğine verilen değer bunun kanıtıdır.

'80'li yıllar gerek Türk-Kürt coğrafyasında, gerekse de uluslararası ölçekte yenilgi ve gericilik yılları; devrimci dalganın geçici olarak geri çekildiği, karşıdevrimci dalganın yükseldiği yıllar oldu.

Bu süreç uluslararası arenada yavaş yavaş enternasyonal proletarya ve halklar lehine giderek değişmektedir. Ancak sözkonusu tablo henüz esaslı olarak değişmemiş bulunuyor.

Türk-Kürt coğrafyasında ise yenilgi ve gericilik yılları pek çok bakımdan aşılmış olsa bile asıl olarak da Batı'da hala geride kalan sürecin yarattığı tahribat henüz atılımlar biçiminde aşılamamıştır.

Ancak süreç, bu noktaya doğru evriliyor.

Burada vurgulamak istediğimiz temel olgu tasfiyecilik olgusudur. Tasfiyeci oportünizm, yenilgi ve karşıdevrim yıllarının genel ve temel hastalığıdır.

Tasfiyecilik, marksizm-leninizmin proletaryanın, şiddete dayalı devrimin ve devrimci olan ne varsa ondan kopuşun ve reddin öteki adıdır.

Tasfiyecilik, emperyalizmin, kapitalizmin, burjuvazinin hizmetinde teoride revizyonizme, politikada reformizme, örgütlenmede legalizme tekabül eden bir akımdır.

Tasfiyeci oportünizm, burjuvazinin ve dizginlerinden kurtulmuş karşıdevrimin devrimci ve komünist hareket proletarya ve halklar üzerindeki sistematik ve katmerli ideolojik siyasi, fiziki baskı ve saldırılarının ürünüdür.

Türkiye'de, askeri faşist darbeyle açılan yenilgi ve dolu dizgin gericilik yılları uluslararası arenada içerisine girilen gericilik yıllarıyla örtüştü.

Bu olgu, Türkiye'de tasfiyeci oportünizmin tahribatının kapsamlı, derin olmasına yol açtı. Kuşkusuz ki, 12 Eylül yenilgisinin direnişsiz bir yenilgi olmasının tam da burada son derece önemli bir yere sahip olduğuna, Kürt coğrafyasında yurtsever hareket önderliğinde geliştirilen gerilla ve serhıldanların tersinden tasfiyeci akıma karşı olumlu rolüne dikkat çekmek gerekir.

Gelinen aşamada, Türkiye ve dünyadaki tasfiyeci akımın hala etkinliğinin kınlamadığını belirtmek gerekiyor. TDKP'nin girdiği tasfiyeci rota ve geldiği nokta bu olgunun coğrafyamızdaki son derece önem taşıyan bir örneğini simgelemektedir.

Son olarak yakın dönemde kurulan ÖDP, tasfiyeci oportünizmin güçlerini oluşturan akımların çoğunun toplandığı devrime karşı kurulmuş olan tasfiyeci bir barikattır. Tasfiyecilik, örgütlü, birleşik bir hareket olarak burjuvazinin, burjuva liberalizminin yedeğinde, onun bir uzantısı olarak işlevini yerine getirmeye devam etmektedir.

Vurgulanması ve gözetilmesi gereken bir diğer olgu da "Kürt sorunu"nun Amerikancı, Batıcı çözümünün güç kazandığı oranda ve giderek somut bir çözüme dönüştüğü koşullarda devrime ve Kürt ulusal devrimine karşı kurulmuş olan tasfiyeci barikatın

yeni bir güç kazanabileceği olgu su dur.

Bu olgular, marksist leninist komünistlerin, devrimci ve yurtsever hareketin önüne somut bir görev olarak tasfiyeci barikata karşı, devrimci bir barikat kurulmasını; tasfiyeciliğin tasfiyesi için çetin bir mücadelenin örgütlenmesi görevini koymaktadır.

Güç ve eylem birliğinin kurulması, geliştirilmesi, kalıcılaştırılması, tasfiyeciliğe karşı mücadelenin temel bir boyutunu; tamamlayıcı bir bileşenini oluşturmaktadır.

Burada ana sorun, devrimci, yurtsever hareketin bu görev ve sorumluluklarının bilinciyle davranabilmesidir. Bu başarıldığı oranda zaten yıkılmaya, tecride mahkum olan, Türk-Kürt coğrafyasında uzun süreli tutunma ve hegemonya kurma şansı olmayan tasfiyeci barikat daha erken yıkılabilecektir.

Özetlemek gerekirse; dar grupçu gelenekten kopmak; ortak mücadele gelenekleri yaratmak; kavganın güncel gereksinimlerine yanıt vermek ve bir sonraki aşamasına hazırlanmak ve hazırlıklı girmek; Kürt devriminin şu veya bu biçimde boğulmasını önlemek, Kürt devriminin Türkiye devrimi bakımından yarattığı olağanüstü olanakları, başarılı bir rotada değerlendirebilmek, devrime karşı oluşturulan burjuva liberalizmin bir biçimi ya da ona eklemlenmiş olan tasfiyeci barikata karşı, devrimci bir barikat kurmak için güç ve eylem birliği, emperyalizme, faşizme ve sömürgeciliğe karşı sınıfın ve halklarımızın güçlü bir silahına çevrilmelidir.

Geleneksel hareketin dar grupçu kişiliğinin açık ifadesi olan grup için politika tarzının alternatifi olan yığınlar için politika yapma tarzı kavranıp uygulanmadan, her cephede ilke ve esnekliği birleştirecek çizgide dar grupçulukla hesaplaşmadan Türk-Kürt coğrafyasında merkezi, kalıcı, kapsamlı bir güç ve eylem birliğini yaratmak, giderek bu çekirdeği ezilen sınıf ve tabakaların, ulus ve ulusal azınlık ve mezhepleri antifaşist devrimci cephesine dönüştürmek olanaklı değildir. Parti bu bilinçle uzun soluklu, cüretli, başladığı işi sonuna dek götüren, sözünün eri bir yapı olarak davranmıştır, davranacaktır.

Parti, Türk-Kürt coğrafyasında başarısız kalan birlik denemelerinin deneyimlerinin güç ve eylem birliği yapacak dost güçlerle tartışılmasından yanadır.

Bu eleştirel değerlendirme geçmişten gelecek için ders çıkarma ilkesine bağlı olarak yapılmalıdır. En genel hatlarıyla bu sorunda şunlar söylenebilir. Her biçimiyle devrimci hareket ve bileşenleri siyasal bakımdan yeterince olgunlaşmadığı, dar grupçu gelenekle şekillendiği, sol çocukluk hastalığı olan sekterizmden kurtulamadığı; iş yapan değil adeta laf üreten birliklerle; ilkesiz birlik arayışlarıyla arasına kimi zaman net bir set çekemediği; yenilgi okulundan başarıyla, yenilenerek çıkamadığı için, Eylül yenilgisinin ve özelde tasfiyeci tahribatının etkisinden geç ve güç kurtulduğu için; ödediği bedellerle orantılı ders çıkarmasını bilememe, öğrenememe, antifaşist kitlenin birlik istem ve baskısına değer vermeyi başaramama gibi hastalıklardan dolayı, bir türlü sağlıklı bir rotada, güzel, kalıcı örnek bir güç ve eylem birliği hattı yaratılamamış, bu doğrultudaki girişimler hayat bulmamıştır.

Kuşkusuz ki, tüm bunlar ne yapılmamasını gösterdiği gibi, nasıl davranmak gerektiğinin de somut verilerini, ders ve deneyimlerini de bizlere sunmaktadır.

Vurgulanması gereken bir diğer temel gerçek de şudur:

Devrimci hareketin içerisinde bulunduğu koşullar, zaafları dikkate alındığında, güç ve eylem birliği hattı basitten karmaşığa doğru sindire sindire örülerek geliştirilmeli; ne erken ne de geç hareket edilmeli; liberal ve sekter politikalarla araya kalın bir sınır çizgi çekilmeli; bu kez mutlaka kazanma ve yaratma ve gerçekten kavgayı ileri taşıyan,

sınıf düşmanlarına darbeler indiren, kitlelerde ve devrimci harekette güven ve umut veren, laf değil iş üreten bir çizgide yürünmelidir.

Güç ve eylem birliği çalışmasına kendisini hazır hisseden güçlerle zaman kaybetmeden yola koyulmalı; bu çalışmaya eğilim gösteren dost güçler desteklenip teşvik edilmeli; güç ve eylem birliği doğrultusunda atılan her olumlu adım öne çıkarılmalıdır.

Eylem ve güç birliği ortak düşmana karşı ortak vuruşmayı, siper yoldaşlığını ifade eder.

Güç ve eylem birliği için yola çıkarken, eylem birliğini, güç birliği gibi kapsamlı ve uzun vadeli bir blok gibi ortak antifaşist siyasal çalışma derecesine dek genişletmeye hazır olmayanlarla, tek tek eylemlerde, tekil kampanyalarda vb. biçimlerde (kısa erimli) eylem birlikleri yaparak bunu giderek güç birliği düzeyine doğru geliştirme perspektifiyle ilişkiler düzenlenmelidir.

III

Güç ve eylem birliğinin ilkesel ve yöntemsel çerçevesini de çizmek gerekiyor.

En önemli unsurlarıyla bu konuda şunlar söylenebilir:

a) Güç ve eylem birlikleri asgari program temelinde yükselmeli. Sınıfın ve yığınların, mücadele eden tüm güçlerin güncel ekonomik, politik, toplumsal istemlerine enerjik bir tarzda sahip çıkılmalı. Güncel istemler üzerinde süren savaşım temel istemlere ve faşist diktatörlüğün yıkılmasına (devrim ve iktidar) perspektifine bağlı ele alınmalıdır.

Devrim ve iktidar perspektifi olmayan ilerici burjuva reformcu parti ve çevrelerle tekil istemler etrafında ortak antifaşist mücadele hattında yürümeye de belli bir önem verilmelidir. Bu kategoriye giren legal parti ve örgütler, çevreler antifaşist mücadelede ilerici, mücadeleci davrandıkları oranda birlikte davranılmalıdır. Görev, bu kesimlerin nesnel gerçeğini bilerek bir yandan ideolojik mücadele ve pratiğe çekme yoluyla bu güçlerin tasfiyeci, reformcu karakterini sergilemek iken; öte yandan eylem birlikleri yoluyla bu güçleri sokağa çekmek, ortak iş yapılabilecek sorunlarda ortak davranmaktır.

b) Güç ve eylem birliği, eylem de birlik, propaganda ve ajitasyonda özgürlük ilkesi temelinde yükselmelidir.

Bu ilke, farklı sınıf ve tabakaların hem ortak davranış çizgisinin ve hem de kendilerini özgürce ifade edebilmelerinin güvencesidir.

Eylemde birlik, ortak istem ve hedefler etrafında bir araya gelmektir. O halde eylem birliği sürecinde (miting, gösteri, kampanya vb.) ortak bir disiplinin kurulması, ortak istem ve şiarların haykırılmasının özenle öne çıkarılması doğal ve kaçınılmazdır.

Propaganda ve ajitasyonda serbestlik, farklı sınıfsal kimliklere sahip güçlerin bir yandan ortak iş yapar ve çalışırken, öte yandan da farklılıkları ifade etme, eleştiri ve tartışma haklarını kullanmayı ifade eder.

Kimse kimsenin bu hakkını elinden alamaz. Burada esas olan bu hakkın ilkel i, nesnel, olgun kullanılıp kullanılmamasıdır. Yapılması gereken şey, dar grupçu tarz ve üslupla araya kesin bir sınır çizgisi çekerek, dostluk ilişkisini, devrimci kavgayı geliştirici tarzda bu hakkı kullanmaktır.

c) Açıklık ilkesi; eleştirel dostluk anlayışı, güç ve eylem birliği hattının başarısını güvenceleyen unsurlardır.

Güç ve eylem birliğini örüp geliştirecekler, bu süreçte çıkabilecek irili ufaklı sorunları, farklı yaklaşım ve değerlendirmelerini dürüstçe, siyasal olgunlukla öncelikle güç ve eylem birliği platformunda ele almalı ve çözmelidirler.

Tüm çabalara karşın bu platformda çözü-

lemeyen sorunlar, eğer ilgili taraf önemli ve açıklanmasını gerekli görüyorsa kamuoyu önünde ifade edilebilmelidir.

Yine bu noktada hareket tarzı, kamuoyu önüne taşınacak ayrılık konusu olan sorunlarda yapılacak açıklamaların, eleştiri ve tartışmanın dostluk ilişkisine güç ve eylem birliği blokuna gölge düşürmemesi, dar grupçuluğu kışkırtmaması olmalıdır. Yanısıra, güç ve eylem birliği cephesi içinde yer alan güçlerin, teori, program, strateji ve taktik sorunlarda kamuoyu önünde ideolojik mücadele yürütme hakkı mevcuttur.

Eleştirisiz dostluk ve birlik anlayışı ve pratiği ne dostlukla ne de devrimci birlik politikasıyla bağdaşır. Oportünizmin birlik politikasının aksine hem dostluk ilişkisi, siper yoldaşlığı dolu dolu geliştirilmeli hem de ideolojik ayrılıklar üzerinde dostça tartışmalar yapılabilmelidir.

Güç ve eylem birliği politikası liberal ve sekter teori ve pratiklere vura vura çelikleşebilir. Yığınlar nezdinde güçlü bir umuda, güvene, çekim merkezine dönüşebilir. Düşmanın yüreğindeki korkuyu büyütebilir, onun beynine ve kalbine güçlü darbeler indirebilir.

Dostluk, ortak hedefler için ortak vuruşmaktır. Dostluk, ortak savaşımda karşılıklı saygıyı, sevgiyi, demokratik hoşgörüyü sürekli geliştirebilmektir. Dostluk, karşılıklı fedakarlığa katlanabilmektir. Dostluk, ideolojik ayrılıkları gizlemeden dostça tartışabilmektir. Dostluk, dar grupçuluğu aşabilmektir. Dostluk, zor anlarda karşılıksız birbirinin yardımına koşabilmektir. Dostluk, farklı değerlendirme ve eleştirilere saygı duyabilmek, tahammül gösterebilmek, olası çelişki ve mücadeleleri dostluğun önüne ayakbağı olarak dikmemektir. Dostluk, açıklıktır, birbirini gerçekten anlama çabasıdır, ilişkilerde yapıcılık, birleştiriciliktir. Dostluğun temel yöntemi kolektivizimdir, ikna ve dönüştürücülüktür. Haksız alınganlıklar, kırgınlıklar, tepkiler, sineye çekmeler vs. dostlukla bağdaşmaz.

Türkiye'de devrimci dostluğun, siper yoldaşlığının geliştirilmesine gereksinim var. Dar grupçu tarihsel süreç ve gelenek, bu tip dostluk teori ve pratiğinin gelişmesini önlemiştir.

Bu engel yıkılmalıdır. Devrimin buna gereksinimi var. Devrimci hareketin buna gereksinimi var. Kitleler bunu istiyor ve bekliyor. Yaratılacak olan yeni gelenek bunu gerektiriyor.

d) Güç ve eylem birliği, barışçıl ve askeri, yasal ve yasadışı; işçi, memur, gençlik, kadın, semtler, demokratik kitle örgütleri, vb. olmak üzere geniş kapsamlı düşünülmeli ve gerçekleşmelidir.

e) Güç ve eylem birliği, tabanda eylem birliği ile tepeden eylem birliği politikasına dayanmalı. Güç ve eylem birliğine karar veren politik güçler merkezi ve yerel kuvvetleriyle komple bir seferberlik ve ortak iş yapma bilinç ve pratiğiyle kendilerini ortaya koymalıdırlar.

Merkezi düzeyde güç ve eylem birliği yapmaya karar veren politik parti ve örgütler, güç ve eylem birliği politikasını yerel inisiyatif merkezlerine dayandırmalı, tabandan eylem birliklerinin geliştirilmesine özel bir değer vermelidirler.

Güç ve eylem birliği cephesinde çıkabilecek sorunlar, yerinde, sorunların çıktığı yerde ve bir üst düzeydeki yetkili organlar arasında yapılacak tartışmalarla çözülmelidir.

Ancak, güç ve eylem birliği yapmaya karar veren parti ve örgütlerin önderlikleri süreci, gelişmeleri, sorunları sıkı bir şekilde izlemeli, yönetmeli, çözmelidirler. Tabanda, yerel düzeyde çıkabilecek sorunları çıktığı düzeyde çözme inisiyatifi ile merkezlerin bu süreci sıkı bir şekilde denetleme politikası işin gerekleri olarak anlaşılmalı, altta çözülemeyen ya da ciddi probleme dönüşme olasılığı olan olası çelişki ve çatışmalara erken müdahalede bulunabilmelidirler. Güç ve eylem birliği cephesi olgun-

laştığı oranda, tarafların birbirlerinin tarzını, kültürünü, hassasiyetlerini daha iyi anlayabildikleri noktaya geldikleri oranda yerel düzeyde çıkan sorunların cephenin yerel inisiyatif merkezlerinde ve yerel parti merkezlerinde çözmeye giderek daha fazla önem verilmelidir.

Güç ve eylem birliğine gidiş süreci bakımından olsun, güç ve eylem birliğinin kuruluşu ve ilanı ve sonrası bakımından olsun, gündemleri olabildiğince yakınlaştırmak, ortak gündeme dayalı hareket etmek yaşamsal önemdedir.

Böylesine bir hareket tarzı, doğası gereği, bu hattın yapıcıları olma sorumluluğunu üstlenmiş politik güçlerin, bağımsız politik çalışmalarını sınırlamalarını; önerileri, atılacak adımları herkesten önce ortak irade haline getirmelerini; ortak irade temelinde dost ve düşman önüne çıkmalarını gerektirir.

Başarının yakalanması aynı zamanda buna bağlıdır.

f) Güç ve eylem birliği cephesi içerisinde çıkabilecek çelişki ve çatışmaları çözmenin ilke ve yöntemi, birlik, eleştiri, birlik; ikna ve birleştiricilik olmalıdır.

Türk-Kürt coğrafyasının tarihsel deneyiminin çarpıcı bir şekilde kanıtladığı gibi, devrimci parti ve örgütler arasındaki ilişkide kırıcı, sekter olmak her zaman kolay, yapıcılık, birleştiricilik, siper yoldaşlığı her zaman güç olmuştur. Öyle ki, bu bakımdan olumlu örnekler ve miras her zaman için bütün içindeki ikincil derecede bir değer olarak kalmıştır.

Bugün için de hala esas tehlike dar grupçu sekterizmdir. Dar grupçu tarz, devrimin genel çıkarlarını değil, grupsal çıkarları temel alır. Devrimin genel çıkarlarıyla grubun çıkarları karşı karşıya geldiğinde genel çıkarları özel çıkarlara feda eder. Stratejik değil, kısa erimli, günü birlik düşünür, pragmatiktir. Birleştirici değil bölücüdür. Sabırlı olmayı, ikna ve dönüştürmeyi, bilmez. Öfkeyle, tepkisellikle oturup kalkar. Kolektif iradeye değil dar grupçu başına buyrukluğa, kibirliliğe, ukalalığa dayanır. Büyük düşünme ve birlik üzerine bolca kalem oynatır. Ama gerçekte küçük düşünür, dar grupçu kanser bu tarzın temsilcilerini hep küçük hesap-kitaplar yapmaya mahkum eder. Birlik der, irade koymaz, koyamaz. Birlik der, gerçekte birlikten korkar, ürker. Birlik der, ilk başarısızlıkta, yenilgide yan çizer. iradesizdir, cüretsizdir, cücedir, bir uçtan diğer uca savrulur. Ağır bedeller ödenir, ama dar grupçu ufuksuzluk, çapsızlık, iktidarsızlık, ders çıkarmasını bilmez. Zayıfın karşısında aslan kesilir, güçlünün karşısında boyun eğer vb.

Bu olgu, birlik kapsamında nasıl davranmamak gerektiğinin de anlatımıdır.

g) Güç ve eylem birliği süreci ve kurumlaşması, doğal ve kaçınılmaz olarak kendi geleneklerini, tarzını, kültürünü yaratacaktır ve yaratmalıdır da.

Ortak literatür yaratma görevi de yaratılacak olan ortak mücadele geleneklerinin temel bir bileşenidir.

Bu literatür, üslup dar grupçu rekabeti, çelişmeleri etkisizleştirecek, güç ve eylem birliğinin yapıcıları olma görevini üstlenecek politik güçleri ve bu sürece daha sonra katılacak politik güçleri birleştirici, ikna edici bir tarzı ifade etmelidir.

h) Güç ve eylem birliği süreci ortak iradeye dayalı geliştirilmelidir.

Kararlar alınmadan önce cephenin organlarında derinlemesine tartışılmalı, çelişki ve mücadele konusu olabilecek sorunlar, ikna süreci sonuna dek işletilerek çözülmelidir.

Cephenin organlarında kararlar olanaklıysa oybirliğiyle alınmalı. Oybirliğinin olanaklı olmadığı koşullarda oy çokluğu yöntemi kullanılmalıdır.

Cephede yer alan, fakat alınan kararlara katılmayan politik güçlerin "grev kırıcılığı" yapmamak koşuluyla yanlış buldukları

eyleme katılmama kararı vardır.

Kuşkusuz ki, bu hak, son derece özenli kullanılmalı, güç ve eylem birliği blokuna zarar verilmemelidir. Dahası yanlış bulunmasına karşın devrimci dostluğun ve güç birliğinin üyesi olma sorumluluğu gereği eyleme, etkinliğe olabildiğince gelip katılma duyarlılığı sergilenmelidir.

Aynı şekilde cephenin ve organlarının çeşitli kararlarına katılmayan, eleştiren politik güçlerin eğer zorunlu ve gerekli görüyorlarsa bu eleştirilerini kamuoyuna duyurma hakları vardır.

Ancak bu hak da son derece titiz bir tarzda kullanılmalı, birliğin ruhuna, güç ve eylem birliğine karşı teşhire yönelmemeli.

Burada şu nokta vurgulanmalıdır: Farklı sınıfsal ve siyasal kimliklere, politika yapma tarzına sahip parti ve örgütlerin bir araya gelmesiyle kurulacak bir güç birliği cephesi içinde her zaman için çelişkiler, mücadeleler olacaktır. Burada önemli olan bu çelişki ve mücadeleleri ilke ve esnekliği birleştirecek, birliği içten güçten düşürerek geleceğini tehlikeye atmayacak bir rotada kararlılıkla yürüyebilme olgunluğunu, yeteneğini gösterebilmektir.

Cephenin iç sorunları, öncelikle "aile içinde" ele alınmalı ve çözülmelidir. Çözülemeyen sorunlar çok zorunlu olmadıkça kamuoyunun gündemine götürülmemeli, bu yol uluorta kullanılmamalıdır. Kamuoyuna açıklama yapmak, isteyenler) öncelikle cepheye gerekli bilgileri, nedenleri vs. mutlaka açıklamalıdırlar. Cephedeki güçlerin eleştiri ve değerlendirmelerine değer vermelidirler.

ı) Güç ve eylem birliği süreci, basitten karmaşığa doğru gelişerek olgunlaşacak. Bu süreç aynı zamanda bir eğitim ve dönüşme süreci olarak kavranmalıdır. Yaratılamamış olan yeni ve ortak mücadele geleneklerini yaratma iddiasında olanların kendilerinin de eğitilmeye, olgunlaşmaya, yenilenmeye gereksinimi var.

Bu büyük iddianın sözcülüğüne soyunacak her güç, bunu kendini ortaya koyuş tarzıyla kanıtlamalıdır.

Evet, iddia büyük bir iddiadır, büyük düşünmeyi, geniş ufuklu davranmayı, eylemli tarzda kendini ortaya koymayı, yaman bir irade sergilemeyi, sözde değil gerçekten dar grupçulukla geri dönüşsüz kopuşmayı gerektiriyor.

Bu tarihsel ve siyasal iradeyi koyan (ve devrim) kazanır. Bunu başaramayanlar kaybeder. Bundan da devrimin kazanacağı hiçbir şey yoktur kuşkusuz.

j) Türkiye devrimci hareketinin bileşenlerini oluşturan irili ufaklı tüm siyasi parti, örgüt ve çevreler önderlik iddiasıyla ortaya çıkıyorlar.

Bu olgu, açık bir mücadele ve çekişme konusu oluyor ve olacak da. Coğrafyamızın bu gerçeği, doğal olarak güç ve eylem birliği sürecine kesintisiz bir biçimde yansıyacaktır.

Öncelikle bir-iki noktanın altı çizilmelidir: Önderlik sorunu masa başında çözülmez. Önderlik bahşedilmez, kavgada kazanılır. Sınıfsal ve ulusal mücadelenin gerçek, genel ve güncel gereksinimlerine militanca yanıt verecek olan önderliği ve öncülüğü kazanacaktır.

Geleneksel dar grupçu tarzdan kopuşma yeteneği gösteremeyenlerin bu büyük iddiayı kazanması zaten olanaklı değil.

Önümüzde büyük, çaplı, kanlı ve sert bir mücadele dönemi var. '70'li yılların tarzıyla kopuşmadan, Eylül yenilgisinin dersleriyle silahlanmadan, marksizm-leninizme, sınıfa sonuna dek bağlı kalmadan sınıfı, halklarımızı bekleyen büyük gelecek fethedilemez.

Bu ön hatırlatmadan sonra vurgulanması gereken şudur: Türk-Kürt coğrafyasında kavgada söyleyecek sözü olan tüm politik güçler, güç ve eylem cephesinde yer almalıdırlar. Dar grupçu gelenek ve tarzın ürünü kısır ve iktidarsız önderlik dayatmasına

girmeden, bunu yeni mücadele geleneği yaratmanın önüne barikat olarak sürmeden birlikte çalışmayı öğrenmeli ve birlikte vuruşmalıdırlar. Sınıfa ve halka önderlik iddiasıyla ortaya çıkanlar eğer tutarlıysa güç ve eylem birliği hattının yapıcıları rolünün hakkını vermelidirler. Önderliği kazanmak isteyen grevlerde, direnişlerde, barikat ve ayaklanmalarda, güç ve eylem birliği sürecinde buyursun gelip kazansın, kimse kimseye engel değil ve olamaz da.

Kısacası, Türkiye devrimci hareketi dar grupçu önderlik anlayışından kopmalı, bunu bir dayatma ve kötü ünlü rekabet konusu yapmamalı, güç ve eylem birliği, buradan da kelimenin gerçek anlamında devrimimizin kesin zaferinin temel etkenlerinden olan cepheye yürüyüş sürecinde önderlik iddiasının da kesin bir ifadesi olan ortak mücadele geleneğinin yapıcıları olma sorumluğuyla davranmalıdırlar. Yukarıdaki politika marksist leninist komünistlerin güç ve eylem birliğine bakışını yansıtır. Güç ve eylem birliği sürecine parti tarzıyla müdahale ve öncü inisiyatif kavganın her alanında bu doğrultuda kendini ortaya koymayı ifade eder. Günlük parti çalışması düzenlenirken, marksist leninist komünistlerin bu stratejik ve taktik görevlerine daha militanca sarılmaları gerekiyor. DHKP-C ile MLKP'nin başlatmış oldukları ve koşullarını daha bir olgunlaştırmaya çalıştıkları güç ve eylem birliği süreci ilkeli, ilke ve esnekliği birleştiren proletaryaya ve öncü kurmayına yakışır yaman bir iradeyle hızla geliştirilmelidir. Tüm parti güçleri, bulundukları alanlarda bu tarihsel ve siyasal bilinçle, siper yoldaşlığı bilinciyle, dar grupçu güdülerden uzak, yapıcı, birleştirici, kalıcı ve ortak gündemli bir hat üzerinde yürümelidirler.

Başlamış olan ama henüz olgunlaştırılmaya çalışılan süreç, antifaşist mücadelede öne çıkmış iki partinin ortak irade koyuşunu ve bunun geliştirilmesini, tabandan birliğin daha sistemli hale çekilmesini gerektiriyor.

Marksist leninist komünistler bu bakımdan aktif davranmalı, birleştirici rotada ilerlemeli, devrimci dostluğun gereklerine sımsıkı sarılmalıdırlar. Çıraklık evresinden geçmeden iyi bir duvarcı ustası olunamayacağı bilinci ve alçak gönüllülüğüyle gösterişten uzak bir süreci DHKP ile birlikte ilerletmelidirler. Böylece diğer dost güçlere de örnek olmalıdırlar.

Proleter Doğrultu, sayı 4, s. 12 ve Özgür Atılım, sayı 1, s. 12

DEMOKRATİK MUHALEFET MECLİSİ VE MECLİSLER TARTIŞMASINA NOTLAR

Gazetemizin daha önceki sayılarında, "Platform" köşesinde, antifaşist savaşımın tek cephede örgütlendirilerek, emekçi halkın devrimci iktidarı hedefine yöneltilmesinin yaşamsal önemini vurgulamış; cephe, güç ve eylem birliği sorunlarına ilişkin düşünce ve önerilerimizi ortaya koymutuk. Bu yazımızda, Kurtuluş gazetesi tarafından savunulan ve önerilen Demokratik Muhalefet Meclisi ve Meclisler'e ilişkin kimi eleştirel değerlendirmelerimizi sunmayı, aramızdaki ayrılıkların anlaşılması ve ortak bir zeminin yakalanması ve geliştirilmesi bakımından gerekli ve yararlı görüyoruz.

I- Antifaşist savaşım cephesi ihtiyacı ve görevi geriye itiliyor, perdeleniyor

Faşist diktatörlüğe karşı mücadelenin geliştirilmesi, bu gelişmenin önüne kurulan reformcu tuzakların kararlıca aşılması ve birikmiş güçlerin savaşımının sıçratılması için, bir antifaşist savaşım cephesi'nin kurulmasının birincil görev olduğu politik-toplumsal koşullar altında yaşıyoruz. Gazi'nin yıldönümüne bunu başarmış olarak girmek, mart-mayıs sürecinde ürünlerini görmek ve en geniş yığınlara göstermek gerekiyordu. Yazık ki başarılamadı. Mücadeleyi yükseltecek bu olanağı değerlendirmek konusundaki tereddütler ve sorumsuzca uzak duruş, 1 Mayıs sonrası dergilere yansıyan düzeysiz laf yarışını ve güvensizlik mikrobunu da beraberinde getirdi. Oysa

antifaşist savaşım cephesi'yle girilecek 1 Mayıs, ilerici, demokrat, yurtsever yığınlarda bir moral üstünlük ve umut dalgası yaratmakla kalmayacak, alanlarda kolektif disiplinin, devrimci örgütlerin saflarında yer alan kitlenin devrimci dayanışma bilincinde ve dostluk ruhundan ise gerçek bir derinleşmenin güvencesi olacaktı. Yukarıda da dikkat çektiğimiz gibi sonuç salt bunların başarılamamasıyla sınırlı kalmadı. ilişkilerde yeni gerginlik öğeleri doğdu ve '77-'80 döneminin sorumsuz ve yoz tartışma tarzı adeta hortladı.

Bütün bu gerçekler ve esen soğuk rüzgarlar antifaşist savaşım cephesi ihtiyacını ortadan kaldırdı mı? Hayır. 1 Mayıs gerçeği ve faşizmin yeni saldırı kampanyası hem olanakları, hem de birleşik mücadele ihtiyacını gözler önüne seriyor. Burada özel olarak vurgulanmalıdır ki, Amerikan emperyalizmi dünyada yeniden gelişmeye başlayan devrimci mücadele ve arayışları boğmak için kolları sıvamış bulunuyor. Bunun en somut yansımasının Türkiye ve Kuzey Kürdistan'da olacağını görmemek için kör olmak gerekir. Ortadoğu zirvesinden Washington'daki "istihbaratçılar" toplantısına uzanan sürecin nedenleri ve amaçları bu açıdan da doğru biçimde değerlendirilirse, devrimcilerin gerek düşmanın imha saldırılarına, gerekse de güçlü devrimci hücumlara hazır olmaları gerektiği kendiliğinden açığa çıkar.

Tam da böyle bir süreçte ve güncel siyasal bir görevin yerine getirilmesinde bu kadar gecikilmişken bir antifaşist savaşım cephesi (muhatap parti ve örgütlerin saplantılarından kaynaklanan nedenlerle bunun gerçekleştirilememesi halinde ise bir güçbirliği) konusunda ısrarlı ve amaca uygun bir mücadele yürütmek yerine, "önemli olan örgütlerin değil halkın birliğidir" şeklinde özetlenebilecek bir yola girmek ciddi bir zigzagdır. Asıl görev ve gündemin yerine, "demokratik muhalefet meclisi" ve "meclisler-meclislerin oluşturacağı cephe" tartışmasının geçirilmesi en başta bu açıdan yanlıştır. Halkı birleştirebileceği umulan meclisler projesinin tartışılması gereken içeriğe dair yönleri, ürün verip vermeyeceği, bunun hangi dönemde başarılacağı bir yana, hergün kendini öne çıkaran mücadele görevlerinin devrimcilere bir zaman kredisi tanımadığı görülmek zorundadır. Kurtuluş'un gerçekleştirmek üzere kolları sıvadığı proje ve buna dair tartışmaların yarattığı toz duman devrimci hareketin gerçek gündemini ve acil ihtiyacını perdelemektedir.

Arabayı atın önüne koşmamak gerekiyor. Bugün devrimci gelişme ve halkın örgütlenmesi- savaştırılması, "reformcular ve yasalcı tasfiyeciler de dahil herkesi", "örgütsüz bireyleri" biraraya getirecek protestolardan değil, savaşan güçlerin cephesini kurmaktan geçiyor. Bu bakımdan, örgütlü devrimci ve antifaşist güçlerin ortak cephesini yaratmaktan başlayarak, savaşımın her alanında en kapsamlı bir hareket planı geliştirilebilir ve geliştirilmelidir.

II - Demokratik muhalefet meclisi sorunu

Düzenden ya da yalnızca faşist rejimden rahatsız olan, köklü veya kısmi değişiklikler istek ve iddiasına sahip komünist, devrimci, reformist, liberal güç ve kurumları biraraya getirme hedefindeki Demokratik Muhalefet Meclisi bugünkü koşullarda yalnızca reformcu dalganın devrimci tepki ve eylemleri boğmasının aracı olacaktır.

Eğer sorun bir antifaşist savaşım cephesi'nin kapsamı dışında ele alınacak ve söylendiği gibi genel olarak tüm ilerici muhalefeti birleştirmeyi amaçlayacaksa, bugün tüm gücünü yasal örgütlenmelere adamış, burjuvaziden devşirme becerilerini kullanarak bir dizi kitle örgütünde yönetim kurullarını ele almış olan reformcu ve yasalcı tasfiyecilerin, değişik doğal müttefikleriyle birlikte burada kesin bir ağırlık oluşturacaklarını görmemek için kör olmak gerekir. Böyle bir araç yaratmak ve enerjiyi bunun içinde tüketmek dönemin ihtiyaç ve görevleri açısından ne denli yararlıdır? Açıktır ki,

onun yararları zararlarının yanında çok önemsiz kalacaktır.

Bu durum zamanla değişmez mi? Kuşkusuz soyut bir olasılık olarak buna hayır denemez. Hatta "uzun vade" gözetilerek, "evet" yanıtı bile verilebilir. Ancak bunların ötesinde kesin olan bir şey var: o da ihtiyacı yanıtlamayacak örgütlenmelere gitmenin son derece gereksiz ve yanlış olduğudur. Bunlar verili koşullar (güç ilişkileri ve ihtiyaçlar) altında ya işlevsiz kalacaklar veya yozlaşacak, belirlenen amaçların hizmetinde olmayan bir rotaya oturacaklardır. KESK, Demokrasi Platformu gibi kurumlar bize bir fikir vermek zorundadır.

Hesaba katmamazlık edemeyeceğimiz bu gerçek dışında DMM'ye ilişkin üç unsuru vurgulamalıyız:

a- Devrimciler, reformcularla, Demokratik Muhalefet Meclisi projesinde iddia edildiği gibi "Gençlik Cephesi" vb. oluşumların da içinde yer alacağı "kalıcı" ittifaklara giremez. Böylesi bir birlik ancak geçici ve şarta bağlı olabilir. Örneğin 6 ay, bir yıl vb. süreçleri kapsayan blok anlaşmalar tarzında yürütülemez.

b- Bugün antifaşist savaşım cephesi'nin bir parçası olarak, komünist devrimci ve antifaşist parti ve örgütlerin, yasal platformları tek platformda birliğe yöneltmeleri gerekli, mümkün ve yararlıdır. Ancak böyle bir yoldan, faşizme ya da onun bir kısım uygulamalarına karşı mücadele eden, etmeye yönelen reformcu, yasal, tasfiyeci vb. kesimlerle eylem birliği tarzında ittifaklar, ortak güç seferberlikleri mümkün ve geliştirici olacaktır. Başka bir anlatımla, politik özgürlük savaşımının ya da devrimin bugünkü buyruğu, kuruluş süreci, işlevi akibeti meçhul, en geniş, mükemmel bir örgütlenme değil, fakat zaman yitirmeksizin mücadele etmek isteyenlerin dikkat merkezi olacak, kararlı, tutarlı, sözüyle eylemi bir olan platformlar, birlikler yaratmaktır.

c- Bu tipten bir yapı için yığınların belleğinde doğru çağrışım yapacak bir isim kullanılmalıdır. "Muhalefet" kavramı tartışmasız biçimde yerini "mücadele" kavramına terketmelidir.

III - Örgüt biçimleri sorunu,platformlar gerçeği ve meclisler

Öncelikle şunun altı çizilmelidir, "meclisler", "konseyler", "komiteler" gibi kavramlar ve bunların dayalı örgütlenme önerileri yeni değildir. Bunlar yıllardır bugünkü reformcular, sivil toplucular vb. tarafından ortaya atıldı, tartışıldı. Keza ulusal kurtuluşçu hareket serhıldanlar döneminde, halk komiteleri ve yerel meclisler denemesine girişti. O nedenle de, kavrama veya örgüt biçimine yönelik itirazların, "bu grupçu tavırdır", "Kurtuluş önerdiği için karşı çıkılıyor" gibi reflekslerle karşı çıkılmamalıdır. Bunun için hiçbir inandırıcı gerekçe öne sürülemez.

Örgüt biçimleri mücadelenin ihtiyacı olarak gündeme gelirler. Kürdistan'da bu denli yaygın ve belirgin olmasa bile en azından Türkiye'de özgürlük mücadelesi içinde yer alanların ya da belirli bir alanda etkin muhalefet yürütmek isteyenlerin birleşik mücadele ihtiyacı olarak "platformlar" ortaya çıkmış ve devrimci etkinin bulunduğu her durumda işlevli olmuşlardır. Üniversiteli gençliğin, tutsak ailelerinin, varoş güçlerinin, işçi ve memur sendika şubelerinin, EKB'nin şahsında demokratik kadın hareketinin ve nihayet liberaller ve reformcuların da içinde yer aldığı geniş kesimlerin (Demokrasi Platformu) oluşturdukları platformlar bunun somut örnekleridir. Bunlar, projelerin değil düpedüz mücadelenin ortaya çıkardığı biçimlerdir ve ihtiyaçlara, savaşımın subjektif durumun düzeyine uygun oldukları için de yaşama yeteneği göstermişlerdir. Bugün devrimcilere düşen bunları yaygınlaştırmak, devrimci etki yoluyla zaaflarından arındırıp, tutarlı hale getirmek, sağlıklı bir işleyiş düzenine ve mücadele rotasına kavuşturmaktır. İşlevi tükenmemiş, geliştirilebilecek böylesi yapılar varken bunu aşan bir derinlik ve geniş-likte meclisler kurmaya yönelmek sıkıca

yere basmaktan vazgeçmektir, zorlama bir tutumdur. Neden? Çünkü önerilene göre meclisle güdülen amaç, henüz hiçbir politik yapıya angaje olmamış, hatta reformcu düzen partilerinin etkisi altındaki insanları da kapsayacak genişlikte, kararı alanlar, dolayısıyla uygulama sorumluluğu bulunanlar olarak onları harekete geçirici yapılar yaratmaktır! Fakat böylesi yapılar, dünyanın her yanında mücadele araçları olarak, ancak çok güçlü savaşımların ürünü olarak gündeme gelmemişler midir? İntifadasız, serhıldansız, ayaklanmasız ya da azçok sürekliliğe kavuşmuş devrimci kitle eylemlilikleri olmaksızın, üstelik de faşizm koşullarında böyle "halklaşmış" yapılar nasıl yaşatılacaklardır? Onların üzerinde yükseldikleri tabanda işlevsizleşmeleri, bundan kaynaklı olarak yozlaşmaları nasıl önlenecektir?

Aslında birer gizli dernek olan bu meclisleri, iddia edilen kapsam ve rolde ayakta tutmak kendi başına bir sorun olacaksa, bunun nedeni, içerik ve biçim olarak henüz ihtiyacın bir ürünü olmadığı gerçeğinde aranmalıdır. Diğerlerini bir yana bırakalım, serhıldan dalgasının geriye çekildiği Kuzey Kürdistan'da ortaya çıkan sonuçları inceleyerek bile doğru düşünceleri yakalayabiliriz.

Eğer belirtildiği, amaçlandığı gibi "örgütlenmenin halklaştırılması", "savaşın halklaştırılması" gibi rollerini oynayamadıkları ve işlevsizleştikleri noktada, buna göz yumulmayacaksa ve bunları faşizme karşı özgürlük mücadelesinin bir aracı olarak değerlendirmek çizgisinde hareket edilecekse, bu kezde örgütlü devrimci güçlere doğru daraltmak zorunluluğuyla yüzyüze gelinecektir. Bugünkü mücadelenin gerçeği budur. İstanbul'un belirli yönleriyle tartışma konusu yapılabileceğini varsaysak bile, en büyük sanayii kentleri de dahil Türkiye'nin diğer şehirleri üzerine yapılacak soğukkanlı bir tartışma bunu ortaya koyacaktır.

Bütün bu gerçekler, devrimcilere, örgütlü güçlerin oluşturduğu ve çağrılarına bu yapıların güçlerini belirgin biçimde aşan sayıda, henüz hiç bir politik grubun saflarında yer almayan insanların da uyduğu platformlar yolundan yürümenin hala doğru seçim olduğunu göstermektedir. Platformun yerine bir başka isim geçirilebilir, bunun bir önemi yoktur; fakat hangi güçlerden oluşacağı, işlevi vb. konularda bir değişiklik sözkonusu olamaz.

IV - Tüm sınıf ve tabakalara meclis biçimini önerme yanlışlığı

Meclislerin, çeşitli sınıf ve tabakaların durumlarından, mücadele düzeylerinden ve ihtiyaçlarından bağımsız olarak tek biçimde ve rolde önerilmesi de sorunun bir diğer tartışmalı boyutudur.

İşçi sınıfı ve öğrenci gençlik açısından kısaca tartışalım.

İşçi sınıfı mücadelesinde meclisler sorunu nasıl ele alınabilir? Her şeyden önce, işçilerin gizli kitle örgütlenmesi düşüncesiyle araya net bir sınır çizmek gerekir. İşçi sınıfının kitle örgütü sendikalardır. Bu kararlı mücadeleler ve direnişlerle kazanılmış, yasallaştırılmış, korunmuş bir haktır. Uzun yıllardır ve faşizmin mümkün olan her yolla sendikaları tasfiyeye yöneldiği, sendikal örgütlülüğü dağıtıp ezmeye çalıştığı koşullarda devrimcilere düşen bunu önleme mücadelesini geliştirmek, akışı terse çevirmektir.

Bugün milyonlarca sendikasız işçinin sendikalarda örgütlenmesi ve mevcut sendikaların işlevli kılınması, sendika ağa ve bürokratlarından arındırılması gibi vazgeçilmez görevlerin bulunduğu koşullarda sorunu nasıl ele almak gerekir?

Bunu üç görev kapsamında diye yanıtlayabiliriz.

Birincisi, bugünkü SŞP'lerin dışında, sendikasız öncü işçileri de kapsayacak biçimde örgütlenmeler geliştirmek, bu meclisler tarzında olabilir. Ancak sözü edilen meclis,

düşünsel ve pratik durumundan bağımsız olarak en fazla sayıda işçiyi katma, bu noktadan kitlelerle buluşma projesinin ürünü ve ifadesi olamaz. Çünkü böyle bir yapı, ihtiyacı karşılamayacaktır. İhtiyaç nedir? Fabrika bölgelerinde ve tek tek şehirlerde ortaya bir işçi iradesi çıkarmak. Patronlara ve sendika ağalarına karşı geliştirilecek bu irade, bugün esasen örgütlü ve örgütsüz, sendikalı ve sendikasız öncü, ileri işçilerin oluşturacağı bir platformla sağlanabilir. Genişlemeyi amaç haline getirmek, bizi asıl amaçtan uzaklaştıracaktır. Çünkü bu bir gizli işçi derneği, gizli sendika değil, koşulların gerektirdiği geçici bir örgütlenme, bir mücadele aracıdır. Böyle olmak zorundadır.

İkincisi, sendika ağa ve bürokratlarına karşı mücadelenin geliştirilmesi, sınıfın dikkatinin bir de bu noktadan çekilmesi ve şu veya bu düzeyde eylemliliklerin örgütlenebilmesi için Sendika Şubeler Platformu'nun güçlendirilmesi, işlevli kılınması gerekmektedir. Devrimci etki altındaki tüm sendika şubelerinin SŞP'ye yöneltilmesi ve SŞP üzerinde işçi baskısının yoğunlaştırılmaya çalışılması bugün bunun en güçlü iki olanağıdır.

Üçüncüsü, sendikalaşma mücadelesini yoğunlaştırmak, "her işyerine sendika" sloganı etrafında güçlü kampanyalar örgütleyebilmek.

Tüm bunları atlayarak, örgüt biçimleri önermenin en mükemmel projeyi içerdiği koşullarda bile bir işe yaramayacağı ortadadır.

Öğrenci gençliğe meclisler adı altında önerilen gizli veya yarılegal öğrenci derneğidir? Peki ama neden? Örneğin üniversiteli gençlik kazanılmış bir hak olarak dernekler gibi bir araca sahip değil mi? Ya da dernekler kitle örgütleri değil midir? Açıktır ki öğrenci gençlik içinde meclisler (gizli veya yarılegal fakülte derneği, üniversite derneği, şehir derneği ve yine gizli veya yarılegal dernekler federasyonu) yolundan yürümek tümüyle subjektif, hayattan kopuk ve zorlama bir projedir. Kazanılmış haklardan, ulaşılan mevziden geriye gidiştir.

Bugün yaşamın diğer alanlarında olduğu gibi, üniversiteli gençlik içinde de devrimci ve mücadeleci antifaşistlerle, reformcu ve yasal tasfiyecileri sürekliliği olan tek bir mücadele aracında birleştirmek yalnızca bir hayal boş bir çabadır. Üniversiteli gençliğin antifaşist mücadele aracı, binleri harekete geçirme yeteneği göstermiş platform tarzında örgütlenmelerdir. Ve bunların kapsamı, rolü nettir. Devrimci ve mücadeleci antifaşist öğrencilerin "koordinasyon", "inisiyatif1 gibi çevrelerle eylem birlikleri ise platform kimliğiyle sağlanabilir.

Sonuç olarak, bugün üniversitelilerin kitlesel örgütlenmesi için dernek imkanı iyi biçimde değerlendirilmelidir. Gençlik gruplarının tüm taraftar ve sempatizanlarını yöneltecekleri, hak ve çıkarları için mücadele etmek isteyen her öğrencinin dernek üyesi olması için kampanyalar düzenleyecekleri, şu ya da bu grubun alt örgütü haline getirilmeden, en azından belirli bir dönem politik mücadelenin bazı "sivri" ve "ağır" görevlerinin ÜÖP eliyle dengeleneceği dernekler yeniden bir güç ve çekim merkezi olacaklardır. Bugün bu kazanılmış hak üzerinden yürünmeli ve bu imkan gerçeğe dönüştürülmelidir.

Üniversiteli gençliğin antifaşist mücadelesinin ise ÜÖP eliyle, ona gerekli ve birkaç maddeyi aşmayan bir tüzükle iç disiplin kazandırma yolundan güçlendirilmesi tamamen olanaklıdır. Buna dair yeterince kanıt ortaya çıkmıştır. Bu örgüt tarzında ısrar edilmelidir.

Liseli gençliğe gelince önerilen biçimin, mevcut ve belirli bir etkinliğe sahip LÖB ve DLB'yi aşan hiçbir yanı yoktur. Bugün bünyesinde önemli bir kitleyi birleştiren (ve en geniş kitleyi birleştirmeye uygun), şehir düzeylerinde birleşik mücadele olanağı yaratmış, varlığını yöneticilerini seçerek sürdürme yeteneği kazanmış, tüm şehirleri kapsayacak birlikler yönünde gelişen ve

yasallaşma mücadelesi yürüten araçları kullanmak mümkünken onu kırıp yepyeni bir örgüt kurmak hangi ihtiyacın ürünüdür?

(Burada özel olarak vurgulanması gereken bir husus da; kurulacak milislerin meclislerin emrine verilmesi gibi düşüncelerdir. Bunların da yaşadığımız siyasi gerçeklerden tamamen kopuk tasarılar olduğunu vurgulamalıyız. Ne intifadaların Filistin'indeyiz, ne serhıldanların Kürdistan'ında, ne de ayaklanmaların birbirini izlediği herhangi bir ülkede.)

Son bir nokta olarak belirtilmelidir ki, komünist, devrimci ve mücadeleci antifaşist parti ve örgütlerin gerçekleştireceği birliğe ne isim verileceği tümüyle oluşturucuların sorunudur. Herhangi bir isim ön koşulumuz değil, önerilerimiz olabilir.

Önemli olan örgütlü devrimci ve antifaşist güçlerin ortak cephesini yaratmaktan başlayarak antifaşist mücadelenin geliştirilmesi ve bunun için somut bir hareket planı üzerinde birleşilmesidir. Güçlü devrimci bir irade ancak bu yoldan yaratılabilir.

"TABANI OLMAYAN BİR 'TEPE' BİRLİĞİ" Mİ ÖNERİLİYOR?

"Yaşam tarafından aşılmış olgular, ölümsüz denilen adalet önüne çağrılır. Ahlak ve hukuka bu başvuruş, bizi bilimsel bakımdan bir parmak bile ilerletmez."

Geride bıraktığımız ve içerisinden geçmekte olduğumuz tarihsel süreç, daha önceleri nispeten örtük olan bir dizi olgu ve sorunu açığa çıkardı, netleştirdi. Bunların başında ideolojik konumları farklı olan, ardışık gelen siyasal süreçlerin tahlili ve bu tahliller üzerinde yükselen mücadele biçimleri, bunları hayata geçirecek araçlar hakkında birbirlerinden çok farklı düşünen parti, örgüt ve çevrelerin bazı noktalarda yakınlaşmaları geliyor. Bazı noktalar diyoruz, çünkü, bunların her birinin ideolojik konumları, temel siyasal perspektifleri dünden farklı değil.

O nedenle, bütün bunlar arasındaki yakınlaşmanın değişik boyutlarını bilimsel analize tabi tutamazsak, pek çok bakımdan subjektivizme düşme tehlikesiyle kaçınılmaz olarak karşı karşıya kalabiliriz. Bu yakınlaşmaya bir bakış atacak olursak:

Gelinen noktada 17 Ağustos 1996 tarihli Kurtuluş dergisinin söylediği gibi "herkes birlikten yana. Gerçekten de 'ilaç için' bile olsa karşıyım diyeni bulmak şu aralar mümkün değil." Küçük burjuva yasalcı-reformcu parti ve örgütlerden tutun, militan devrimci parti ve örgütlere, oradan komünist parti ve örgütlere kadar uzanan çok geniş bir yelpaze bugün birlikten söz ediyor.

Ama bütün bu devrimci söyleme karşın, gerçek yaşamda buna, bırakalım "tam"lık bakımından, işin asgari gerekleri ölçüsünde bile bir karşılık yaşanmıyor. Birlikte mücadele etmenin mutlak zorunluluğuna dair yazıları, sözkonusu bütün parti ve örgütlerin yazılı basınında hemen her sayısında gördüğümüzü/okuduğumuzu herkes biliyor. Bırakalım bunu, değişik düzey ve zamanlarda yapılan görüşmelerdeki tartışmalarda her siyasal çevre adına konuşan, konuşmasının hemen başında bir dizi olumlu-olumsuz gerekçe sıraladıktan sonra; mücadelenin geldiği aşamasında devrimci güçler arasında "merkezi düzeyde" bir eylem birliğinin gerçekleştirilmesi gerektiğini ısrarla vurguluyor. Bunlar söylendikten sonra neden pratikte buna uygunluk yok?

Önce bunun değişik ve nesnel temelleri üzerinde kısaca da olsa durmakta yarar var. Dikkat edilirse sorunla değişik düzeylerde muhatap olan parti ve örgütler, devrimci mücadelenin bugün vardığı noktanın bir dayatması olarak birlikte yürümenin kaçınılmazlığından bahsediyor. Ne var ki, bunlar, bu alandaki temel politik perspektiflerinden ve taşıdıkları zihniyette bir değişiklik yapmadan/kurtulmadan bahsedilen söylemi yükseltiyorlar. Temel politik perspektiflerin sorgulanması ve değişiklik yapılma-

sının mutlak gerekliliğinden bahsedilirken, birleşik mücadelenin örgütlendirilmesi, aynı anlama gelmek üzere değişik emekçi sınıf ve kategorilerin şu ya da bu kesimlerine karşılık düşen politik örgütlenmelere ilişkin olarak geliştirilecek politikalardan, eylem birliği, birleşik cephe vb. daraltılmış alandaki değişikliklerden söz ediyoruz. Yoksa, kimseden, eylem birliği yapabilmemiz için kendi bütün temel politik perspektiflerini değişikliğe uğratmasını istemiyoruz.

SAĞLIKLI MUHASEBE İHTİYAÇTIR

Bütün "birlik problemleri"nin gelip üzerinde düğümlendiği temel nokta; öteden beri bu alandaki politikaların sorgulanmamasında aramak gerektiğini söylemekte ne bir sakınca var, ne de bir abartma. Bunun en belirgin örneğini Kurtuluş gazetesi çevresinde görmek mümkün. Bu gazetenin 17 Ağustos '96 tarihli sayısında yayımlanan "Birlik problemleri; hiçbiri çözümsüz değildir" başlıklı yazıda, yakın geçmişte değişik emekçi toplumsal kesimlerde ve bu alanlarda mücadele yürüten politik örgütlenmeler arasında yaşanan olumlu yakınlaşma ve birlikte iş yapma örneklerini doğru ve haklı olarak sıraladıktan sonra, şu çıkarsamayı yapıyor; "Elbette bu süreç aynı zamanda daha geniş birlikteliklere, demokratik muhalefeti örgütleyecek daha yaygın ve merkezi yapılara sahip olamayışımızın olumsuzluğunu da tüm yakıcılığıyla hissetmemize, görmemize de neden olmuştur... "

Kurtuluş gazetesi çevresi daha dün ideolojik politik hattı ne olursa olsun, bütün devrimci ve komünist örgütlerle kendi arasına kalın bir duvar örüyordu. Bütün pratik adımlarını kendisinin diğerlerinden farklı olduğunu anlatmaya bağlı olarak atıyordu. Bunun gerekçelerini de yapılan tüm birliklerin "iş" yapmadan dağıldığını, bu alanda olumsuz bir geleneğin yerleştiğini gösteriyordu. Bu alanda atılabilecek devrimci iradi adımları yadsıyordu. Dolayısıyla pratikte hiçbir devrimci grupla buluşma ya da herhangi bir biçimde ve düzeyde "eylem birliği" yapma olanağı yakalamamıştır.

Bugün ise, yukarıda aktardığımız sonuçlara ulaşıyor. Bu noktaya kadar ilerlemiş olması olumlu bir gelişmedir. Ancak bu alandaki politika ve alışkanlıklarında pek fazla bir değişiklik yapmıyor. Bu kez de, ben bütün düzeylerde birlikte "iş" yapmaya her zaman açık ve hazırım diyor. Başkalarının "tepede birliğe evet, alanlarda hayır" dediğini ileri sürerek, kendilerinin önerdiği "Demokratik Muhalefet Meclisleri (DMM)" modelini başkalarına mutlaka kabul etmeleri için dayatabiliyor.

Taban, "merkez"in karşısına konulamaz. Bu arkadaşların kendi cephelerinde geliştirdikleri öneriler, bütünüyle kabul edilmediğinde, tartışma konusu yapıldığında başlıyorlar veryansın etmeye. Yine aynı yazıda; "çeşitli alanlardaki birliklerin birbirinin karşıtı olarak görülmesi", "kavramlar, tanımlar üzerinde anlaşmazlıklar", "Sol, alanlarda somut yükümlülükler üstlenmekten, kitleler içinde sınanmaktan kaçıyor", Bütün bunlar getirilen önerilerin ve modellerin tartışmasız kabul edilmesi için yazılan ve söylenenlerdir. Her devrimci akımın önceki süreçlerde, değişik alan ve cephelerde yarattığı kurumlar ve örgütlenmeler vardır. Kurtuluş'çu arkadaşlar, DMM fikri ortaya atılır atılmaz neden bütün bunları lağvedip önerimizi kabul etmiyorsunuz, demeye getiriyorlar. Ayrım yapılmadan, "alanlarda sorumluluk üstlenmekten", "kitle içinde sınanmaktan kaçıyor" suçlaması da fazla bir değer taşımıyor. Bugüne kadar herkesin yaptığı ve yapamadıkları kitleler içinde yapılmış değil midir? Birlik problemlerini bu ve benzer noktalarda aramak onları anlamamak demektir.

Çeşitli alanlardaki birlikler birbirinin karşısına koyuluyor diye yükselen itirazlara rağmen, aynı şeyi herkesten daha çok bu arkadaşlar yapıyor. "Tepe"de yapılacak ve bir bütünün parçaları olan tabandaki birlik-

telikler kelimenin tam anlamıyla karşı karşıya konuluyor. "Merkezi birlikler elbette bu süreçte önemli roller üstlenebilirler ve böyle birlikteliklere de devrimci hareket elbette hayır dememektedir..." Yazının bütünü gözönüne alındığında görülecektir ki, devrimci ve komünist örgütlerin ve partilerin değişik emekçi kesimler içinde mücadele ve örgütlenme çalışması yaparken güncel iktisadi ve politik talepler uğruna birlikte hareket etmeleriyle, bütün bunların merkezi düzeyde bir programa ve somut hareket planına kavuşturulması işini karşı karşıya koyarak tartışıyorlar.

Merkezi birliklerin bu "süreçte önemli roller üstlenebileceğini" söyledikten sonra bu tartışmayı yürütmek ne anlama geliyor. "Çok geniş kesimleri, kitleleri doğrudan işin içine katmayı, onları söz ve karar sahibi yapmayı öneren modeller bir biçimiyle reddedilmektedir", "herkes bunun alternatifi olarak 'merkezi düzeyde eylem ve güç birlikleri' önermektedir". Öncelikle böyle bir tartışmanın muhatabı olmadığımızı belirtelim. Yazılı basınımızda hiçkimse böyle bir tartışma yürüttüğümüzü iddia edemez. Yapılan görüşmelerde de keza durum aynıdır. Demagojik yöntemlerle ne sıradan bir emekçiyi inandırmak mümkündür, ne de sorunda bir parmak ilerlemek. Kendilerinin dışındakilerin geniş emekçi kitleleri doğrudan "işin içine katmayı", "söz ve karar sahibi yapmayı" istemediğini sayfalar dolusu yazmak hiç inandırıcı olmuyor. Tabanda ve merkezi düzeyde yapılacak birlikler bir olgunun iki yanı ise, bunları birbirinden ayırmak ve "tabanda birlik" diye feryadı basmak da ne oluyor?

Merkezi birliklerle taban birliklerini karşı karşıya koyarken ve tabanda ve alanda birlik için ileri sürülen temel gerekçe, merkezi düzeyde yapılan birlikler "ortak açıklama" yapmaktan ileri gidemiyor; değişik mücadele alanlarında ifadesini bulamıyor vb.'dir. O halde; madem bu olgular bir bütünse, bunları birbirinden ayırarak tartışılacağına, neden bu alandaki bazı yanlış politika ve alışkanlıklarınızdan, onları sorgulayarak işe başlanmıyor. Sorunun gerçek bir yanı var. Bugüne değin, merkezi düzeyde yapılan bir dizi olumsuz deney yaşanmıştır. Bunlar mücadele alanlarında karşılıklarını yaratamamıştır. Bütün bunlara evet. Ama bugün sorun bu kadar basit ele alınamaz. Yükselen mücadele bir biçimde tabandan geliyor. Birleşik mücadelenin toplumun değişik emekçi kesimleri içinde yaşam bulması, onu oluşturan politik akımların yaygınlık ve etki gücüne bağlı bir durumdur. Bu politik akımların güçleri bütün alanlarda kendisini hissettirecek kadar gelişkin değilse, Kurtuluş'çu arkadaşların öneri ve geliştirdikleri modeller bütünüyle kabul edilmiş olsa bile, pek çok alanda belki imzaların yansımasından öte pratik bir varlık göstermeyeceklerdir.

GERÇEK VE GÜÇ İLİŞKİSİ

Birlik çalışmalarından dışlanmayacak ve onun içinde görülmesi gereken birçok örgüt ve çevrenin gerçeklikleri bilinmeyen bir durum değil. Dolayısıyla bunlar, gelişkin bir güce ve yaygın örgütlenmelere sahip politik akımlarla, ancak var oldukları alan ve kesimler içinde birlikte iş yapma şansına sahip olabilirler. Pek çok alanda da gerçek durumları imzaların var olmasının ilerisine geçemeyecektir. Bunda anlaşılmayan bir yan yoktur. Ya bunları birleşik mücadelenin bir öğesi olarak görmeyeceksin ya da bu nesnel durumu kabul edeceksin. Başka bir yol olamaz.

Kurtuluşçu arkadaşların kaygılarına bakalım. "Örgütlülükleri, kitleler içindeki etkileri, alınacak kararlarda üstlenecekleri sorumluluk ve hükümlülükler gerçekte çok farklı farklı da olsa merkezi düzeydeki birliklerde herkes tek oy sahibi olacak. Tercih nedenlerinden biri bu olsa gerek. " (aynı yazı) Buradaki akıl yürütme tarzında merkezi bir organizasyona kavuşturulmuş birleşik mücadele anlayışının izi bile yoktur. Aynı biçimde bu pasajda daha çok, açık bir biçimde merkezi organizasyon reddediliyor.

Merkezi birliklerle tabanda mücadelenin birleşik bir hal alması karşı karşıya konuluyor. Yukarıdaki satırlar yazıldıktan sonra, geçmiş süreç için; "merkezi yapılara sahip olmayışımızın olumsuzluğunu tüm yakıcılığıyla hissettik" demenin hiçbir inandırıcılığı kalmıyor.

Yapılan propagandanın düzeyine bakılırsa, Kurtuluş'çu arkadaşların çok kapsayıcı ve geniş bir demokrasi anlayışına sahip oldukları sanılır. Çok geniş kesimlerin doğrudan söz ve karar sahibi olması gerektiği gibi propagandanın, yukarıda söylenenlerle birlikte düşünülünce salt görünüşte olduğu, aldatıcı olduğu görülecektir. Sanki merkezi düzeyde ve mücadelenin değişik alan ve kesimleri içinde birlikler gerçekleştirilince her devrimci parti ve örgütün gerçek etki gücüne göre formüller bulmak olanaksızmış gibi, merkezi düzeydeki eylem birliklerinin reddedilmesi bu paradoksun çözüm anahtarı olarak sunuluyor.

Bazı kavram ve kategorilerin yorumlanması noktasındaki tartışma da keyfi olarak zorlanıyor. Kurtuluş gazetesi çevresinin "kavramlar ve tanımlar" üzerinde başkalarının sorun çıkardıkları eleştirisinin haklı ve doğru olan bir yanı yoktur. Tartışmanın özü, bütün alanlarda, bir diğer ifadeyle tabandaki birliklerin, onu yöneten merkezi bir kurmayın, işin mantıksal sonuçları bakımından mutlaka gerekli olduğudur. Sorunun bu tepe ve tamamlayanı olmayınca modelin kendisi şekilsiz ve pratikte işlevsiz olacağı noktasındadır. ikinci bir boyutu da, bugün oluşacak embriyon kurumlara yarının, geleceğin araçlarının adının ve onların oynayacağı misyonların yüklenmesi noktasıdır. Yani "erken doğumların yanlış olduğu" gibi esaslı bir zeminde sorunu tartışıyoruz. Kurtuluş'çu arkadaşlar, önerdikleri modeli tartışmaya konu bulduğumuz için tabanda değil, "tepe"de birlik istediğimiz gibi asılsız eleştiriler yöneltiyorlar.

Emekçi sınıfların devrimci cephesiyle ilgili olarak yapılan tartışmalarda başkalarının eleştiri ve önerileri üzerinde düşünme zahmetinde bulunmadan eldeki hazır "şablonculuk" eleştirisini devreye sokuyorlar. Genel anlamda konuşulacak olursa, zaten bugün kendi ölçüleri içerisinde faşist karşı-devrim karşısında bir iç hukuka "tam"lık bakımından kavuşmamış bir devrimci cepheden rahatlıkla söz etmek mümkündür. Bugün "alanlarda cepheleşmeliyiz" demek başka bir şeydir. Ki, buna kimsenin itirazı yok. Şimdi oluşturulacak birliklerin bir Halkın Birleşik Cephesi olmayacağını söylemek başka bir şeydir. Komünistler, bütün politik akımların, hangi sınıf ve tabakaları temsil ettiği "kristalize" olsun, ondan sonra cepheleşmelere gidelim gibi bir tartışma ve eleştirinin muhatabı değiller.

GEREKSİZ REKABETTEN KAÇINILMALI

Devrimci, komünist parti ve örgütler arasında oluşturulacak bir eylem birliği, bu "cephe"nin büyütülerek değişik maddi ilişkiler düzeyinde bölünmüş emekçi sınıf ve tabakaların cephe birliğine kadar geliştirilmesi görevinden söz ediyoruz. Bu arkadaşlarda "cepheleşmeliyiz" derken bu nesnel durumun baskısı altında konuşmuş olmuyorlar mı? "Merkezi birlik deyimi neredeyse belirsizleşmiş, içi boşaltılmıştır" deniyor. Bir an buna inanalım. O zaman görev, bundan kaçmak mıdır, yoksa bunu değişik karakteristik özellikleri itibariyle açıklığa kavuşturarak, "boş olan içini" doldurmak mıdır? Bizce görev, ikincisini yapmaktır. Bu yapılmayınca, merkezi düzeyde örgütlerin birbirlerinden uzak dururken, alanlarda rekabet ve karmaşanın önüne geçmek tamamen olanaksızlaşır. Bundan çıkmayacak tek şey "Halk Cepheleri" olacaktır.

Gerçeklere dayanmadan yükselen bir iddia da, merkezi düzeyde birliklerin yapıldığı ve değişik toplumsal kesimler içindeki çalışmada kimsenin buna yanaşmadığıdır. Marksist leninist komünistlerin öteden beri bu konuda söyledikleri ve yaptıkları bütün

devrimci parti ve örgütler tarafından dikkatle izleniyor ve biliniyor. Gençlik cephesinde, emekçi memur hareketi cephesinde, kayıplar mücadelesi cephesinde ve en son olarak özgürlük tutsakları ailelerinin mücadelesi cephesinde gerek bağımsız olarak, gerek devrimci parti, örgüt ve aydın sanatçı kesimlerle birlikte yaptığımız işler, kaydettiğimiz gelişme düzeyi bütün herkesten çok Kurtuluş gazetesi çevresince biliniyor. Gerçeklere gözlerini kapamak da bu arkadaşların kendi çelişkileridir. Bu alanlarda geliştirdiği öneri ve modelleri tartışmasız kabul etmemiz bekleniyor galiba. Bu olmadığı veya da pürüzler çıktığı zaman da, kendileri birlikçi başkaları tabanda birlikte iş yapmak istemeyenler oluyor. Önce bu çarpık yaklaşım tarzının düzeltilmeye ihtiyacı var.

Sonuç olarak; söyledik, yineleyelim. istisnasız bütün parti ve örgütler somut birlik ihtiyacından söz ediyor. Biz de bu genel kanı ve inancın içindeyiz. Dün bu ihtiyaçla ilgili bir tek söz söylemeyenler, bugün "işin" aciliyetinden bahsediyor. Bu isteğin dile getirilmesindeki samimiyete inanıyoruz. Militan devrimci örgütler bakımından bundan en küçük bir kuşku duyulamaz. Gelişmenin kendisi, kimsenin niyetinden de kaynaklanmıyor. Geride bıraktığımız kısacık bir devrimci sürecin olgusal içeriği, devrim cephesi için bunu kaçınılmaz görev olarak dayatmıştır. Bütün çevrelerin dile getirdiği, faşist karşıdevrimin örgütlü, yöntemli ve birleşik saldırısını hiçbir devrimci örgüt ve parti yalnız başına boşa çıkaramaz ve kalıcı devrimci mevziler elde ederek iktidar yürüyüşünü kesintisiz sürdüremez gibi yaklaşımlar gerçek durumun ifadesidir. Bu ihtiyacı karşılayacak devrimci rezervler pek çok bakımdan açığa çıkmış bulunuyor. Şimdi görev, devrimci örgüt ve partilerin kendi durumlarına göre politika yapma alışkanlıklarından, kendi modellerinin tartışmasız başkalarınca kabul edilmesi gibi yaklaşımlardan kurtulmayı dayatıyor.

BİRLİK VE SİPER YOLDAŞLIĞI

Başkalarıyla bir "ortaklık" elde etmeyi düşündüğünüze göre, geliştireceğiniz öneriler de genel olarak kendi iç örgütlenme modellerinize tam bir uygunluk göstermeyeceğini, bunun yaşam bulamayacağını anlamak zorundasınız. Dolayısıyla "katı" politikalarda belli esnemeler geliştiremezseniz, ne kadar birlik ihtiyacından bahsederseniz edin, pratikte bu konumları yakalama şansınız hiçbir zaman olmayacaktır. Bu yapılmadığı için, yapılan birlikteliklerde Kurtuluş'çu arkadaşların yarattığı problemler bolca yaşanmıştır. Ölüm orucu direnişi saldırısında, bu sürece ilişkin farklı bir taktik yaklaşımla sürecin bir parçası olan gruplara karşı izlenen politika en sivri örnek olarak anılmaya değerdir.

Gelinen aşamada On İkiler'in "bir"lik olan devrimci iradelerinin çok geniş emekçi kesimler içinde yarattığı, artık devrimciler birlikte iş yapmayı ve ölmeyi başaracak olgunluk düzeyini yakalıyor, tarzındaki güven eğilimini, hiçbirimizin yüz geri etmeye, tavsatmaya ve yeni bir umutsuzluğa çevirmeye hakkı yoktur. Kırılmaya başlayan olumsuz gelenek ve bunun ortaya çıkardığı devrimci imkanlar, her devrimci örgüt ve partinin kendisinden önceki süreçlerden daha çok fedakarlık etmesini dayatıyor. Öyle görünüyor ki, bundan böyle "birlik" üzerine yazmak-çizmekten çok, istisnasız bütün akımların kendi temel politik perspektiflerini kendileri bakımından varılabilecek son noktaya kadar esneterek diğerlerine doğru dünden daha fazla eğrilmeleri üzerinde kafa yormaya çalışsalar, daha büyük buluşma noktaları yakalayabileceklerdir. Sözkonusu edilen militan devrimci örgüt ve partiler olduğunu vurgulayalım.

Bir an varsayalım ki, Kurtuluş gazetesi çevresinin geliştirdiği DMM projesini pek çok devrimci parti ve örgüt kabul etti. Bunun gerçek anlamda bugünün mücadele ihtiyaçlarını karşılayabilmesi ve büyütülerek toplumsal yaşamın bitişik alanlarındaki

düzen ve rejim karşıtı emekçi kitleleri kucaklaması, bunların mücadele aracı olabilmesi için bile, Kurtuluş çevresinin, şimdi yapılan irili ufaklı birlik eylemlerinde ortaya koyduğu tavır ve alışkanlıklarından kurtulması gerekiyor.

Kurtuluş gazetesi, "Sorun son derece çıplak. Çeşitli alanlarda ve ülke genelinde devrimci, demokrat, örgütlü güçlerin birliğini sağlamak durumundayız" diyor. O halde "taban'dan" mı "tepeden" mi tartışmasının burada yeri nedir? Sözkonusu edilen örgütlü güçlerle merkezi düzeyde ve bir programa kavuşturulmuş ortak noktalar yakalanmadan, bütün alanlarda nasıl birlik sağlanabilir? Ve ayrıca bu alanlarda ortak mücadele nasıl yükseltilebilir? Daha böylesi bir konsensüs sağlanmadan, yapılan önerilerin başkaları tarafından tartışmaya değer bulunmasını, hangi hakla tabanda ve alanlarda birlikte mücadeleye yanaşmamakla eleştiriyorsunuz başkalarını. Gençlik Kurultayı buna tipik bir örnektir. Bu örnekteki tartışmalar devrimci kamuoyunun bilgisi dahilindedir. Başkaları bunu doğru bulmamış, zamanlamanın isabetsiz olduğunu söylemiş diye kimseyi "tabanda birlik"ten yana olmamakla eleştirmeye hakkınız yoktur.

Demokratik Muhalefet Meclisleri önerisinin karşısına, Demokrasi Platformu, memur cephesi karşısına KESK, gençlik cephesi karşısına öğrenci dernekleri çıkarıldığına ilişkin bir genelleme yaparak eleştiriyor Kurtuluş. Marksist leninist komünistler böyle bir tartışmayı hiçbir zaman yapmadılar. Kime ne söylüyorsanız açık söyleyin.

BİRLİKTE İŞ YAPMAK

Bugün merkezi düzeyde yapılacak ve bütün toplumsal alanlarda uygun karşılığını bulacak birliklerde, kuşku yok ki, bu alanlardaki örgütsüz kitleleri içermek zorundadır. Mahallelerde, fabrikalarda, sendikalarda, memur ve gençlik mücadelesinde oluşturulacak birlikler herhangi bir devrimci örgüte mensup olmayan ve mücadele etme istek ve arzusunu taşıyan bireyleri bu "birlik"lere almak, o alandaki bütün mücadele zerreciklerini toplayarak aynı hedefe yöneltmek göreviyle karşı karşıyadır.

Ancak söylemek gerekiyor ki, bu araçların tutarlı bir devrimci doğrultuda ilerlemesinin yolu, militan devrimci örgütlerin alanlarda dizginleri elde tutmasından geçiyor. Bu, hem titrek öğelerin cesaretlendirilerek ileri çekilmesi mücadelesi bakımından, hem de bu "birlik"ler içinde revizyonist-reformcu düşünce ve eğilimlere karşı tutarlı bir mücadele yürüterek onları etkisizleştirmek bakımından vazgeçilmezdir. Devrimci örgütlerde yukarıdan başlayarak sözkonusu edilen bütün alanlara kadar indirilen bir birlik programı olmadığı sürece adı ne olursa olsun "birlik"ler şekilsiz olmakla kalmaz, yasalcı-reformistlerin elinde yozlaştırılarak oyuncak haline gelir. En iyimser bir yaklaşımla bugünkü demokrasi platformlarının ilerisine geçemez.

Devrimci harekette yakın süreçte geliştirilen "birlikte iş yapma" gibi bir devrimci çıkışı ve eğilimi geliştirmeyi bugün en temel görevlerimizden biri olarak anlıyoruz. Pratik yönümüzü de bu temel yaklaşım üzerinde tayin ediyoruz. Buna bağlı olarak "güç ve eylem birliği", cepheleşmek sorununda gelişmenin önünün tıkanmaması için hiçbir sorumluluk ve fedakarlıktan geri durmayacağız.

Bu alanda gösterilmesi gereken azami, özen ve titizliğin gösterilmesi gerektiği bilinciyle hareket edeceğiz. Görevin gerekleri açısından, "cephe", "güç ve birliği" sorununda son gelişmelere bağlı olarak, bu gelişmelerin sonuçlarını ve kendi öneri ve projelerimiz hakkında önümüzdeki sayılarımızda yazmaya devam edeceğiz.

Özgür Atılım sayı 24, s. 12

ÖZGÜRLÜK SAVAŞIMININ TAKTİK BİRLİK İHTİYACI

Politikaya en az ilgi duyanlar bile, bütün toplum Ankara'yı gözlüyor. Faşist diktatör-

lüğün iktidar merkezi, politik rejimin, ekonomik ve toplumsal düzeninin ürettiği ve fakat herhangi bir şekilde "çözemediği" git gide yığılan, büyük toplumsal ve politik sorunların yarattığı bataklığın içine gırtlağına kadar batmıştır. Ankara'daki politika bataklığı, işbirlikçi burjuvazinin yönetememe krizinin bir görüngüsü olduğu kadar, bu krizi ağırlaştırmaktadır da. Son bir yıl hemen hemen hükümetsiz geçmiştir. Biriki istisna hariç burjuvazinin partileri erimekte, parçalanmaktadır. Meclis ise neredeyse seçilmeden eskimiştir. Görünen Ankara politik kaos, çözümsüzlük ve irade yoksunluğundan başka bir şey değil. Fakat devletin işleri de yürüyor, görünürdeki Ankara'nın aksine gerçek iktidar merkezi MGK bütün ipleri elinde tutuyor. Ama o da yönetememe krizini çözemiyor. Çözümsüzlük, çürüme, sorunların ağırlığı ve çokluğu faşist saldırganlık üretiyor. Burjuva partilerin yolsuzlukları, mafyalaşma, komplolar, suikastlar vb. biçiminde süren iç hesaplaşmaları ayyuka çıkıyor.

Ağırlaşan yönetememe krizi, derinleşerek sistemin iyiden iyiye çürümesine karşın politik rejimin kendiliğinden çökebileceğini sanmak ham bir hayal olur. Eğer vurup düşürülmezse, eğer tepelenmezse, faşist rejim ne denli çürürse çürüsün, yönetememe krizi ne denli derinleşirse derinleşsin rejim kendiliğinden düşmeyecektir. Demek ki onu tepeleyip yere serebilecek toplumsal kuvvetlerin zayıflığının aşılmasıdır temel sorun. Rejim, muhalif sınıf ve kesimlerin politik bilinç, devrimci eylem yürütme yeteneği ve vuruş gücünün -taktik birliği- zayıflığından güç almaktadır. Sorun bütünüyle hareketin öznel yönüyle ilgilidir ve devrimci önderliğin etki alanına girer.

Kuşkusuz ki, toplumsal muhalefetin ayrı ayrı bileşenlerinin kendi konumlarından, kendi talepleriyle kavgaya tutuşması, hareketin kitleselliğinin derinleşmesi bakımından olumlu bir unsurdur. Zaten her bir kesimin kendi taleplerinden, kendi sorunlarının çözümü üzerinden harekete geçmesinden daha doğal bir şey de olamaz. Fakat bu toplumsal muhalefetin diğer kesimlerinin sorun ve taleplerine, faşist rejimle girdiği çarpışmalara ilgisiz kalmayı, getirdiği sempati beyanının, sembolik desteğin ötesine geçmediği ölçüde bir zaaftır. Hareketin ufuk darlığını gösterir, zayıf düşürür. Toplumsal muhalefetin en temel zaaflarının başında bu görüş açısı darlığı ve ufuksuzluk geliyor.

Öyle ki, adeta işçi sınıfının sorun ve talepleri işçileri, emekçi memurların sorun ve talepleri memurları, eğitim sisteminin sorunları gençliği, Kürt ulusunun sömürgecilik boyunduruğu altında ezilmesi Kürtleri ya da komünist, devrimci, yurtsever basına yönelik saldırılar bu cepheyi, tutsak devrimcilere ve ailelerine yönelik saldırılar sanki yalnız bunları ilgilendiriyor. Ayrı ayrı kitle örgütlerine, aydın ve sanatçılara yönelik baskı ve saldırılar için de durum aynı.

Bu durum, ayrı ayrı her birini yalnız bırakarak, zayıf düşürüyor. Her biri kendi sorun ve taleplerini bütünden, asıl sorundan kopuk ele alarak çözmeye çalışıyor. Oysa ayrı ayrı, parça parça çarpışmalarla hiçbiri sorunlarını çözemiyor, taleplerini elde edemiyor.

Toplumsal muhalefetin ayrı ayrı bütün unsurlarının, her birinin özgün sorun ve taleplerinin ötesinde buluştuğu bir nokta, bir kesişme, düğümlenme noktası yok mu? Hareketin taktik birliği sağlanamaz mı? Bu soruların doğru yanıtlarını pratikleştirmek, önderlik iddiasının gereğidir.

Toplumsal muhalefetin bütün değişik kesimlerinin sorun ve taleplerinin bir kilitlenme noktasının varlığını görmek hiç de zor değil. Kürt ulusu ne istiyor? İşçi sınıfı ne istiyor? Emekçi memurlar, öğrenci gençlik ne istiyor? Ne istiyor demokratik Alevi hareketi? Kent yoksulları ne istiyor, niçin başkaldırıyor? Ne istiyor aydınlar? Ayrı ayrı özgün görünümleri ne olursa olsun, harekete geçtiklerinde hepsi sorunlarının çözümü ve taleplerinin gerçekleştirilmesinin

önünde, tepesinde MGK bulunan faşist diktatörlüğü buluyorlar. O, küstah bir kabadayı gibi, bildiğini okumaya, bütün toplumun çürümesi, düşürülüp kişiliksizleştirilmesi pahasına, her türlü yönteme başvurarak ayakta durmaya çalışıyor. Toplumun yeniden dirilişini, çürüme ve kokuşmadan kurtuluşunu, kendine gelişini sağlayabilecek bütün dinamikleri boğmaya çalışıyor. Tam da bunun için, örgütlenme, propaganda, ajitasyon ve eylem özgürlüğüne saldırıyor.

Demokrasi üzerine masallar anlatılıyor, hayaller ve yanılsamalar yaratılıyor; demokrasi demagojisi altında, ezilen, horlanan, sömürülen, baskı ve aşağılanmaya uğrayan bütün toplumsal güçlerin her çeşit özgürlüğü yok ediliyor. Düzen içi, legal partiler bile saldırılara hedef oluyor. Ehlileştirme sopa ve zorla sağlanmak isteniyor. "Yasa", "hukuk devleti", "meclis-millet iradesi" vb. sözleri sadece demagojiden ibaret kalıyor. Özgürlükten yoksunluk ezilenleri nefessiz bırakırken, faşist rejimin ömrünü uzatıyor. Özgürlük, bütün ezilenleri, baskı ve aşağılanan toplumsal kesimlerin taleplerinin kilitlendiği buluşma noktasıdır. Hatta bu, son otuz yıldır böyledir. Ama bugün geniş yığınların özgürlük gereksinimi ile faşist diktatörlüğün tahammülsüzlüğü arasındaki çelişki had safhaya ulaşmış bulunuyor. Çarpışmanın ekseninde duran da bu çelişkidir.

Toplumsal muhalefetin ayrı ayrı kesimlerinin kafasını kaldırmak, özgün talep ve sorunları dışlamaksızın, hafife almaksızın, gözünü ileriye, geleceğe, temel soruna çevirmesini sağlamak, bütün kesimleri aynı hedefe yöneltmek, kesişme noktası ortak taleplerde buluşturmak, özgürlük ve sosyalizm mücadelesinin öncü partisinin görevidir. "Faşizme ölüm halka özgürlük", "Faşizme ölüm tek yol devrim", "Faşizmi devrimle ezeceğiz", "Faşizme karşı tek yumruk tek barikat" gibi sloganlar, politik kitle ajitasyonunun merkezinde durmaktadır. Bütün toplumu sarsacak devrimci ajitasyonun enerjik tarzda örgütlenmesini, tek tek, ayrı ayrı çarpışmaların temel sorunda birleşmesini ve yoğunlaşmasını, devrimci bir yolda ilerlemesini sağlamayı başarmak öncünün görevidir.

Toplumsal muhalefetin sorun ve taleplerinin buluşma noktasının belirlenmesi, bu yolda yürütülecek kitle ajitasyonu, kitleleri uyarma ve aydınlatma çalışması hareketin taktik birliğini sağlamaya yetmez. Mücadele ve örgüt biçimlerini de kapsayan bir hareket planını pratik olarak geliştirmek de bir o kadar önemli, acil ve gereklidir.

Özgürlük mücadelesinde, bu mücadeleye katılan güçleri ileri sıçratacak, faşist diktatörlüğü geri püskürtecek vuruş, ya da silah politik genel grev, genel direniştir. Bu, "bir anlık", "tek bir eylem" olarak kavranamayacağı gibi, bilinmez bir zamanın sorunu da değildir. Belli başlı önemli kentleri kucaklayan bir politik genel grev, genel direniş bugünkü koşullarda bir dizi küçük çaplı genel grevler, genel direnişler çarpışmalarını, özgün biçimde izleyebilir. Semtler, bölgeler, kentler düzeyinde genel grev genel direnişler, işkolu düzeyinde genel grevler olabilir. Üstelik çok açıktır ki, genel grev, genel direniş bir tek eylem biçimine de indirgenemez. Genel grev, genel direniş bir dizi değişik eylem biçiminin karmaşık bir kombinasyonu şeklinde iç içe geçmesinden başka bir şey olamaz. Grevler, grevlerle birleşen protesto, gösteri ve yürüyüşler, emekçi memurların iş bırakması, keza bunun protesto, gösteri ve yürüyüşlerle birleşmesi, varoşlarda esnafın kepenk ve kontak kapatması, gençlik boykotları vb. Yer yer sokak gösterilerinin sokak çarpışmalarıyla, barikatlarla birleşmesi vb.

Genel grev, genel direniş bütün bu değişik eylem ve mücadele biçimlerinin karmaşık bir kombinasyonu olabileceğine göre, onu hazırlamak ve örgütlemek için tek bir örgüt biçiminden, üstelik çok özel bir örgüt biçiminden sözedilemeyeceği, bir tek örgüt biçimine saplanılamayacağı da çok açıktır.

Değişik, çok farklı bir dizi örgüt biçimi, genel grev, genel direnişin hazırlanması ve örgütlenmesinde özgül ağırlığına uygun bir rol oynayabilir. Bu örgüt biçimleri, harekete bütünüyle dışarıdan taşınacak şeyler de değildir. Kuşkusuz, genel grev, genel direniş bazı yeni örgüt biçimleri yaratabilir. "Genel grev, genel direniş komiteleri" bu bakımdan anlamlıdır. Fakat, genel grev genel direniş komiteleri yürütülecek ajitasyon ve pratik olarak örgütleme girişimleri (fabrikalarda, işyerlerinde, semtlerde) gerekmekle birlikte, gelişen özgürlük mücadelesinde şu ya da bu düzeyde işlevi, yeri ve ağırlığı olan mevcut bütün örgüt biçimlerinden yararlanılması, bunların genel grev, genel direnişin hazırlığı ve örgütlenmesinde kullanılması gerekir. İşçi ve emekçi memur sendikaları, özellikle şubeler platformları ve birlikleri, özgürlük mücadelesinde şu veya bu düzeyde taraf olan, yer alan yöre derneklerinden ÇHD'ye, ÇGD'den İHD'ye değişik yapı ve bileşenleriyle sayısız platformlara, milise değin, şu anda muharebeye dahil olan mevcut bütün örgüt biçimlerinin kullanılması, eski biçimlerin yetmediği veya engel teşkil ettiği durumlarda, alanlarda yeni örgüt biçimlerinin bulunarak devreye sokulması gerekir. Sokağı temel alan mücadele tarzı zemininde, toplumsal muhalefetin değişik kesimleri ve örgütlülükleri arasındaki ilişkilerin güçlendirilmesi, politik ufuklarının ve eylem yeteneklerinin geliştirilmesi yönünde aralıksız ve sistematik tarzda sürdürülecek inatçı çalışmalar, genel grev, genel direniş hazırlığının önemli bir yönüdür. İşçi ve emekçi memur sendikaları üzerinde komünist ve devrimci etkinin geliştirilmesinin, güçlendirilmesinin önemi özellikle vurgulanmalıdır.

Genel grev, genel direniş, hatta özgün bir tarzda ifade etmek gerekirse gelişecek genel grev genel direnişler, faşist rejimle süren çarpışmada, "bugün" -bu dönemin, bu sürecin- savaşa dahil edilmesi, devreye sokulması gereken muharebe biçimleridir. Buradan şu kesin sonuç çıkar ki, devrimci öncü bu muharebe biçimini savaşa dahil edebilmek için uygun anlarda, uygun fırsatlar çıktığında iradi girişimlerde bulunmak, öncü sorumluluğunu taşımaktadır. Görkemli '96 1 Mayıs'ından günümüze olayların gelişimi, önümüzdeki yakın dönemde gelişmelerin şu veya bu çapta genel grev genel direniş girişimi için durumu olgunlaştırabileceğini ve uygun fırsatlar yaratabileceğini gösteriyor ve fırsatlar yalnızca onları değerlendirmek üzere hazır olanlar için vardır.

Özgür Atılım, sayı 13, s. 1

GÜÇ VE EYLEM BİRLİĞİ MÜCADELENİN BİR İHTİYACIDIR

Sınıfsal ve ulusal mücadelenin güncel görevleri, mücadelenin daha bir üst aşamaya doğru gidiyor oluşu ve daha bugünden gerekli hazırlıkların gecikmeden yapılması ve faşist iktidara karşı mücadelenin çok yönlü yükseltilmesi için, antifaşist savaşım güçleri arasında kalıcı güç ve eylem birliklerinin kaçınılmaz olduğu artık bir gerçek haline gelmiştir.

Türkiye ve Kürdistan'da düşmana karşı ortak mücadeleyi geliştirmek, birleşik savaşımı örgütlemek, devrimci hareketin birleştirilmesinin önünde duran suni engelleri kaldırmak, kitlelerin devrimci harekete duyduğu güveni ortak mücadele pratiği içerisinde pekiştirmek devrimci güçlerin en önemli görevleri arasındadır.

Devrimci görev nettir; mücadelede ortak halkanın yakalanmasıdır. Düşmanla girilen çatışmada devrimcilerin zorunlu olarak biraraya gelişi, Türkiye ve Kürdistan'daki mücadelenin birbirine duyduğu ihtiyaç, düşman karşısında bugün için zayıf olan devrimci güçlerin birleştirilmesi; bu halkanın yakalanması için yeterli veridir.

Tüm bu gerçeklere rağmen; yıllardır siyasal mücadele yürüten örgüt ve partilerin ayrı kültür ve geleneklerle şekillendiği, ideolojik ve siyasal bakımdan çok farklı görüşlere sahip oldukları, grupçuluğun, önyargıların,

sekterizmin, rekabetçi duyguların önemli ölçüde kendisini hissettirdiği siyasal ortamlar dikkate alındığında birleşik devrimci savaşımı örgütlemenin kolay olmayacağı bilinmelidir. Bugünden her şeyin çok iyi ve sorunsuz geçeceğini söylemek, hem abartı olacak, hem de devrimci hareketin mevcut gerçekliğini yansıtmayacaktır. Örneğin; bir bildirinin, açıklamanın ya da bir eylem çağrısının altında on onbeş siyasal akımın imzası bulunuyor, ama eyleme gelen grup sayısı üç-beşi geçmiyor, gelenler de sınırlı sayıda güç katıyor. Bu olumsuzluklar devrimci hareketin gerçekliğidir. Bu zorlukların ve zaafların bilinciyle hareket edilmeli ve ortaya çıkan sorunların boyutu ne olursa olsun, politik bir olgunlukla ele alınmalı ve eleştirel bir tarzda çözümlenmelidir.

Basında ve görüşmelerden ortaya çıkan sonuç; mücadelenin sorunlarına ve örgüt biçimlerine yaklaşımda belirgin görüş ayrılıklarının olduğudur. Doğaldır ki, her siyasi akım kendi programatik ve stratejik görüşlerine uygun mücadele biçimleri ve taktikler belirleyecek ve görüşlerinin mücadelesini de sonuna kadar verecektir. Bu her siyasal hareketin en doğal hakkı ve görevdir.

Kiminle hangi düzeyde bir birlik sorusuna net yanıt vermek zorundayız? Uzun vadeli, planlı, programlı ve güncel siyasal gelişmelere yanıt veren mücadeleyi bir üst boyuta çıkartan mücadele ve örgüt biçimleri düşünülüyorsa, bunun doğrudan muhatapları; gücü ve potansiyeli ne olursa olsun devrimci militan hatta yürüyüp, pratikte tasfiyeciliğe, reformizme, parlamanterizme karşı mücadele edenlerdir.

Kendisini sol içerisinde gören reformist, legalist güçlerle siyasal gelişmelere bağlı olarak geçici ve taktiksel eylem birlikleri yapılabilir. Karşı çıkılan bu nokta değildir. Sorun; uzun vadeli ve belli bir programa bağlanmış mücadele ve örgüt biçimlerine bu güçlerin alınması ve stratejik ittifakların yapılmasıdır. Yanlış olan ve mücadele edilmesi gereken bu anlayıştır. Peşinen söyleyelim; tasfiyeci ve reformist güçler, böylesi bir birlik içerisinde yer almazlar. Her siyasal gelişme karşısında, faşizmi teşhir etmek yerine devrimci harekete saldırmayı görev edinenlerin devrimci güçlerle birlik diye bir sorunları olmadığı da bilinmelidir. Pratikte yaşanan mevcut saflaşma bunun çok açık bir yansımasıdır. Aynılar aynı yerde, ayrılar ayrı yerde konumlanmış bulunuyorlar. Bu gerçekliği değiştirmenin tek yolu, tasfiyeciliğe, düzen içiliğine, reformizme karşı ideolojik, siyasal savaşımı geliştirmektir.

Yığınlara yönelik politika yapma adı altında böylesi girişimlerin, mücadelenin genel çıkarlarına hizmet etmeyeceği çok açıktır. Reformist ve tasfiyeci güçlerle belli bir plan ve programa bağlanmış uzun vadeli eylem birliklerini reddetmek ve bugün tartışılan güç ve eylem birliklerinin dışında tutmak, kendi gücüne ve politikalarına duyulan bir güvensizlik değildir. Yaşamın kendisi de bu tür iddiaları boşa çıkartıp reddetmektedir. Bu sorunlar ayrıca tartışılabilir. Ancak dikkatlerin bu noktaların üzerinde yoğunlaştırılması mücadelenin ihtiyaçlarına yanıt vermeyeceği de çok açıktır.

Her siyasal akım kendi görüşlerinin mücadelesini vermesi bir yana, en önemli görevlerimizden biri de, devrimci güçler arasında ortak halkaların yakalanmasıdır. Mücadele ve örgüt biçimlerinde birleştiğimiz ve ayrıldığımız noktaları çok net olarak ortaya koyup, birlik yanlarımızı önplana çıkartarak birleşik mücadeleyi örgütlemeliyiz. Bu yaklaşım, ne ideolojik bir tavizdir, ne de bir başkasının peşinden sürüklenmektir. Mücadelenin genel çıkarlarını temel alan politik bir yaklaşımdır.

Gerçekte faşizme karşı devrimci örgüt ve partilerin ortak mücadele cephesinin yaratılması düşünülüyorsa; hiçbir siyasal hareket, mutlaka benim doğrularım kabul edilmelidir psikolojisiyle hareket etmemelidir. Birleşik mücadelenin örgütlendirilmesi

için politikada gerekli esneklikler gösterilmeden; faşizme, emperyalizme, şovenizme, gericiliğe karşı mücadele çağrılarının yaşam bulmayacağı ve zaman kaybından başka bir şey ifade etmeyeceğini de bilmeliyiz. Evet sorumluluk; ortak mücadele çağrısı yapan siyasal örgüt ve partilerdedir.

Özgür Atılım, sayı 20, sayfa 8

REJİMİN YENİ SALDIRILARI, KOMÜNİST ÇALIŞMA VE ANTİFAŞİST BİRLİK

Faşist "İller idaresi Yasası"yla birlikte rejimin hukuki çerçevesini yeniden düzenleyen burjuva devleti, katliam ve gözaltı kampanyalarım da yoğunlaştırdı. Bu yasanın geçmişi, fiili durumun yasallaştırılmasına, geleceği ise diktatörlüğün, devrimci hareketin büyüme ve sıçrama imkanlarından duyduğu derin endişe ve korkuya işaret etmektedir. Yerel merkezlerin yetkilerinin bu tarz artırımının Amerikan emperyalizminin yarı sömürgesi başka bazı devletlerde gündeme getirildiği veya uygulandığı da sorunun akılda tutulması gereken boyutlarından bir diğeridir. '91'de başlattığı (ve Kürt ulusal özgürlük mücadelesinin alevleri içinde Batı'da gerçekleşen Gazi ayaklanmasıyla püskürtülüp inine tıkılan) birinci topyekün saldırıya, "Terörle Mücadele Yasası"yla hukuki çerçeve çizen faşist diktatörlük, ikinci topyekün saldırıda ise çerçeveyi "İller idaresi Yasası"yla çizdi. Kuşku yok ki; bunu aşan uygulamaların gündeme sokulması bir sürpriz olmayacaktır ve "iç savaş yasası" nitelemesi bütünüyle yerindedir. Keza bu kanunu yıllardır gündeminde tutan ve ikinci topyekün saldırı sürecinde burjuvazinin gölge meclisine ve Çankaya'ya onaylatan MGK, gerçek yasama ve yürütme gücü olduğunu bir kez daha sergilemiştir.

Sınıf savaşımının daha da sertleşeceğine dair diğer verilere eklenen yeni bir halka olan "İller idaresi Yasası"nda asıl yeni olan, faşist katilleri katletme imkanı ve yargılanmama güvencesinin sınırsızca tanınması değildir. Kuşkusuz bu önemli bir unsurdur ve başta polis ve özel tim olmak üzere burjuva devletin silahlı güçlerine moral pompalamayı ve kendilerini rahat hissetmelerini sağlamalarını da gözetiyor. Ancak TMY ile "İller idaresi Yasası" arasındaki ana ayırım noktası, yeni faşist kanunun grev ve gösteriler başta olmak üzere işçi sınıfının ve tüm emekçilerin eylemlerini boğmayı, büyük mücadelelerle kazanılmış haklarını çekip almayı hedefleyen ve bunun yasal dayanaklarını alabildiğince genişleten yönüdür. Kitlelere yönelik devlet terörünün her tür sınırlanmasını bir kenara itmesidir. Kısacası bu kez saldırılarının odağında tek başına devrimci öncülerin ezilmesi, fiziksel imhası yok, fakat demokratik içeriktekilerden başlayarak işçilerin, emekçilerin, gençlerin ayrı ayrı ve birleşik eylemleri ve örgütlenmeleri de var.

ikinci topyekün saldırının hukuki çerçevesi olan "İller idaresi Kanunu"na karşı etkili bir mücadelenin örgütlenmesi görevi, üzerinden atlanamayacak denli önemlidir. Yığınların bu yeni yasanın esas ve amaçları konusunda aydınlatılmaları, her kitle eyleminde "faşist 'iller idaresi Yasası' iptal edilsin" şiarının yükseltilmesi, bunu ifade eden döviz ve pankartların taşınması; aynı amaca bağlanmış paneller, gösteriler, grevler, boykotlar düzenlenmesi faşist diktatörlüğe karşı savaşımın ve asıl olarak da ikinci topyekün saldırıyı püskürtme mücadelesinin önemli bir yönünü oluşturacaktır. işçi sınıfının bugünkü en kavgacı bölüğü ya da birliği olarak Tuzla Deri işçilerinin binlerce kişilik protesto eylemi, bu konuda da tüm ezilenlere yol göstermektedir.

DEVRİMCİ OLANAKLAR VE TARİHSEL FIRSATLAR KARŞISINDA HAZIR OLMAK

Çelişkilerin had safhada olduğu bir bölgede mücadele ediyoruz. Yaşadığımız coğrafya bu açıdan bölgenin de ilerisindedir. Sınıfsal, ulusal, dinsel (mezhepsel) sorunlar

yumağıyla karşı karşıyayız. Emperyalist boyunduruk ve rejimin faşist karakteri tüm çelişkileri daha da ağırlaştırıyor. Burjuvazi "havuç" politikası uygulama yolundan bile yürüyemiyor. Bunun, kendisine çok pahallıya mal olacağını düşünerek derin bir korku duyuyor. Bu konuda atılmak istenen en küçük adımlar bile şiddetli bir iç mücadeleye yol açıyor. Bu salt ideolojik pozisyondan değil, fakat daha da fazla, iktisadi ve politik dayanakların alabildiğine zayıf olmasından besleniyor.

Kürt ulusunun "eski tarzda yönetilmek istemediği" her türlü kuşkunun ötesindedir. Henüz, "eskisi gibi yönetilmek istememe" düzeyine uzak olsa da Türkiye'deki işçi, emekçi ve gençliğin memnuniyetsizliği ise giderek büyüyor.

Burjuvazi ise eski tarzda yönetemiyor. Bu apaçık ortadadır. Dahası parlamentosunun kukla karakteri ve işlevsizliği de giderek daha geniş yığınlar tarafından kavranıyor. Denenmemiş güç olarak sahneye sürdüğü politik islamın temsilcisi RP (ki, kerhen olanlar dahil toplam oyu %21'den ibarettir) hükümet görevinde sözüyle eylemi arasındaki uçurumsal farkla açık bir yıpranma sürecine girdi. En geri yığınlar nezdinde bile güvenilmezlik duygusu yükseliyor. Geriye kalan tüm burjuva partiler ise küçülme, iç mücadele ve erozyonla karşı karşıya.

Açıktır ki; iyi örgütlenmiş, subjektif ve nesnel hazırlığı yeterli "küçük" bir öncünün bile ezilenleri zafere yöneltebileceği büyük alt-üst oluşlar yaşanmasının önkoşullarının mevcut olduğu bir coğrafyadayız.

İkinci topyekün saldırı ve (geleceğe uzanan yönü bir yana) saldırının hukuki çerçevesini oluşturan faşist "İller İdaresi Yasası"na karşı mücadelede, yukarıda ifade edilen tüm olgular hesaba katılmak zorundadır.

Bunun acilleştirdiği güncel politik görevlerden biri de, komünist ve devrimci basında önemsendiğine dair vurguların yoğunlaştığı Güçbirliği ve bu yoldan örülecek olan, parti ve örgütlerin antifaşist cephesidir.

Yazık ki bu konuda eylem sözün çok gerisindedir. Antifaşist birlik ihtiyacı vurgusu, birlik 'övgüsü' artık özel bir değer taşımıyor. O geride kalan birbuçuk yıllık sürecin sorunuydu. Bulunduğumuz noktada mesele pratik adımlar atmakta, eylem birliğinden Güçbirliği pratiğine gerçek bir sıçrama yapabilmektedir.

Genel direniş süreci ve Ölüm Orucu saldırısı, Güçbirliği konusunda daha önce söylenmiş sözleri gözden geçirmeyi dayatan, yeni sözler söylemeyi olanaklı ve gerekli kılan bir süreçti. Ancak görülüyor ki; bazı parti ve örgütler, onda, birbirleriyle mücadelenin yeni kanıtlarını bulmaya daha büyük bir değer ve önem veriyorlar. Antifaşist birlikten sözetmelerine, bunun yarattığı kazanım ve olanakları övmelerine karşın, onun ruhunu oluşturan öğeden, birleştiricilikten bir hayli uzak olduklarını adeta haykırıyorlar. Kazanılmış bir mücadeleyi, başta devrimci militan ve sempatizanlar olmak üzere ezilen ulusların ufkunu genişletmek ve üstün bir moralle donatmak çerçevesinde tartışıp geliştirmek onları "tatmin" etmiyor; süreci birlikte götürdükleri ve aynı düşmana karşı, aynı amaçlarla paralel yürüdükleri güçlerle, ilerici yığınlar nezdinde puan kazanmaya dönük söz düellosu yürütme zaaflarına dört elle sarılıyorlar. "Ders çıkarma", "öğrenme", "daha sağlam birlikler için eleştirel olma" gibi söz kalıplarını siper alarak yıpratma savaşı geliştiriyorlar. Bu yol çıkmazdır. Devrimci eleştiri birleştiriciliği baltalamaz. Onun içerik ve amaçları bellidir. Eğer bu sınırı aşmaktaysanız, durup düşünmelisiniz. Dal-budak salacağı anlaşılan bu gidiş konusunda uyarıcı olmayı bir zorunluluk sayıyor ve komünistlerin maddi gerçeklerin tersyüz edilmesi ya da keyfi tarih yazımına itiraz dışında bu söz düellosunun içinde olamayacaklarını vurguluyoruz.

Marksist leninist komünistler; yığınları devrimci savaşıma yöneltmek, devrimci olanakları ve ortaya çıkabilecek tarihsel fırsatları en iyi biçimde değerlendirmek için kendilerini yeniden örgütler, çalışma tarzı, örgüt biçimi ve mücadele araçlarında bunun gereklerine uygun adımlar atarken; birleştiricilik öğesinin anahtarı olduğu antifaşist Güçbirliği ve antifaşist cephe konularındaki çabalarını da bıkmaksızın sürdüreceklerdir.

Özgür Atılım sayı 25, s. 1

BİRLEŞİK DİRENİŞ

'96 devrimci 1 Mayıs'ı tam bir nirengi noktasıydı. O güne kadar biriken devrimci imkanları değerlendiren faşist diktatörlüğün kumanda merkezi MGK, 1 Mayıs'ın kendileri için büyük ve tehlikeli gelişmelere gebe olduğunu çok iyi anlıyordu. Dolayısıyla bu mevzi savaşını mutlaka kazanmalıydı. Bütün hazırlığı, eylemi bastırmak ve yığınlarda güçlü bir moral bozukluğunu yaratmayı elde etme hedefine göre yaptı. Neticede saldırı planını uyguladı. Ama hedeflediği konumları yakalamayı başaramadı. Devrimci ve komünistlerin önderliğinde yürüyen onbinlerin devrimci öfke ve kararlılığı faşist MGK'nın planlarını alt üst etti. Ve arkasından yeni saldırılar. Hedef Cumartesi Anaları'nın devrimci mevzisiydi bu kez. Bu muazzam savaş siperini de devrimci hareket terk etmedi. Daha ileri yürüyerek faşist Ağar'ı sahte "hoşgörü" açıklamaları yapmak zorunda bıraktı. Bu mevzi savaşını da kaybeden sermaye ve faşizm, daha önce başlattığı özgürlük tutsakları cephesi üzerinden devrimi geriletme saldırı planlarını yeni boyutlarıyla devreye koydu. Sonuç yine hüsran ve yine yenilgi. Evet bu üç büyük mevzi savaşında düşman kaybetti. Devrimci ve komünist hareket, mevzileri korumakla kalmadı. Onları genişletti de.

Bu devrimci zafer ve kazanımların bir dizi zaafı içinde taşısa da birleşik direnişte sağlandığı doğru anlaşılmazsa, bundan sonra yapılacaklar ve hangi yoldan yürüneceği de doğru saptanamaz/planlanamaz. Bu söylenenler bütün devrimci parti ve örgütlerin üzerinde birleştikleri gelişme noktalarıdır. Süresiz açlık grevleri ve ölüm orucu devrimci saldırısı etrafında yürütülen birleşik mücadele karşısında yenilen ve büyük bir moral bozukluğuna süreklenen faşist karşıdevrim şimdi "İller İdaresi Yasası" adlı saldırı planıyla hedefi daha da büyük tutarak kazanılan mevzilerden devrimci hareketi söküp atmayı planlıyor. Sokakta devrimci ve komünistlere yönelik olarak pervasızca yürütülen sürek avı bunun doğrudan sonuçlandır.

Bulgaristan devriminin önderi büyük komünist Dimitrov, 9 haziran faşist darbesinin hemen sonrasında sermayenin değişik emekçi kesimlere yönelik saldırılarının boyutlarını vurguladıktan sonra şöyle devam ediyor: "Bu koşullar altında yokluk içinde yaşayan halkın çoğunluğu kollarını kavuşturup kendi durumlarına karşı kayıtsız ve seyirci mi kalacaklar? Aralarında var olan program, politika ve taktik ayrılıklardan dolayı kendilerini kapitalistlerin eline bırakarak, onların azgın saldırılarının kurbanı mı olacaklar? Böyl e bir şey önerecek kadar saçma düşünen bir tek gerçek halk lideri var mı?" Bu yaklaşım ve çabaların sonucunda Bulgaristan'da faşizme karşı birleşik cephe kuruluyor. Söylenenlerin bu anlamda önemi var. Bir cephe deneyi olması bağlamında aktarmakta yarar gördük. Zaten, yaşanmış bütün ülkelerin devrim tarihlerine baktığımızda, birleşik mücadelenin örgütlenmesi, ihtiyacının kendisini yakıcı olarak dayattığı koşulların bugün Türkiye ve Kürdistan'da yaşanan devrimle karşıdevrim arasındaki güç ilişkilerine benzer koşullar olduğunu çok rahatlıkla görebiliriz. Devrimci hareketimizin tek tek bileşenlerinin bugün Dimitrov'un söylediklerine benzer şeyler söylemesi bir rastlantı değildir. Ancak bir önemli fark var. Türkiye devrimci hareketi böyle bir birleşik mücadelenin örgütlenmesi ihtiyacından daha fazla bahsediyor. Ama daha önce 14 Eylül '96 tarihli

Özgür Atılım'ın 24. sayısında açıkladığımız nedenlerden ötürü pratik adımlar atamıyor.

ŞİMDİ NE YAPMAK GEREKİYOR?

Yukarıda satır başlıklarıyla ve çok ana hatlarıyla verilmeye çalışılan bu gerçek tablo karşısında marksist leninist komünistlerin her düzeyde devrimci güçlerin faşizme karşı birleşik cephesine hazır oldukları öteden beri ısrarla vurgulanmıştı. Koşulları tam olarak oluşmadığından cepheye gitmek için güç ve eylem birlikleri özellikle önerilmişti. Marksist leninist komünistler hep, devrimci örgütlerin birliğinin sağlanarak buradan yürünmesini, merkezi ve yerel birimlerinin oluşturulmasını, diğer güçlerin de bu zemin üzerinden oluşuma çekilmesini vurguladı ve önerdi. Özellikle Kurtuluş dergisi çevresiyle birleşik mücadelenin örgütlenmesi noktasında küçümsenmeyecek adımlar da attı. Önemli yakınlaşma noktaları yakaladılar. Ancak belli bir aşamadan sonra düşünülen çerçeve ve düzeydeki konumları yakalanamadı. Kurtuluş çevresi daha çok yarılegal ve katılabilecek herkesi kapsayan, daha çok "toplumsal bir örgüt" modeline dayanarak yürümeyi savunuyor. Demek oluyor ki, örgüt modeli ve işlevi üzerinde temelden farklı düşünüyor. Bu aynı zamanda örgütlenme modellerinin farklılığından kaynaklanmaktadır. Bir çok devrimci örgüt cepheyi erken buluyor ve buna yanaşmıyor. Cephe ve birlik içinde örgütlenen mücadelenin önünde savaşarak önder olunabileceğini hala kavramış değiller.

Güç ve eylem birliği ve/ya da ilerici ve devrimci parti ve örgütler arasında antifaşist, antiemperyalist bir savaşım cephesinin örgütlenmesi bağlamında, sürecin olgusal içeriği, önceden öne sürülen modeller dayatılmasında ısrar edilirse var olan tıkanıklığı aşmayı değil, gelişmenin önünün kesebileceği tehlikesini gösteriyor. O nedenle sorunun devrimci tabana taşınması, ona mal edilmesi gelinen yerde hayati önem taşıyor. Geride kalan süreci değerlendirdiğimizde, merkezi düzeyde kurulmuş ve bir programa kavuşturularak bütün çalışma alan ve birimlerine kadar indirilmiş bir cephe birliğine devrimci örgütlerin tam olarak hazır olmadıkları açığa çıkmış bulunuyor. Her bakımdan böyle bir hazırlık düzeyi yakalanıncaya kadar başka yol ve yöntemlerin bulunması günün görevidir. Aksi halde bugüne kadar ki olumlu gelişmelerin tersyüz olması tehlikesi vardır. Burada devrimin genel çıkarlarının gözetilmesi büyük önem taşıyor. Yüksek bir sorumluluk bilincinin devreye girmesi mutlaka gereklidir.

Sonuç olarak, sorunu biraz daha açacak olursak, gelinen aşamada zaman yitirmeden devrimci parti ve örgütler arasındaki ilişkileri belli ölçüler çerçevesinde koordine eden bir Merkezi Koordinasyon oluşturulmalıdır. Bunun aldığı kararlar doğrultusunda yapabilecekler bütün çalışma alanlarında olanaklı olduğu ölçüde birlikte kotarılmalıdır. İkinci topyekün faşist saldırısının yeni ayağı olan "İller İdaresi Yasasının sonuçlarına karşı ve bunların pratikte işlemez ve geçersiz olması için "birlik"te yapılacak çok şey var. Bunun devrimci hareket açısından muazzam bir elverişli zemini de vardır. Bütün devrimci grupların tabanının bugüne kadar yapılan birlikte işlerde, daha büyük birleşik mücadeleye duyduğu özlem ve istek, pek çok bakımdan açığa çıkmış bulunuyor. Her ölüm orucu direnişçisi ve şehidinin "birlikte savaştık, büyük bir siper yoldaşlığı örneği sergiledik ve düşmanı dize getirdik" dediğinde devrimci tabanın duyduğu yüksek devrimci heyecan bunun açık ifadesidir. Devrimci önderlikler bu güçlü eğilimi doğru tahlil etmek zorundalar.

Yerel alanlardaki mücadeleyi yürütecek araçların, yeni örgütlerin birlikte oluşturulmasından işe koyulabilinir. Emekçi semtlerde, şartlar hangi düzeyde örgütlenmeye elveriyorsa bunu, bütün devrimci örgütlerle birlikte yapabilir. Kendi alanının dayattığı devrimci görevleri bu birleşik örgütlenme -

adı ne olursa olsun- kendi inisiyatifi ile örgütleyeceği gibi Merkezi Koordinasyon'un aldığı karar ve çağrıları olanaklı olduğu ölçüde pratiğe geçirebilir.

Gençlik cephesinde bütün dernekleri birleştirme yolundan yürünebilir. Yüksek öğrenim gençliği derneklerini birleştirerek bir federasyon çatısı altında merkezileştirmek ya da güçlü platformlar oluşturmak hiç de olanaksız değildir. Bu yapılmalıdır. Ortaöğrenim cephesinde, özellikle liseli gençliğin var olan örgütlenmelerini birleştirerek merkezileştirmeye gidilebilir. Bu hiçbir grubun bağımsız politik faaliyeti önünde engel değildir. Mücadelenin somut pratik sorunlarıyla ilgili her devrimci parti ve örgütün ve tek tek bireylerin geliştirdiği düşünce ve önerileri her zaman gelişmenin önünü açmak bakış açısıyla değerlendirmek kazanıcı olacaktır. Önerileri tartışıp zenginleştirerek her grubu esneyebildiği kadar esnetmeye çalışarak daha ileri bir sentez üzerinde birleşerek bu düşünce ve önerilere yaşam kazandırılabilir. Merkezi Koordinasyon'un aldığı kararlar ve çıkardığı çağrıların hayata geçirilmesi için bu cephede azami bir özen gösterilmesi gerekir. Temel sorunlardan biri bu alanda gündemlerin birleştirilmesi, atılacak adımların birlikte tartışılarak atılması olacaktır.

Bir çok grubun zaten belli ölçülerde içinde olduğu kayıplara karşı mücadele cephesi ve "Cumartesi Anaları" mevzisi, daha da genişletilerek aynı zamanda aktif ve işlevli kılınmalı, karşıdevrimin çok yakından alaka gösterdiği bu devrimci mevzi, devrimci hareketin bütününü kapsayan merkezi bir direniş üssü haline getirilmelidir. Yeni "İller İdaresi Yasası" saldırısının kapsamı ve çapını gözönüne aldığımızda, bu devrimci mevzide direnmenin ve onu geliştirmenin önemi daha da net görülecektir.

Özgür Tutsaklarla Dayanışma Platformu (DETUDAP) nasıl ki, ölüm orucu direnişi sürecinde Ankara, İstanbul ve İzmir'de ÖDK (Özgür Tutsaklarla Dayanışma Komitesi) biçiminde genişletilerek merkezileştirildiyse, aynı biçimde korunarak geliştirilmeli, daha başka illerde de karşılığı yaratılmalıdır. Bu kurumlaşmanın ölüm orucu direnişleri sürecinde neredeyse ipi en önde kucaklayan birleşik örgütlenme gerçeği olduğu bir an akıldan çıkarılmamalı, onun gelişimini küçük hesaplarla kurban etmeme göreviyle karşı karşıya olunduğu unutulmamalıdır.

İşçi, memur, sanatçı, aydınlar alanında, fabrika, işyeri ve sendikal çalışmada diğer alanlarda birlikte benzer örgütlülüklere gidilebilir. Özellikle işçi ve emekçi memur sendikalarında reformizmin ve yasalcılığın çürütücü etkisini kırmak için komünist ve devrimci örgütler birleşik bir odak oluşturabilirler. Blok halinde hareket etmek, reformizmin peşinde sürüklenen kimi unsurların devrimcileşmesini sağlayacaktır. Bu anlamda tabandaki kapsayıcılık ve kazanma bakış açısıyla hareket etmek bu mücadelede işleri bir hayli kolaylaştıracaktır.

Toplumsal hayatın bütün bu alanlarındaki birleşik mücadelede, her alan mutlaka kendine özgü karakteristikler taşıyacaktır. Oluşturulan örgütlenmenin tanımlanmasından, temsilinden, işleyişine kadar. Bütün bunlar bir biçimde sınırlandırmamak gerekir. Alanın özgül durumuna göre, her biçime açık olunduğu bir kez daha vurgulanmalıdır. Ancak bu yoldan yürünürse merkezi düzeyde bir program ve iç hukuka kavuşturulmuş merkezi cepheleşme elde edilebilir. Bu yolun kısalması ya da uzaması, basitten karmaşığa yürütülecek birleşik mücadelede anında yapılacak doğru devrimci ve bilimsel yöntemlerle geliştirilen ideolojik ve politik mücadele hattından geçiyor. Ama artık sözün ötesine geçmek gerektiğini ısrarla ve bir kez daha vurgulamak gerekiyor. Öneriler somut hedefler de açık. Sıra muhatapların pratik tutumlarında. Yoksa süslü sözlerde değil.

Özgür Atılım sayı 26, s. 12

EKLER

Devrimci Tutsakların Genel Direnişini Destekleyelim Faşizme Karşı Mücadeleyi Yükseltelim!

20 mayısta başlattığımız ve toplam 33 zindanda 1500 özgürlük tutsağı olarak yükselttiğimiz süresiz açlık grevimiz 18 haziranda 30. (otuzuncu) gününe girdi.

MLKP, DHKP-C, TKP(ML), TİKB, TKP/ML, TKEP-Leninist, EKİM, Direniş Hareketi, TDP, THKP-C/HDÖ davalarından yargılanan devrimci tutsaklar olarak, hastane ve mahkemeye gitmeme tavrıyla güçlendirdiğimiz süresiz açlık grevini:

6, 8, 10 Mayıs genelgeleri kaldırılsın,

Tutsak ailelerine yönelik saldırılara son verilsin,

Savunma hakkımız ve tutsakların tedavileri önündeki engeller kaldırılsın,

Eskişehir tabutluğu kapatılsın,

İtirafçılaştırma saldırganlığına son verilsin, talepleriyle can bedeli bir kararlılıkla sürdürüyoruz. Faşist Ağar ve çetesinin MGK'yla birlikte tezgahladığı bu vahşi saldırısını; bedenlerimizi ortaya koyarak faşizme karşı özgürlükler için mücadeleye dönüşen genel direnişimizle yenilgiye uğratacağız.

Biz özgürlük tutsaklarının genel direnişi, bugün yiğit analaların öncülük ettiği ailelerimiz, sosyalist basın, aydınlar, sendikalar, kitle ve insan hakları örgütleri, sanatçılar, sol partiler, işçiler, gençler ve emekçi memurlarca ülkenin dört bir yanında durmak bilmeyen mücadelelerle destekleniyor. Başeğmeyen bu demokratik dayanışmayı coşkuyla selamlıyoruz,

İşkenceci katil polisin, analarımıza, aydınlarımıza, emekçi halklarımıza vahşice saldırısını protesto ediyoruz. Faşist hükümetin, polisin saldırısı yalnızca devrimci tutsakların genel direnişine ve dayanışm ya değil, işçi sınıfının, emekçilerin ve halkların demokratik mücadelesinedir. Ve faşist barbarlığa teslim olmayı hepimize dayatıyor; fiilen kazanılan hakları gaspetmeyi hedefliyor.

İşkence ve katliamcılığı uluslararası düzeyde belgeli Mehmet Ağar'ın, tutsakları siyanürle bir gecede topluca yok etmeyi savunan Cemal Sahir Gürçay'ın, E ski şehir-Aydın ölüm sevkinin sorumlusu Uğur İbrahimhakkıoğlu'nun, yasadan-hukuktan-tüzükten bahsetmelerinin nasıl bir faşist şarlatanlık olduğu aşikardır. Bir haftada üç genelge çıkararak tabutluk ve itirafçılık dayatmasında bulunanların, kazanılmış hakları gaspedenlerin, tutsak ailelerine karşı, terör kampanyası başlatanların "yasalar-tüzükler uygulanıyor" demagojileri hiçkimseyi aldatmamalıdır.

Son günlerde "muhatap yok", "hükümet boşluğu var" vb. yaklaşımlara karşılık belirtiyoruz ki, yasaları, genelgeleri çıkartanlardır. Yani MGK'dır, devlettir.

Faşist barbarlıkla saldıran egemen sınıflar, gerçekte güçsüzdür. Haklı olan işçiler, emekçi halklar, sanatçı ve aydınlar, devrimci tutsaklar olarak bizle riz. Örgütlülüğümüz, mücadelemiz ve dayanışmamızdır. Mücadele, tutsaklarla dayanışmayı aşmış faşizme karşı mücadeleye, faşist devlet terörüne karşı genel devrimci-demokrat mücadeleye dönüşmüştür.

Faşist devlet terörüne karşı genel devrimci-demokratik mücadeleyi daha da yükseltelim ve yayalım! Alanları, semtleri, okulları, işyerlerini; devrimci dayanışmanın verdiği güçle, faşist devlet terörüne karşı genel direnişimizin mevzilerine dönüştürelim. Faşist Ağar ve çetesinin terörünü, faşist devlet terörünü yenilgiye uğratalım.

Biz devrimci tutsaklar;

6, 8, 10 Mayıs genelgelerini çöpe atıncaya,

Eskişehir tabutluklarını kapatıncaya,

İtirafçılaştırma saldırısına son verilinceye,

Ailelerimiz üzerindeki faşist terörü durduruncaya,

Halklarımıza yönelen polis barbarlığını geriletinceye kadar, canlarımızı yatırdığımız süresiz açlık grevine devam edeceğiz, her türden bedeli ödemeye hazırız, bu haklı demokratik talepleri elde edinceye değin direnişimizi sürdüreceğiz.

Yaşasın devrimci tutsakların genel direnişi!

"

Özgürlük ve için savaşan halklarımız yenilmez bir güçtürler!

Devrimci tutsaklar teslim alınamaz!

Eskişehir tabutluğunu yıkacağız!

Tüm cezaevlerindeki (MLKP, DHKP-C, TKP(ML), TİKB, TKP/ML, TKEP-Leninist, EKİM Direniş Hareketi) TDP, THKP-C/HDÖ dava tutsakları adına;

M. Ali Çelebi, Şadi Özbolat, Mehmet Yeşilçalı, Canali Türkmen, Ökkeş Karaoğlu, Ümit Onursal Özat, Burhan Kartal, Ramazan Sadıkoğulları, Bülent Parmaksız, Mehmet Çiftçi

Cezaevleri Merkezi Koordinasyonu Özgür Atılım sayı 12, s. 1

* * *

Emperyalizme ve Faşizme Karşı Güçlerimizi Birleştirelim Mücadeleyi Yükseltelim!

Faşist devletin ekonomik, siyasal ve toplumsal krizi hızla derinleşmekte ve yıllardır uygulanan savaş ekonomisi artık iflasla karşı karşıya bulunmaktadır.

M. Ağar, D. Güreş, N. Menzir, Ü. Erkan, S. Arıkan Bedük gibi ünlü kontrgerilla şeflerinin oluşturduğu meclis daha altı ayını doldurmadan işlevsizleşmiştir.

Holdinglerin ve tekellerin istemleri doğrultusunda MGK'nın direktifleriyle kurulan ANAYOL hükümeti daha üç ayını doldurmadan iflas ederken burjuvazinin iç çelişkileri derinleşmektedir. Ülke hükümetsiz olarak, MGK iktidarı ve kontrgerilla güçleri tarafından yönetilmektedir. Tüm ekonomik, siyasal ve toplumsal kararlar bu güçler tarafından alınıp uygulanmaktadır.

Faşist devlet siyasal istikrarını sağlamak ve çürüyen ve yok oluşa doğru giden sistemi ayakta tutmak için bütün gücüyle mevcut toplumsal muhale fete saldırmaktadır. Başta ABD gelmek üzere emperyalizmin açık desteğini alan devlet, çeşitli milliyetlerden Türkiye ve Kürdistan halklarına yönelik çok yönlü katliam ve saldırı gerçekleştirmektedir.

Faşizmin eşi görülmemiş katliamlarına rağmen devrim ve sosyalizm mücadelesi bastırılamamış ve gelişerek bugüne gelmiştir. îşçilerin, yoksul köylülerin, kent yoksullarının, gençliğin ve kadınların mücadeleleri, bütün baskı ve saldırılara rağmen her geçen gün gelişerek artıyor. Yığınlar korku duvarlarını aşarak ayağa kalkmış bulunuyorlar. Faşizmin topyekün saldırılarına karşı yığınların topyekün bir karşı koyuşu örgütlenmektedir.

Burjuvazi, bütün iç çelişkilerine karşın devrim güçleri karşısında tek vücut olmaktadır. En ufak bir sesi büyük bir kin ve öfkeyle bastırmaktadır. Yıllardır faşizmin saldırı ve katliamlarına karşı onurluca direnen ve politik kimliğinden asla taviz vermeyen özgürlük tutsaklarına yönelik büyük bir kat liam hazırlığı içerisinde olan MGK, kontrgerilla şeflerinden M. Ağar'ı görevlendirdi. Daha göreve başlamadan "çok can yanacak" diyen, insan katili eski polis şefi katliam gerçekleştirileceğinin mesajını verdi. Bütün MGK basını günler öncesinden gerçekleştirilecek katliamların psikolojik hazırlığını yaptı. Özgürlük tutsaklarına yönelik yalan ve iftira kampanyası başlattı. Tutsakları terörün kaynağı olarak göstermeye çalıştı. Ancak binlerce özgürlük tutsağı, kişiliksizleştirmeye, yozlaştırmaya, itirafçılaştırma ve ihanetçileştirmeye karşı bedenlerini ölüme siper etti. Politik kimliklerinden asla taviz vermeyeceklerini gösteriyorlar, direniyorlar ve kazanacaklar.

Faşizmin bu saldırıları karşısında binlerce

insan her alanda ayağa kalkıyor ve protesto seslerini yükseltiyor. Kürd'ünden Türk'üne, Laz'ından Çerkes'ine, Alevi'sinden Sünni'sine kadar her ulustan ve mezhepten işçiler ve memurlar, gençler ve kadınlar, aydınlar ve sanatçılar, gecekondu, kent yoksulları seslerini korkusuzca yükseltiyor. Stadyumları açık cezaevi haline getiren burjuvazi, örgütlenerek gelişen toplumsal muhalefeti bastıramıyor, halkların kardeşliği mücadele içerisinde ilmek ilmek örülüyor, ortak devrimci mücadele hızla gelişiyor, saflar mücadele ve kavga içerisinde netleşiyor, devrim cephesi güçleniyor.

Faşist rejim dikkatleri dağıtmak için bu kez, HADEP kongresindeki bayrağı indirmeyi bahane ederek, kontrgerilla denetiminde çok yönlü bir saldırıya geçti. Toplumsal muhalefet cephesini bastırmak için hem psikolojik savaşla şovenizmi kışkırtıp desteklemekte hem de doğrudan saldırılara geçmektedir. Başta HADEP genel merkez yöneticileri olmak üzere yüzlerce insanın gözaltına alınması, birçok yerde HADEP binalarının bombalanması, daha soruşturma açılmadan DGM savcısının "Bu parti kapatılacaktır" açıklaması, Kürt halkına karşı çok önceden hazırlanan bir oyun olduğunu gösteriyor. Burjuvazi katliamlarla yok edemediği bir halktan başka bir biçimde intikam almaya çalışıyor. Son günlerde EP'e yönelik saldırılar da, faşizmin toplumsal muhalefete hiçbir koşulda tahammül edemediğinin bir diğer göstergesidir.

Kürt, Türk ve çeşitli milliyetlerden işçiler, emekçiler!

Türkiye ve Kürdistan'da yükselen devrimci mücadelemiz, faşizme karşı ortak devrimci mücadelede bir moment yakalamış bulunuyor. Türk ve Kürt emekçilerinin, gençliğinin kent ve kır yoksullarının devrimci kavgayı büyütmesi ve faşizmi ateş çemberiyle kuşatması gerekiyor. Devrimin önümüze koyduğu olanakları değerlendirmek, işkencecilerden, katliamcılardan, vatan hainlerinden, hırsızlardan hesap sormak; sömürüye, zulme, katliamlara, köylerin yakılmasına, gözaltı kayıplarına, insanlık onurunun çiğnenmesine, yoksulluğa, ahlaki yozlaşmaya karşı, ortak bir devrimci mücadele gücü oluşturmak, faşizme karşı yürütülen devrimci mücadelenin güncel ve temel ihtiyacıdır. Bunun için biz aşağıda imzaları bulunan siyasal örgüt ve partiler; her türlü grupçu, sekter kaygı ve önyargılardan arınarak güçlerimizi, yeteneklerimizi, olanaklarımızı birleştirerek, ortak kültür ve gelenekler yaratarak ve yaşamın her alanında mücadele cephesini güçlendirme hedefiyle, belirli bir program ve siyasal gündemi olan, ülkemizde güncel siyasal gelişmelere müdahale yeteneği ve inisiyatifini gösteren bir süreç başlatmış bulunuyoruz. Biz, imzaları bulunan siyasal örgüt ve partiler ortak devrimci mücadelenin geliştirilmesi ve faşizme karşı daha güçlü çıkışların sağlanması için devrimci muhalefet güçlerinin birlikteliğinden yanayız. Bu görev ve sorumluluk bilinciyle görüşmelere başlamış bulunuyoruz.

Görüşmeyi Sürdüren Siyasal Örgüt ve Partiler

DHKC, Ekim, MLKP, TKP/Kıvılcım, TKP/ML, TDP, TİKB, ERNK, DHP

Kısaltılmış olarak Özgür Atılım, sayı 14, sf. 1